

Zpráva o situaci
v oblasti vnitřní bezpečnosti
a veřejného pořádku
na území České republiky v roce 2014
(ve srovnání s rokem 2013)

Praha 2015

OBSAH

1. SHRUTÍ	1
2. VÝVOJ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ TRESTNÉ ČINNOSTI A BEZPEČNOSTNÍCH RIZIK	4
2.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O TRESTNÉ ČINNOSTI A O PŘESTUPCÍCH.....	4
2.1.1 Územní rozložení kriminality	7
2.1.2 Pachatelé trestné činnosti	10
2.1.2.1 Kriminalita mládeže.....	16
2.1.3 Oběti trestné činnosti	20
2.1.4 Pátrání po osobách a věcech	23
2.1.5 Policejní práce ve vztahu k menšinám	24
2.1.6 Přestupky.....	25
2.1.6.1 Obecní policie	26
2.2 VÝVOJ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ TRESTNÉ ČINNOSTI, ROZBOR JEDNOTLIVÝCH PROBLEMATIK V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	27
2.2.1 Majetková kriminalita	27
2.2.2 Hospodářská kriminalita.....	28
2.2.2.1 Duševní vlastnictví.....	33
2.2.2.2 Opatření proti podvodům v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů.....	34
2.2.2.3 Opatření proti nezákonnému prodeji alkoholických nápojů.....	34
2.2.2.4 Kriminalita páchaná na životním prostředí	34
2.2.3 Korupce.....	38
2.2.4 Násilná kriminalita.....	40
2.2.5 Mravnostní kriminalita.....	41
2.2.6 Nelegální migrace	42
2.2.7 Organizovaný zločin.....	46
2.2.7.1 Drogová kriminalita	48
2.2.7.2 Obchod s lidmi	52
2.2.7.3 Nelegální obchod se zbraněmi, výbušninami a nebezpečnými chemickými a biologickými látkami a nakládání s bezpečnostním materiálem.....	54
2.2.7.4 Padělání.....	57
2.2.8 Terorismus	58
2.2.9 Extremismus	60
2.2.10 Vyšetřování a dokumentace zločinů komunismu	61
2.2.11 Informační kriminalita a kybernetická bezpečnost.....	61
2.2.12 Bezpečnost silničního provozu	65
2.2.13 Bezpečnost civilního letectví	66
3. POLITIKA V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	68
3.1 LEGISLATIVNÍ AKTIVITY	68
3.2 OBLAST PREVENCE KRIMINALITY	72
3.3 EVROPSKÁ UNIE A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	79
3.4 AKTIVITY MV V OBLASTI BEZPEČNOSTNÍHO VÝZKUMU A VÝVOJE, POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, PERSONÁLNÍ PRÁCE, EKONOMICKÉ, INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH SYSTÉMŮ	86
3.4.1 Oblast bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací.....	86
3.4.2 Policejní vzdělávání	89
3.4.3 Oblast personální práce.....	90
3.4.4 Ekonomická oblast a oblast informačních a komunikačních systémů.....	90
4. ZKRATKY A POZNÁMKY	95
TABULKOVÁ A GRAFICKÁ ČÁST	

1. Shrnutí

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku (dále „zpráva“) je informativním dokumentem předkládaným MV s využitím podkladů ústředních orgánů státní správy a dalších kompetentních subjektů.¹

Účelem zprávy je zejména:

- podat souhrnný přehled o vývoji, struktuře a dynamice kriminality, jejích pachatelích a obětech;
- informovat o zjištěných i zajištěných škodách a zajištěných výnosech trestné činnosti;
- informovat o aktivitách exekutivy a legislativy v oblasti bezpečnostní politiky;
- na základě vyhodnocení úplného spektra zjištěné kriminality identifikovat rizika a oblasti, na které je zapotřebí soustředit pozornost kompetentních orgánů státní správy.²

Zpráva obsahuje analýzu zjištěné kriminality na území ČR v roce 2014 v porovnání s rokem 2013 (meziroční změna v závorkách) a informuje o základních ukazatelích kriminality za posledních deset let. Statistické údaje vycházejí primárně z údajů PČR.³

(Údaje z výročních zpráv doporučujeme upřesňovat a interpretovat s využitím vědecky erudovaných poznatků vznikajících ze spolupráce s výzkumnou a akademickou expertní platformou nebo v jejím rámci.)

¹ Zpráva byla zpracována z podkladů Úřadu vlády ČR, Ministerstva vnitra (MV), Policie ČR (PČR), Ministerstva spravedlnosti (MS), Ministerstva financí (MF), Nejvyššího státního zastupitelství (NSZ), Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), Ministerstva dopravy (MD), Ministerstva obrany (MO), Ministerstva zahraničních věcí (MZV), Ministerstva životního prostředí (MŽP), Ministerstva kultury (MK), Bezpečnostní informační služby (BIS), Národního bezpečnostního úřadu (NBÚ) a Institutu pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP).

² Konkrétní opatření jsou detailně vyhodnocována v samostatných materiálech, proto se jimi tato zpráva podrobně nezabývá a směřuje ke shrnutí poznatků.

Opatření přijímaná v rámci působnosti Hasičského záchranného sboru ČR (dál jen „HZS ČR“) jsou vyhodnocována zejména v dokumentech „Zpráva o stavu zajišťování bezpečnosti ČR“ a „Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti ČR v oblasti ochrany před mimořádnými událostmi“.

³ Terminologie kriminální statistiky PČR má svébytnou strukturu a nemůže se vždy přesně shodovat s terminologií TZ (např. trestný čin podle § 205 krádež TZ je v policejních statistikách detailně rozčleněn podle druhu krádeže).

Situace v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

V roce 2014 nedošlo na území ČR k vážnému narušení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku bezprostředně ohrožujícímu hodnoty a principy demokratického státu. Z pohledu registrované kriminality lze potvrdit trend klesající kriminality. Na incident **výbuchu muničního skladu u obce Vlachovice-Vrbětice** na Zlínsku dne 16. října 2014 reagovala vláda mimořádnými opatřeními. Příčiny výbuchů jsou zatím předmětem šetření ze strany PČR.

Stav a vývoj kriminality v roce 2014⁴

V ČR bylo v roce 2014 **zjištěno celkem 288 660 trestných činů**. Meziročně došlo k poklesu o 36 706 skutků (**-11,3 %**). Po roce 2013 tak došlo k návratu trendu poklesu kriminality, který je sledován od roku 2010.

V této souvislosti také klesl celkový počet objasněných trestných činů na 141 336 (-871, -0,6 %), tedy 126 239 skutků bylo objasněné přímo (-2 943, -2,3 %) a 15 097 skutků bylo objasněno dodatečně (+2 072, +15 %). **Celková míra objasněnosti však vzrostla na 49 % (+5,3 %)**. **Zjištěné škody poklesly o 1,2 %** na hodnotu 28,69 mld. Kč.

Z hlediska dlouhodobého vývoje registrovaná kriminalita stagnuje, resp. postupně klesá. Značná část kriminality je řešena v jednodušší formě řízení, a to ve zkráceném přípravném řízení, na něž navazuje zjednodušené řízení před samosoudcem završené vydáním trestního příkazu. Zkrácené přípravné řízení se postupně stalo rozhodující formou přípravného řízení.

Struktura kriminality

Z pohledu teritoriálního členění kriminality došlo k celorepublikovému poklesu. Největší pokles byl registrován v hl. m. Praze (-10 177, -12,4 %), Středočeském kraji (-6 232, -16,7 %) a Moravskoslezském kraji (-5 620, -13,1 %). Nejmenší pokles byl zaznamenán v Jihočeském kraji (-337, -2,2 %).

Pokles zjištěných trestných činů byl evidován téměř u všech základních souhrnných kategorií kriminality (např. kromě mravnostní a hospodářské kriminality).

⁴ Dlouhodobý vývoj jednotlivých druhů kriminality dokumentuje tabulková část této zprávy.

Násilná kriminalita poklesla o 1 740 skutků, tj. -9,3 %. Zjištěno bylo 16 949 skutků, z toho 70,3 % bylo objasněno. Poklesl počet spáchaných vražd na 160 skutků (-22, -12,1 %), objasněnost tohoto trestného činu klesla na 91,3 % (v roce 2013 94,5 %).

Mravnostní kriminalita jako jedna z mála vzrostla o 96 skutků, tj. 4,6 %. Celkem bylo zjištěno 2 205 skutků mravnostní kriminality, z toho 70,4 % bylo objasněno. Zejména vzrostl počet trestných činů znásilnění (+80, +13,6 %).

Majetková kriminalita poklesla o 35 740 skutků, tj. -17,1 %. Zjištěno bylo 173 611 skutků, z toho 23,6 % bylo objasněno. Došlo k plošnému poklesu takřka u všech druhů krádeží prostých (jako jsou kapesní krádeže, krádeže jízdních kol či krádeže v bytech), ale i krádeží vloupáním. Po roce 2013 se obnovil dlouhodobý pokles tzv. autokriminality (krádeže motorových vozidel, věcí z aut, součástek motorových vozidel).

Hospodářská kriminalita v roce 2014 také mírně vzrostla, a to o 355 skutků, tj. +1,2 %. Zjištěno bylo celkem 30 731 skutků, z toho 55,1 % bylo objasněno.

V roce 2014 se hospodářská kriminalita podílela 72,7 % na zjištěných škodách celkem (v roce 2013 67,4 % a v roce 2012 70,5 %). Největší podíl na škodách způsobených hospodářskou kriminalitou – přibližně 41 % – měl trestný čin krácení daně se zjištěnou škodou 8 572 mil. Kč.

Ojedinele významný nárůst byl v roce 2014 zaznamenán v počtu případů **porušení předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem** (+6, +83 %).

Pachatelé trestné činnosti

Pro trestnou činnost bylo celkem stíháno a vyšetřováno⁵ 114 611 osob, což představuje **meziroční pokles** (-3 071, -2,6 %).

Počet evidovaných trestných činů spáchaných dětmi mladšími 15 let vzrostl na 1 350 (+64) skutků. Mladiství spáchali v roce 2014 celkem 3 367 (-478) skutků. Nejvíce skutků bylo mladistvími spácháno na úseku majetkové kriminality (1 702 skutků), která byla zastoupena především krádežemi vloupáním do ostatních objektů. Stejně jako v roce 2013 **PČR u mládeže zaznamenává vyšší stupeň brutality při**

vedených útocích. Výjimkou nejsou útoky za použití zbraně a zkratkovitá jednání vyústující v nejzávažnější zločiny.

Počet stíhaných a vyšetřovaných **recidivistů** meziročně klesl na 61 020 (-914, -1,4 %) osob. Podíl recidivistů na celkovém počtu pachatelů se nepatrně zvýšil na 53,2 % (+0,6) a dosáhl tak vůbec nejvyšší hodnoty (v roce 2013 činil 52,6 %, v roce 2012 50 %, v roce 2000 29,7). **V kontextu těchto údajů je zjevná neúčinnost opatření státních orgánů zaměřených na eliminaci recidivy trestné činnosti.**

Cizinců bylo celkem stíháno a vyšetřováno 7 385 (-85). Podíl cizinců na celkovém počtu pachatelů činil v roce 2014 6,4 % a je dlouhodobě stabilizovaný. **Strmý nárůst počtu pachatelů drogové kriminality vietnamské státní příslušnosti, jehož počátek byl patrný již v roce 2008⁶**, je v celkovém obrazu kriminality cizinců spíše výjimkou. Doménou zejména organizovaných zločineckých skupin původem z Vietnamu je velkoobjemová výroba a distribuce metamfetaminu (pervitinu) a marihuany v příhraničí se SRN.

Aktuální priority a opatření bezpečnostní politiky

Priority vnitřní bezpečnostní politiky MV reflektují dlouhodobá i aktuální hlavní rizika a hrozby související s trestnou činností, jako jsou terorismus, organizovaný zločin, extremismus, korupce, závažná hospodářská kriminalita, informační kriminalita, drogová kriminalita atd. Zvláštní pozornost je věnována odčerpávání výnosů z trestné činnosti.

Protiteroristická připravenost

Strategie České republiky pro boj proti terorismu od roku 2013 byla schválena usnesením vlády ČR č. 200 ze dne 20. března 2013. Mj. stanoví opatření zaměřená na minimalizaci rizik a dopadů potenciálních teroristických útoků na území ČR. Na získávání informací vedoucích k odhalení případných teroristických aktivit na území ČR se zaměřuje zejména BIS.

⁵ Pojem „stíhané a vyšetřované osoby“ se vztahuje ke stádiu přípravného řízení a zahrnuje osoby, proti kterým bylo zahájeno trestní stíhání nebo vůči nimž bylo vedeno zkrácené přípravné řízení, a osoby, jejichž trestní stíhání je nepřipustné nebo neúčelné.

⁶ V roce 2014 bylo stíháno **269** (+247, +1122,7 % oproti roku 2007) **Vietnanců** pro trestný čin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283 TZ).

Boj proti organizovanému zločinu

Organizovaný zločin a jeho doprovodné jevy jsou v současnosti považovány za nejzávažnější bezpečnostní nevojenskou hrozbu. Vláda chce prosadit razantnější postih organizovaného zločinu⁷ a realizuje v této oblasti protipatření (koncepční, organizační, legislativní aj.) na národní i mezinárodní úrovni. Základní strategický rámec boje proti organizovanému zločinu na území ČR tvoří **Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011–2014**, schválená usnesením vlády č. 598 ze dne 10. srpna 2011.⁸

Boj proti extremismu; bezpečnostní rizika tzv. sociálně vyloučených lokalit

V roce 2014 bylo zaznamenáno celkem 291 akcí přímo organizovaných anebo s účastí extremistických subjektů (+19 akcí). Základní rámec boje proti extremismu je zpracován v samostatné **Zprávě o extremismu a projevech rasismu a xenofobie na území České republiky v roce 2014**, jejímž zpracovatelem je MV.

Potírání korupce

V roce 2014 byla protikorupční politika realizována na základě Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2013 až 2014, schválené usnesením vlády č. 39 ze dne 16. ledna 2013.

Potírání závažné hospodářské kriminality

Na základě rozkazu policejního prezidenta č. 118/2014 začal od 15. června 2014 pracovat v daňové oblasti tým „Kobra“, jehož podstatou je efektivní spolupráce směřující potírání daňové kriminality a k zabránění daňovým únikům, prováděná s nejvyšším možným využitím stávajících organizačních struktur správců daně a policejních orgánů, v mezích stávajících zákonných oprávnění.

Zajišťování výnosů z trestné činnosti

Vláda prosazuje zabavování výnosů z trestné činnosti jako účinného nástroje boje proti kriminalitě včetně kriminality organizované. V roce 2014 zajistila PČR v rámci trestního řízení **celkem 7,78 mld. Kč** (v roce 2013 zajistila přibližně 8,81 mld. Kč).

Boj proti informační kriminalitě a zajišťování kybernetické bezpečnosti

Zvýšení úrovně bezpečnosti v kyberprostoru je jedním ze strategických cílů EU a prioritou vlády ČR. Od 1. ledna 2015 vstoupil v platnost **zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti**, který zlepšuje efektivitu řešení kybernetických incidentů a zrychluje reakce na kybernetické hrozby, které mohou představovat nebezpečí pro zájmy ČR. Jde o první komplexní právní úpravu v této oblasti.

PČR – stabilizace a posílení přímého výkonu služby

Zlepšování vnitřní bezpečnosti ČR chce vláda dosáhnout též stabilizací personální a ekonomické situace PČR a posilováním přímého výkonu služby. Primárním úkolem pro rok 2014 byla **stabilizace bezpečnostních sborů**, náborů, výchova nových odborníků a zastavení odchodů zkušených profesionálů.

⁷ Ve všech případech podezření na závažnou hospodářskou a finanční kriminalitu a organizovaný zločin (zejména daňové, korupční, drogové zločiny, obchod s lidmi apod.) by obviněný měl mít povinnost prokázat původ nabytého majetku. V případě, že by pachatel nebyl původ svého majetku schopen prokázat, byl by mu takový majetek zdaněn.

⁸ Dne 12. listopadu 2014 byla usnesením vlády č. 919 schválena Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017.

2. Vývoj jednotlivých druhů trestné činnosti a bezpečnostních rizik

Počet zjištěných trestných činů na území ČR klesl v roce 2014 meziročně o 11,3 %. Zjištěná kriminalita byla nejnižší za posledních deset let.

Policii ČR důvěřuje 65 % občanů, tedy nejvíce od roku 1993, jak vyplynulo z šetření Centra pro výzkum veřejného mínění ze září 2014 (viz http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7279/f3/po141029.pdf).

Z pohledu vývoje kriminality je pro rok 2014 charakteristický pokles registrovaných trestných činů. Jedná se o nejnižší počet registrovaných trestných činů za posledních 10 let. Kvantitativní pokles nápadu trestné činnosti oproti roku 2013 činí 11,3 %. V této souvislosti se rovněž snížil počet objasněných trestných činů. K ovlivnění vývoje nápadu

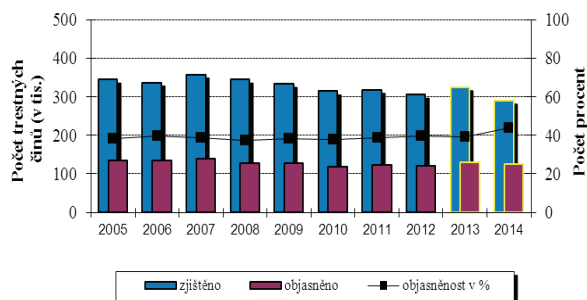
a objasněnosti trestné činnosti byla realizována celá řada bezpečnostních opatření.

Dne 16. října 2014 došlo v areálu muničního skladu u obce Vlachovice-Vrbětice na Zlínsku k výbuchu jednoho ze skladových objektů. Na místo se okamžitě dostavily složky IZS, které začaly okamžitě jednat. Přímou ve Vrběticích vzniklo speciální centrum řízení, které koordinovalo činnost policie, hasičů, záchranářů a armády. K poslednímu výbuchu v areálu došlo dne 12. prosince 2014. V současné době probíhá asanace areálu, který by měl být připraven k odvozu munice během ledna 2015. Příčiny výbuchů jsou zatím předmětem šetření. PČR zahájila ve věci úkony trestního řízení.

2.1 Základní údaje o trestné činnosti a o přestupcích

Zjištěno trestných činů
288 660 (-11,3%, -36 706)
Objasněno trestných činů
126 239 (-2,3 %, -2 943)
Z toho objasněno dodatečně
15097 (+2 072, +15,9 %)
Objasněnost přímá
43,7 %, (+4 %)
Objasněnost celková
49 % (+5,3 %)
Výše zjištěných škod
28,69 mld. Kč (-350 mil. Kč)

Vývoj celkové kriminality v ČR
v letech 2004 - 2013

V roce 2014 bylo zjištěno celkem 288 660 trestných činů, PČR řešila také cca 796 307 přestupků⁹, z toho se téměř 60 % týkalo bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

Počet zjištěných trestných činů meziročně klesl o 36 706 skutků, tj. 11,3 %, čímž se celková kriminalita dostala na nejnižší hodnotu

od roku 1999. Zároveň se tak potvrdil obecný trend klesající kriminality za posledních 15 let.

Přestože byl registrován sumární pokles celkové kriminality, byl zaznamenán nárůst u mravnostní kriminality (+4,6 %), zbývající kriminality (+2,6 %) a hospodářské kriminality (+1,2 %). Největší pokles byl zaznamenán u krádeží vloupáním (-21,0 %) a krádeží prostých (-17,4 %).

⁹ Jedná se pouze o přestupky zjištěné policisty služby pořádkové policie. Společně se službou dopravní policie, službou pro zbraně a bezpečnostní materiál a službou cizinecké policie řešila PČR v roce 2014 celkem 1 363 000 přestupků.

PČR objasnila v roce 2014 celkem 141 336 trestných činů, z toho 15 097 dodatečně.¹⁰ Míra objasněnosti vzrostla o 5,3 % na 49,0 %.

Největší podíl na celkové kriminalitě měly v roce 2014 krádeže¹¹ (podle § 205 TZ). Spolu s trestnými činy **poškození cizí věci** (§ 228 TZ), **maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání** (§ 337 TZ) a **zanedbání povinné výživy** (§ 196 TZ) tvořily v souhrnu cca 66 % veškeré zjištěné trestné činnosti.

Zjištěné hmotné škody meziročně poklesly o 1,3 % na 28,7 mld. Kč. Nejvyšší škody byly způsobeny trestnými činy kráčení daně (8,5 mld.), podvod (3,5 mld.) a porušování povinností při správě cizího majetku (1,6 mld.). Při přepočtu způsobené škody na jeden případ připadá nejvyšší průměrná škoda kráčení daně (10 mil./skutek).

Zajištěné hodnoty¹² poklesly o 24 %, činily 49 mil. Kč (-15 mil Kč).

Zatímco v roce 2013 byl evidován nárůst počtu zjištěných trestných činů u všech základních souhrnných kategorií kriminality, rok 2014 byl v tomto ohledu téměř pravým opakem.

Násilná kriminalita poklesla o 1 740 skutků, tj. -9,3 %. Zjištěno bylo 16 949 skutků, z toho 70,3 % bylo objasněno. Poklesl počet spáchaných vražd na 160 skutků (-22, -12,1 %), objasněnost tohoto trestného činu klesla na 70,3 % (v roce 2013 90,7 %).

Mravnostní kriminalita jako jedna z mála vzrostla o 96 skutků, tj. 4,6 %. Celkem bylo zjištěno 2 205 skutků mravnostní kriminality, z toho 70,4 % bylo objasněno. Zejména vzrostl počet trestných činů znásilnění (+80, +13,6 %).

Majetková kriminalita poklesla o 35 740 skutků, tj. -17,1 %. Zjištěno bylo 173 611 skutků, z toho 23,6 % bylo objasněno. Došlo k plošnému poklesu takřka u všech druhů krádeží prostých (jako jsou kapesní krádeže, krádeže jízdních kol či krádeže v bytech), ale i krádeží vloupáním. Po roce 2013 se obnovil dlouhodobý pokles tzv. autokriminality (krádeže motorových vozidel, věcí z aut, součástí motorových vozidel).

Hospodářská kriminalita v roce 2014 také mírně vzrostla, a to o 355 skutků, tj. +1,2 %. Zjištěno bylo celkem 30 731 skutků, z toho 55,1 % bylo objasněno.

¹⁰ Trestné činy, které byly zjištěny v předchozích letech.

¹¹ Včetně krádeží vloupáním, jejichž podíl na krádežích celkem činil 32%.

¹² Tzv. „zajištěné hodnoty“ (na místě činu nebo v časovém sledu krátce poté).

V roce 2014 se hospodářská kriminalita podílela 72,7 % na zjištěných škodách celkem (v roce 2013 67,4 % a v roce 2012 70,5 %). Největší podíl na škodách způsobených hospodářskou kriminalitou – přibližně 41 % – měl trestný čin kráčení daně se zjištěnou škodou 8 572 mil. Kč.

Vybraná opatření

Veřejný pořádek

Pro ochranu před narušováním veřejného pořádku především u akcí, kterých se zúčastňuje velký počet osob, jsou zřízeny **pořádkové a speciální pořádkové jednotky** v rámci jednotlivých krajských ředitelství policie. Před jejich nasazením působí na osoby, proti kterým má zákrok směřovat, **policejní antikonfliktní týmy** (AKT), jejichž snahou je nenásilným jednáním a působením osoby odradit od páchaní protiprávního jednání.

V několika instancích byly na státní instituce, politikům či finančně zajištěným osobám a firmám zaslány výhrušné vyděračské dopisy kontaminované různým nebezpečným chemickým, biologickým, radioaktivním a nukleárním (dále jen „CBRN“) materiálem.¹³ Útočníci následně požadovali předání finančních prostředků ve formě finanční hotovosti. V reakci na tyto incidenty byla relevantními resorty přijata taková opatření, aby se podařilo v případě doručení dalších nebezpečných zásilek minimalizovat možné následky.

Integrace cizinců

Jeden z prostředků předcházení nezákonných postupů při působení cizinců v ČR představuje dostatečná informovanost všech zainteresovaných subjektů. Na webovém portálu www.cizinci.cz, který je spravován MPSV ve spolupráci s MV, je možno nalézt řadu užitečných informací, např. o možnostech financování projektů v oblasti podpory integrace cizinců, o realizovaných projektech, dále informační publikace v elektronické podobě atd.

¹³ Např. dne 19. listopadu 2014 byl na MV doručen prostřednictvím České pošty, a.s., balíček bez uvedení odesílatele. Jako podezřelý byl posléze odevzdán příslušným složkám, které zjistily, že obsahuje nebezpečnou látku. Odbor archivní správy a spisové služby přijal ve spolupráci zejména s bezpečnostním odborem MV a dalšími složkami taková opatření, aby se podařilo v případě doručení dalších nebezpečných zásilek minimalizovat možné následky.

Na internetových stránkách MPSV www.portal.mpsv.cz byly aktualizovány informace týkající se podmínek zaměstnávání cizinců na území ČR.

Programy spolufinancované ze zdrojů EU a jiných forem zahraniční pomoci

V roce 2014 PČR kontinuálně realizovala aktivity související s přípravou a realizací bezpečnostně zaměřených **projektů, které jsou spolufinancovány ze zdrojů EU a jiných forem zahraniční pomoci.**

Z hlediska finančního objemu poskytnutých prostředků EU tradičně zaujímají největší podíl projekty spolufinancované z IOP (strukturální fondy EU). V jeho rámci probíhaly následující činnosti:

- kontrolní aktivity ukončených projektů Kontaktní a koordinační centra II zaměřených na vybudování celorepublikové sítě stejnojmenných center,
- realizace projektů Lokalizační a záznamová zařízení zaměřených na pořízení technologií do služebních vozidel za účelem zajištění vyšší akceschopnosti a Integrace operačních středisek, jejichž cílem je zefektivnění a zvýšení účinnosti operačního řízení a nasazování sil a prostředků včetně zajištění interoperability na úrovni krajů,
- zahájení realizace projektu Moderní technika a technologie ČR (rozpočet cca 296 mil. Kč) zaměřeného na pořízení speciálních zařízení a samostatných technologických funkčních celků pro činnost specializovaných služeb PČR a
- zahájení realizace projektu Zvýšení akceschopnosti PČR při řešení mimořádných událostí (rozpočet cca 1,072 mld. Kč), jehož cílem je celkové zlepšení reakce PČR na mimořádné události a krizové situace záchranných prací, evakuací a průběžného monitorování bezpečnostní situace.

Všechny tyto projekty jsou v identické či analogické formě předkládány jednotlivými krajskými ředitelstvími policie. **Celková finanční hodnota prvních tří z nich dosahuje v součtu téměř 1,9 mld. Kč.**

V rámci programu švýcarsko-české spolupráce byla v roce 2014 ukončena realizace tří projektů a pokračovala realizace komplexu dalších 8 projektů různorodého obsahového zaměření, jejichž výstupy a výsledky směřují

v obecném rámci k pozitivním efektům zejména v oblasti prevence a řízení katastrof a boje proti organizovanému zločinu, hospodářské kriminalitě, korupci, terorismu a extremismu. Rozpočty těchto projektů dosahují v úhrnu finanční hodnoty ve výši cca 249 mil. Kč.

V rámci norských fondů byla v roce 2014 zahájena realizace programu CZ14 Spolupráce v rámci Schengenu a boje s přeshraniční a organizovanou trestnou činností, včetně nezákonného obchodování s lidmi a pohybujiícími se zločineckými skupinami. Program zahrnuje 6 předem definovaných projektů, jejichž celková finanční alokace představuje částku cca 166,3 mil. Kč.

Vnitřní kontrola PČR

Na všech řídicích úrovních bylo provedeno 544 (-18) kontrolních akcí. Z celkového počtu kontrolních akcí byla v 273 (+209) případech přijata jiná opatření k nápravě, v 52 (+24) případech přijata kázeňská opatření atd. V 78 (+25) případech bylo provedeno proškolení. Nejčastěji bylo zjištěno neprovedení opatření k nápravě.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP)

IKSP se jako výzkumná organizace resortu MS podílel i v roce 2014 svojí výzkumnou činností na některých tématech, která jsou zmiňována v předmětné zprávě.

IKSP je výzkumným pracovištěm resortu spravedlnosti. Orientuje se na společenskovední kriminologický výzkum zaměřený na vytváření, udržování a aktualizaci poznatkové základny o stavu a vývoji trestní politiky, kriminality a sociálně patologických jevů v ČR, na zpřístupňování aktuálních relevantních empirických i teoretických poznatků ze zahraničí a na rozvoj oboru kriminologie.

Výzkumné studie, odborné články i přeložené odborné texty jsou širší odborné veřejnosti zpřístupněny na webových stránkách Institutu www.kriminologie.cz.

Hlavním **uživatelé výzkumů** a činnosti IKSP jsou především organizace a instituce resortu spravedlnosti (MS, justiční orgány, Vězeňská služba, PMS), dále resort vnitra, zejména orgány a služby PČR, resorty práce a sociálních věcí a školství.

K okruhu významných uživatelů náleží také meziresortní Republikový výbor pro prevenci kriminality a jeho prostřednictvím orgány státní správy a samosprávy na úrovni měst a obcí

podílejících se na realizaci Strategie prevence kriminality, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky a další.

Kromě toho je IKSP zapojen do mezinárodní spolupráce, kde se podílí na výzkumné činnosti i na vypracovávání podkladů, informací a zpráv k vývoji kriminality, k trestní politice apod. vyžadovaných od ČR orgány OSN, EU a Rady Evropy, případně dalšími evropskými mezinárodními i nevládními organizacemi.

V roce 2014 řešil IKSP na základě výsledků veřejné soutěže na výzkum a experimentální

vývoj **dva výzkumné úkoly, podpořené z prostředků Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010 – 2015** (BV II/2 - VS, zadavatel MV ČR), a sice výzkum „Systém včasné intervence jako nástroj omezování kriminality“ (č. VG20122014077), a výzkum „Násilná sexuální kriminalita v ČR se zaměřením na její aktuální formy, na zvyšování účinnosti odhalování a postihu jejich pachatelů a na možnosti ochrany společnosti před sexuálně motivovaným násilím“ (č. VG20122014084). Oba výzkumy probíhají v souladu s harmonogramy svých projektů s termínem ukončení k 31. prosinci 2015.

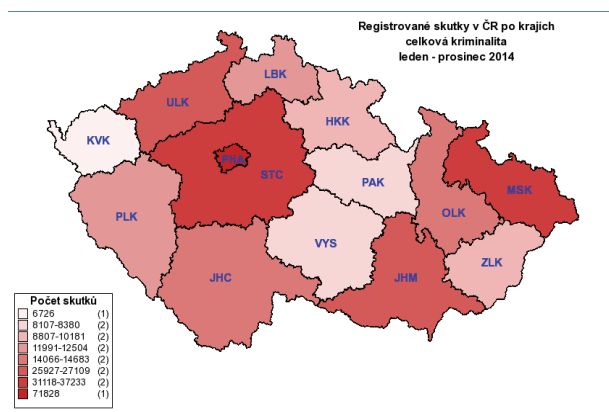
2.1.1 Územní rozložení kriminality

Základní údaje ČR v roce 2014

Rozloha v km²: 78 867

Počet trestných činů /

10 tis. obyvatel: 275 (-11,3)

Po přepočtu kriminality na 10 tis. obyvatel (tzv. index kriminality) je dlouhodobě nejvíce zatíženo hl. m. Praha (578 trestných činů v roce 2014, 658 v roce 2013).

Mezi kraje s nejvyšším zatížením se jako v roce 2013 řadí: Ústecký (314), Moravskoslezský (305) a Liberecký kraj (285).

Obdobně nejnižší hodnoty vykazuje trojice: Zlínský kraj (150), Kraj Vysočina (159) a Pardubický kraj (162).

K poklesu zjištěné kriminality došlo v roce 2014 ve všech 14 krajích. Největší pokles byl registrován v hlavním městě Praze (-10 177, -12,4%), Středočeském kraji (-6 232, -16,7 %) a Moravskoslezském kraji (-5 620, -13,1 %), nejmenší pokles byl zaznamenán v Jihočeském kraji (-337, -2,2 %).

V Praze¹⁴ bylo v roce 2014 zjištěno 71 828 (-10 177, -12,4 %) trestných činů.

Praha zaujímá svojí rozlohou cca 0,6 % území ČR. Do tohoto prostoru je každoročně soustředěna cca ¼ celkově zjištěných trestných činů spáchaných na území ČR (v roce 2013 24,9 %).

¹⁴ Praha jako největší město ČR je na rozdíl od ostatních regionů charakterizováno zcela specifickými kriminogenními faktory. Mezi objektivní faktory patří zejména vysoká hustota obyvatelstva, charakter hospodářské struktury, rozsáhlá obchodní síť, značný počet soukromých podnikatelů, intenzivní stavební činnost, velikost a kvalita infrastruktury, kumulace orgánů státní správy, intenzita cizineckého ruchu, soustředění historických památek atd. K subjektivním příčinám lze zařadit anonymitu pachatelů trestné činnosti, rizikové skupiny části mládeže, množství příležitostí k páčání trestné činnosti, sociální podmínky některých komunit.

Výše popsané specifické kriminogenní faktory se v podstatě promítají do všech statisticky sledovaných druhů trestné činnosti. Nejvýrazněji se však projevují u **majetkové pouliční kriminality**, na kterých se Praha v roce 2014 podílela v rámci ČR přibližně 30 %.

Recidivisté spáchali 60,8 % z celkem objasněných skutků. Jejich **podíl na krádežích**, včetně krádeží vloupáním, činil **více jak 84 %**.

V Praze se také koncentruje **trestná činnost cizinců**. Na celkem objasněných trestných činech se v Praze cizinci podíleli 14,2 %, zatímco celostátně činí jejich podíl 6,3 %. V roce 2014 jim zde bylo prokázáno např. 819 trestných činů hospodářské kriminality (19,7 %) nebo 312 trestných činů drogové kriminality (19,3 %).

Moravskoslezský kraj vykazuje dlouhodobě druhý největší podíl (12,9 % v roce 2014) na celkové kriminalitě v ČR. V tomto roce bylo zjištěno 37 233 (-5 620, -13,1 %) trestných činů.

Důležitými kriminogenními faktory v tomto regionu jsou např. nepříznivá sociální struktura obyvatel, tj. vysoká míra nezaměstnanosti¹⁵, vysoký podíl obyvatelstva s nižší úrovní vzdělanosti a výskyt sociálně vyloučených lokalit a aktivní vystupování pravicových extremistů, vysoký podíl recidivistů na objasněné trestné činnosti (76,1 %), nebo silně rozšířená toxikomanie.

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2014 7 722 pachatelů (-874, -10,2 %) vedeno jako **nezaměstnaných** či bez pracovního zařazení, což představuje 50,4 % z celkového počtu stíhaných osob.

Recidivisté představují v Moravskoslezském kraji dlouhodobě mimořádně závažný problém, a to nejen z hlediska jejich vysokého podílu na pachatelích a objasněné trestné činnosti, ale především pro jejich znalost policejních postupů a „kvalifikovanost“ jimi páchané trestné činnosti. V roce 2014 tvořili recidivisté 61,2 % (+0,7 %) ze všech stíhaných a vyšetřovaných osob, přičemž spáchali 76,1 % (+2,2 %) všech objasněných trestných činů.

¹⁵ Ke dni 31. prosince 2014 byla míra nezaměstnanosti v kraji 2. nejvyšší v ČR a činila 9,8 %. V okrese Bruntál byla vůbec nejvyšší v ČR, tj. 13,5 %.

Výrazným fenoménem Moravskoslezského kraje je již několik let **násilná kriminalita**. V roce 2014 zde bylo zjištěno celkem 2 611 násilných trestných činů, což představuje 15,4 %, a tedy i nejvíce, násilné kriminality v ČR. Po přepočtu na 10 tisíc obyvatel je však Moravskoslezský kraj až na 3. místě (po Ústeckém a Libereckém kraji). Stoupá však objasněnost (nyní na 67,8 %), které napomáhají kamerové systémy a dobrá místní znalost policistů.

Ústecký kraj postihují obdobné kriminogenními faktory, jejichž účinky jsou patrné v Moravskoslezském kraji. Bezpečnostní problémy se vyskytují zejména v sociálně vyloučených lokalitách¹⁶ nebo je lze spojovat s přetrvávající zhoršenou ekonomickou situací v regionu. Již od roku 2011 se stále více projevuje aktivní **zapojování členů početné vietnamské komunity do drogové kriminality**.

V roce 2014 bylo v Ústeckém kraji zjištěno 25 927 (-3 921, -13,1 %) trestných činů. Byl zaznamenán výrazný nárůst drogové kriminality (+32,1 %), mravnostní kriminality (+13,3 %) a hospodářské kriminality (+7,4 %).

Ústecký kraj je dlouhodobě typický **nejvyšším indexem násilné kriminality v ČR**. V roce 2014 došlo ke snížení nápadu této trestné činnosti na nejnižší hodnotu za poslední roky (-9,3 %), což je nicméně 3. nejvyšší nápad v celé ČR (za Moravskoslezským krajem a Prahou).

Z **hlediska objasněnosti** byl tradičně i v roce 2014 s velkým předstihem **nejúspěšnější Karlovarský kraj**, kde bylo objasněno 68,1 % zjištěné trestné činnosti.

Oproti roku 2013 se zvýšil se počet krajů, které vykázaly více jak 50% objasněnost. V roce 2014 mezi ně patřily kraje: Zlínský (57,5 %), Jihočeský (57,3 %), Královéhradecký (56,4 %), Vysočina (56,4 %), Ústecký (56,1 %), Pardubický (55,4 %), Plzeňský (54,4 %) a Olomoucký (53,5 %).

¹⁶ Město Duchcov se v průběhu roku 2014 stalo dějištěm několika protiromských pochodů.

Nejnižší objasněností je typické hl. město Praha, což je rozhodujícím způsobem podmíněno jejími specifickými velkoměstskými kriminogenními faktory. V roce 2014 bylo objasněno 24,5 % zjištěných trestných činů.

Opatření

V rámci preventivní činnosti bylo v roce 2014 realizováno krajskými ředitelstvími policie velké množství preventivních akcí, které byly zaměřeny na priority policie a bezpečnostní situaci daného teritoria krajského ředitelství policie nebo příslušného územního odboru policie. Níže jsou uvedeny vybrané aktivity.

Celorepubliková rozhlasová kampaň **Český rozhlas – Stop kriminalitě**, kdy je využíváno 8 audiospotů zaměřených na prevenci kriminality páchané na seniorech. Cílem je předat rizikové skupině obyvatelstva prostřednictvím rozhlasového vysílání preventivní rady a informace, jak se nestát obětí trestného činu.

Celorepubliková preventivní informační kampaň zaměřená na seniory **O2 Czech Republic, a. s. – Neboj se říkat ne**. Cílem projektu je poskytnout seniorům a jejich rodinným příslušníkům rady, jak se bránit pachatelům, kteří zneužívají jejich důvěřivosti k páčání trestné činnosti prostřednictvím jejich osoby, kdy využívají telefonního kontaktu nebo osobního kontaktu, při kterém nabízejí podvodné služby pod jménem společnosti O².

Preventivně informační kampaň PČR **Obezřetnost se vyplatí**, která je zaměřená na prevenci proti kapesním krádežím a probíhá dvakrát ročně již od prosince 2011.

Na území hlavního města Prahy byla prevence zaměřena na řešení aktuálních problémů, jako jsou: kriminalita páchaná na seniorech, hrozba útoku ve školském zařízení, vysoká dopravní nehodovost za účasti chodců, zneužívání linky 158 apod. Během roku 2014 v Praze proběhlo **527 besed a přednášek** pro ohrožené skupiny obyvatelstva, které byly

věnovány primární prevenci. Pokračovala spolupráce s Muzeem PČR při realizaci preventivních akcí, např. Den dopravní výchovy, Den bez aut, Dny pro seniory apod. Krajské ředitelství se zapojilo i do preventivních aktivit spojených s propagací aktivního trávení volného času dětí a mládeže a zintenzivnilo spolupráci s dalšími subjekty na úseku drogové problematiky.

V Moravskoslezském kraji zaznamenala policie mimořádný úspěch s unikátní publikací „Policejní pohádky“. Knížka vznikla díky podpoře Moravskoslezského kraje a obsahuje 16 pohádek a příběhů určených předškolákům a mladším školákům. Mezi další preventivní projekty patřily např. premiéry výukových filmů „Drogová závislost aneb droga až na 1. místě“ a „Virtuální nápadník“ (oba ve spolupráci s Ostravskou univerzitou). Policisté Moravskoslezského kraje se dále zapojují do celorepublikových projektů a realizují vlastní projekty, jakými jsou např. „Bezpečnější Ostrava“, „Bezpečí ve stáří“, „Prevence pro všechny“, či „(Ne)bezpečný internet“.

V Ústeckém kraji byla realizována preventivně informační kampaň „Obezřetnost se vyplatí“, zaměřená na kapesní krádeže v hypermarketech a supermarketech Albert společnosti AHOLD Czech Republic, a.s., dále preventivně informační kampaň „Rok zabezpečení vozidel“, zaměřená na zabezpečení vozidel a zvýšení povědomí občanů motoristů, nebo také preventivně informační kampaň „Auto není trezor“, zaměřená na krádeže věcí ze zaparkovaných vozidel. Další akce se zaměřily na protidrogovou prevenci a na seniory jako jednu z rizikových skupin obyvatelstva. Současně s tím byly realizovány také akce celorepublikového charakteru, např.:

(Opatření dále viz 2.2.1 Majetková kriminalita, 2.2.10 Informační kriminalita, 2.2.11 Bezpečnost silničního provozu aj. Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část str. 30-34.)

2.1.2 Pachatelé trestné činnosti

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob:

114 611 (-3 071, -2,6 %)

z toho: podíl mužů 82 % (-1,5 %)

podíl žen: 14,3 % (+0,1 %)

Počet odsouzených osob:

72 823 (-5 153, -6,6 %)

V roce 2014 bylo PČR vyšetřováno a stíháno celkem 114 611 (-3 071, -2,6 %) osob. Na jednoho pachatele připadalo průměrně 1,2 z celkem objasněných trestných činů.

Podíl žen na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob je trvale nízký, od roku 2008 mírně roste. V roce 2014 se zvýšil na 14,3 % (+0,1 %).¹⁷

Meziročně nejvíce vzrostl počet pachatelů trestných činů:

- ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství (+1 117, +11,3 %)
- nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (+436, +22,4 %)
- dopravní nehody silniční – nedbalostní (+334, 5,3 %)

Nejvíce pachatelů bylo stíháno a vyšetřováno pro trestné činy:

- krádeže prosté (20 014 osob)
- zanedbání povinné výživy (12 494 osob)
- ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství (10 399 osob).
- maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (10 152 osob)

Pachatelé těchto čtyř druhů trestných činů tvořili cca 46,3 % všech osob stíhaných a vyšetřovaných PČR.

Pro trestný čin **vraždy** bylo stíháno a vyšetřováno 143 osob (-44, -22,8 %). Za násilnou kriminalitu bylo stíháno celkem 13 133 (-973, -4,9 %) osob. V jejím rámci došlo k největšímu poklesu počtu pachatelů u trestného činu loupeže (-288, -17,4 %) a nejvíce osob bylo stíháno pro trestný čin úmyslné ublížení na zdraví (4 423).

NSZ potvrzuje, že značná část kriminality je nově řešena v jednodušší formě řízení, a to ve

zkráceném přípravném řízení, na něž navazuje zjednodušené řízení před samosoudcem završené vydáním trestního příkazu. Zkrácené přípravné řízení se postupně stalo rozhodující formou přípravného řízení.

Počet dětí mladších 15 let, které byly vyšetřovány pro spáchání činů jinak trestných, se oproti loňské historicky nejnižší hodnotě zvýšil. Pokračoval ale pokles počtu stíhaných a vyšetřovaných mladistvých.

Střediska PMS evidovala celkem 31 537 nových případů (+5 509, +21 %).¹⁸

Stále přetrvává vyšší podíl případů evidovaných v rámci vykonávacího trestního řízení – celkem 18 513 případů oproti 13 024 případů v rámci řízení přípravného, tzn. poměr přípravného s vykonávacím řízením v procentuálním zastoupení je 41 % k 59 %.

V rámci agendy přípravného řízení a řízení před soudem byla v případech dospělých pachatelů PMS pověřována v největší míře vyhotovením stanoviska k možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací (61 % případů), dále činnostmi souvisejícími se zprostředkováním řešení konfliktu a přípravou pro možnost odklonu v trestním řízení nebo uložení alternativního trestu či opatření (29 % případů).

V rámci vykonávacího řízení v případech dospělých pachatelů byla PMS nejvíce vytížena agendou související s výkonem trestu obecně prospěšných prací (53 % případů) a agendou související se zajištěním výkonu dohledu (34 % případů).

¹⁷ Ženy jsou nejčastěji stíhány za krádeže, úvěrové podvody, zanedbání povinné výživy, maření výkonu úředního rozhodnutí, podvody a zpronevěry.

¹⁸ Celkový počet případů, jimž se PMS v roce 2014 zabývala, byl však vyšší, protože zahrnuje i případy, se kterými probační úředníci a asistenti pracují již několik let (jde zejména o podmíněné odsouzení s dohledem, podmíněné propuštění s dohledem).

Trestná činnost recidivistů¹⁹

V roce 2014 došlo ke snížení počtu stíhaných a vyšetřovaných recidivistů na 61 020 (-914, -1,5 %), také se ovšem zvýšil jejich podíl na trestné činnosti.

Podíl recidivistů na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob dlouhodobě stoupá a v roce 2014 dosáhl v historii ČR nejvyšší zaznamenané hodnoty 53,2 % (v roce 2013 činil 52,6 %, v roce 2012 50 %, v roce 2000 29,7 %).

Vzrostl rovněž počet trestných činů spáchaných recidivisty. V roce 2014 recidivisté spáchali 83 894 trestných činů. Podíl recidivistů na objasněné trestné činnosti má dlouhodobý rostoucí trend a v roce 2014 dosáhl již 66,4 % (v roce 2013 činil 59 %, v roce 2012 56,1 %, v roce 2000 35,6 % všech objasněných skutků). Neúčinnost opatření k předcházení potírání recidivy trestné činnosti je evidentní.

Trestná činnost páchaná cizími státními příslušníky

Ačkoliv cizinci tvoří cca 0,5 % populace v ČR, v roce 2014 spáchali 8 134 (-391) trestných činů, tedy 6,4 % (-0,2 %) ze všech objasněných trestných činů.

Trestně stíháno nebo vyšetřováno bylo 7 385 cizinců, což představuje 6,4 % (+0,1 %) z celkového počtu stíhaných a vyšetřovaných osob. Oproti roku 2013 došlo k mírnému poklesu počtu stíhaných cizinců o 85 osob.

Od roku 2008 stále strmě narůstá drogová kriminalita páchaná vietnamskými státními příslušníky. Např. pro trestný čin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283) bylo v roce 2014 stíháno a vyšetřováno 269 Vietnamců (v roce 2007 – 22, v roce 2011 – 139, v roce 2012 – 194 osob. V roce 2013 – 199 osob).

Cizinci mají velmi vysoký podíl na pachatelích vražd (12,6 % v roce 2014, 11,8 % v roce 2013, 13,9 % v roce 2012).

Nejvyšší podíly mají cizinci na pachatelích trestných činů, jako jsou např.: porušování práv

¹⁹ Recidivistou ve smyslu policejní statistiky je pachatel úmyslného trestného činu, který byl již za jiný úmyslný trestný čin dříve odsouzen. Výklad pojmu recidivista v jiných resortních statistikách (např. soudní, vězeňské) je odlišný od výkladu PČR.

k ochranné známce (podíl 77,0 %) nebo padělání a pozměňování veřejné listiny (36 %).

Z celkového počtu odsouzených v roce 2014 bylo 4 916 (-150) cizinců, což představuje 6,6 %. Nejvíce odsouzených bylo občany Slovenska (1 912, -111), dále Ukrajiny (659, -73) a Vietnamu (546, -15).

(Další údaje viz tabulková a grafická část str. 12-14.)

Trestná činnost příslušníků a občanských zaměstnanců bezpečnostních sborů²⁰

V roce 2014 GIBS zadokumentovala protiprávní jednání u 454 (+64) osob v rámci prošetřované trestné činnosti spadající do její pravomoci²¹, z toho v žádném (-1) případě se nejednalo o právnickou osobu.

Na základě analýzy statistických ukazatelů je možné konstatovat, že došlo k celkovému nárůstu trestné činnosti, která spadá do kompetence GIBS. Tento nárůst byl tvořen zejména výrazným zvýšením počtu trestně stíhaných civilních osob, jejichž trestná činnost byla spáchána ve spolupachatelství s příslušníky nebo zaměstnanci bezpečnostních sborů, nebo s nimi souvisela. V případě příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů se jednalo o výkyvy méně významné. Je navázáno na trend z roku 2013, kdy došlo k výraznému poklesu trestně stíhaných příslušníků PČR a zastavení nárůstu trestně stíhaných příslušníků VS ČR.

Zahájení trestního stíhání nebo sdělení o podezření v rámci zkráceného přípravného řízení bylo realizováno u:

- 161 (+8) příslušníků a 9 (-2) zaměstnanců PČR,
- 32 (-8) příslušníků a 3 (0) zaměstnanců VS ČR a
- 10 (-2) příslušníků a žádného (-1) zaměstnance CS ČR.

²⁰ Další informace jsou obsaženy v aktuální Zprávě o činnosti GIBS, která je podle ustanovení § 57 odst. 4 zákona č. 341/2011 Sb. předložena vládě ČR, Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny a Stálé komisi pro kontrolu GIBS Poslanecké sněmovny. Tato zpráva deklaruje výsledky GIBS na úseku trestního řízení za rok 2014.

²¹ GIBS provádí vyhledávání, odhalování, prověřování a vyšetřování trestné činnosti příslušníků a zaměstnanců PČR, VS ČR a CS ČR. Dále prověřuje a vyšetřuje trestné činy civilních osob ve formě spolupachatelství spolu s pachateli z uvedených bezpečnostních sborů.

Návrh státnímu zástupci k zahájení trestního stíhání nebyl podán proti žádnému (-1) příslušníkovi GIBS. GIBS zahájila trestní stíhání, podala návrh na zahájení trestního stíhání nebo sdělila podezření v rámci zkráceného přípravného řízení u 90 (+50) civilních osob.

Celkem bylo GIBS v roce 2014 zahájeno trestní stíhání, podán návrh na zahájení trestního stíhání nebo sděleno podezření v rámci zkráceného přípravného řízení u 313 (+44) osob.

V roce 2014 GIBS zadokumentovala u **313 (+44) osob spáchání celkem 549 (+142) trestných činů**, z toho jich 290 (+46) měl spáchat příslušník PČR, 23 (+7) zaměstnanec PČR, 54 (-2) příslušník VS ČR, 3 (0) zaměstnanec VS ČR, 12 (-5) příslušník CS ČR, žádný (-1) zaměstnanec CS ČR, žádný (-1) příslušník GIBS, 167 (+100) civilních osob a žádná (-2) právnická osoba.

Nejvíce případů se vztahovalo k ostatní obecné kriminalitě. Jednalo se o celkový počet 253, což činí 46,1 % z celkového počtu.

V roce 2014 GIBS dokumentovala protiprávní jednání celkem 325 (+10) pachatelů z řad příslušníků bezpečnostních sborů. Nejvíce pachatelů bylo evidováno s délkou služby 5 až 10 let, a to celkem 113 (+31), což je třetina pachatelů z řad příslušníků.

Návrh na podání obžaloby byl GIBS v roce 2014 podán na 177 (-19) pachatelů. Z toho na 94 (-32) příslušníků PČR, na 20 (-1) příslušníků VS ČR, na 3 (-4) zaměstnanců PČR, na 1 (-1) zaměstnance VS ČR, na žádného (-1) zaměstnance CS ČR a na 56 (+27) civilních osob.

V roce 2014 GIBS dokumentovala 41 (+9) trestných činů vykazujících korupční jednání. K zahájení trestního stíhání a sdělení podezření v rámci zkráceného přípravného řízení konkrétní osobě došlo u celkem 28 (+5) pachatelů, z toho v 19 (+7) případech se jednalo o příslušníky PČR. K největšímu nárůstu došlo u trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby – 21 (+4) a podvodu – 5 (+5).

V problematice domácího násilí GIBS dokumentovala 3 (-6) trestné činy. Proti 3 (-6) pachatelům bylo zahájeno trestní stíhání. Největší pokles 2 (-4) byl zaznamenán u trestného činu týrání osoby ve společném obydlí.

V případech trestné činnosti související s mučením a jiným nelidským a krutým zacházením GIBS v roce 2014 dokumentovala celkem 20 (+17) trestných činů. K zahájení trestního stíhání nebo sdělení podezření v rámci zkráceného přípravného řízení konkrétní osobě došlo u celkem 13 (+10) pachatelů, z toho v 9

(+6) případech se jednalo o příslušníky PČR. K největšímu nárůstu došlo u trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby – 10 (+7) a mučení a jiné nelidské a kruté zacházení – 3 (+3).

Trestná činnost vojáků v činné službě

Situaci v oblasti pořádku a bezpečnosti v Armádě ČR lze v roce 2014 charakterizovat jako stabilizovanou. Vojenská policie (dále jen VP) v hodnoceném období prověřovala 673 podezření ze spáchání protiprávního jednání (-206, -23,4 %). VP šetřila celkem 174 podezření ze spáchání trestných činů (-129, -42,57%) a celkem 785 přestupků, z toho 492 (62,68%) na úseku dopravy.

Kriminalita v oblasti majetkových trestných činů je oproti předchozímu roku nižší, ale i tak je potvrzen přetrvávající vývojový trend minulých let, kdy převažuje počet šetřených majetkových trestných činů (88, tj. 50,57%) nad vojenskými trestnými činy (31, tj. 17,82%).²²

Ze **147** ukončených případů podezření ze spáchání trestného činu bylo VP objasněno **82%**. Celkem **56** podezřelých osob bylo předáno vyšetřovateli PČR či státnímu zástupci k zahájení trestního stíhání.

Opatření přijatá VP v posledních letech k ovlivnění bezpečnostní situace v resortu MO jednoznačně prokázala svoji opodstatněnost. Z tohoto důvodu byla aplikována i v hodnoceném období roku 2014. Jednalo se zejména o přijetí preventivních opatření na úseku ochrany majetku.

V roce 2015 je nutné pokračovat ve zvyšování míry spolupráce s dozorujícími státními zástupci, SKPV PČR a jejich specializovanými útvary, jako je Útvar zvláštních činností a Útvar speciálních činností, a další širokou škálou úřadů státní správy.

V podmínkách resortu MO je problematika preventivního působení realizována jako **prevence sociálně nežádoucích jevů** (dále jen

²² VP šetřila mj. podezření ze spáchání: 80 trestných činů proti majetku (-157, -66,24%); 25 trestných činů obecně nebezpečných, z toho 12 případů ohrožení pod vlivem návykové látky (-2, -7,41%); 31 trestných činů vojenských (+12, +38,71%); 9 trestných činů proti pořádku ve věcech veřejných (-3, -25%); 8 trestných činů proti životu a zdraví (+0, +0%); 8 trestných činů hospodářských (+2, +25%); 3 trestné činy na úseku projevů extremismu atd.

P-SNJ) v **programu prevence kriminality a programu protidrogové problematiky**. Úkoly P-SNJ jsou koordinovány Resortní komisí pro prevenci.

Celkem bylo v programu prevence kriminality realizováno **70** projektů, z toho **22** v rámci programu protidrogové politiky. Program prevence kriminality se zabývá rozsáhlou problematikou P-SNJ v rezortu MO (např. extremismem, kriminálním jednáním, finanční gramotností, problematikou mezilidských vztahů, komunikací, agresivitou, duševní hygienou a zdravím, rizikovým sexuálním chováním, rodinou a rodinným zázemím při výchově dětí v kontextu s prevencí SNJ, sektami, radikalismem a jeho projevy, rasovou nesnášenlivostí, terorismem atd.).

V oblasti P-SNJ provedla Vojenská policie v hodnoceném období celkem **973** preventivních kontrol.

Trestná činnost právnických osob

Trestní odpovědnost právnických osob se v právním řádu ČR uplatňuje tři roky. Došlo ke změně dosavadní koncepce základů trestní odpovědnosti, kdy subjektem trestného činu není již toliko jednotlivec. Ve sledovaných kategoriích je vykazován evidentní vzestupný trend. Co se týče počtu trestně stíhaných právnických osob, bylo v roce 2014 zahájeno trestní stíhání vůči 219 právnickým osobám (v roce 2013 tento počet činil 51 právnických osob a v roce 2012 18).

Dle **NSZ** lze předpokládat, že se počty trestních věcí, v nichž jako podezřelá, resp. obviněná, figuruje právnická osoba, budou v nejbližších letech dále zvyšovat.

Opatření

MS zpracovalo návrh zákona, kterým se mění zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů. Cílem tohoto návrhu je přehodnotit okruh trestných činů, za které může být právnická osoba trestně postížitelná. Návrh přichází se změnou v dosavadním přístupu k úpravě této otázky, kdy právnické osoby nemají být trestně odpovědné za vyjmenované trestné činy, ale mají být odpovědné za veškeré trestné činy s výjimkou těch, u kterých to bude zákonem výslovně vyloučeno.²³

²³ Tento návrh byl dne 3. 9. 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, kde je aktuálně projednáván jako tisk 304.

IKSP zpracoval a publikoval studii **Kriminální recidiva prizmatem vybraných výzkumů českých recidivistů realizovaných v posledních padesáti letech.**²⁴ Výsledky výzkumu a srovnání lze shrnout následovně:

- Většina vězňených recidivistů byli z kriminologického hlediska výraznými recidivisty – mezi respondenty z výzkumu 70 % mělo v rejstříku trestů 6 a více záznamů o předchozím odsouzení a více než polovina již vykonala více než 3 nepodmíněné tresty odnětí svobody.
- Nejčastěji recidivovaly osoby, jejichž první odsouzení spadalo mezi 15.–18. rok věku, přičemž ke druhému odsouzení došlo nejčastěji ve lhůtě 3 roků od prvního.
- Recidivisté, kteří recidivují v posledních cca 20 letech (**novorecidivisté**), se v mnoha dodatečně srovnávaných charakteristikách výrazně lišili od recidivistů vězňených před rokem 1990 (**starorecidivistů**).
- Část recidivistů zkoumaných po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody neměla funkční rodinné zázemí, neměla kde bydlet, nepracovala, byla obtěžována vysokými dluhy a případné opětovné uvěznění nebylo pro ně dostatečnou hrozbou bránící jim ve spáchání nového trestného činu. Jejich trestná činnost, ale i doba uvěznění, byly součástí jejich životního způsobu, často doplněného o závislosti na drogách a alkoholu a nebyl předpoklad, že v budoucnosti tento životní způsob změní.

Po dvouletém vyjednávání se podařilo dohodnout konečné texty smluv o policejní spolupráci a o vydávání odsouzených osob k výkonu trestu s Vietnamskou socialistickou republikou. Nyní jsou připravovány k podpisu.

V roce 2014 byla v gesci NSZ zpracována **zvláštní zpráva o poznatcích z aplikace zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim**. Jejím cílem bylo podat ucelenější informace o aplikaci zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti

²⁴ Základem srovnání se staly poznatky z výzkumu kriminální recidivy z roku 2009, jehož předmětem výzkumu byli dospělí recidivisté – muži, v době šetření vykonávající nepodmíněný trest odnětí svobody v českých věznicích za předešlým majetkovou a násilnou trestnou činnost ve věku do 35 let.

právnických osob a řízení proti nim (dále jen „TOPO“) v praxi, o četnosti výskytu trestních věcí, v nichž byly stíhány ve sledovaném období právníky osoby, jakož i poukaz na aplikační problémy, které se v souvislosti s výše uvedenou zákonnou úpravou vyskytly v praxi.

V roce 2014 se snížil počet **pravomocně odsouzených** osob oproti předchozímu roku, a to na 72 823 (-5 153). Nejvíce osob odsoudily soudy Severomoravského soudního kraje – 13 763 osob, následují soudy Severočeského kraje – 11 484 a Jihomoravského kraje – 11 511, nejméně pak soudy Jihočeského kraje 4 651.

O 1 592 osob se snížil počet odsouzených pro trestný čin krádeže, snížení o 403 osob bylo zaznamenáno u trestného činu výtržnictví, zvýšení o 788 osob bylo zaznamenáno u trestného činu ublížení na zdraví, o 11 osob se zvýšil počet odsouzených pro trestný čin vraždy (ze 121 v roce 2013 na 132 v roce 2014) a snížil se počet pravomocně odsouzených pachatelů trestného činu loupeže – o 282 osob.

Podíl jednotlivých **druhů ukládaných trestů** (včetně trestních opatření pro mladistvé) zůstává dlouhodobě v podstatě stejný. Nejčastěji byly ukládány tresty odnětí svobody s podmíněným odkladem – 50 203 osobám, což představuje 68,9 % z počtu odsouzených osob, nepodmíněné tresty odnětí svobody byly uloženy 9 567 osobám, tj. 13,1 %, trest obecně prospěšných prací 7 962 osobám, tj. 10,9 % a samostatný peněžitý trest 2 561 osobám, tj. 3,4 %.

Nepodmíněné tresty odnětí svobody byly nejčastěji ukládány ve výměře do jednoho roku – 5 663 osobám (59,2 % z uložených nepodmíněných trestů) a dále ve výměře od jednoho roku do pěti let – 3 323 osobám (34,8 %). Tresty ve výměře od pěti do patnácti let byly uloženy – 519 osobám (5,4 %), výjimečný trest od 15 do 25 let byl uložen 51 osobám a trest na doživotí byl v roce 2014 pravomocně uložen 1 osobě.

K 31. prosinci 2014 bylo vězněno 16 458 odsouzených a 2 189 obviněných osob (v roce 2013 14 303 odsouzených a 2 315 obviněných osob).

Aktivita Vězeňské služby ČR směřovala ke zvýraznění aspektu prevence recidivy kriminálního chování. V roce 2014 došlo v porovnání s rokem 2013 v absolutních číslech k nárůstu:

- počtu odsouzených vykonávající trest ve specializovaných odděleních výkonu trestu

při zachování kvality realizovaných programů,

- počtu odsouzených ve výstupních odděleních věznic a vazebních věznic a realizovaných programů přípravy odsouzených na propuštění z výkonu trestu odnětí svobody,
- počtu odsouzených vykonávající trest v bezdrogových zónách věznic a vazebních věznic a
- počtu odsouzených zařazených do vzdělávacích a rekvalifikačních programů.

Dle možností byl realizován jako obvykle standardizovaný program 3Z (Zastav se, Zamysli se, Změň se) zaměřený na statisticky nejrozšířenější vězeňskou populaci (dospělí muži 25 – 40 let, 2 – 3x ve výkonu trestu odnětí svobody převážně pro majetkovou trestnou činnost) a standardizovaný program GREPP pro práci s pachateli, kteří byli odsouzeni za trestné činy násilí spáchané na dětech (týrání dětí, komerčního sexuálního zneužívání dětí i sexuálního zneužívání dětí bez komerčního aspektu). Dále byl pro mladistvé realizován program TP 21 JUNIOR zaměřený na snižování násilného chování a pro dospělé odsouzené s násilnou trestnou činností program KEMP. Pro odsouzené s problematickým průběhem řídicí praxe probíhal program PARDON.

V oblasti protidrogové politiky byly pro rok 2014 stanoveny úkoly, a to **Plánem činnosti VS ČR v protidrogové politice na období 2013 až 2015**, který zohledňuje vládní úkoly stanovené Akčním plánem realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2013 až 2015. V roce 2014 nedošlo ke snížení celkových kapacit odborných pracovišť zajišťujících odbornou péči ani ke snížení kvality poskytované péče (specializovaná oddělení, oddělení bezdrogových zón, poradny drogové prevence).

V oblasti zdravotních služeb byla nadále poskytována detoxifikace a substituční léčba závislosti na opiátech a nadále bylo realizováno soudně nařízené ochranné léčení protitoxikomanické, protialkoholní a patologického hráčství v ambulantní formě. Probíhala též intenzivní spolupráce jednotlivých věznic s nestátními organizacemi, které poskytují protidrogové služby.

Projekt „Křehká šance“

V roce 2014 PMS pokračovala v partnerství s VS ČR v realizaci projektu s názvem „Křehká šance“, který v rámci OPLZZ (podpora sociální

integrace a sociálních služeb) získal finanční podporu ESF (CZ.1.04/3.1.00/73.00004). Projekt reaguje na potřebu odsouzených s předpoklady pro podmíněné propuštění připravit se na život vně věznic a po podmíněném propuštění se úspěšně adaptovat a začlenit do společnosti a na trh práce. Projekt zohledňuje požadavek společnosti integrovat propuštěné osoby bezpečným způsobem, posílit prevenci dalšího opakování trestné činnosti a umožnit oběti získat informaci o chystaném podmíněném propuštění pachatele a vyjádřit v této souvislosti obavy a potřeby.²⁵

SARPO – souhrnná analýza rizik a potřeb

V roce 2014 probíhaly další aktivity v rámci proškolení probačních úředníků a asistentů v oblasti „Práce s riziky – hodnocení rizik a potřeb“. V roce 2014 již působil rozšířený lektorský tým, v každém soudním kraji byli k dispozici lektoři, kteří realizovali školení dle potřeb regionů.²⁶

V průběhu roku 2014 nadále probíhala implementace vytvořeného nástroje hodnocení rizik a potřeb do praxe PMS, a to včetně zajištění potřebného vzdělávání probačních úředníků a asistentů v této oblasti. Cílem bylo ověřit elektronickou podobu nástroje SARPO v případové praxi. Na aktivitě se podílela vybraná střediska PMS a v současné době probíhá vyhodnocení praktických zkušeností uživatelů hodnotícího nástroje.

Drogové testování

Cílem drogového testování je zkvalitnění práce s riziky, kdy ověření užívání drog u klientů PMS je zásadní informací pro jejich analýzu ze strany probačních úředníků a asistentů a následně pak pro orgány činné v trestním řízení. Využívání drogového testování v rámci PMS je průběžně monitorováno jak co do počtu využitých testů, tak jejich výsledků a dále je průběžným proškolením pracovníků PMS zajištěna kvalita

²⁵ V rámci projektu byl systém práce Komisi pro podmíněné propuštění (dále Komisi) rozšířen do 9 věznic (Liberec, Stráž pod Ralskem, Rýnovice, Heřmanice, Opava, Karviná, Bělušice, Příbram, Plzeň).

²⁶ Proběhlo 10 školení „Práce s riziky – hodnocení rizik a potřeb“ a bylo proškoleny 116 pracovníků PMS. Školení byla zaměřena na osvojení si znalostí základních pojmů a teorie o faktorech ovlivňující páchaní trestné činnosti. Školení bylo rovněž cíleno na procvičení praktické dovednosti pracovníků při hodnocení rizik pachatele a sestavení plánu na snížení rizik. Na školení navazují jednodenní kasuistické semináře, kde účastníci školení reflektují vlastní postupy při případové práci s pachateli.

provádění testů. Dosavadní údaje z roku 2014 ukazují na nárůst drogového testování, nyní cca 4 500 testů ročně. Záchyty omamných a psychotropních látek dále stejně jako v minulém období opodstatňují prováděné testování. Přibližně 22,42 % provedených testů tyto látky zachytilo, celkem se jednalo o 30,28 % klientů. Vzrost počet klientů, u kterých bylo testování nařízeno soudem (o cca 15%).

Sanace dluhů

V roce 2014 pokračovala činnost Aliance proti dluhům v rámci projektu „Rozvoj probačních a resocializačních programů – posílení prevence a ochrany společnosti před opakováním trestné činnosti“. Začátkem roku byly aktualizovány cíle APD, které jsou z pohledu APD primární a které se týkají zejména alternativních programů oddlužení a spotřebitelských úvěrů.

V roce 2014 proběhla setkání pracovních skupin, kde hlavními tématy byly principy zvažovaného Institutu dobrovolného vyrovnání (IVA) a informace o revizní novele insolvenčního zákona. Cíle APD pro rok 2014 byly představeny i politickým zástupcům. APD v roce 2014 také rozšířila svoji členskou základnu o společnost Abydos s.r.o. S tématem zadluženosti souvisejí i vzdělávací akce PMS v r. 2014, kdy bylo proškoleny 155 probačních úředníků a asistentů v rámci dvoudenního školení zaměřeného na činnost PMS se zadluženými klienty.

Systém dalšího vzdělávání pracovníků PMS ČR

V r. 2014 byly realizovány první aktivity v rámci projektu „Systém dalšího, specifického vzdělávání pracovníků PMS ČR“ (SDV) v rámci Finančních mechanismů Norska. Partnerem projektu je *Correctional Service of Norway*. Projekt je zaměřen na zvýšení profesionalizace činností v rámci probace a mediace prostřednictvím SDV – od tvorby lektorských manuálů, přes realizaci školicích akcí, posílení a stabilizaci interního lektorského týmu PMS až k supervizi lektorů – a to za využití bilaterální spolupráce s norským partnerem. Byly realizovány první vzdělávací moduly, připravovány jsou další aktivity projektu.

(Další informace viz kapitola 3.2 Prevence kriminality.)

2.1.2.1 Kriminalita mládeže

Děti – pachatelé činů jinak trestných:

1 369 (+118, +9,4 %)

Počet činů jinak trestných spáchaných dětmi:

1 350 (+64, +7,9 %)

Mladiství – pachatelé trestných činů:

2 593 (-346, -11,8 %)

Počet provinění:

3 367 (-478, -12,4 %)

Evidovaná kriminalita mládeže v roce 2014 zaznamenala oproti roku 2013 mírný nárůst u dětí mladších 15 let a mírný pokles u mladistvých. Podle policejních statistik spáchaly děti mladší 15 let v roce 2013 celkem 1 350 (+7,9 %) skutků, mladiství spáchali 3 367 (-12,4 %) skutků.

Podle názoru NSZ (již z roku 2011) může být jednou z příčin nízkého počtu mladistvých stíhaných a řešených ve zkráceném přípravém řízení (obdobně dětí do 15 let věku) **zastření identity neznámých pachatelů** (tedy i věku) trestné činnosti.²⁷

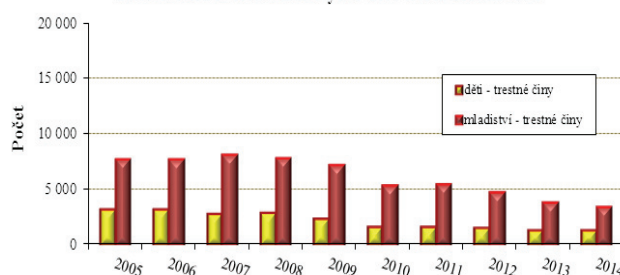
Mezi 2 593 mladistvými pachateli PČR evidovala 315 (12,1 %) recidivistů a 360 (13,9 %) již dříve vyšetřovaných osob.

Protiprávní jednání mládeže podstatně ovlivňuje ekonomická a sociální situace rodiny. Mladiství a nezletilí delikventi často pocházejí z neúplných, nefunkčních, sociálně nebo ekonomicky slabých rodin, nezřídka se jedná o kombinaci několika nebo všech faktorů. Delikventi často pocházejí z diagnostických ústavů, kde mají nařízenou ústavní výchovu, zejména z důvodů nedostatečné péče ze strany rodičů a zcela nevyhovujících podmínek v rodině. Významný vliv na výskyt trestné činnosti u mládeže má skladba obyvatel.

Podle PČR se jako problém při výchově mládeže ukazují tzv. **sociálně vyloučené lokality**

²⁷ Pro ilustraci uvádíme vybraná data z minulých let, která by měla inspirovat k hledání důvodů nízké evidované kriminality mládeže: v roce 1996 bylo zjištěno 13 392 mladistvých pachatelů trestné činnosti, tj. 4,5x více než v roce 2013; v letech 1996 až 2001 činil roční průměr mladistvých pachatelů 10 808, tj. téměř 3x více než v roce 2013 atd.

Vývoj Policií ČR evidované trestné činnosti dětí mladších 15 let a mladistvých v ČR v letech 2005 až 2014

a ubytovny. Rodiny, které se do takového prostředí dostanou, si osvojují specifické vzorce chování spojené s výskytem sociálně patologických jevů a nejrůznějších závislostí. Kriminalita a jiné nelegální aktivity nejsou vnímány negativně, nýbrž jako běžný zdroj obživy. Přístup dětí z takovýchto lokalit ke vzdělání je většinou negativní. Ve spojení s demografickým složením obyvatel sociálně vyloučených lokalit jde o výrazný kriminogenní faktor.

Často je trestná činnost mládeže páchána pod vlivem alkoholu či jiných omamných a psychotropních látek. Finanční prostředky získané touto trestnou činností v části případů slouží pro nákup alkoholu nebo omamných a psychotropních látek.²⁸

Mladistvými bylo spácháno nejvíce skutků (1 702) na úseku **majetkové kriminality**, která byla zastoupena především krádežemi vloupáním do ostatních objektů (353 skutků), krádežemi prostými v jiných objektech (206 skutků) a krádežemi prostými v bytech a rodinných domech (130 skutků).

Násilná kriminalita (565 skutků) byla zastoupena zejména úmyslným ublížením na zdraví (225 skutků), loupežemi (167 skutků) a vydíráním (59 skutků).

U **mravnostní kriminality** (198 skutků) převládá pohlavní zneužívání ostatní (147 skutků) a znásilnění (25 skutků).

Na úseku **hospodářské kriminality** (134 skutků) má nejvýraznější zastoupení neodvedení

²⁸ Tak jako v předchozích letech patří Česká republika k zemím s nejvyšší mírou užívání návykových látek dětmi, a to především alkoholu a tabákových výrobků. Není zanedbatelné ani užívání omamných a psychotropních látek, zejména injekční formou, a promiskuita v rámci prostituce, zejména homosexuální. S tím souvisí i vyšší procento zjištěných případů nákazy HIV.

daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (20 skutků).

(Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část str. 16 až 17.)

Opatření

Podle Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2014 je primární nespécifická prevence v gesci MŠMT, nicméně i v roce 2014 bylo krajskými ředitelstvími PČR realizováno velké množství aktivit zaměřených na prevenci kriminality mládeže, jejichž příklady jsou uvedeny níže:²⁹

- preventisté sami nebo se specialisty jednotlivých policejních služeb navštěvují školy a školská zařízení, včetně speciálních škol a diagnostických ústavů, dětských domovů apod.

Přednáškovou a besední činnost provádí PČR nadále ve velkém rozsahu, přičemž je s ohledem na zmíněnou Strategii preferována sekundární prevence (tj. řešení konkrétních problémů ve školách a jejich okolí)

- „Dny pro děti“
- „Den s PČR“
- „Den prevence“

V roce 2013 bylo celkem **odsouzeno 1 593 (-390) mladistvých osob**. Nejvíce mladistvých bylo odsouzeno soudy Severomoravského kraje – 389 (-98), dále soudy Severočeského kraje – 331 (-37) a soudy Jihomoravského kraje – 271 (-91) osob. Nejčastěji byli mladiství odsouzeni za trestné činy proti majetku.

Mladistvým byly ukládány v převážné většině trestní opatření odnětí svobody s podmíněným odkladem na zkušební dobu – celkem 976 osobám, trestní opatření obecně prospěšné práce – 269 osobám. Nepodmíněných trestních opatření bylo v roce 2014 uloženo 88. V případě 250 mladistvých bylo upuštěno od potrestání.

V oblasti **předcházení kriminalitě mládeže** MV předložilo vládě pro informaci dne 27. srpna 2014 materiál **„Rozbor situace dětí a mladistvých ohrožených kriminalitou a kriminálně rizikovými jevy“**. Důvodem pro

jeho zpracování byly poznatky pracovníků veřejné správy, policie i neziskových organizací o zhoršující se situaci a perspektivě dětí a mladistvých v řadě regionů a lokalit ČR. Jeho cílem bylo upozornit na vybrané aktuální kriminogenní faktory, sociálně nežádoucí jevy a sociální procesy, které mohou potenciálně ohrožovat úspěšnou socializaci dětí a které mohou být příčinou rostoucí kriminality a zvyšujícího se počtu osob závislých na sociálním systému státu. Zvláštní pozornost byla věnována zejména koncentraci těchto rizikových faktorů v sociálně vyloučených lokalitách, v nichž vyrůstají děti, které neznají jiný způsob života, než na okraji společnosti.

Při zpracování materiálu se vycházelo ze „Sociologické rešerše výzkumů ke kriminalitě a sociálně patologickým jevům u dětí a mladistvých“, která čerpala z více než 80 podkladových materiálů, relevantních výzkumů, šetření a studií, které proběhly od roku 2007 do současnosti. Materiál neobsahoval žádné nové úkoly pro členy vlády, jedná se o souhrn doporučení pro efektivější systém péče o rizikové děti.

V oblasti předcházení kriminalitě mládeže spolupracovalo MV s resorty zastoupenými v Meziresortní pracovní skupině k sjednocení a transformaci systému péče o ohrožené děti při MPSV.³⁰

Aktivity probační a mediální služby

PMS se aktivně podílí na akreditačním řízení Ministerstva spravedlnosti ČR určeném pro probační programy pro mladistvé pachatele.

V roce 2014 byla MS vyhlášena II. výzva pro předkládání žádostí o udělení akreditace v rámci programu "Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy" na období 2014–2016. Výsledkem je 12 akreditovaných probačních programů pro mladistvé delikventy s akreditací platnou od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2016 a 2 akreditované programy s platností akreditace od 1. června 2014 do 31. prosince 2016. Zprávy o realizaci probačních programů jsou pravidelně zveřejňovány na www.pmscr.cz.

²⁹ Další opatření jsou uvedena ve „Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 za rok 2014“, která bude předložena Poslanecké sněmovně Parlamentu spolu s tímto materiálem.

³⁰ Odbor prevence kriminality MV je gestorem řady specifických projektů a v rámci dotačního titulu Program prevence kriminality realizovaného kraji a obcemi podporuje prioritně projekty směřující k práci s ohroženou a rizikovou mládeží.

PMS participuje na **dotlačním řízení pro probační programy pro mladistvé pachatele trestných činů**. V roce 2014 byla udělena dotace 9ti realizátorům probačních programů.

Na potřebu praxe rozšířit nabídku probačních a resocializačních programů pro mladistvé pachatele a podpořit rozvoj týmů pro mládež reaguje PMS realizací několika projektů.

- **„Na správnou cestu! – Zavedení a rozvoj nových probačních programů a programů restorativní justice pro mladistvé pachatele trestných činů – posílení odborné spolupráce institucí“** (financováno: ESF, OPLZZ a státní rozpočet ČR). Cílem projektu je rozvíjet účinné nástroje řešení kriminality mládeže u trestných činů spojených s násilnými a agresivními projevy chování, realizovat restorativní program snižující riziko opakování trestné činnosti, usnadnit sociální integraci mladistvých pachatelů a podporovat účinné způsoby spolupráce a koordinace odborníků a relevantních institucí.³¹
- **„Rozvoj probačních a resocializačních programů – posílení prevence a ochrany společnosti před opakováním trestné činnosti“**. Úspěšně pokračuje realizace inovovaného probačního programu pro mladistvé s názvem „PUNKT rodina“, jejímž dodavatelem je organizace RUBIKON Centrum. Tento program je zaměřen na skupinovou a individuální formu práce s mladistvými pachateli a na posílení jejich rodin při řešení následků spáchaného provinění. Do konce roku 2014 bylo realizováno celkem 48 programů PUNKT, kterých se zúčastnilo 200 klientů.

PMS ČR v rámci své praxe pokračovala v r. 2014 ve využívání služby Mentor – alternativní způsob práce s klienty PMS formou mentoringu, kdy pracovníci PMS využívají služeb mentorů (výškolení zástupci romské komunity), ke zprostředkování spolupráce s pachateli odsouzenými k alternativním trestům.

³¹ V rámci projektu byly vytvořeny metodiky dvou nových programů inspirovaných zahraniční praxí – resocializačního programu „Protí násilí“ zaměřeného na snížení násilných projevů v chování mladistvých pachatelů a programu restorativní justice „Rodinné skupinové konference“. V roce 2014 byla zahájena realizace obou programů v pilotních regionech.

Činnost mentorů přispívá ke zvýšení efektivity výkonu těchto trestů. Službu zajišťuje RUBIKON Centrum v rámci projektů (v r. 2014 „Mentoring v Ostravě“, podporováno městem Ostrava „Romský mentoring 2014“ v Děčíně, Jablonci nad Nisou, Kolíně (v rámci městských programů prevence kriminality MVCR).

Systém péče o ohrožené děti

MŠMT ve své koncepční, metodické i legislativní činnosti postupuje v souladu s úkoly a cíli stanovenými v **Akčním plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2012-2015**, jehož koordinátorem je MPSV.

V roce 2014 MŠMT vypracovalo Záměr koncepce řízení a rozvoje školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče zřizovaných MŠMT na období 2014-2020. Hlavními cíli koncepčních změn jsou:

- vytvořit moderní, efektivní a dostupný systém s důrazem na kvalitu a profesionalitu poskytované péče o děti a jejich rodiny;
- posilovat zejména ambulantní služeb za účelem vyšší míry prevence rizikového chování a
- usilovat o návrat dětí do rodin, je-li to v nejlepším zájmu dítěte, prostřednictvím úzké spolupráce s příslušnými orgány a intenzivní práce s rodinou dítěte.

Systémová změna spočívá zejména v rozvoji preventivních složek tak, aby docházelo k zamezení rozvoje rizikového chování dětí a byly snižovány počty dětí, u kterých je nařízena ústavní nebo ochranná výchova. U dětí již umístěných na základě soudního rozhodnutí do zařízení institucionální péče zajistit mezioborové efektivní a koordinované řešení jejich situace s cílem maximálně zkrátit nezbytnou dobu jejich pobytu mimo rodinu.

V prosinci 2014 bylo ukončeno pilotní ověřování standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči. Jejich cílem je nastavit a zvyšovat kvalitu péče o ohrožené děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči. Definují základní kvalitativní kritéria a naznačují směr vývoje kvality. Do praxe budou uvedeny v roce 2015.

Problematika rizikového chování je řešena v následujících dokumentech MŠMT:

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018,
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikových projevů chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28,
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT- 22294/2013-1 a v dalších souvisejících dokumentech a v právních předpisech cílených do oblasti prevence rizikového chování.³²

MŠMT v roce 2013 vydalo **Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018**. V roce 2014 MŠMT plnilo jednotlivé úkoly dané touto strategií.

MŠMT každoročně v rámci dotační politiky vyčleňuje ze svého rozpočtu částku cca 20 mil. Kč určenou na protidrogovou prevenci a prevenci kriminality a jiných rizikových forem chování. MŠMT vydalo na období 2013 – 2018 novou Metodiku MŠMT pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v období 2013–2018. Na rok 2014 resort vyčlenil ze svého rozpočtu 20 330 000 Kč.

V rámci tohoto dotačního programu byly podpořeny zejména programy dlouhodobé primární prevence rizikových forem chování dětí a mládeže, projekty evaluace potřebnosti, dostupnosti a efektivnosti služeb, projekty zaměřené na poskytování odborných a ověřených informací a vzdělávání odborné či laické veřejnosti. Příjemci dotací byly školy, školská zařízení a nestátní neziskové organizace, které pracují s dětmi a mládeží.

³² Především jsou to – zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně pozdějších předpisů; zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

MŠMT podporuje síť preventivních služeb v rámci systému péče o ohrožené dítě (podpora středisek výchovné péče, pedagogicko-psychologických poraden, školských poradenských pracovišť). Pedagogicko-psychologické poradny (dále jen „PPP“) byly v roce 2014 podpořeny v rámci Programu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v působnosti resortu MŠMT. Zároveň byly v roce 2014 podpořeny v rámci finanční podpory metodiků prevence na PPP částkou cca 5 mil. Kč.

Střediska výchovné péče a síť preventivních služeb v systému péče o ohrožené dítě byly posíleny zákonem č. 333/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

V roce 2014 MŠMT uspořádalo celostátní odbornou konferenci zaměřenou na problematiku domácího násilí pro krajské školské koordinátory prevence, metodiky prevence na PPP, školní metodiky prevence a pracovníky školských poradenských pracovišť.

(Bližší informace k aktivitám MŠMT viz www.msmt.cz.)

2.1.3 Oběti trestné činnosti

PČR v roce 2014 evidovala ve statistickém systému kriminality 40 612 obětí trestné činnosti.³³ Meziročně došlo k poklesu o 5 604 osob.

Oběti trestné činnosti jsou v oficiální kriminální statistice³⁴ evidovány pouze alternativně, jakožto objekty napadení vedle objektů obecné a hospodářské kriminality apod. **Uváděné počty obětí se vztahují pouze k vybraným druhům trestné činnosti** (jedná se zejména o násilnou a mravnostní kriminalitu, ublížení na zdraví z nedbalosti, ohrožování výchovy mládeže apod.; v rámci majetkové kriminality jsou evidovány oběti kapesních krádeží, krádeží jiných na osobách a krádeží při pohlavním styku).

Mimo zorné pole oficiálních kriminálních statistik tak zůstávají poškození (oběti) krádežemi vloupáním, krádežemi motorových vozidel, věcí z aut, jízdních kol a četných dalších druhů trestné činnosti.

I přes stávající omezení je kriminální statistika nadále jedinou statistikou orgánů činných v trestním řízení, která obsahuje širší údaje o obětech trestných činů.

Tomuto stavu by měly alespoň částečně napomoci připravované legislativní změny související se zajišťováním výnosů z trestné činnosti.³⁵

Zvláště zavrženíhodnou je trestná činnost na bezbranných osobách, dětech a seniorech.

Podle policejních statistik se i v roce 2014 děti mladší 15-ti let stávaly nejčastějšími oběťmi mravnostních trestných činů (892 obětí, +6 obětí), z toho opět nejvíce pohlavního zneužívání (594 obětí, -138 obětí). V roce 2014 bylo též zjištěno 242 (-5) trestných činů výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.

Mladiství ve věku 15 až 18 let se nejčastěji stávají oběťmi krádeží (kapesních a ostatních na

³³ Od pojmu oběť včetně kontextu, v němž se zde používá, se právně odlišuje širší pojem poškozený, jak jej definuje § 43 trestního řádu.

³⁴ Evidenčně-statistický systém kriminality, jehož účelem je primárně poskytování statistických informací o trestných činech a jejich pachatelích.

³⁵ Např. novela zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů by měla umožnit uvolnění zajištění majetku pro účely uspokojení oprávněných nároků poškozeného (např. tím, že do budoucna nebude nutné prokázat, že pachatel se snažil majetek ukrýt nebo odškodnění zhatit).

osobách) – 821 (-217) evidovaných obětí – a násilné kriminality (úmyslné ublížení na zdraví a loupeže). V roce 2014 bylo evidováno 186 (-41) mladistvých-obětí úmyslného ublížení na zdraví a 119 (-26) mladistvých-obětí loupeží.

V roce 2013 bylo spácháno 22 (-1) vražd na **seniorech** ve věku 61 a více let. Senioři jsou snadnými a vyhledávanými oběťmi zejména v oblasti kapesních krádeží nebo podvodného vylákání finančních prostředků. V roce 2014 bylo mj. evidováno 344 (-105) loupeží, 272 (+1) úmyslných ublížení na zdraví a 52 (-11) trestných činů týrání osoby žijící ve společném obydlí, spáchaných na seniorech ve věku 61 a více let.

(Další údaje viz tabulková a grafická část str. 18-20.)

Opatření

Zákon o obětech trestných činů

Již v roce 2013 nabyl v plném rozsahu účinnosti zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (**zákon o obětech trestných činů**), který přinesl posílení postavení obětí v rámci trestního řízení. Současně s tímto zákonem proběhla novela trestního řádu, která přispěla k prohloubení práv obětí. Přínosem je zejména institut zmocněnce, který je dětským obětím ustanoven bezplatně.

Ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy pořádal odbor prevence kriminality MV dne 30. dubna 2014 celorepublikový seminář na téma „**Přetrvávající mýty v oblasti sexuálního násilí na ženách a dětech**“. Přednášející poskytli náhled na problematiku sexuálního násilí z různých pohledů: lékaře – pediatra, gynekologa, sexuologa, z pohledu psychologa, soudního znalce, státního zástupce a dalších, kteří se zabývají nejen vyšetřováním spáchaného trestného činu, ale i vyšetřováním a pomocí jeho obětem. Semináře se zúčastnilo 86 účastníků z většiny krajských ředitelství PČR, pracovníci OSPOD městských částí hl. m. Prahy a krajských úřadů, pracovníci intervenčních center a další.

Za účelem zajištění implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/99/EU

ze dne 13. prosince 2011 o evropském ochranném příkazu, jejímž cílem je posílit přeshraniční ochranu obětí trestné činnosti a jejich osob blízkých před pachatelem trestného činu, který může ohrozit její život, zdraví nebo důstojnost, zpracovalo MS návrh zákona, kterým se mění zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, a další související zákony.³⁶

MS zpracovalo rovněž novelu zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení (zákon, kterým se mění zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony), která by mj. měla vést i k efektivnějšímu zajištění majetkových nároků poškozených v trestním řízení.³⁷

V roce 2014 IKSP prezentoval některé výsledky **viktimologické výzkumné sondy**, kterou realizoval v roce 2013.³⁸ Výzkum se

³⁶ Tento návrh upravuje novou formu justiční spolupráce, jež umožňuje, aby v případě, že je v jednom členském státu EU vydáno opatření na ochranu obětí trestné činnosti, které má zamezit jakékoli formě obtěžování, únosům, nebezpečnému pronásledování a jiným formám nepřímého nátlaku ze strany pachatele trestného činu, a tato oběť se přestěhuje nebo se déle zdržuje v jiném členském státu EU či se tam zamýšlí zdržovat, mohla požádat o vydání evropského ochranného příkazu, na jehož základě pak členský stát EU, v němž se zdržuje či se zamýšlí zdržovat, přijme příslušné odpovídající opatření na její ochranu i na svém území. Tento návrh byl dne 11. února 2015 schválen usnesením 623 Parlamentu České republiky a dne 18. března 2015 schválen Senátem Parlamentu České republiky (projednán jako senátní tisk č. 35).

³⁷ Tento návrh byl dne 11. února 2015 schválen usnesením č. 624 Parlamentu České republiky a dne 18. března 2015 schválen Senátem Parlamentu České republiky (projednán jako senátní tisk č. 36).

³⁸ Sběr dat při výzkumu byl proveden v terénu koncem roku 2013 profesionální agenturou na reprezentativním souboru 3 000 osob starších 15 let z celé ČR. Sonda zkoumala viktimizaci respondentů níže uvedenými osmi delikty – krádež auta, krádež věcí z auta, vloupání do obydlí (včetně sklepů, garáží a dalších objektů patřících k domu/bytu), vloupání do chaty/chalupy (včetně sklepů, garáží a dalších objektů patřících k tomuto rekreačnímu objektu), krádež osobních věcí za použití násilí či s pohrůzkou násilí /loupež/ (a to vč. pokusu), krádež osobních věcí bez použití násilí, fyzické napadení (od cizí osoby, bez snahy napadeného okrást) a vyhrožování fyzickým násilím (od cizí osoby) – během dvanáctiměsíčního období, které předcházelo výzkumu (konkrétně se jednalo o období listopad 2012 až říjen 2013/dále jen rok 2013/). Soubor kontaktovaných osob byl reprezentativní ve věku, pohlaví, vzdělání, velikosti místa bydliště, a pokud jde o vyšší územně samosprávné celky (kraje). Dotazování bylo provedeno dotazníkem speciálně připraveným v IKSP pro tento výzkum.

zaměřil především na zjišťování výskytu deliktu, na opakovanou a vícečetnou viktimizaci a na nahlašování zasažení deliktem na policii.

Bylo zjištěno, že v roce 2013 se zhruba **36 %** dotázaných osob stalo během zkoumaného dvanáctiměsíčního období **oběťmi** nejméně jednoho ze zkoumaných osmi deliktů. Nejvíce respondentů bylo postiženo **krádežemi osobních věcí /bez použití násilí/** (14,5 % osob), poněkud méně **vykradením automobilu** (10,4 % osob) a **vloupáním do obydlí** (8,5 % osob).

Opakovanými oběťmi téhož deliktu se během zkoumaného 12 měsíčního období v roce 2013 staly v téměř 15 % osoby poškozené **krádežemi osobních věcí (bez použití násilí)**. Dále byly opakovaně viktimizovány tím samým deliktem zhruba ze čtvrtiny obětí **vloupání do obydlí** (23 %) a **fyzického napadení bez snahy okrást** (26 %).

Dále bylo zjištěno, že v roce 2013 **policii nenahlásila** skutečnost, že byla zasažena deliktem, zhruba **čtvrtina obětí vloupání do obydlí a čtvrtina obětí vloupání do chaty/chalupy** (první 26 %, druzí 23 %). **Krádež auta** nenahlásilo na policii jen minimum postižených osob (3 %), ale u **krádeží věcí z auta** se již jednalo o více než pětinu obětí (22 %), které se na policii neobrátily.

Činnost policejních psychologů

Také v roce 2014 byl v činnosti systém psychologické pomoci obětem trestné činnosti a obětem dalších mimořádných událostí, který byl zaveden do praxe v roce 2010. Policejní psychologové a krizoví interventní byli v roce 2014 nasazeni např. i při poskytování psychosociální pomoci zasaženým osobám při mimořádných událostech, jakými byly ozbrojený útok na střední školu ve Žďáru nad Sázavou či výbuch muničního skladu ve Vrběticích.

Speciální výslechové místnosti

V rámci podpory obětem trestné činnosti, a to především ženám a dětem, **podporuje MV budování speciálních výslechových místností** (dále jen „SVM“)³⁹. V roce 2014 byly v rámci Programu prevence kriminality přiděleny obcím a krajům dotace na vybudování 11 nových SVM.

Pokračovala činnost **Koordinační skupiny k výslechovým místnostem**, ve které jsou zástupci všech krajských ředitelství PČR.

³⁹ K 31. prosinci 2014 je v ČR celkem 57 speciálních výslechových místností (některé budou uvedeny do provozu na začátku roku 2015).

Vzhledem k potřebě zvyšování efektivity využívání speciálních výsledkových místností bylo minulé období zaměřeno na předávání zkušeností mezi jednotlivými specialisty PČR pracujícími na problematice vyšetřování mravnostní trestné činnosti na mládeži, ale také s pracovníky OSPOD, státních zastupitelství a soudními znalci z příslušných oborů. Proběhl týdenní specializační kurz „Výslech dětského svědka“ ve VPŠ a SPŠ MV Holešov a od prosince 2014 se vzdělávání realizuje na Policejní akademii ČR v Praze.⁴⁰

Probační a mediální služba (PMS)

PMS kontaktuje v rámci řešených případů také oběti trestné činnosti.

V roce 2014 bylo evidováno 13 024 (11 270 případů v roce 2013) případů v rámci přípravného řízení a řízení před soudem. Vzhledem k celkovému počtu evidovaných případů v roce 2014 se procentuální zastoupení případů v této fázi řízení meziročně snížilo o 2 % tj. z 43 % na 41 %.

Pokud jde o kontaktování obětí a mediace mezi obětí a pachatelem, podle předběžných výsledků jsou počty obdobné jako v předchozích dvou letech. V roce 2012 došlo ke kontaktování obětí ve více než 5229 případech, v r. 2013 bylo evidováno 4.653 fyzických osob jako oběti v agendě dospělých a v roce 2014 5401 (a dále 2209 v agendě mladistvých). I nadále jsou kontaktovány oběti z předchozích let. Předběžné výsledky z provedených mediací poukazují obdobně jako v roce minulém na téměř 1.000 mediací v rámci dospělých a více než 200 v rámci mladistvých, přičemž jsou ještě řešeny případy z konce r. 2014 a předpokládáme proto ještě navýšení tohoto čísla.

Projekt „Proč zrovna já?“

V roce 2014 dále pokračovaly započaté aktivity v rámci projektu *Criminal Justice* prostřednictvím individuálního projektu s názvem „Proč zrovna já?“ financovaného z prostředků ESF (CZ.1.04/3.1.00/73.00001). V roce 2014 byla dokončena korektura metodické příručky, která se skládá z několika částí: Metodika osobního poradenství; Psychologická a psychoterapeutická podpora obětí; Doprovázení; Metodika organizování

a vedení restorativních skupinových konferencí; Telefonické a internetové poradenství; Multidisciplinární týmy pro oběti a Monitoring problémů obětí. Příručka byla předána všem poradcům pro oběti trestných činů k pilotnímu testování. Jejich připomínky a podněty budou poslány do příručky zapracovány.

Od počátku projektu bylo v poradnách pro oběti trestných činů poskytnuto poradenství celkově cca 3 756 osobám z cílové skupiny (údaj k 30. listopadu 2014), což představuje 74 % z celkově plánovaného počtu podpořených osob (obětí trestných činů) do konce realizace projektu. V rámci realizace projektu pokračovalo v roce 2014 na místní úrovni posilování spolupráce příslušných subjektů a osob v regionech a probíhalo síťování a provazování činností potřebných služeb pro oběti trestných činů. Do projektu byla zapojena řada neziskových organizací působících v jednotlivých regionech jako dodavatelé služeb pro oběti.

Školící akce PMS

Tématu obětí byla věnována řada školících akcí realizovaných PMS pro úředníky a asistenty PMS. Kromě proškolení k novému občanskému zákoníku (8 dvoudenních školení) byla zrealizována 3 jednodenní školení zaměřená na téma odškodňování obětí trestné činnosti. Do školící akce byl zapojen také odbor odškodňování MS.

(Další opatření viz kapitola 3.2 Prevence kriminality.)

⁴⁰ Na základě požadavků policistů – specialistů, kteří pracují s dětskými oběťmi trestných činů, byly v roce 2014 vytvořeny nové demonstrační pomůcky „Jája a Pája“ a je dokončována také nová metodika jejich používání, a to jak na CD, tak v tištěné podobě.

2.1.4 Pátrání po osobách a věcech

V roce 2014 bylo útvary služby kriminální policie a vyšetřování vyhlášeno 3 822 (-309) **pátrání po pohřešovaných osobách**. Z uvedeného počtu bylo vypátráno 3 705 pohřešovaných. Z celkového počtu vyhlášených pátrání bylo pátrání vyhlášeno po 4 780 (-255) svěřencích ústavů, kterých bylo doposud vypátráno 4 597.

V rámci provozu **národního koordinačního mechanismu po pohřešovaných dětech** bylo v roce 2014 vyhlášeno pátrání po pohřešovaných dětech s příznakem dítě v ohrožení v 16 (-12) případech. Všechny děti byly vypátrány.

V roce 2014 bylo vyhlášeno celkem 19 435 (-330) **pátrání po hledaných osobách** a odvoláno bylo 16 006 (-2 956) pátrání.

V oblasti **cíleného pátrání** bylo v roce 2014 zadrženo na území ČR 44 (+3) pachatelů trestné činnosti. Ve spolupráci s dalšími policejními sbory bylo zadrženo dalších 8 osob v zahraničí.

Do informačního systému PATROS bylo vloženo 61 (-19) záznamů s příznakem **mrtvola nezjištěné totožnosti**, z toho byla ve 45 případech totožnost zjištěna a pátrání bylo odvoláno.

V roce 2014 bylo vyhlášeno do **pátrání po motorových vozidlech a registračních značkách** 7 862 registračních značek a 8 217 motorových vozidel.

V rámci **mezinárodního pátrání v EU a schengenském prostoru** řešil odbor mezinárodní policejní spolupráce PP ČR v roce 2014 celkem 8 375 (+1 321) pozitivních zásahů (lustrací) na osoby a věci hledané v SIS (Schengenském informačním systému), což je po poklesech v předchozích letech, zejména 2013, významný nárůst. Ten lze přičítat stabilizaci po přechodu na SIS II, využívání jeho nových funkcionalit i aplikaci zákona o mezinárodní justiční spolupráci.

V rámci **pátrání po hledaných osobách na podkladě evropského zatýkacího rozkazu**

(EZR), popřípadě mezinárodního zatýkacího rozkazu v rámci schengenského prostoru, řešil odbor mezinárodní policejní spolupráce 363 (+114) zásahů na území ČR na cizí požadavky na pátrání a 246 (+23) zásahů v cizině na české požadavky, tj. celkem 609 zásahů.

V rámci **mezinárodního pátrání mimo schengenský prostor** bylo v zahraničí zadrženo 11 (-11) mezinárodně hledaných osob pro ČR. V ČR pak bylo zadrženo 9 (-3) mezinárodně hledaných osob, celkem tedy bylo zadrženo 20 osob.

Informační systém PSEUD (Portál systému evidence uměleckých děl) obsahoval ke konci roku 2014 celkem 20 152 (-665) záznamů odcizených a nalezených uměleckých děl. Z tohoto celkového počtu bylo 5 záznamů odvoláno z důvodu navrácení nebo vydání věci a ve 4 případech byla umělecká díla nalezena. Celkový počet vložených záznamů do informačního systému PSEUD za rok 2014 činil 316 (-165).

V roce 2014 se Národnímu památkovému ústavu a externím spolupracovníkům MK podařilo ztotožnit celkem 36 kulturních statků, pocházejících z trestné činnosti zaměřené na sakrální objekty, z toho 29 v nabídkách zahraničních aukčních síní nebo obchodů se starožitnostmi. V témže roce bylo 16 kulturních statků navraceno poškozeným vlastníkům.

MK využilo ustanovení směrnice Evropského hospodářského společenství č. 7/93 o navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků a ve 2 případech podalo prostřednictvím zastupující právní kanceláře žaloby proti držitelům kulturních statků v Rakousku, které byly odcizeny a nezákonně vyvezeny z ČR, o jejich vydání.

2.1.5 Policejní práce ve vztahu k menšinám

Problematika práce policie ve vztahu k menšinám je koncepčně upravena v dokumentu MV **Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám**. Pro období 2013–2014 byly v této oblasti stanoveny následující priority: a) rozvoj systémových opatření směřující ke zkvalitnění a zefektivnění výkonu policejní činnosti v této oblasti a b) vzdělávání příslušníků PČR v problematice menšin.⁴¹

Rozvoj systémových opatření policie pro práci s menšinami v roce 2014 spočíval zejména v zavedení Standardů činnosti styčných důstojníků pro menšiny a Metodiky činnosti PČR na úseku menšin, dále implementaci Metodiky hodnocení činnosti PČR a celkovém zkvalitnění podmínek pro výkon činnosti ve vztahu k menšinám.⁴²

Priorita týkající se zintenzivnění vzdělávání příslušníků PČR v problematice menšin byla naplňována především skrze níže zmíněné aktivity.

Ve dnech 10. až 12. března 2014 se uskutečnilo celorepublikové pracovní setkání styčných důstojníků pro menšiny a členů jejich pracovních skupin. Setkání bylo zaměřené na zvyšování odbornosti na úseku menšin, problematiku integrace a odstraňování předsudků s ní spojených a sdílení dobré praxe jednotlivých pracovních skupin.

V průběhu roku 2014 bylo realizováno celkem 16 interaktivních sebezkušenostních tréninků v rámci projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“ spolufinancovaného z ESF OPLZZ. Obsah tréninků kladl důraz na prohlubování multikulturních kompetencí a dovedností zúčastněných policistů, odstraňování zažitých stereotypů a posilování manažerských dovedností u styčných důstojníků

pro menšiny.⁴³ Celkem bylo proškoleno více jak 200 policistů včetně lektorů PČR, kteří by měli prvky zážitkové pedagogiky dále zapracovat do standardního systému vzdělávání PČR.

Ve dnech 18.–21. listopadu 2014 byla realizována další etapa akreditovaného vzdělávacího programu „Kurz styčných důstojníků a členů pracovních skupin I. a II.“. Cílovou skupinou byli opět policisté, kteří se při plnění svých úkolů dostávají ve zvýšené míře do kontaktu s příslušníky různých menšinových skupin. Cílem kurzu bylo osvojení a zdokonalení znalostí a dovedností uplatňovaných při kontaktu s těmito menšinami. V rámci obou kurzů bylo proškoleno více jak 80 policistů včetně 40 policistů zařazených do projektu „Zavádění policejních specialistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách“, který je realizován v období 2014–2016.

Opatření ke snižování bezpečnostních rizik v tzv. vyloučených lokalitách

Dne 15. května 2014 byla ministrem vnitra zřízena meziresortní Pracovní skupina pro řešení problémů sociálně vyloučených lokalit, složená z náměstků ministrů relevantních resortů (MV, MPSV, MPO, MŽP, ÚV, dle témat i z dalších resortů) a zástupců Svazu měst a obcí ČR a Asociace krajů. Pracovní skupina se v roce 2014 sešla na dvou jednáních (červen a říjen), na kterých se mj. zabývala problematikou dávek na bydlení, výkupu kovů, prevencí kriminality, kontrolou ubytoven, migrací sociálně deprivovaných osob, bojem proti drogám, podporou průmyslových zón a brownfields či podporou začlenění menšin). O výsledcích prvního jednání Pracovní skupiny byla rovněž informována vláda ČR .

⁴¹ Pilířem systému PČR ve vztahu k menšinám jsou tzv. **styční důstojníci pro menšiny**, kteří jsou zařazeni do struktury odboru služby pořádkové policie při jednotlivých Krajských ředitelstvích PČR. Tito policisté společně se svojí pracovní skupinou monitorují, analyzují a vyhodnocují situaci ve svém kraji ve vztahu k menšinám a zároveň zprostředkovávají kontakt mezi PČR, zástupci menšin a dalšími zainteresovanými subjekty (jako např. orgány státní správy a samosprávy).

⁴² Veškeré metodické dokumenty jsou dostupné na intranetových stránkách MV a PČR.

⁴³ K tomuto cíli byla zvolena unikátní forma vzdělávání (tzv. zážitková pedagogika), díky níž účastníci získali prožitky především z oblasti sociálního vyloučení a imigrace.

2.1.6 Přestupky

Policisty **služby pořádkové policie** bylo v roce 2014 zjištěno celkem 796 307 (+47 831) přestupků podle zákona o přestupcích. Výrazně nejvíce přestupků bylo zjištěno na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 125c zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, a to 473 234 (+61 276), což je 59,4 % ze všech přestupků. Dále následují přestupky proti majetku podle § 50 zákona o přestupcích, kterých bylo zjištěno 159 522 (-22 434), a na úseku veřejného pořádku a občanského soužití podle § 47 až § 49 zákona o přestupcích, kterých bylo 114 097 (+1 317). Ostatních přestupků bylo zjištěno 25 402 (+2 669). Přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami podle § 30 zákona o přestupcích bylo zjištěno 24 052 (+5 001).

V blokovém řízení bylo řešeno 495 929 (+54 939) přestupků, přičemž byla na pokutách uložena částka ve výši 148 854 050 (-1 238 900) Kč. Oznámeno nebo odevzdáno podle § 58 odst. 1 a odst. 3 písm. a) zákona o přestupcích k projednání bylo 175 137 (+8 070) přestupků. Odloženo podle § 58 odst. 3 písm. b) zákona o přestupcích bylo 110 515 (-12 517) přestupků.

V roce 2014 bylo policisty **služby dopravní policie** zjištěno celkem 535 178 (+3 396) přestupků řidičů motorových vozidel a 23 196 (+3 449) dopravních přestupků ostatních účastníků silničního provozu. Na místě bylo v blokovém řízení vyřízeno 508 875 (+18 256) přestupků řidičů motorových vozidel, za které byly v blokovém řízení uloženy pokuty v celkové výši 257,4 (-2,5) mil. Kč, 49 319 (+8 156) přestupků bylo oznámeno správním orgánům.

U řidičů motorových vozidel tvoří největší skupinu obdobně jako v roce 2013 přestupky spočívající v překročení stanovené rychlosti jízdy v počtu 209 901, tj. 37,6% z celkového počtu zjištěných přestupků. Na druhém místě jsou přestupky spočívající v použití motorového vozidla nesplňujícího technické podmínky pro provoz na pozemních komunikacích v počtu 79 382, tj. 14,2%, a na třetím místě jsou přestupky spočívající v nesprávném způsobu jízdy v počtu 67 958, tj. 12,2%.

V rámci dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu bylo v roce 2014 u řidičů motorových vozidel zjištěno požití alkoholických nápojů v 10 996 (+722) případech a požití návykových látek ve 3 378 (+464) případech.

V roce 2014 bylo **na úseku zbraní a bezpečnostního materiálu** zjištěno celkem

1 825 (-1 084) přestupků, z toho bylo vyřízeno 999 (-658) přestupků v blokovém řízení a uděleny blokové pokuty ve výši 323 200 Kč (-333 100 Kč), 454 (-319) přestupků bylo oznámeno správním orgánům a 32 (-22) předáno orgánům činným v trestním řízení. Mezi časté přestupky patří např. neoznámení o nabytí nebo převodu vlastnictví ke zbrani nebo znehodnocování zbraní.

V oblasti přestupků podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, které byly zjištěny **policisty krajských ředitelství policie a Ředitelstvím služby cizinecké policie**, došlo v roce 2014 k drobnému meziročnímu nárůstu.

V roce 2014 bylo do informačních systémů CIS (Celní informační systém) a ETR (Evidence trestního řízení) zaevidováno útvary PČR 29 582 (+2 144, +7,8 %) přestupků podle zákona č. 326/1999 Sb. Byly uloženy blokové pokuty v celkové částce 18,2 mil. Kč (+1,6 mil. Kč, tj. +9,6 %).

Podle státní příslušnosti bylo nejvíce přestupků evidováno u občanů Ukrajiny (6 242, tj. 21,1 %), Rakouska (10,9 %), Slovenska (10,9 %), Polska (8,3 %), Ruska (5,9 %), Vietnamu (4,9 %), Srbska (4,4 %), Německa (4,3 %), Rumunska (2,9 %) a Turecka (2,6 %). Nejčastěji se jednalo o přestupky na úseku veřejného pořádku.

Opatření

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byl schválen usnesením vlády ze dne 27. října 2014 č. 864. Jako vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 200/1990 sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byl pak předložen k projednání Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (sněmovní tisk č. 368).

Hlavním záměrem zákona je evidovat v Rejstříku trestů vybrané přestupky podle zákona o přestupcích, a postihovat recidivu vybraných přestupků zejména odstupňováním výše dosavadních sankcí obsažených v zákoně o přestupcích. Dále se navrhuje evidovat, kromě vybraných přestupků podle zákona o přestupcích, taktéž přestupky podle zvláštních zákonů za účelem posouzení spolehlivosti konkrétních osob.

2.1.6.1 Obecní policie

Obce v samostatné působnosti ve svém územním obvodu a s ohledem na místní předpoklady a zvyklosti vytvářejí v souladu s právním řádem ČR podmínky pro uspokojování potřeb občanů, včetně ochrany veřejného pořádku, respektive místních záležitostí veřejného pořádku, k jehož zabezpečení si mohou zřizovat obecní (městskou) policii.

OP je orgánem obce. Jejím hlavním úkolem je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona.⁴⁴

Dohled nad činností obecních policií vykonává především MV a další orgány za využití samostatných právních nástrojů. Jde především o periodické ověřování splnění podmínek odborné způsobilosti strážníků komisí MV, a to v tříletých cyklech. MV plní na úseku obecních policií další úkoly – odnímá strážníkovi osvědčení (dokument opravňující jej práci strážníka vykonávat) v případech ztráty bezúhonnosti, spolehlivosti či odborné a zdravotní způsobilosti, ukládá pokuty za správní delikt obce a může vykonat kontrolu obecní policie v mezích kontroly samostatné působnosti obce dle zákona o obcích. Spadá-li určitá část činnosti obecní policie do přenesené působnosti obce (typicky přestupková agenda), je k provedení kontroly příslušný krajský úřad. V trestněprávní rovině pak sice strážníci obecní policie nepodléhají pravomoci Generální inspekce bezpečnostních sborů, ale jejich případná protiprávní jednání analogicky řeší zcela standardní cestou PČR. V neposlední řadě pak obecní policie podléhají samosprávné kontrole v rámci obce (zastupitelstvo obce, kontrolní výbor).

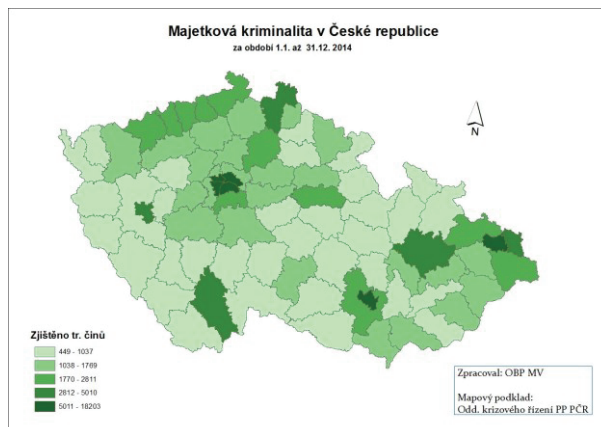
(Viz též kapitolu 3.1 Legislativní aktivity a tabulkovou a grafickou část str. 11.)

⁴⁴ Rozlišujeme OP, které jsou zřizovány obcemi, a městské policie, které jsou zřizovány městy. Z hlediska pravomocí však není mezi obecní a městskou policií žádný rozdíl. Strážníci se významnou měrou podílejí na ochraně veřejného pořádku. Přítomností a schopností adekvátní reakce preventivně působí i proti potencionálním pachatelům protiprávních jednání s vyšší společenskou nebezpečností. Za tímto účelem strážníci disponují podobnými povinnostmi a oprávněními jako příslušníci Policie ČR – viz zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Vývoj jednotlivých druhů trestné činnosti, rozbor jednotlivých problematik v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

2.2.1 Majetková kriminalita

Zjištěno trestných činů:
173 611 (-35 740, -17,0 %)
Objasněno trestných činů:
48 175 (-1 592, -3,1 %)
Objasněnost: 27,7 % (+4 %)
Počet stíhaných a vyšetřovaných osob:
34 624 (-1 760, -4,8 %)

V roce 2014 bylo zjištěno 173 611 (-35 740,-17,0 %) majetkových trestných činů, z nichž bylo objasněno 48 175 (-1 592, -3,1 %). Znatelně se zvýšila objasněnost na 27 %, která dosáhla nejvyšší hodnoty za posledních 10 let.

Nejvyšší počet majetkových trestných činů v přepočtu na 10 tis. obyvatel byl opět evidován v hl. m. Praze (419), dále v Moravskoslezském kraji (190) a Středočeském kraji (143), nejnižší tradičně ve Zlínském kraji (75).

Majetková trestná činnost jako taková má největší zastoupení v celkové kriminalitě spáchané na území ČR (až 60%). Krádeže vloupáním tvoří z počtu nápadu majetkové trestné činnosti téměř jednu třetinu i přesto, že výskyt této kriminality zaznamenal v roce 2014 plošný pokles.

Na úseku trestné činnosti krádeží vloupáním do bytů byl v roce 2014 zaznamenán pokles na 3 778 (-668, -15,0%), počet krádeží vloupáním do rodinných domků se snížil na 5 099 (-1 572, -23,5%). Předmět zájmu pachatelů u vloupání do bytů a rovněž rodinných domů je stále neměnný. Jedná se především o šperky a finanční hotovost, popřípadě drobnou elektroniku. U krádeží vloupáním do rodinných domů byla zájmem pachatelů lokalizace klíčů od luxusních vozidel zaparkovaných před rodinnými domy, které následně odcizili.

Významnou součástí majetkové kriminality je trestná činnost pachatelů, kteří se zaměřují na

seniory. Problematice **trestné činnosti páchané na seniorech** je stále věnována zvýšená pozornost. Trestné činnosti páchané na seniorech (podvod, krádež, krádež vloupáním – za využití lsti) se v roce 2014 dopouštěli jednotlivci jak české národnosti, tak i organizované skupiny – rodinné klany pocházející z ČR, SR, Polska a dalších států.

Záměrem pachatelů je vždy získat finanční hotovost či adekvátní majetkovou hodnotu tak, aby při páchání zanechali na místě činu minimum stop. Obecně lze konstatovat, že dochází k nárůstu případů, kdy si pachatelé při páchání trestné činnosti počínají velmi sofistikovaně z důvodů snahy o maximální eliminaci důkazních prostředků, které by mohly být využity při zahájení trestního stíhání vůči jejich osobám.

Na základě dosud soustředěných údajů lze konstatovat, že byl v roce 2014 ve srovnání s rokem 2013 zaznamenán obdobný počet spáchaných případů. Dochází však ke snižování nápadu této trestné činnosti na teritoriu hlavního města Prahy a nárůstu v regionech. Otázkou však stále zůstává, jakou měrou se na nápadu trestné činnosti páchané na seniorech projevuje latentní trestná činnost, kdy poškození seniory z různých důvodů (vliv rodiny, okolí) trestnou činnost neoznámí orgánům činným v trestním řízení.

Velkým problémem současné doby je podvodná kamionová přeprava, která je mnohdy likvidující pro nic netušící spediční firmy. V roce 2014 se jednalo o 39 (+13) případů podvodné přepravy. Pachatelé úzce spolupracují v oblasti odcizeného zboží. Hlavními pachateli jsou především občané Slovenska.

Opatření

Od 1. dubna 2014 je v rámci PČR nasazena k využití specialistů mimořádného opatření SENIOR softwarová aplikace, která slouží ke shromažďování poznatků o trestné činnosti páchané na seniorech, a zároveň ke vzájemné komunikaci a informovanosti specialistů.

Od 1. ledna 2014 nabyl účinnosti **zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)**. Důslednými kontrolami by se mohlo podařit omezit nelegální výkup kovů, v důsledku toho i krádeže kovů samotné.

MK pokračovalo v realizaci programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví. Na zabezpečení objektů, ve kterých jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví ve vlastnictví státu, krajů, obcí a církevních subjektů, bylo uvolněno celkem 10 566 tis. Kč, za které se podařilo zabezpečit celkem 50 objektů.

MK dále ve spolupráci s Národním památkovým ústavem realizuje monitoring nelegálního vývozu a pohybu českých kulturních statků v zahraničí.

(Viz též tabulková a grafická část str. 21, další opatření viz kapitola 3.2 Oblast prevence kriminality.)

2.2.2 Hospodářská kriminalita

Zjištěno trestných činů:

30 731 (+355, +1,1 %)

Objasněno trestných činů:

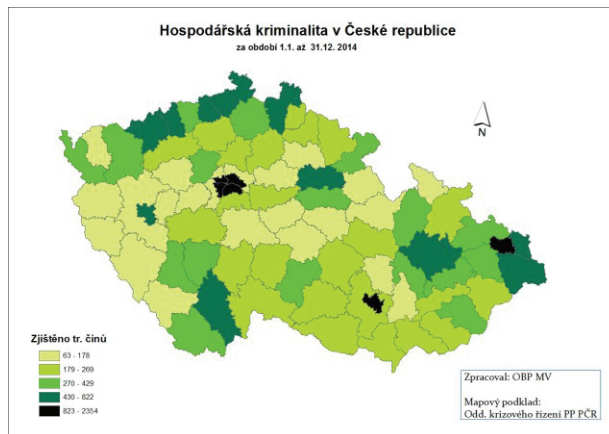
20 220 (+1 647, +8,8 %)

Objasněnost: 65,7 % (+4,6 %).

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob:

15 488 (+241, +1,6 %)

Zjištěné škody: 20,85 mld. Kč (+6,5 %)

V roce 2014 bylo zjištěno 30 731 (+355, +1,1 %) trestných činů hospodářské kriminality, z nichž bylo objasněno 20 220 (+1 647, +8,8 %). Objasněnost činila 65,7 %.

Obdobně jako majetková kriminalita se hospodářská kriminalita koncentruje ve velkých městech, zejména pak v hl. m. Praze, kde bylo v roce 2014 spácháno 24,3 % všech hospodářských trestných činů v ČR.

Ačkoliv představuje hospodářská kriminalita dlouhodobě přibližně desetinu všech zjištěných trestných činů, má **rozhodující podíl na celkových hmotných škodách**: v roce 2014 činil tento podíl 72,7 %, v roce 2013 pak 67,4 %.

Celková výše způsobené škody v oblasti hospodářské trestné činnosti v roce 2014 činila **20,85 mld. Kč** (+1,26 mld. Kč, +6,5 %). Největší podíl na škodách připadá na trestné činy **krádeží**

daně (8 572 mil. Kč – 41,1 % podíl na škodách způsobených hospodářskou trestnou činností), **podvod** (3 514 mil. Kč – 16,9 % podíl na škodách způsobených hospodářskou trestnou činností) a **zpronevěra** (2 554 mil. Kč – 12,3 % podíl na škodách způsobených hospodářskou trestnou činností).

Ve struktuře hospodářské trestné činnosti zaujímají z pohledu kvantitativních ukazatelů dominantní postavení, vyjma neoprávněného držení platebního prostředku (7 471), trestné činy úvěrového podvodu (5 643) a podvodu (4 725).

Nárůst této trestné činnosti je spatřován především ve vztahu ke stávající ekonomické situaci v ČR, větší zadluženosti občanů a nutnosti získání dodatečných finančních prostředků.

Závažná hospodářská kriminalita

Hospodářská kriminalita v ČR je jednou z oblastí, v níž organizovaný zločin způsobuje miliardové škody, působí zde již řadu let a stále úžeji se napojuje na organizovaný zločin v zahraničí. S těmito organizovanými formami kriminality jsou spojeny specifické korupční aktivity a snaha o uplatňování vlivu ve státní správě, samosprávě, policii a soudech.

Daňová kriminalita způsobuje největší škody – podle odhadů ÚOKFK činí roční daňové úniky až **stovky miliard Kč** – a je pro ni typická vysoká latence, která je ÚOKFK odhadována na 30 až 50 %. Nejčastější formou páchaní této trestné činnosti jsou fiktivní faktury v oblasti obchodů s různým zbožím, stále častěji však v oblasti poskytování reklamní činnosti, poradenství, studií oblastí trhu aj. služeb, kde se zpětně jen obtížně prokazuje podíl fiktivního plnění.⁴⁵

V roce 2014 představovala největší zatížení trestné činnosti daňového charakteru trestná činnost spočívající jednak v krácení spotřebních daní a DPH z minerálních olejů, jednak v karuselových podvodech s různými komoditami zboží (zpravidla snadno manipulovatelné a hodnotné – tablety, počítačové komponenty, ale i zboží, které je obtížné měřit a evidovat – kovový šrot, betonářská ocel apod.) a služeb.

Na tzv. **finanční kriminalitu** připadá druhý největší podíl co do způsobených škod. Finanční kriminalita představuje velkou šíři podvodných jednání s cílem neoprávněného vylákání finančních prostředků nebo jiného majetkového prospěchu od státních a veřejnoprávních institucí, od soukromých právnických osob (zejména bank, spořitelen a různých investičních fondů), ale i od jednotlivých fyzických osob.

Do oblasti finanční kriminality spadají kauzy podvodného čerpání dotací od státu na určené rozvojové programy, podpory zaměstnanosti i např. dotací na odstraňování následků živelných pohrom. Specifickou oblastí finanční kriminality jsou zmanipulované a vesměs předražené veřejné zakázky.⁴⁶

⁴⁵ Příkladem může být nákup a dovoz minerálního oleje ze zahraničí, který je na území ČR přes řetězce firem předprodáván.

⁴⁶ Samotné evidentní předražení zakázky, které proběhlo přesně podle zákona o veřejných zakázkách, ovšem nelze pokládat za důvod k trestnímu stíhání.

V oblasti **poškození finančních zájmů EU** byly v roce 2014 na ÚOKFK zahájeny 4 nové případy (v roce 2013 jich bylo 10), které se týkaly podezření na trestnou činnost s dotačními prostředky EU. Ve 3 kauzách bylo zahájeno trestní stíhání a obviněno bylo celkem 22 osob. Jeden z případů se týkal oblasti veřejných zakázek ve stavebnictví s podporou peněz z evropských dotačních programů.

Největším problémem v odhalování této trestné činnosti je pro PČR absence iniciativy poskytovatelů dotací, kteří by sami poskytovali policii informace ke zjištěným nesrovnalostem a podezřením na trestnou činnost při čerpání evropských dotací.

Legalizace výnosů z trestné činnosti je stále velmi závažným problémem celosvětového významu, který má nestabilizující vliv na legální ekonomiku. Stále hojněji využívaným nástrojem jsou elektronické transfery. Mezi nové trendy, které se objevují v ČR, patří využívání virtuálního prostředí, zejména pak virtuální měny „Bitcoin“.⁴⁷

V roce 2014 byl v trestních kauzách **zajištěn v rámci celé PČR majetek z trestné činnosti v hodnotě 7 788 611 000 Kč. Z toho byl majetek ve výši 3 599 352 761 Kč, tedy 46,2 %, zajištěn pracovníky ÚOKFK.** Největší částku představovaly zajištěné pohledávky a nemovitosti v mediální kauze Mostecká uhelná (1 431 478 250 Kč).⁴⁸

MS zpracovalo návrh novely zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení (zákon, kterým se mění zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně

⁴⁷ Jedná se o internetovou open-source peněžní měnu, kterou lze platit prostřednictvím tzv. P2P (ang. *peer-to-peer*, tj. rovný s rovným) sítě. Jedná se o plně decentralizovanou měnu, která je navržena tak, aby ji nikdo nemohl ovlivňovat, ničit, padělat, zabavovat účty, kontrolovat peněžní toky, nebo ji kontrolovat.

⁴⁸ Zajišťování majetku z trestné činnosti je velmi úzce spojeno s tzv. finančním šetřením, které začíná být vnímáno jako jedna z nových metod používaných policií při vyhledávání, prověřování a vyšetřování kauz. Tato vysoce specializovaná činnost pak stále častěji přináší orgánům činným v trestním řízení důležité poznatky a důkazy k prokázání viny pachatelům trestné činnosti, ale i pozitivní hodnocení od poškozeného, kterému bývá díky dobře odvedené práci a provedenímu finančnímu šetření vrácen majetek již v přípravném řízení.

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony), která vychází ze závěrů vládou schválené Analýzy zefektivnění správy zajištěného majetku a prodeje zajištěného majetku.⁴⁹

Hlavní cíle navrhované právní úpravy jsou následující:

- jednoznačně koncipovat správu zajištěného majetku, zefektivnit ji a snížit její finanční náročnost,
- zlepšit postavení obětí trestné činnosti při zajišťování jejich majetkoprávních nároků v trestním řízení,
- rozšířit možnosti efektivního zajištění a odčerpání majetku osobě, proti níž se vede trestní řízení.

Za účelem dosažení vytyčených cílů se navrhuje zejména následující změny:

- rozšíření podmínek prodeje majetku zajištěného v trestním řízení,
- jednoznačné vymezení postavení správce majetku zajištěného v trestním řízení,
- umožnění správy podílu v obchodní korporaci zajištěného v trestním řízení,
- rozšíření podmínek pro zajištění majetkových nároků poškozeného v trestním řízení,
- umožnění zajištění pouze části majetku obviněného pro účely výkonu trestu propadnutí majetku,
- umožnění zajištění majetku obviněného pro účely výkonu peněžitého trestu,
- obligatorní propadnutí výnosů z trestné činnosti pachatelů.

Finanční analytický útvar MF (FAÚ)

V roce 2014 přijal FAÚ celkem 3192 oznámení podezřelého obchodu (dále OPO), což představuje další meziroční nárůst, a to o 471 věcí. Na jejich základě bylo podáno celkem **680 (+133) trestních oznámení orgánům činným v trestním řízení**.

Ve 263 (-15) případech došlo ze strany FAÚ i k zajištění prostředků podle § 20 zákona č. 235/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu; souhrn zajištěných částek činí 2 182 mil. Kč (-822 mil. Kč). I v tomto roce se jako

významný jevil objem daňové trestné činnosti – FAÚ postoupil Finanční správě 1491 (+329) informací o podezření na porušení daňových předpisů.

Nadále pokračuje trend nárůstu podílu OPO s podezřením na daňovou trestnou činnost, a to zejména podvody na úseku nepřímých daní (DPH a SPD).

Podstatné procento predikativní trestné činnosti v posledních letech stabilně tvoří **internetové podvody**, a to především podvodné inzeráty či e-shopy a phishingové útoky (spáchané v zahraničí i v ČR). Nově byly detekovány podvody spočívající ve vylákání přístupu do elektronického bankovníctví na základě podvodné komunikace na sociálních sítích. Rovněž byly zaznamenány podvody spočívající v doručení velmi věrohodných podvodných notifikací o změně bankovního účtu obchodního partnera (dodavatele).

Dále byla rovněž zaznamenána OPO týkající se vyvážení vysokého objemu finančních prostředků ze zahraničních společností (velmi často ruských), kdy ČR měla sloužit jako tranzitní země pro převody do dalších, z hlediska tzv. praní špinavých peněz „bezpečných“ destinací (např. Kypr).

I v roce 2014 pokračovaly podezřelé obchody s využitím virtuálních měn, jako například investice výnosu z trestné činnosti do Bitcoinů.

Generální finanční ředitelství

V roce 2014 Finanční správa pokračovala v provádění kontrolně exekučních akcí, zejména v oblasti PHM a levného textilu dováženého z Číny. Kromě dalších „zájmových“ komodit v oblasti daňových úniků na dani z přidané hodnoty (PHM, mobilní telefony, zlato, barevné kovy, šrot atd.) je alarmující výskyt nových komodit z oblasti běžné spotřeby – cigarety, potraviny, toaletní papír.

Finanční zpráva se v oblasti boje s daňovými úniky podílí na přípravě legislativních opatření. V první řadě se jedná projekt **elektronické evidence tržeb**, který by měl výrazně omezit úniky na dani z příjmů a dani z přidané hodnoty v oblasti maloobchodu a služeb. Účinný nástroj pro včasné odhalování řetězových podvodů na dani z přidané hodnoty Finanční správa vidí v připravovaném kontrolním hlášení, tj. povinnosti plátců hlásit spolu s daňovým přiznáním i přijatá a uskutečněná zdanitelná plnění. Obě tyto novinky by měly začít platit v průběhu roku 2016.

⁴⁹ Tento návrh byl dne 11. února 2015 schválen usnesením č. 624 Parlamentu České republiky a dne 18. března 2015 schválen Senátem Parlamentu České republiky (projednán jako senátní tisk č. 36).

Bezprostřední omezení daňových úniků by v roce 2015 mělo přinést rozsáhlé rozšíření režimu přenesené daňové povinnosti na další rizikové komodity.

Celní správa ČR

CS ČR v roce 2014 zahájila úkony trestního řízení v 868 případech pro podezření z 903 trestných činů s celkovým dokumentovaným únikem na cle a daních ve výši 1 825 mil. Kč. Zásadní rozdíl ve srovnávaných obdobích spočívá v nárůstu zjištění TČ dle § 283 TZ (+113), kdy se jedná o důsledek zvýšené kontrolní činnosti Celního úřadu Praha Ruzyně v oblasti přepravy zásilek.

V roce 2014 bylo zjištěno v rámci CS ČR u:

- **minerálních olejů** 556 (+240) případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních lze vyčíslit částkou cca 312 (+42) mil. Kč. Meziročně došlo k výraznému nárůstu počtu případů, ale jen k nepatrnému nárůstu zjištěných úniků na cle a daních.
- **tabáku a tabákových výrobků** 1171 (+412) případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních byl cca 81 (-377) mil. Kč.
- **lihu a alkoholických výrobků** 50 1034 (+218) případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních byl cca 30 (+14) mil. Kč.
- **lihu** 1009 (+214) případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních byl cca 23,5 (+7,5) mil. Kč.

Mezi nejčastější způsoby porušování předpisů v oblasti správy daně z lihu patřily skladování a prodej lihovin bez prokázání jejich zdanění. V rámci kontrolní činnosti CS ČR jsou stále zaznamenávány případy nakládání s nezačteným lihem a lihovinami. Na nárůstu zjištěných daňových úniků se také podílely výsledky kontrol v provozovně rizikových společností spojených s „metanolovou kauzou“.

Situace na nelegálním trhu v oblasti tabáku a tabákových výrobků na území ČR v roce 2014 se nejčastěji projevovala porušením předpisů v oblasti správy daně z tabákových výrobků, tj. skladování, nabízení k prodeji a přeprava nezačtených cigaret a tabáku.⁵¹

⁵⁰ Součet lihu a piva.

⁵¹ Vedle běžné činnosti celních úřadů bylo v oblasti kontrol zboží podléhající spotřební dani provedeno také několik speciálních kontrolních akcí koordinovaných a organizovaných GŘC.

(Viz též tabulková a grafická část str. 22–23.)

Opatření

Na základě rozkazu policejního prezidenta č. 118/2014 začal od 15. června 2014 pracovat v daňové oblasti tým „Kobra“, jehož podstatou je efektivní spolupráce směřující potírání daňové kriminality a k zabránění daňovým únikům, prováděná s nejvyšším možným využitím stávajících organizačních struktur správců daně a policejních orgánů, v mezích stávajících zákonných oprávnění. Fakticky tak dochází k soustavné součinnosti ÚOKFK, Generálního finančního ředitelství a Generálního ředitelství cel v rámci jednoho týmu. Tým funguje jak na centrální, tak na regionální úrovni.⁵²

V týmu Kobra byly v roce 2014 zahájeny úkony dle §158/3 trestního řádu celkem ve 12 spisech ze 45 spisů. Ve 14 kauzách bylo v roce 2014 zahájeno trestní stíhání proti 76 obviněným. Prošetřovaná škoda činila 15,7 mld. Kč, celkově byla sdělena škoda ve výši 4,3 mld. Kč a podařilo se zabránit škodě ve výši 295 mil. Kč.⁵³

ÚOKFK v oblasti daní spolupracuje rovněž s Českou obchodní inspekcí a s Finančním analytickým útvarem MF.

Dle NSZ je zapotřebí prosazovat zásadní tezi trestní politiky, že **zločin se nesmí vyplácet**. Proto se problematika výsledků na úseku

⁵² Zatímco policie a celní správa jsou ozbrojenou složkou a disponují vyšetřovacími a operativními prostředky, v oblasti daňové kriminality může finanční správa být mnohem efektivnější při odčerpávání výnosů z trestné činnosti. Vzájemná spolupráce a koordinace postupů při realizaci případů může přinést významný efekt nejen z hlediska rychlosti odhalení a potírání daňové kriminality, ale také pro státní rozpočet. Z hlediska potrestání pachatelů je odejmutí majetku stejně důležité jako odnětí svobody.

⁵³ V říjnu 2014 zasahoval tým „KOBRA“ na 40 místech ČR. Bylo obviněno celkem 6 osob ze zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Tyto měly podle dosavadních zjištění po předchozí vzájemné dohodě s úmyslem obohatit se na úkor státu fiktivně deklarovat dodání cigaret a alkoholu z ČR do jiných členských států EU. Nicméně tyto výrobky nebyly vyvezeny do zahraničí, ale měly být prodávány na území ČR. Za tímto účelem měly obviněné osoby založit několik tuzemských a zahraničních obchodních společností, které buď samy ovládaly, nebo do nich měly dosadit osoby na pozicích tzv. bílých koní. Podle závěrů pracovníků týmu KOBRA tak tímto jednáním měla být způsobena škoda na DPH nejméně 252.796.995,-Kč. Vzhledem k tomu, že realizace probíhala nepřetržitě 3 dny na území celé ČR, bylo do akce zapojeno více než 600 pracovníků týmu Kobra. Akce se zúčastnily i útvary Armády ČR a Vojenské policie, které zajišťovaly logistickou podporu.

odhalování, zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti stala jednou z klíčových priorit NSZ.

Ve smyslu § 12g odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, bylo nejvyšším státním zástupcem rozhodnuto o vyžádání **zvláštní zprávy k řešení problémů souvisejících s odhalováním, zajišťováním a odčerpáváním výnosů z trestné činnosti**. Její hlavní cíl spočíval ve zhodnocení dosavadní praxe a podpoře aktivit státního zastupitelství při odčerpávání výnosů z trestné činnosti, resp. podnícení systematického přístupu státního zastupitelství v zajišťování výnosů.

Deklarovaný cíl zvláštní zprávy spočívající v podnícení systematického přístupu státních zastupitelství na úseku odhalování, zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti, se podařilo naplnit. Byla formulována klíčová doporučení pro státní zástupce v rámci dozorové činnosti.

Z množiny nadále existujících nedostatků právní úpravy odhalování, zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti považuje NSZ za prioritní a bude usilovat především o **zřízení a fungování centrální evidence bankovních (případně i jiných) účtů a zjednodušení robustní, resp. komplikované právní úpravy zajišťování majetku v trestním řízení**. Bude se pokračovat v rozvoji neformální sítě státních zástupců – specialistů na problematiku odhalování, zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti.⁵⁴

⁵⁴ Vláda schválila usnesením č. 1099/2014 Návrh legislativních změn, které umožní zřízení centrálního registru účtů, jehož provozovatelem bude Česká národní banka. Evidence by měla být připravena od ledna 2016.

2.2.2.1 Duševní vlastnictví

V roce 2014, tj. již popáté za sebou, ČR nebyla americkou vládou zařazena do seznamu zemí, které na základě vyhodnocení Úřadu obchodního zástupce USA připouštějí porušování práv k duševnímu vlastnictví (Special 301 Report – tzv. Watch List).

Vývoj kriminality v oblasti duševního vlastnictví v hodnoceném období zásadně nevybočuje z dlouhodobějších tendencí. Mírný nárůst byl zaznamenán u trestného činu porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi (+5 %), přičemž objasněnost je stále na vysoké úrovni.

Oproti tomu byl zjištěn pokles způsobené škody (-36 %). S tímto nárůstem souvisí tzv. internetové pirátství, do kterého spadá neoprávněné sdílení a stahování autorským právem chráněných děl, což je populární hlavně u pachatelů mladšího věku.

V neposlední řadě neustále pokračuje trend uploadu nelegálních souborů na datová úložiště, čímž se umožňuje volné šíření a sdílení nahraných souborů. Pokračuje fenomén přesunu předmětné trestné činnosti do kyberprostoru. Dochází k rozšiřování neoprávněného sdílení (prostřednictvím výměnných sítí peer-to-peer) a nabízení hudebních souborů, audiovizuálních děl či softwaru prostřednictvím internetu či šíření nelegálních rozmnoženin, které jsou chráněny autorským právem.

Na tuto skutečnost reaguje zejména aktualizovaná vládní strategie zaměřená právě na internetové prostředí **Digitální Česko 2.0**, jež se prioritně zaměřuje na podporu a zlepšení dostupnosti legální digitální nabídky filmových a hudebních děl a elektronických knih na internetu.

Nárůst byl zaznamenán i u trestného činu porušení práv k ochranné známce a jiným označením (+15 %), přičemž však došlo ke zvýšení objasněnosti, ale i škody. Vzrůstající trend zjištěných skutků souvisí se zvyšující se kontrolní činností a zavedením speciálních krátkodobých akcí ze strany PČR ve spolupráci s CS ČR, ČOI a dalšími orgány státní správy a samosprávy.

V roce 2014 zajistily celní orgány 1 485 154 kusů zboží, jehož prodejem by vznikla škoda majitelům práv duševního vlastnictví ve výši přes 1,5 mld. Kč. V porovnání s rokem 2013 tak došlo

k poklesu jak v množství zadržného zboží, tak i v hodnotě zadržného zboží.⁵⁵

V gesci MPO pokračovala v roce 2014 činnost Meziresortní komise pro potírání nelegálního jednání proti právům k duševnímu vlastnictví. Operativní program činnosti komise na léta 2015–2016 je zaměřen, stejně jako v předchozích letech, na spolupráci s vlastníky práv a na prevenci a vzdělávání v oblasti ochrany práv k duševnímu vlastnictví. Nově bylo začleněno vzájemné informování členů komise o aktivitách Evropské observatoře pro porušování práv duševního vlastnictví, s cílem v ČR lépe využívat a zhodnocovat publikované analýzy tohoto střediska.

Nadále byla pozornost věnována oblasti prevence a vzdělávání, jakožto dodržování zákazu užívání klamavých obchodních praktik, tak jak jsou definovány v ustanovení § 5 odstavce 2) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. Uskutečnila se řada osvětových akcí pro širší veřejnost.

V rámci činnosti ČOI vzrostl počet kontrol zaměřených na dodržování zákazu nabídky, prodeje a skladování výrobků nebo služeb porušujících některá práva duševního vlastnictví na 1994. Počet kontrol, při kterých bylo zjištěno porušení těchto předpisů a došlo při nich k zajištění výrobků, se zvýšil na 733 (+ 19,4 %). Výrazně vzrostl počet zajištěných výrobků (65 575 ks, +157 %). Největší část zajištěných výrobků připadala na textil (44 574 ks) a na nosiče audio-video a PC hry (10 096 ks).

Dle MK nemají legislativní změny provedené v roce 2014 v autorském zákoně (zákon č. 64/2014, Sb. a zákon č. 228/2014 Sb.) vliv na oblast vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku.

Úřad průmyslového vlastnictví i v roce 2014 pokračoval v provozování meziresortního

⁵⁵ Nejčastěji zajišťovaným zbožím byly, obdobně jako v předchozích letech, textil, obuv a CD, DVD. Vedle toho pokračoval stoupající trend v počtu zajištěného drogistického zboží (šampony, mycí a prací prostředky). V oblasti celního řízení byly nejčastěji zajišťovaným zbožím mobilní telefony a jejich součásti a technické příslušenství, hračky včetně elektronických, oblečení, oděvní doplňky (kravaty, klobouky, čepice, kapesníky, rukavice, šály, pásky, přezky), sportovní obuv, výrobky galanterní (tašky, náprsní tašky, peněženky), hodinky, léčiva včetně steroidů a antikoncepce.

Informačního systému prosazování práv z duševního vlastnictví (www.dusevni.vlastnictvi.cz) a poskytoval odborná stanoviska a řešerše o stavu průmyslových práv, které PČR využila pro trestní

řízení. Organizoval i řadu odborných seminářů k dodržování a prosazování těchto práv, které byly zejména zaměřeny na potřeby orgánů CS ČR a na praktické vyhledávání informací v databázích průmyslových práv.

2.2.2.2 Opatření proti podvodům v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů

ČOI provedla v oblasti zprostředkování a poskytování spotřebitelských úvěrů v roce 2014 celkem 269 kontrol (-50). Porušení zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, v platném znění, bylo zjištěno při 142 kontrolách (-11).

V roce 2014 došlo ke zřízení komise k vyjasnění výpočtu roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr a k zajištění jednotného postupu při dodržování povinností stanovených v zákoně č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru. Na činnosti komise se podíleli nejen zástupci ČOI, ale i dalších státních

orgánů. Výstupem jednání komise byla sada příkladů výpočtů roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr. Příklady jsou dostupné na webových stránkách www.coi.cz.

Novela zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, zpřísnila podmínky při nabízení nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru a rozšířila dozorovou působnost ČOI. Ke zlepšení situace došlo zejména v oblasti používání placených telefonních linek ke zprostředkování spotřebitelského úvěru, neboť v roce 2014 byl zjištěn jen jeden případ použití placené telefonní linky.

2.2.2.3 Opatření proti nezákonnému prodeji alkoholických nápojů

V roce 2014 zjistila ČOI 2 případy porušení § 15 odst. 1 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu. V souladu s § 60a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), se v roce 2014 věnovaly intenzivním kontrolám dodržování povinností při značení lihu a nakládání s lihem podle zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, rovněž

obecní živnostenské úřady. Živnostenské úřady na daném úseku uskutečnily více jak 3 415 kontrol a uložily 476 sankcí v celkové výši 715 800 Kč. V dané oblasti bylo zjištěno 59 případů neoprávněného podnikání a zrušeno 9 živnostenských oprávnění (zdroj: Informační systém Registru živnostenského podnikání).

2.2.2.4 Kriminalita páchaná na životním prostředí

Oblast kriminality páchané proti životnímu prostředí statisticky vykazovala v roce 2014 v porovnání s rokem 2013 celkově více než 7,5 % nárůst zjištěných trestných činů. Největší počet trestných činů v této oblasti tvoří případy vztahující se k pytláctví (39,5 %) a týrání zvířat (32 %).

Pytláctví, nelegální lov a úmyslné trávení volně žijících živočichů

Pytláctví a nelegální lov či jiné usmrcování volně žijících živočichů patří dlouhodobě k závažným problémům. V roce 2014 výskyt této trestné činnosti opět vzrostl (o 9 %). Přitom vzhledem k požadavku způsobení škody nikoliv nepatrné v souvislosti s porušením práva lovu jsou protiprávní jednání v této oblasti často

posuzována jako přestupek, ačkoliv prakticky může jít o poměrně kvalifikovaná jednání pachatelů, kteří mohou působit i ve skupinách a využívat stříelné zbraně a zakázané způsoby lovu.

Případy nelegálního lovu a usmrcování volně žijících živočichů včetně pytláctví v případech zvěře jsou ze strany orgánů činných v trestním řízení vyřešeny jen zcela výjimečně (v případě trávení nebyl dosud objasněn jediný případ a situace se v tomto ohledu nezměnila ani v roce 2014). Ani v roce 2014 se bohužel nepodařilo vyřešit otázku finančního zajištění provádění toxikologických rozborů, ačkoli tato zůstává stále vysoce aktuální, neboť právě kvalitně provedené toxikologické rozborů jsou dle PČR nezbytným podkladem pro zahájení trestního řízení a nejasná situace z hlediska jejich zajištění je stále závažným limitujícím faktorem úspěšnosti řešení většiny případů. MŽP se v roce 2014 podařilo zajistit částku ve výši 40 000 Kč, kterou obdobně jako v předchozích letech poskytlo na provedení analýz otrav u živočichů s podezřením na otravu karbofuranem. Závěrečná zpráva, která byla odevzdána v prosinci 2014, zahrnovala přehled případů za období od října 2013 do počátku listopadu 2014, a poskytla tak komplexní přehled za sledované období.

Nadále se v ČR vyskytuje problém, který je dlouhodobě velmi obtížně řešitelný, a sice lov zvláště chráněných živočichů (vybírání z hnízd, odchyt do pastí atp.) za účelem zájmového chovu, případně za účelem prodeje dalším chovatelům v ČR i zahraničí a za účelem preparace a prodeje vycpanin. V posledních letech byla PČR i ČÍŽP řešena řada případů této nelegální činnosti.

Nezákonný obchod s ohroženými druhy živočichů a rostlin

Obchod s ohroženými druhy živočichů a rostlin je **regulován mezinárodní úmluvou CITES**, kterou je ČR vázána, legislativou evropských společenství a v ČR zákonem č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy).

Nelegální obchod s ohroženými druhy živočichů a rostlin má organizovaný charakter a bývá spojen i s dalšími druhy kriminality (daňové úniky, padělání dokumentů, praní peněz, podvody, ohrožení veřejného zdraví, týrání

zvířat). Velkým rizikem je možnost zavlečení nebezpečných druhů chorob při nelegálním dovozu zvířat či dovozy nebezpečných druhů zvířat. Odhalování této kriminality vyžaduje vysokou úroveň odborných biologických znalostí a při šetření případů je důležitá výměna informací, rychlá komunikace a sdílení kompetencí mezi různými státními orgány. Kromě odborných znalostí a spolupráce na národní úrovni je nutná i mezinárodní spolupráce.

Dle informací MŽP patří ČR ve světě mezi státy s nejvyšším počtem chovatelů exotických zvířat – je evidováno cca 18 000 subjektů nakládajících s exempláři CITES⁵⁶ a Česká inspekce životního prostředí provádí ročně přibližně 400 kontrol.

V poslední době jsou v ČR šetřeny velmi závažné případy nelegálního obchodu s rohy nosorožců, kostmi tygrů a slonovinou, které mají organizovaný mezinárodní charakter a jsou spojeny s aktivitami vietnamské komunity. ČR je momentálně považována za jednu ze 4 klíčových zemí (spolu s Jihoafrickou republikou, Mosambikem a Vietnamem), které se nejvýznamněji podílí na celosvětovém nelegálním obchodu s nosorožčími rohy. Závažné kauzy se ovšem daří odhalovat především díky aktivnímu přístupu a iniciativě omezeného počtu pracovníků dotčených státních orgánů. Výše zmíněným případům je věnována celosvětová pozornost a ČR je díky tomu velmi pozitivně hodnocena na mezinárodním poli jako země s aktivním přístupem k wildlife crime.

V roce 2014 CS ČR zaznamenala 108 (+3) případů porušení nebo podezření na porušení právních předpisů v oblasti ochrany ohrožených druhů fauny a flóry spadajících pod Úmluvu CITES. Nejvíce případů (93) bylo zjištěno na Celním úřadu Praha Ruzyně.⁵⁷

⁵⁶ Dle databáze Registr CITES vedené MŽP. Pro srovnání např. Maďarsko má evidováno 2 500 subjektů, Portugalsko 300 subjektů.

⁵⁷ Jedním z významných případů byla operace OSSEUS zaměřená na nelegální obchod s trofejemi a exempláři CITES na území ČR a Německa. Podařilo se výrazně ochromit činnost vysoce organizované asijské zločinecké skupiny operující na území celé Evropy. V rámci akce byl potvrzen statut mezinárodního letiště Václava Havla v Praze jako hlavního dopravního uzlu pro přepravu chráněných exemplářů do nejdůležitějšího odbytiště, kterým je v současné době Asie, což svědčí o tom, že ČR bohužel v současné době patří mezi světovou špičku v nelegálním obchodování s těmi nejvíce ohroženými druhy zvířat tj. s nosorožci, slony a tygry. Jedná se o vysoce sofistikovaný organizovaný zločin, který je spojen i s dalšími nelegálními

Znečišťování ovzduší

Mezi závažné a masivně rozšířené negativní jevy patří nezákonné spalování domácího odpadu v domácích topeništích a nesprávný provoz domácích spalovacích zdrojů na pevná paliva. Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) již obsahuje některé nepřímé nástroje k řešení kritické situace související s provozem lokálních spalovacích zdrojů umístěných v domácnostech. Zákon o ochraně ovzduší však neumožňuje přímou kontrolu spalovacích zdrojů v domácnostech ze strany orgánů ochrany ovzduší při jejich provozu. MŽP proto předloží návrh úpravy zákona o ochraně ovzduší, který za jasně definovaných striktních podmínek umožní v některých problémových případech kontrolu spalovacích zdrojů v domácnostech.

Problematika odpadového hospodářství

Z pohledu kriminality v oblasti odpadového hospodářství je možné určit dva hlavní okruhy:

- Nelegální přeshraniční přeprava odpadů: V roce 2014 nebyly zaznamenány žádné závažnější případy nelegálních aktivit.
- Neoprávněné nakládání s odpady vzniklými na území ČR: Ze strany ČIŽP byla podána 3 (-2) trestní oznámení.
- Nelegální nakládání s odpady při sběru a výkupu kovů: Rostoucí případy krádeží kovů (např. obecně prospěšná zařízení, pietní, umělecké, bohoslužební předměty) a následný nelegální postup některých sběren při jejich výkupu.

Poměrně novým trendem je situace, kdy subjekty provádějící demoliční práce v bývalých průmyslových objektech inkasují finanční částku za demoliční práce od investora a dalším jejich významným finančním prospěchem je prodej zhodnotitelných odpadů z demontáže technologických zařízení (kovů). Veškeré zbývající odpady (včetně velkého množství nebezpečných odpadů) vzniklé z demolice objektů v průmyslovém areálu jsou

činnostmi, např. s drogami a se zbraněmi. ČR je nyní v mezinárodním pohledu díky těmto případům považována za zemi s aktivním přístupem k odhalování trestné činnosti týkající se ohrožených druhů a je za tuto činnost velmi pozitivně hodnocena. Popsané případy byly odhaleny na základě velmi dobré spolupráce Celní správy ČR, České inspekce životního prostředí a PČR.

následně ponechány na místě bez náležitého zabezpečení proti jejich úniku do životního prostředí.

Za velmi závažný problém, který vykazuje znaky trestných činů, je přebírání značného množství nebezpečných odpadů společnostmi, které následně s kontrolními orgány nekomunikují. Z dosavadních zjištění ČIŽP je zřejmé, že řádově desítky tisíc tun nebezpečných odpadů jsou přebírány účelově založenými společnostmi za ceny, při kterých není možné technologicky zajistit řádné odstranění nebo využití těchto odpadů v souladu s právními normami. Poté co jsou těmto účelově založeným společnostem uloženy sankce a jsou jim odebrána příslušná oprávnění, dojde ke změně statutárních orgánů těchto společností (změna jednatelů) a jsou založeny nové společnosti, kterým je uděleno nové oprávnění a celý postup se opakuje u těchto nové založených společností. Stát tak nemá kontrolu a přehled o tom, kde se desítky tisíc tun nebezpečných odpadů nachází, případně jak s nimi bylo naloženo. Existuje tak reálné riziko vzniku nelegálních skladů nebezpečných odpadů. Další možností je, že část těchto nebezpečných odpadů, které původci odpadů nebo oprávněné osoby vykázali jako předané výše uvedeným netransparentním společnostem, vůbec nikdy neexistovaly (nevznikly) a došlo tak pouze k účelové fakturaci s cílem daňových machinací. V tomto smyslu bylo již ze strany ČIŽP podáno trestní oznámení.

Ochrana lesa

Podle MŽP nabyla v roce 2014 situace hospodaření v lesích v některých směrech rozměrů s předchozími lety obtížně srovnatelných.

Byly evidovány případy **nezákonné těžby dřeva v lesích**, v podobě porušení zákona č. 289/1995 Sb., o lesích ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „lesní zákon“)⁵⁸, anonymního nařezání stromů a zejména nelegální těžby realizované v rámci koupě a přeprave lesních majetků. V posledních 3 letech nabyl trend nelegálních těžeb historických rozměrů. V poslední době jsou registrovány náznaky výhružek pachatelů ve vztahu k inspektorům ČIŽP.

⁵⁸ Jde o těžbu mladých lesních porostů, těžbu nad rámec plánované těžby s pseudoargumenty výskytu kůrovce.

Opatření

MŽP se snaží o zajištění větší spolupráce všech zúčastněných subjektů (PČR, ČÍŽP, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Státní veterinární správa, nevládní organizace – ČSO, Českomoravská myslivecká jednota) a zvýšení efektivity řešení zjištěných případů (mezioborová jednání k problematice trávení volně žijících živočichů a jiných nedovolených způsobů jejich zabíjení, semináře s praktickým nácvikem vyšetřování nálezů uhynulých živočichů přímo v terénu apod.), které je realizováno např. prostřednictvím Stálé zvláštní pracovní skupiny CITES. PČR disponuje metodikou vyšetřování této trestné činnosti, která je průběžně aktualizována a doplňována.

PČR průběžně aktualizuje a doplňuje metodiku vyšetřování této trestné činnosti. ČÍŽP s MV každoročně pořádá vzdělávací seminář zaměřený na oblast vyšetřování nelegálního obchodování s chráněnými druhy pro policisty, celníky a inspektory.

Dnem 1. prosince 2014 nabyl účinnosti zákon č. 229/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o odpadech“. Touto novelou byla do § 78 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech nově doplněna kompetence krajského úřadu k odebrání souhlasu s provozem zařízení ke sběru a výkupu odpadů v případě, že provozovatel zařízení porušil zákaz výkupu odpadů stanovených prováděcím právním předpisem od fyzických osob. Cílem daného opatření je omezení nelegálního výkupu kovů, a tím i omezení samotných krádeží kovů.

Po vyhodnocení stupně implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES o trestněprávní ochraně životního

prostředí přistoupilo MS ke zpracování novely TZ, která dílčím způsobem modifikuje některé skutkové podstaty na úseku trestně právní ochrany životního prostředí. Konkrétně se jedná o kriminalizaci trestných činů nedovolené výroby a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky podle ustanovení § 281 TZ, nedovolené výroby a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu podle ustanovení § 282 TZ a neoprávněné výroby a jiného nakládání s látkami poškozujícími ozonovou vrstvu podle ustanovení § 298a TZ, i pokud byly spáchány z hrubé nedbalosti (doposud bylo možné tyto trestné činy spáchat pouze úmyslně). Ve formulaci skutkové podstaty trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s látkami poškozujícími ozonovou vrstvu podle § 298a TZ se zároveň navrhuje zrušit vázanost trestností na spáchání skutku v nikoliv malém rozsahu, neboť směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí takové omezení neumožňuje. Tento návrh byl dne 14. 11. 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, kde je aktuálně projednáván jako tisk 358.

Operační program Životní prostředí (dále jen „OPŽP“) je jedním z dotačních programů, který umožňuje ČR čerpat prostředky EU na ochranu a zlepšování kvality životního prostředí, jako druhému největšímu operačnímu programu v ČR v letech 2007 – 2013.

Program je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Z pohledu definice životního prostředí přispívá tak ke zlepšování stavu ovzduší, vody a půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívá obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.

2.2.3 Korupce

V roce 2014 se ČR v celosvětovém žebříčku vnímání míry korupce⁵⁹ (každoročně sestavovaného Transparency International) umístila na 53. místě s hodnocením 51 bodů, což je podobný výsledek, jakého dosáhly např. Slovensko (54. místo, 50 bodů) nebo Gruzie (50. místo, 52 bodů). Meziročně si ČR polepšila o 4 místa. V rámci EU byla ČR zařazena mezi země s nižším koeficientem transparentnosti celého veřejného sektoru, mezi 31 západoevropskými zeměmi (členské státy EU + Norsko, Švýcarsko, Island) je až na 25. místě.

Korupční prostředí v ČR je tak občany považováno za jedno z nejhorších v Evropě. Podle zjištění získaných v rámci mezinárodního průzkumu Ernst & Young jsou v ČR ochotny téměř 2/3 manažerů (63 %) získat či udržet si zakázku pomocí nekalých praktik.⁶⁰

V roce 2014 bylo zjištěno 122 (-70) trestných činů úplatkářství (podle § 331-333 TZ), dále pak 107 (+61) trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329 TZ) a 2 případy (-2) maření úkolů úřední osoby z nedbalosti (§ 330 TZ).

Podle ÚOOZ v roce 2014 bylo ve srovnání s předchozími roky pozorováno **další posílení významu korupce jako jednoho z nejvýznamnějších faktorů podporujících rozvoj organizované kriminality**. Monitorované kriminální struktury v roce 2014 systematicky vyhledávaly kontakty ve státní a veřejné správě s cílem proniknout do státních a veřejných rozhodovacích struktur. Šetření provedená v roce 2014 potvrdila rostoucí výskyt korupčních průniků do státní správy ze strany kriminálních struktur, přičemž se nejednalo zdaleka pouze o podplácení řadových úředníků (policistů, celníků, zaměstnanců finančních úřadů apod.) na nejnižší úrovni.

⁵⁹ Index vnímání korupce (CPI) řadí země podle míry vnímané korupce ve veřejném sektoru s použitím stupnice 0–100, kde 100 označuje zemi téměř bez korupce a 0 znamená vysokou míru korupce. Letošní index hodnotí celkem 175 zemí.

⁶⁰ Článek „Průzkum korupce: české firmy pěstují klientelismus“ ze dne 14.7.2014 uveřejněný deníkem E15.cz – celý článek uveřejněný na portálu BusinessInfo.cz.

Opatření

Všechny relevantní dokumenty týkající se koordinace boje s korupcí v ČR jsou dostupné na stránce www.korupce.cz.

V roce 2014 byla protikorupční politika realizována na základě Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2013 až 2014 (usnesení vlády č. 39/2013, dále jen „Strategie“). Vládní politiku boje s korupcí v rámci veřejné správy charakterizují 4 dílčí tematické okruhy, kterými jsou:

- výkonná a nezávislá exekutiva,
- transparentnost a otevřený přístup k informacím,
- hospodárné nakládání s majetkem státu a
- rozvoj občanské společnosti.

Pomocí koncepčních materiálů vlády se v boji proti korupci daří dosahovat dílčích úspěchů, které ovšem dosud nevedly k výrazné změně společenské atmosféry ani subjektivního vnímání korupce v ČR.

V roce 2014 byl přijat zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, čímž byl splněn jeden z prioritních úkolů obsažených ve Strategii. Zákon s účinností od 1. ledna 2015 nahradí zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).⁶¹

V říjnu 2014 byla vládě předložena transpoziční novela zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (v souladu s Akčním plánem boje s korupcí na rok 2015 schváleným usnesením vlády č. 1057/2014 a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice č. 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru). Navrhované změny by měly napomoci k efektivnějším zveřejňování informací veřejného sektoru a jejich opakovanému použití. S touto novelou počítá také Vládní koncepce boje

⁶¹ Nařízením vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, nařízením vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců a nařízením vlády č. 4/2015, kterým se stanoví obor služby, byly přijaty prováděcí předpisy k tomuto zákonu.

s korupcí na léta 2015 až 2017 a Akční plán boje s korupcí na rok 2015 (viz níže).⁶²

Byla schválena Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 a na ni navazující Akční plán boje s korupcí na rok 2015 (usnesení vlády č. 1057/2014). Hlavní gesce za koordinaci plnění těchto dokumentů stále náleží Úřadu vlády ČR. MV tyto dokumenty ukládají celkem 17 úkolů, z nichž mezi nejdůležitější patří např. příprava regulace pro ztransparentnění financování politických stran, implementačních právních předpisů ke služebnímu zákonu, právní úpravy pro zveřejňování informací veřejné správy ve formátu otevřených dat, ztransparentnění procesu tvorby právních předpisů skrze realizaci projektu eSbírka a eLegislativa či zpracování sektorové analýzy na téma korupce ve sportovním prostředí.

Dne 21. října 2014 se ke svému prvnímu jednání sešla Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí. Rada byla zřízena dne 30. července 2014 usnesením vlády č. 629 a do její působnosti náleží např. vyhodnocování problematiky boje s korupcí, předkládání návrhů vládě na přijetí protikorupčních opatření či podíl na přípravě koncepčních materiálů vlády pro boj s korupcí. Předsedou Rady vlády je ze své funkce ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, jedním z místopředsedů je pak i ministr vnitra. Na svém prvním jednání Rada vlády projednala výše uvedené dokumenty a doporučila vládě jejich přijetí.

V rámci návrhu novely TZ se reaguje mj. na požadavky vznesené v hodnotící zprávě ČR ohledně inkriminací, kterou schválila Skupina států proti korupci (tzv. GRECO) v rámci třetího hodnotícího kola na jaře 2011. Navrhuje se tak umožnit postih nejen toho, kdo žádá o úplatek nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem nebo prostřednictvím jiného působit na úřední osobu (nebo za to, že již tak učinil), ale i toho, kdo si dá za takové jednání úplatek slíbit.⁶³

Finanční podpora protikorupčních projektů

MV každoročně vyhláší **dotičný program „Prevence korupčního jednání“**, v rámci kterého jsou podporovány projekty nestátních neziskových organizací zabývajících se systematickým bojem s korupcí, informováním veřejnosti s charakterem, riziky a projevy korupce, posilováním odmítavého postoje veřejnosti vůči korupčním praktikám, vytvářením poradenské infrastruktury pro občany, kteří se setkali s korupcí a chtějí učinit kroky, které by zamezily opakování takovéto situace. Na rok 2014 bylo schváleno 7 projektů od 7 organizací v celkové výši 3,5 mil. Kč.

Mezinárodní spolupráce

Partnerství pro otevřené vládnutí – Open Government Partnership (OGP) je mezinárodní iniciativou administrativy USA podporující otevřenost, transparentnost a boj proti korupci. Cílem je konkrétní závazek vlád podpořit rozpočtovou transparentnost, zvýšit občanskou angažovanost, bojovat s korupcí a transformovat se ve více otevřené, efektivní a odpovědné instituce.⁶⁴

ČR je členem **Skupiny států proti korupci** (*Group of States Against Corruption* – GRECO) při Radě Evropy. Hlavním předmětem činnosti GRECO je monitorování implementace jednotlivých protikorupčních instrumentů Rady Evropy, zejména Trestněprávní úmluvy Rady Evropy proti korupci a Občanskoprávní úmluvy Rady Evropy proti korupci. V roce 2013 přijalo GRECO hodnotící zprávu, v níž ČR opětovně vytýká nedostatečnou právní úpravu v oblasti transparentnosti financování politických stran a politických kampaní.

(Viz také tabulkovou a grafická část str. 24.)

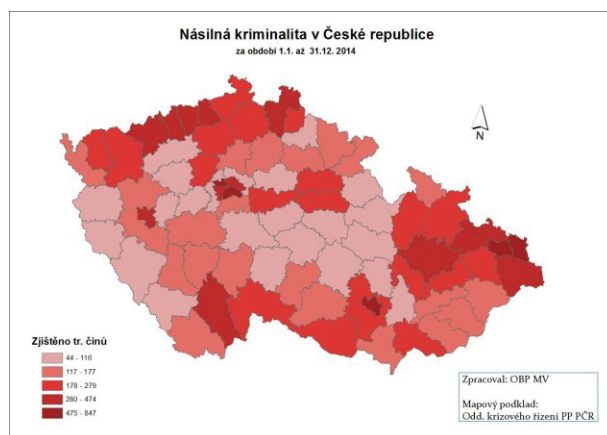
⁶² V současné době je návrh novely projednáván jako tisk č. 395 Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky.

⁶³ Tento návrh byl dne 14. listopadu 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, kde je aktuálně projednáván jako tisk 358.

⁶⁴ O připojení k mezinárodní iniciativě Partnerství pro otevřené vládnutí rozhodla vláda svým usnesením ze dne 14. září 2011 č. 691

2.2.4 Násilná kriminalita

Zjištěno trestných činů:
16 949 (-1 740, -9,3 %)
Objasněno trestných činů:
11 912 (-937, -6,6 %)
Objasněnost: 70,3 %
Počet stíhaných a vyšetřovaných osob:
12 196 (-937, -7,13 %)

Násilná kriminalita v roce 2014 meziročně klesla o 9,3 %. Bylo zjištěno 16 949 (-1 740) násilných trestných činů.

Z teritoriálního hlediska a po přepočtu násilné kriminality na 10 tis. obyvatel lze konstatovat, že v roce 2013 byl nejzatíženějším Ústecký a Liberecký kraj (u obou 23), dále Moravskoslezský (21) a Karlovarský kraj (20). Naopak nejméně byli zatíženi obyvatelé Pardubického kraje (10) a Vysočiny a Zlínského kraje (u obou 11).

Objasněnost dosáhla nejvyšší hodnoty za posledních 10 let, bylo objasněno 70,3 % zjištěných násilných trestných činů.

Došlo ke spáchání celkem 160 (-22, -12,1 %) **vražd**, objasněno jich bylo 91,3 %. Klesl zejména počet vražd na objednávku (6 v roce 2013, 1 v roce 2014). Obdobná situace je u vražd motivovaných osobními vztahy (103 v roce 2013, 78 v roce 2014). Naopak se zvýšil počet vražd loupežných (11 v roce 2013, 15 v roce 2014).

Stejně jako v posledních třech letech je velký počet vražd a pokusů vražd spáchán brutálním způsobem na seniorech, vlastních rodičích a prarodičích. Pachatelé jsou přitom recidivisté zpravidla v příbuzenském vztahu s obětí. Ve většině případů bývá spontánním motivem získání prostředků na nákup drog, krytí dluhů nebo jiných finančních závazků.

Počet **loupeží** meziročně klesl na 2 500 (-461, -18,4 %) skutků, z nichž bylo 56 % objasněno. Nadále přetrvává trend páchání pouličních loupežných přepadení, kdy se pachatelé zaměřují na osamělé chodce, především ženy a seniory, nad kterými mají fyzickou a početní převahu. Další cílovou skupinou jsou osoby mladistvé či nezletilé. Typickým „snadným“ cílem pachatelů (většinou jednotlivců) jsou herny a benzínové čerpací stanice.

Od roku 2011 dochází k nárůstu loupežných přepadení v prodejnách zlatnictví nebo klenotnictví. Tyto skutky jsou páčány více pachateli, kteří mají rozdělené úlohy. Podobně jako v hernách a na benzínových čerpacích stanicích je v těchto prodejnách personál v minimálním počtu a prodejny jsou v provozní době minimálně zabezpečeny.

V roce 2014 se projevil trend zasílání výhružných vyděračských dopisů kontaminovaných různým nebezpečným CBRN materiálem na státní instituce, politikům či finančně zajištěným osobám a firmám. Útočníci následně požadují předání finančních prostředků.

(Viz též tabulková a grafická část str. 26.)

Opatření

Na konec roku 2015 má termín svého ukončení stanoven výzkumný úkol Násilná sexuální kriminalita („Násilná sexuální kriminalita v ČR se zaměřením na její aktuální formy, na zvyšování účinnosti odhalování a postihu jejich pachatelů a na možnosti ochrany společnosti před sexuálně motivovaným násilím“ VG20122014084), který je řešený týmem pracovníků z IKSP. V roce 2014 byla těžištěm výzkumné práce zejména podrobná **analýza trestních spisů** u souboru 700 osob (pachatelů znásilnění). Z justičních databází vyplývá, že jednoznačně nejčastější hlavní sankcí, ukládanou za násilné sexuální trestné činy je v ČR trest odnětí svobody. Nepodmíněný trest odnětí svobody je nejčastěji ukládán ve výměře od 1 roku do 5 let. Ochranná opatření ve formě ochranného léčení či zabezpečovací detence jsou ročně ukládána přibližně 40 pachatelům.

Z průzkumu **veřejného mínění** vyplynulo, že česká veřejnost je v otázce vhodného přístupu k pachatelům závažně sexuální kriminality

naladěna spíše punitivněji, nicméně nejedná se celkově o postoje nikterak extrémní. Dosavadní poznatky z tohoto výzkumného úkolu byly na konci roku 2014 shrnuty do ucelené monografie (Blatníková, Š., Faridová, P., Zeman, P.: *Násilná sexuální kriminalita – téma pro experty*

i veřejnost. IKSP: Praha 2014, viz také <http://ok.cz/iksp/docs/418.pdf>).

(*Další opatření viz kapitola 3.2 Oblast prevence kriminality.*)

2.2.5 Mravnostní kriminalita

Zjištěno trestných činů:

2 205 (+96, +4,6 %)

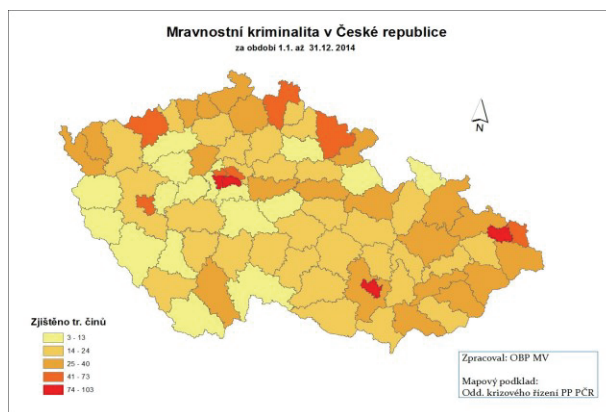
Objasněno trestných činů:

1 552 (+96, +4,6 %)

Objasněnost: 70,3 % (-0,4 %)

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob:

1 338 (+3, +0,2 %)

V roce 2014 bylo zjištěno 2 205 (+96, +4,6 %) mravnostních trestných činů,⁶⁵ což je nejvíce za posledních deset let. Objasněno bylo 1 552 (+96) skutků, tj. 70,3 %, objasněnost se snížila o 0,4 %.

Nárůst zjištěné mravnostní kriminality byl v roce 2013 způsoben zejména zvýšeným počtem trestných činů **znásilnění**, které byly také nejčetnějšími mravnostními trestnými činy (669 skutků). Počet **pohlavního zneužívání**, dominujících mravnostní kriminalitě v roce 2013, poklesl o 8,6 %.

Stále aktuální je páčání mravnostní trestné činnosti za využití moderních informačních a komunikačních technologií (internet – sociální sítě, mobilní telefony).⁶⁶ Důvodem je podceňování virtuálního světa internetu, kdy jakékoliv vložené informace přestávají být ve vlastnictví svých autorů, ale stávají se nekontrolovatelnými.

(*Viz též tabulková a grafická část str. 26.*)

⁶⁵ Do kategorie mravnostní kriminality zahrnuje policejní statistika zejména ty trestné činy, které jsou nebo mohou být spáchány se sexuální podtextem. Kriminologové předpokládají vysokou latenci mravnostní kriminality. Registrovaná mravnostní kriminalita má co do počtu mizivý podíl na kriminalitě celkové (přibližně 0,7 %), ale škoda jí způsobená je neměřitelná.

⁶⁶ Novela TZ zareagovala na tento nový trend novou skutkovou podstatou – **§ 186 sexuální nátlak**.

Opatření

Za účelem zkvalitnění práce na úseku odhalování a vyšetřování trestných činů znásilnění a pohlavního zneužití byla Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje uzavřena dohoda o spolupráci s nemocnicí v České Lípě, kde bude oddělení gynekologie provádět specializovanou gynekologickou vyšetření obětí mravnostní trestné činnosti na požadované úrovni. A to nejen co do rozsahu samotného vyšetření, nýbrž také profesionálního přístupu a chování zdravotnického personálu k obětem mravnostní trestné činnosti. Krajské ředitelství policie Středočeského kraje uzavřelo takovou dohodu se všemi zdravotnickými zařízeními v rámci Středočeského kraje, kde jsou gynekologická oddělení. Další nemocnicí, která má zájem o uzavření dohody, je nemocnice v Motole v Praze 5. Obdobná dohoda je dále již od roku 2013 uzavřena mezi Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy a ÚPDM v Praze – Podolí.

(*Další opatření viz zejména kapitola 2.2.7.2 Obchod s lidmi.*)

2.2.6 Nelegální migrace

Celkový počet osob zjištěných při nelegální migraci na území ČR: 4 822 (+669, +16,1 %)

Z toho bylo 632 osob (tj. 13,1 %) zjištěno při nelegální migraci opakovaně.

Neregulárním cestovním dokladem se prokázalo 161 osob (tj. 3,3 %).

Evidováno bylo 131 osob, které k nelegální migraci napomáhaly.

V roce 2014 bylo při nelegální migraci⁶⁷ na území ČR zjištěno celkem 4 822 (+669, +16,1 %) osob.⁶⁸

Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici

V roce 2014 bylo nahlášeno cestou IS Událost 181 osob, které byly odhaleny při nelegální migraci přes vnější schengenskou ČR. Z uvedeného počtu bylo 167 osob zjištěno na vstupu do ČR a 14 osob ve směru z ČR. Celkem 169 osob bylo odhaleno na letišti Praha – Ruzyně, 7 osob na letišti Pardubice a 5 osob na letišti Brno – Tuřany.⁶⁹

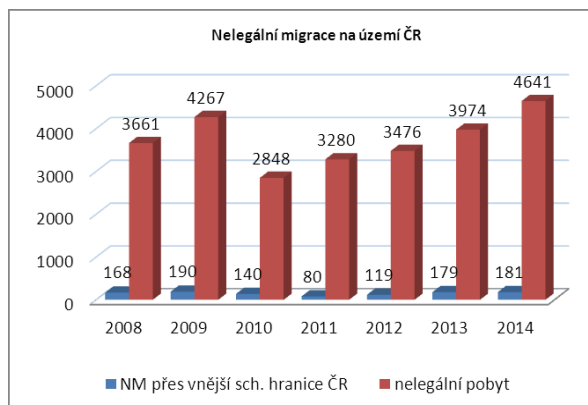
Z výše uvedeného celkového počtu osob se 49 (tj. 26,0%) prokázalo neregulárním cestovním dokladem. Nejvíce bylo zjištěno státních příslušníků Afghánistánu (10 osob), Ghany a Ukrajiny (po 7 osobách).⁷⁰

⁶⁷ Od roku 2008 jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území ČR: **1) Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR**, tj. osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (letišť) ČR (cizinci i občané ČR). **2) Nelegální pobyt**, tj. cizinci zjištěni na území ČR, kteří nelegálně pobývali na území ČR, včetně tranzitního prostoru na letištích.

⁶⁸ Patrný pokles nelegální migrace v roce 2010 (viz graf výše) je připisován hospodářské krizi, která v tomto roce způsobila celkový pokles migrace (legální i nelegální) na území ČR.

⁶⁹ Jednalo se zejména o státní příslušníky Ruska (54 osob), uprchlíky dle konvence 1951 (20 osob, jednalo se hlavně o osoby cestující z Velké Británie bez platných víz), Ukrajiny (15 osob), Afghánistánu (10 osob), Ghany a Turecka (po 7 osobách). Při nelegálním překročení vnější schengenské hranice byli zjištěni 4 občané EU.

⁷⁰ Z počtu 52 neregulárních cestovních dokladů se jednalo o 39 cestovních pasů a 13 průkazů totožnosti. Z hlediska státní příslušnosti dokladů převládaly cestovní doklady Pákistánu (7 dokladů), Ghany (7 dokladů) a Polska (6 dokladů).

Nelegální pobyt

V kategorii **nelegálního pobytu** bylo v roce 2014 zjištěno 4 641 **cizinců**.⁷¹ Největší skupinu tvořili tradičně státní příslušníci Ukrajiny (1020 osob, tj. 22,0 % z celkového počtu). S odstupem následovali státní příslušníci Kuvajtu (450 osob), Libye (406 osob), Ruska (381 osob) a Vietnamu (301 osob).⁷²

Neregulárním cestovním dokladem se při nelegálním pobytu prokázalo 114 osob (tj. 2,5 % z celkového počtu osob zjištěných při nelegálním pobytu). Nejčastěji tyto doklady předkládali státní příslušníci Ukrajiny (65 osob) a Sýrie (12 osob). Bylo odhaleno 122 neregulárních dokladů (87 průkazů totožnosti a 35 cestovních pasů). Ve většině případů byly zneužity doklady státních

⁷¹ Z uvedeného počtu osob bylo 4 493 osob (tj. 96,8 %) zadrženo orgány ČR, kdy většina osob byla zadržena při kontrolní činnosti útvaru (43,0 %), 40,0 % se na útvary SCP dostavilo dobrovolně a 17,0 % bylo odhaleno při výjezdu z České republiky přes vnější schengenskou hranici – tedy vzdušnou hranici.

⁷² V meziročním srovnání je vykázána výrazná změna v případech, kdy se cizinci dostaví na útvary odborů cizinecké policie KŘP nebo odboru azylové a migrační politiky MV ČR a chtějí řešit svůj nelegální pobyt (1 807 osob, +414 osob, tj. +29,7 %). Hodnotíme-li tuto kategorii z dlouhodobějšího hlediska, lze pozorovat vyšší procentuální zastoupení od konce roku 2012. Toto zvýšení je způsobeno státními příslušníky Libye, Kuvajtu a Saudské Arábie, kdy tito cizinci většinou pobývají na našem území v rámci lázeňského pobytu a po překročení doby pobytu se dostávají sami na útvary k řešení svého nelegálního pobytu. Mnozí cizinci, kteří ve stanovené lhůtě neopustí území ČR, se dostaví do přijímacího azylového střediska Zastávka u Brna (nebo na jiný útvar PČR), kde požádají o mezinárodní ochranu. Někteří cizinci se do přijímacího azylového střediska dostávají ihned po nelegálním vstupu na naše území. Celkem byl nelegální pobyt zjištěn u 165 cizinců, kteří požádali o azyl. Nejčastěji se jednalo o občany Ukrajiny (62 osob), Kuby (22) a Sýrie (24). Lustrací v informačních systémech bylo u 117 osob zjištěno, že již v minulosti žádaly o poskytnutí mezinárodní ochrany na území ČR, ale azyl jim nebyl udělen.

příslušností zemí EU (106), kdy převládaly cestovní doklady Rumunska (36), Bulharska (16), Slovenska (11) a Litvy (10).

Otázka neregulérních dokladů byla v roce 2014 také z hlediska napojení na působení organizovaného zločinu jednou z nejpálčivějších.

(Více viz kapitoly 2.2 7 Organizovaný zločin a 2.2.8 Terorismus.)

Rozhodnutí o správním vyhoštění

V roce 2014 bylo do IS CIS zaevidováno celkem **2 149 cizinců s vydaným pravomocným rozhodnutím o správním vyhoštění**, což ve srovnání s předchozím rokem představuje nárůst o 129 osob (+6,4 %). Nejvíce zastoupenou skupinu cizinců s vydaným pravomocným rozhodnutím o správním vyhoštění, kteří byli v rámci sledovaného období zaevidováni do IS CIS, tvořili stejně jako v minulém roce státní příslušníci Ukrajiny (815 osob; -59 osob, -6,8 %). S velkým odstupem se na druhém místě umístili státní příslušníci Libye, u kterých byl evidován významný nárůst počtu (228 osob; +146 osob, +178,0 %). Na dalších místech v této kategorii byli státní příslušníci Vietnamu (152 osob; -28 osob, -15,6 %), Kuvajtu (143 osob; +37 osob, +34,9 %) a Ruska (122 osob; +16 osob, +15,1 %). Celkově těchto TOP 5 státních příslušností tvořilo **téměř 70 % z celkového počtu osob s vydaným pravomocným rozhodnutím o správním vyhoštění** v roce 2014. Největší meziroční nárůsty osob v této kategorii byly evidovány u občanů Libye, Kuvajtu a Saudské Arábie, jedná se zejména o případy lázeňských hostů, kteří překročili dobu pobytu stanovenou vízem. V případě těchto občanů je zjištěno, že se zcela vědomě dostávají do nelegálního postavení.

Rozhodnutí o povinnosti opustit území

V návaznosti na tzv. návratovou směrnici byl od ledna 2011 zaveden institut rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR. Dříve by těmto osobám bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění. V roce 2014 bylo vydáno 329 rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území. V meziročním porovnání došlo k markantnímu nárůstu o 137 rozhodnutí, což je +71,4 %.

Napomáhání k nelegální migraci

V roce 2014 bylo skupinami dokumentace Krajských ředitelství PČR řešeno celkem **131 osob, které napomáhaly k nelegální migraci**. Většinou se jednalo o občany ČR (80

osob), dále následovali státní příslušníci Vietnamu (22 osob) a Ukrajiny (11 osob). Mezi hlavní formy napomáhání k pobytu patří zajištění různých fiktivních potvrzení (50 osob), jako např. o ubytování nebo rozhodnutí povolení k zaměstnání, dále uzavření účelového manželství (28) a účelově podaná pozvání (24).

Nelegální migrace a organizovaný zločin

Podle ÚOOZ zůstává z pohledu celkové nelegální migrace v rámci EU ČR ve většině případů pouze tranzitní zemí. Ačkoliv se v roce 2014 navýšil počet zadržených migrantů a žadatelů o mezinárodní ochranu (zejména šlo o uprchlíky ze Sýrie a Ukrajiny), pro většinu nelegálních migrantů jsou nadále cílovými zeměmi zejména Německo, Francie, Velká Británie a skandinávské země.

V průběhu roku 2014 se rovněž potvrdily informace, že na území ČR působí cizojazyčné zločinecké skupiny, které se podílí na výrobě a distribuci padělaných nebo pozměněných osobních dokladů, které jsou určeny jednak k legalizaci pobytu migrantů, kteří se již nacházejí na území evropských států včetně ČR, nebo jsou různými způsoby zasílány do tzv. třetích zemí, odkud se s nimi snaží nelegální migranti dostat do Evropy.

Přetrvávajícím problémem zůstává zneužívání vízové a celkové imigrační politiky. Trestná činnost na tomto úseku se často přizpůsobuje aktuální situaci a reaguje na opatření státních orgánů. Jedná se zejména o víza podvodně získávaná za účelem studia, práce, podnikání nebo sloučení rodiny.

Dobře organizované skupiny se zmíněnou trestnou činností zabývají nejen přímo na území ČR, ale jsou napojeny na organizátory v dalších evropských státech i v domovských státech migrantů. Skupiny zajišťují pro migranty kompletní službu, na jejímž konci by měl být řádný pobytový status na území ČR nebo i jiných států EU. Zajišťují nábor zájemců, vyřízení dokumentů v domovské zemi a podvodné získání víza. Na území ČR jim pak poskytují ubytování, právní služby, jednání u státních úřadů, ověřování a opatřování potřebných dokumentů (falešných či podvodně získaných) nebo převoz do dalších evropských zemí. Tento způsob nelegální migrace je doménou zejména občanů Vietnamu, ale také občanů arabských zemí, Ukrajiny i dalších postsovětských republik.

(Statistické údaje viz tabulková a grafická část str. 27.)

Opatření

Komplexní informace o opatřeních v oblasti migrace obsahuje samostatná **Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2014**.

Readmisní politika

V dané oblasti vyvíjelo MV v roce 2014 aktivity především při sjednávání bilaterálních readmisních dohod s Uzbekistánem (sjednání dohody bylo schváleno usnesením vlády č. 95/2014) a Mongolskem (aktuálně se čeká na případné připomínky Mongolska) a dále při projednávání unijních readmisních dohod. V roce 2014 se jednalo především o Bělorusko a Tunisko.

MV se dále podílelo na přípravě jednání společných readmisních výborů, které se pravidelně každoročně se smluvními státy uskutečňují. Osobně se zástupce MV zúčastnil jednání společného readmisního výboru s Gruzii. V roce 2014 byly z české strany vyvíjeny aktivity k podpisu prováděcího protokolu k unijní readmisní dohodě s Gruzii. Gruzínská strana potvrdila připravenost protokol podepsat, s podpisem se počítá v roce 2015.

Migrační politika

Vhodný nástroj k řízení migrace občanů třetích zemí do ČR představují zejména **zvláštní migrační projekty určené pro specifické cílové skupiny**. Tyto projekty jsou vytvářeny a realizovány v rámci meziresortní spolupráce MV s dalšími věcně příslušnými orgány státní správy. Cílem projektů je zrychlení migrační procedury vybraných skupin cizinců, o jejichž vstup na území ČR má stát určitý zájem, a to cestou přednostního vyřizování žádostí o povolení k zaměstnání, víza k pobytu nad 90 dnů anebo povolení k dlouhodobému pobytu.

V roce 2014 nadále pokračovala realizace čtyř projektů zahájených již v letech 2012 a 2013, které jsou určeny pro (a) vnitropodnikově převáděné a lokalizované zaměstnance a statutární orgány zahraničních investorů, (b) zahraniční studenty – stipendisty a (c) lázeňské pacienty.⁷³ K 1. září 2014 byla zahájena realizace

nového (v pořadí již pátého) projektu Zjednodušení vstupu a pobytu hospodářsky významných partnerů, jehož cílovou skupinu tvoří významní investoři a obchodní partneři z prioritních třetích zemí. Gestorem projektu je (s ohledem na jeho zaměření) MPO, spolugestory MV a MZV. Na rozdíl od předchozích projektů je tento zaměřen zejména na cizince se zájmem o krátkodobý pobyt v ČR.

V roce 2014 pokračovala realizace „**Dohody mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí České republiky o vysílání styčných důstojníků pro migraci a doklady na zastupitelské úřady České republiky**“ ze dne 13. února 2009. Podrobnější informace o realizaci zmíněné dohody budou součástí Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2014.

VISAPOINT (internetová registrace žadatelů o pobytová oprávnění)

Systém VISAPOINT umožňuje žadatelům o pobytová oprávnění automaticky, bez zásahu pracovníků zastupitelských úřadů ČR (dále jen ZÚ ČR) i MZV rezervovat si termíny k podání žádosti o pobytová oprávnění. Jeho zavedení bylo vyvoláno neustále rostoucím zájmem o získání českých pobytových oprávnění.

Systém VISAPOINT celkově zefektivnil nabírání žádostí na ZÚ ČR a zamezil možnosti jakýmkoli způsobem ovlivňovat pořadí podání žádostí o pobytová oprávnění. Systém dále ve větší míře eliminuje činnost zprostředkovatelů před ZÚ ČR a obecně vnější lidský faktor, který může být potencionálním rizikem korupce. V současné době je systém VISAPOINT nedílným organizačním prostředkem MZV zvyšujícím transparentnost vízového procesu a organizace konzulárních úseků jednotlivých ZÚ ČR při příjmu žádostí. V současné době využívá systém VISAPOINT celkem 30 ZÚ ČR.⁷⁴

V platnosti zůstává usnesení vlády č. 1205/2009 k „Pozastavení nabírání žádostí o dlouhodobá víza na vybraných zastupitelských

⁷³ Jedná se o projekty: 1) *Fast Track*, Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné a lokalizované zaměstnance zahraničních investorů (pro skupinu a), 2) *Welcome Package* pro investory (pro skupinu a), 3) Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenty ze třetích zemí (pro skupinu b), 4) Zrychlená procedura pro zahraniční pacienty, kterým bude v ČR

poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče (pro skupinu c).

⁷⁴ Od roku 2009 byl systém VISAPOINT postupně spuštěn na ZÚ ČR v Albánii, Ázerbájdžánu, Bělorusku, Bosně a Hercegovině, Číně, Egyptě, na Filipínách, Gruzii, Indonésii, Jordánsku, Kazachstánu, Moldavsku, Mongolsku, Nigérii, Rusku, Spojených arabských emirátech, Srbsku, Thajsku, Turecku, Ukrajině, Uzbekistánu, Velké Británii a Vietnamu.

úřadech – vyhodnocení situace a další postup“. Omezené nabírání žádostí o dlouhodobá víza je dle tohoto usnesení vlády realizováno prostřednictvím technických možností nastavení systému VISAPPOINT, a to v Moldavsku, Mongolsku, Vietnamu, Uzbekistánu a na Ukrajině.

Dnem 1. ledna 2014 bylo nasazeno nové vnitřní (uživatelské) rozhraní systému, díky čemuž byla zajištěna jeho flexibilita a navýšena bezpečnost.⁷⁵

Integrace cizinců

V roce 2014 nadále vzrůstal počet občanů třetích zemí s trvalým pobytem. MV jako koordinátor integrační politiky v roce 2014 zpracovalo a vládě předložilo materiál „**Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Společné soužití v roce 2015**“.

MV se nadále soustředilo především na podporu přenesení integrace na regionální a lokální úroveň. V roce 2014 poskytovala služby cizincům regionální Centra na podporu integrace cizinců ve 13 krajích ČR. Ke zmírnění napětí mezi cizinci a majoritní společností a k povzbuzení integrace na lokální úrovni proběhla realizace 6 projektů měst a městských částí zaměřených na podporu integrace cizinců.⁷⁶

Poskytování informací cizincům probíhalo třemi hlavními komunikačními kanály: telefonicky, e-mailem a na oficiálních průběžně aktualizovaných stránkách www.mvcr.cz/cizinci. Probíhalo testování systému jednodenních adaptačně-integračních kurzů pro cizince nově příchozí do ČR. Šířen byl materiál pro přípravu potenciálních migrantů před jejich příchodem do ČR, jehož cílem je zvýšení informovanosti,

⁷⁵ Ve 2. polovině roku 2014 byl zaznamenán zvýšený počet stížností na systém VISAPPOINT na Ukrajině ze strany osob hodlajících podávat žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, tzv. zaměstnanecké karty. Hlavními důvody stížností jsou uzavření Generálního konzulátu v Doněcku a novelizace cizineckého zákona, který znamenal zrušení dlouhodobých víz za účelem studia a zavedení zaměstnaneckých karet, které nejsou limitovány shora zmíněným usnesením vlády. V současné době nejsou prostorové ani personální kapacity ZÚ ČR na Ukrajině dostatečné k tomu, aby umožnily přijetí všech žádostí o zaměstnaneckou kartu.

⁷⁶ Tyto projekty přispěly k aktivizaci samospráv při řešení lokálních problémů s integrací cizinců, k provázanosti aktivit v rámci komplexních projektů samosprávy a určitému zklidnění vzájemných vztahů. Překvapivě velký počet samospráv projevuje zájem o nový projekt v roce 2015 nebo jeho pokračování. Byla podpořena rovněž řada projektů nevládních neziskových organizací v oblasti integrace cizinců.

prevence rizikového jednání a ztráty legálního pobytu migrantů v ČR.⁷⁷

Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci představuje stálé analytické pracoviště mezirezortního charakteru, které se v rámci své činnosti zaměřuje na sledování a analýzu migrace jako komplexního jevu. Jeho činnost se v roce 2014 zaměřila zejména na monitorování krizové situace na Ukrajině a v Sýrii a z ní vyplývajících migračních toků do zemí EU. Dlouhodobě sledovaná problematika efektivita studia občanů třetích států v ČR byla v roce 2014 nově podrobena systematické analýze a závěry byly zpracovány formou kvalitativně zaměřené studie.⁷⁸

V roce 2014 se uskutečnila dvě řádná zasedání (v pořadí 35. – 36.) **Meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců** (dále jen „MOPNZC“). V rámci zasedání byly podány **informace** kromě jiného o novém **Statutu a Jednacím řádu MOPNZC** (usnesení vlády ze dne 1. října 2014 č. 787), o přípravě **Evropské platformy pro posílení spolupráce při předcházení nehlášené práci a odrazování od ní**, nebo o projektu **Inovacemi k prevenci pracovního vykořisťování občanů EU** zaměřeném na opatření v oblasti prevence pracovního vykořisťování občanů Bulharska.

Stálým členem MOPNZC je i GŘC, jehož podřízené celní úřady provádějí vedle OIP kontrolní činnost v oblasti zaměstnávání cizinců (od roku 2004). V případě zjištění porušení předpisů pak předávají celní úřady podklady OIP k zahájení správního řízení o uložení pokuty.

V roce 2014 celní úřady ukončily 980 (+104) těchto kontrol, z nichž v 542 (+47) případech zjistily porušení předpisů. Celníci zkontrolovali celkem 2 125 (-132) cizinců ze třetích zemí, z nichž u 374 (-72) zkonstatovali podezření z výkonu nelegální práce. Dále zkontrolovali 3 087 (+1 112) občanů EU. Oznamovací

⁷⁷ Na webovém portálu www.cizinci.cz, který je spravován MPSV ve spolupráci s MV, je možno nalézt řadu užitečných informací, např. o možnostech financování projektů v oblasti podpory integrace cizinců, o realizovaných projektech, informační publikace v elektronické podobě apod. Na internetových stránkách MPSV <http://portal.mpsv.cz> jsou uvedeny informace týkající se podmínek zaměstnávání cizinců na území ČR.

⁷⁸ Studie nese název Efektivita studijních pobytů cizinců ze třetích zemí v ČR – vyhodnocení a další postup.

povinnosti zaměstnavatelů nebyly splněny u obou skupin cizinců v 2 129 (+544) případech.

V roce 2014 pokračovala kontrolní činnost **Státního úřadu inspekce práce** (dále jen „SÚIP“) zaměřená na odhalování a potírání nelegální práce v rámci projektu „**Efektivní systém rozvoje zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR**“, který je financován z Evropského sociálního fondu v rámci OPLZZ. SÚIP v roce 2014 provedl celkem **15 081** kontrol v oblasti **dodržování ustanovení zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání**.

Při kontrolách zaměřených na odhalování nelegální práce bylo zjištěno nelegální zaměstnávání u 636 kontrol. Z celkového počtu 1 847 zjištěných nelegálně zaměstnaných osob se v 1 116 případech jednalo o občany ČR. V 558 případech se jednalo o cizince ze třetích zemí a ve 173 případech o občany z ostatních států EU. V porovnání s rokem 2013 nebyl zaznamenán

nárůst počtu nelegálně zaměstnaných cizinců ze třetích zemí a občanů z ostatních států EU. V případech odhalení některé z forem nelegální práce cizinců ze třetích zemí se nejčastěji jednalo o státní příslušníky Ukrajiny a Vietnamu.

V roce 2014 uložil SÚIP celkem **178 pokut za umožnění výkonu nelegální práce v souvislosti s nelegálním zaměstnáváním cizinců ze třetích zemí** v celkové výši 60 221 000 Kč. Za přešůpek výkon nelegální práce byly uloženy fyzickým osobám – cizincům ze třetích zemí 3 pokuty ve výši 27 000 Kč.

SÚIP se v roce 2014 opakovaně zaměřil na **kontroly agentur práce** a jejich uživatelů – bylo uzavřeno 360 kontrol agentur práce a uloženy pokuty v celkové výši 2 065 000 Kč.

(Další opatření viz kapitola 3.1 Legislativní aktivity, 3.3 Evropská unie a mezinárodní spolupráce, 3.4.4. Oblast informačních a komunikačních systémů.)

2.2.7 Organizovaný zločin

Organizovaný zločin a jeho doprovodné jevy nadále náležejí k největším bezpečnostním hrozbám ČR.⁷⁹ vede k narušování společenské stability, pokřivení volného trhu a diskreditaci demokratických institucí.

Nejvýznamnější zločinecké organizace (kriminální struktury) působící na území ČR jsou dlouhodobě rozdělovány na ruskojazyčné, asijské a domácí (české), i když některé monitorované kriminální struktury vykazují i další (albánské, nigerijské, rumunské, bulharské apod.) etnické prvky.

Také v roce 2014 byla pozorována vazba nejvýznamnějších monitorovaných kriminálních struktur do zahraničí, a to zejména u **ruskojazyčných** zločineckých skupin, které jsou v podstatě nedílnou součástí nadnárodních či

přínejmenším mezinárodně působících organizací. Těžištěm kriminální činnosti monitorovaných **asijských** zločineckých organizací bylo i nadále území ČR, ačkoliv tyto organizace využívají podle aktuální potřeby prakticky celý středoevropský prostor i vzdálenější asijské destinace. Také nejvýznamnější **domácí** kriminální organizace využívaly v roce 2014 území cizích států jako součást realizovaných kriminálních schémat, přičemž i nadále toto mezinárodní působení domácích kriminálních struktur souviselo s legalizací kriminálních zisků.

Celkově lze konstatovat, že i v roce 2014 spočívalo **těžiště** trestné činnosti většiny monitorovaných kriminálních struktur v čistě **hospodářské trestné činnosti**. Mezi nejzávažnější aktivity patřily **nelegální výroba a distribuce omamných a psychotropních látek, autokriminalita** a porušování práv ochranné známce.

⁷⁹ Potvrzuje to např. i **Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011–2014**, schválená usnesením vlády č. 598 ze dne 10. srpna 2011, která tvoří základní rámec boje proti organizovanému zločinu na území ČR.

V roce 2014 na území ČR v oblasti organizovaného zločinu sílily trendy z minulých let. Pokračoval nastoupený trend charakterizovaný odklonem nejvýznamnějších monitorovaných a rozpracovávaných českých kriminálních struktur **od přímého použití násilí směrem k latentním formám trestné činnosti** více či méně spojené s výkonem státní a veřejné správy.

Dále pokračoval trend páchání **ekonomické trestné činnosti**, který v souladu s předchozím vývojem spočíval zejména ve jmenování osob (úředníků) ovlivňujících veřejné zakázky a přidělování dotací na základě užšího výběru předem vytipovaných členů politických stran. Ti byli zároveň loajální kriminálním strukturám, které uvedenou trestnou činnost organizovaly.

Ve zvýšené míře byly v roce 2014 zaznamenány aktivity kriminálních struktur zaměřené na **vyvolávání a ovlivňování insolvenčních řízení**, kdy docházelo nejen k vytváření fingovaných pohledávek pro uvedení právnické osoby do konkurzu nebo naopak k odsávání aktiv již bankrotující společnosti prostřednictvím přihlášení fingované pohledávky, ale často i k pokusům o ovlivnění osoby budoucího insolvenčního správce. Byly zaznamenány také případy podvodného přebírání kontroly nad fungujícími společnostmi (bez následné insolvence). Zejména úspěšné snahy kriminálních struktur o jmenování insolvenčního správce spolupracujícího s kriminální strukturou je nutno považovat za velmi nebezpečný jev, který mj. vypovídá o korupčním průniku významných českých kriminálních struktur do soudního systému.

Také v roce 2014 na území ČR vyvíjely aktivity **ruskojazyčné kriminální organizace** tvořené příslušníky různých kavkazských etnik, přičemž tyto aktivity byly i nadále monitorovány („Kutaiský klan“, „Tbiliský klan“).

Fundamentem charakterizujícím nový vývoj aktivit organizovaných skupin pocházejících z postsovětských republik se pro rok 2014 stala jednoznačně ukrajinsko-ruská krize a následně realizované sankční mechanismy. Citovaná situace měla za následek změnu koncepce páchané trestné činnosti. Od počátku roku 2014 byl registrován **masivní nárůst poptávky o získání jakékoliv formy povolení k pobytu či státního občanství jakékoliv členské země EU** za použití podvodných jednání (padělání osobních údajů, absolutních záměn identit

konkrétních osob apod.). Z důvodu ukrajinsko-ruské krize je v roce 2014 registrován nárůst spolupráce organizovaných skupin z postsovětských zemí s členy balkánských zločineckých struktur v oblasti vytvoření nových mechanismů k převodům finančních prostředků z rizikových východních oblastí do EU.

V roce 2014 pokračovala **vietnamská** zločinecká komunita ve své dominanci v oblasti asijských kriminálních struktur působících na území ČR. Kriminální struktury založené na osobách pocházejících z území Vietnamu vykazují v českém prostředí mimořádnou úroveň stability a stabilní jsou i jejich dlouhodobě monitorovaná teritoriálně lokalizovaná mocenská centra. Mezi nejvýznamnější typy organizované vietnamské trestné činnosti patřila v roce 2014 i nadále trestná činnost založená na neplnění daňových povinností (daňové úniky přímých i nepřímých daní) a krácení celních poplatků při dovozu zboží ze států mimo EU (zejména Číny). Identifikovatelným zdokonalením při páchání popsané daňové a celní trestné činnosti je systematické využívání nových počítačových a informačních technologií.

Další velmi významnou aktivitou provozovanou v roce 2014 asijskými kriminálními strukturami na území ČR byla trestná činnost spojená s nelegální výrobou a distribucí zakázaných omamných a psychotropních látek.

Jak uvádí NSZ, v roce 2014 se do popředí pozornosti široké veřejnosti dostala otázka **trestní odpovědnosti osob, spojená s jejich členstvím, resp. jejich rozhodováním ve volených orgánech územních samosprávných celků**. V návaznosti na toto aktuální téma byla zpracována analýza materiálů (zejména judikatury soudů), které má NSZ k dispozici. Tento materiál měl za cíl shrnout a označit limity trestní odpovědnosti osob činných ve volených orgánech územních samosprávných celků, jak vyplývá ze skutečné trestněprávní praxe a též i posouzení či spíše kvalifikovaný odhad míry a druhu takové trestné činnosti.

Na území ČR je v současné době cca 6 200 obcí, ve kterých působí přibližně 60 000 zastupitelů, ze kterých jsou pak voleni radní a starostové (primátoři). Dle informací NSZ je patrné, že procentní počty osob činných ve

volených orgánech územních samosprávných celků, u kterých dojde k trestnímu stíhání, je minimální. Z údajů o trestné činnosti je dále též patrné, že tato problematika je aktuální především na úrovni základních územně samosprávných celků, nikoliv na úrovni vyšších územně samosprávných celků (vyjma hlavního města Prahy, která má samostatný „dvojitý“ charakter).

Opatření

Dne 12. listopadu 2014 schválila vláda **Koncepci boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017**.

Hlavním cílem koncepce je na základě podrobné analýzy situace formulovat opatření pro vytváření vhodných dlouhodobých podmínek pro práci bezpečnostních sborů v oblasti prevence, odhalování a postihování organizovaného zločinu na území ČR.

Součástí koncepce je vyhodnocení plnění úkolů Koncepce boje proti organizovanému zločinu na předchozí období, tedy let 2011–2014. Podařilo se splnit takřka všechny úkoly, přičemž značného pokroku bylo dosaženo v oblasti zapojování příslušníků PČR do relevantních aktivit EU, práce ve společných týmech zaměřených na odhalování organizovaného

zločinu nebo zefektivnění předávání informací mezi správci daně a PČR.

Nová Koncepce reaguje na aktuální situaci a na základě identifikovaných hrozeb formuluje strategické úkoly s výhledem do roku 2017. V souladu s aktuálním vývojem trestné činnosti se zaměřuje na ty oblasti, kde nástroje PČR nejsou ještě stále optimalizovány, jako jsou např. informační kriminalita, padělání a pozměňování identifikačních dokladů a jiných veřejných listin a finanční a daňová kriminalita.

Opatření obsažená v materiálu navazují na jiné strategické materiály, národní i ujednání, které přímo souvisí s bojem proti organizovanému zločinu.

Důležitou součástí boje proti přeshraničnímu organizovanému zločinu je Program bezpečnostní rozvojové spolupráce spravovaný MV, prostřednictvím kterého dochází k odborné asistenci, předávání zkušeností a prohlubování spolupráce mezi českými policejními složkami a bezpečnostními útvary zemí západního Balkánu a jižního Kavkazu v oblasti závažné kriminality. V rámci tohoto programu bylo v roce 2014 uskutečněno 20 projektů v 5 zemích západního Balkánu a 1 zemi jižního Kavkazu v celkové hodnotě 3 579 745 Kč.

2.2.7.1 Drogová kriminalita

Drogová kriminalita v ČR se od roku 2007 soustavně zvyšuje (v roce 2007 zjištěno 2865 skutků, v roce 2014 zjištěno 5 607 skutků), přičemž od roku 2011 dochází k jejímu prudkému nárůstu.

V roce 2014 zjistila PČR 5 607 (+474, +9,2 %) drogových trestných činů. Z toho 5 357 (+558) trestných činů nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů, 204 (-21) trestných činů nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou látku, 36 (-57) trestných činů šíření toxikomanie a 10 (-6) trestných činů výroby a jiného nakládání s látkami s anabolickým nebo jiným hormonálním účinkem.

Stav drogové kriminality odráží vývoj v počtu osob závislých na omamných a psychotropních látkách. Dle aktuálních středních odhadů je v ČR téměř 45 000 problémových uživatelů drog (jejich počet

postupně narůstá), z toho je cca 34 000 osob závislých na metamfetaminu a cca 11 000 zneužívá opiáty.

Přímo souvisejícím problémem je sekundární drogová kriminalita, tedy trestná činnost, kterou závislé osoby páchají pod vlivem omamných a psychotropních látek nebo za účelem jejich obstarání. Podle expertních odhadů tvoří problémoví uživatelé minimálně jednu třetinu pachatelů celkového počtu registrovaných trestných činů, převážně majetkové trestné činnosti.

Za nejprogresivnější trend v oblasti drogové kriminality lze označit **zapojení organizovaných zločineckých skupin původem z Vietnamu do velkoobjemové produkce metamfetaminu a netechnického konopí**. Tento jev lze pozorovat u produkce konopí od roku 2007 a u metamfetaminu pak od roku 2009.

Trestná činnost spojená s metamfetaminem

Stoupajícím trendem v oblasti výroby metamfetaminu je zvyšování objemu výroby v rámci jednoho výrobního cyklu a komercializace produkce a distribuce metamfetaminu.

Hlavním zneužívaným prekursorem k nelegální výrobě metamfetaminu v ČR zůstávají léky s obsahem pseudoefedrinu nelegálně dovážené především ze zahraničí. Ani přes opakované snahy nejen ČR, ale např. Německa, se stále nepodařilo v Polsku přijmout legislativu účinně omezující volný prodej těchto léčiv. Bohužel mezi zdrojové státy se opět vrátilo také Slovensko, kde vymahatelnost přijaté legislativy se nedaří účinně prosazovat. Nově se do centra pozornosti dostává i nelegální dovoz těchto léčiv například z Bulharska, kam jsou často pašovány zájmové léky z Turecka a odtud následně do Polska a ČR. Během posledních tří let se prakticky podařilo převzít kontrolu nad výrobou a distribucí metamfetaminu v ČR organizovaným zločineckým skupinám původem z Vietnamu. Z velké části k tomu přispěla právě snadná dostupnost léčiv s vysokým obsahem pseudoefedrinu. Tyto organizované skupiny mají vytvořeny pružně fungující produkční a distribuční sítě, které jsou schopny velmi rychle reagovat na vysokou poptávku po metamfetaminu.

Produkce a obchod s metamfetaminem je rozprostřen po celém území ČR, přičemž nejvýrazněji je zastoupen v příhraničních oblastech se SRN a Rakouskem, kde se projevuje přetrvávající masivní poptávka zahraničních uživatelů. Hlavní problematický faktor v příhraničním obchodu s metamfetaminem stále představují vietnamská tržiště, umístěná v bezprostřední blízkosti státní hranice.

Vzhledem ke zvyšujícím se produkčním schopnostem některých varen vrůstá také problém s množstvím nebezpečného odpadu, který při výrobě vzniká. Tyto odpady čím dál častěji ohrožují životní prostředí, kontaminují podzemní vody a následné náklady na jejich likvidaci jsou značné. Velmi podceňovanou a dlouhodobě neřešenou kapitolou je i kontaminace bytů a budov, kde nelegální výroba drog probíhala. Následná dekontaminace a sanace po výrobě metamfetaminu je velmi finančně náročná i složitě proveditelná.

Průmyslové pěstování konopí

Od roku 2007 **progresivně vzrůstá množství odhalených pěstíren** i objem

zajištěných rostlin a sušiny marihuany. Část „indoorové“ produkce konopí je dobře organizována a velmi významně se na ní podílí kriminální skupiny vietnamského původu. Většina vypěstované marihuany je určena pro domácí trh, nicméně dochází i k velkoobjemovému vývozu a to zejména do sousedních států, ale i na Ukrajinu, do Maďarska, Velké Británie a do severovýchodních států.

V oblasti „indoor“ pěstování konopí se stále jako nežádoucí kriminogenní faktor projevuje skutečnost legálního dovozu příslušných technologií. Tyto jsou dováženy převážně z Nizozemí a Velké Británie s tím, že v některých případech se majitelé společností prodávající tyto technologie zapojují i do nelegálního pěstování konopí a následné výroby a distribuce marihuany.

U vietnamských zločineckých skupin zabývajících se drogovou kriminalitou je zaznamenáván odklon od nelegálního pěstování konopí k nelegální výrobě metamfetaminu. Nelegální pěstování konopí se pro vietnamské zločinecké skupiny stává méně atraktivní z důvodu vysoké počáteční investice a vysokého rizika odhalení. Dochází také k tomu, že investoři upouští od zřizování tzv. „průmyslových pěstíren“ a diverzifikují riziko odhalení tím, že místo jedné velkokapacitní pěstírny provozují řadu menších pěstíren. V případě, že dojde k odhalení jedné z pěstíren, přijde investor pouze o zlomek investice a tedy i zisku.

Kokain a heroin

Na pašování a distribuci kokainu se na území ČR stále významnou měrou podílí západoafrické zločinecké skupiny, zejména osoby původem z Nigerie. Vzhledem k vysoké ekonomické migraci Nigerijců do vyspělejších států mají tito zločinci vybudované vzájemně celosvětově propojené zločinecké sítě. Jsou zapojeni jak do nelegální přepravy kokainu do zemí EU, tak do jeho následné distribuce.

Značným problémem je nárůst aktivit zločineckých skupin ze zemí západního Balkánu (Srbsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina) na území ČR. Tyto skupiny se převážně věnují dovozu kokainu ze zemí Jižní Ameriky přes západoevropské nebo jihoevropské země. ČR je zmíněnými skupinami velmi často oblíbena jako jakási „logistická základna“. Byly zaznamenány případy, kdy docházelo k prodeji kokainu, dovezeného do ČR, zde již etablovaným zločineckým skupinám etnických Albánců.

Nové psychoaktivní látky (designer drugs)⁸⁰

Z informačních zdrojů Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) vyplývá, že množství nově objevených drog na drogovém trhu má stoupající tendenci. Nejvíce bylo odhaleno syntetických kanabinoidů, což plně koresponduje i s množstvím kanabimimetik, které byly v posledních letech nově připraveny pro výzkumné účely. V roce 2014 se v Evropě objevila i celá řada exotických látek, které stojí za množstvím intoxikací a jsou předmětem hlubší analýzy („risk assessment“) v EMCDDA. V dubnu 2014 byla zhodnocena rizika čtyř nových psychoaktivních látek (25I-NBOMe, AH-7921, MDPV a methoxetamin).

V ČR od roku 2011, kdy nabyl účinnosti zákon č. 106/2011 Sb., kterým se mění zákon o návykových látkách a který rozšiřuje stávající přílohy omamných a psychotropních látek o 33 nových látek, především tzv. „designers drugs“, významně poklesl nelegální dovoz těchto látek do ČR. V roce 2014 CS ČR zachytila při dovozu z Číny pouze dva kilogramy syntetického kanabinoidu 5F-PB-22 a dva kilogramy MDPPP.

Anabolika

Zatímco v roce 2013 poklesla nabídka látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem, rok 2014 se nesl v opačném duchu a to především v druhé polovině roku. Velký vliv má i legislativní úprava Slovenska, která zajišťuje beztržnou činnost ve všech aspektech tohoto obchodu.

V loňském roce došlo k mírnému nárůstu osob pocházejících z území bývalého Sovětského svazu zapojených do tohoto obchodu.

Výkonnými distributory látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem na území ČR jsou často osoby pocházející z prostředí aktivních sportovců, nebo osoby, které jsou schopny se prostřednictvím webových aplikací navázat na významné hráče působící na Slovensku. Tyto osoby aktivně procházejí sociální sítě a oslovují potencionální zákaznky prostřednictvím nabídek zboží, ale i služeb s tím souvisejících, např. zpracováním výživového poradenství apod.

V oblasti individuálních dovozů v roce 2014 se na čele pomyslného žebříčku umístila látka

DHEA, marketingově prezentovaná jako „hormon mládí“.

Příležitostně byla v roce 2014 pozorována snaha také o dovoz anabolických steroidů určených pro sportovní zneužití, přičemž většina těchto dovozů byla realizována z Číny.

(Viz tabulková a grafická část str. 28.)

Opatření

Protidrogovou politiku staví ČR na čtyřech základních pilířích, a sice primární prevenci, léčbě a sociálním začleňování, snižování rizik a snižování dostupnosti drog.

Usnesením vlády č. 219 byl 27. března 2013 schválen **Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2013 až 2015**, který definuje čtyři základní priority pro nadcházející období:

- snížení nadměrného pití alkoholu a užívání konopí mezi mladými lidmi;
- omezení výroby, distribuce a užívání pervitinu v ČR;
- zefektivnění financování protidrogové politiky;
- integraci politiky v oblasti legálních a nelegálních drog.

Od počátku roku 2014 lze, v souvislosti s prioritou vyhlášenou PP ČR pro rok 2014 – „efektivní a komplexní odhalování trestné činnosti v drogové problematice“, pozorovat zvýšený akcent PČR na důsledné vymáhání práva v oblasti drog, který reaguje na teritoriální rozložení problému i lokální změny trendů. Za vysoce pozitivní lze označit aktivity těch krajských ředitelství, která přistoupila dle potřeb, intenzity problému a reálných ekonomických možností k navýšení personálních kapacit ve prospěch linie toxik (celkem v celé ČR cca o 135 policistů SKPV, NPC o 15 policistů). Za jednoznačně vzrůstající lze označit trend zapojování pořádkové a dopravní policie do odhalování přestupků po linii drog, které se odráží ve zvýšeném počtu řešených deliktů i občany subjektivně vnímaném snižování dostupnosti drog ve veřejném prostoru.

Počátkem roku 2014 vstoupily v platnost dva významné zákony upravující problematiku **návykových látek** (zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách ve znění novely

⁸⁰Nelegální dovoz těchto látek do ČR významně omezil zákon č. 106/2011 Sb., kterým se mění zákon o návykových látkách, který rozšiřuje stávající přílohy omamných a psychotropních látek o 33 nových látek, především tzv. „designer drugs / legal highs“.

č. 273/2013) a **prekursorů drog** (zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog).

Druhý jmenovaný zákon se mj. zaměřuje na regulaci prodeje dalších rizikových chemikálií, které definuje jako „výchozí a pomocné látky“, jejichž seznam je stanoven nařízením vlády č. 458/2013 Sb. o seznamu výchozích a pomocných látek a jejich ročních množstevních limitech. Zákon současně stanoví podmínky a další povinnosti při jejich uvádění na trh. Od tohoto zákona se v následujících letech očekává pozitivní dopad v oblasti systémového omezení dostupnosti chemikálií zneužívaných k nelegální výrobě metamfetaminu.

V roce 2014 byla uskutečněna celá řada aktivit se zaměřením na vývoz drog do zahraničí. Byla prováděna operativně pátrací činnost s důrazem na odhalování distribuce omamných a psychotropních látek v pohraničí ze strany vietnamských trhovců. Do opatření jsou dle potřeby zapojovány ostatní složky PČR (cizinecká policie) a další spolupracující složky (CS ČR). Dále byla ve zvýšené míře prováděna operativně pátrací činnost v příhraničních regionech, která se zaměřovala především na rizikové oblasti, odkud byly získávány a průběžně vyhodnocovány informace. Průběžně byla v této souvislosti posilována mezinárodní policejní spolupráce s důrazem na rychlou výměnu operativních informací a provádění jejich prověrek na území dotčeného státu.

V oblasti mezinárodní spolupráce v průběhu roku 2014 probíhala nejčastější popřípadová spolupráce s kolegy z Německa a z Rakouska. Dlouhodobě významným partnerem je americká DEA s úřadovnou ve Vídni, která významně pomáhá i s případy v Latinské Americe. Standardně dobrou úroveň vykazovala spolupráce se slovenskou policejní protidrogovou jednotkou. Zejména na úrovni spolupráce se sousedními vojvodstvími a s pohraniční stráží se podařilo zlepšit spolupráci s polskou stranou. Velmi významně se projevuje kvalitativní posun ve spolupráci s kooperujícími policejními jednotkami v zemích Západního Balkánu.

Na základě zvýšeného výskytu nových psychoaktivních látek, ale i klasických syntetických drog, se NPC aktivně účastní projektu EMPACT (*European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats*) v prioritě „D Syntetické drogy“ („omezit výrobu

a distribuci syntetických drog v EU, včetně nových psychoaktivních látek“), která je jednou z osmi priorit v boji proti organizované trestné činnosti, jak je stanovila Rada EU. Tento projekt byl po úspěšném zkušebním dvouletém cyklu prodloužen na další 4 roky a budou se ho účastnit téměř všechny státy EU.

Z hlavních přínosů projektu lze jmenovat vytvoření informační strategie v oblasti nových syntetických drog a pre-prekursorů drog, který má dopad na evropskou legislativu. Dále bylo prostřednictvím jednotného evropského databázového systému harmonizováno hodnocení a klasifikace nelegálních laboratoří syntetických drog. Důležité je také nastavení komunikačních kanálů a spolupráce se soukromým sektorem, tzv. bariérový model. Nezanedbatelný byl v tomto směru také přínos v rozvoji spolupráce s Čínou, a to na nejrůznějších úrovních.

Po dvouletém vyjednávání se podařilo dohodnout konečné texty smluv o policejní spolupráci a o vydávání odsouzených osob k výkonu trestu s Vietnamskou socialistickou republikou. Nyní jsou připravovány k podpisu.

MV od roku 2010 intenzivně jedná s Polskem o zavedení regulace léčiv s pseudoefedrinem na jejich území. Polsko se v minulosti snažilo zavést tuto regulaci, 2x byl návrh zákona předložen v Sejmu, ani jednou neprošel. V únoru 2014 předložil ministr zdravotnictví Polské republiky nový návrh zákona upravující regulaci tohoto prodeje do legislativního procesu v rámci polské vlády a v lednu 2015 postoupil tento návrh do legislativního procesu v rámci polského sejmu. Jedná se tedy o 3. pokus zavést regulaci v Polsku.

Aby se předešlo přelévání problému se zneužíváním léčiv s pseudoefedrinem pro výrobu metamfetaminu do dalších zemí, upozornil ministr vnitra také v rámci jednání Salcburského fóra (<http://www.mvcr.cz/salcburske-forum.aspx>) jeho účastníky na potřebu zavedení této regulace i na jejich území.

ČR dlouhodobě spolupracuje se SRN za účelem prohloubení spolupráce při potírání nezákonné činnosti v příhraničních oblastech obou států. V roce 2014 proběhlo několik setkání ministrů vnitra ČR, SRN, Bavorska a Saska. Se Saským státním ministerstvem vnitra bylo

uzavřeno Společné prohlášení o zamýšlené spolupráci v oblasti veřejného pořádku

a bezpečnosti (v červenci 2014). Obdobné prohlášení se diskutuje také s bavorskou stranou.

2.2.7.2 Obchod s lidmi

PČR bylo za rok 2014 zjištěno celkem 20 (+2) případů podezření ze spáchání trestného činu **obchodování s lidmi**, vyšetřováno a stíháno bylo 16 (-9) osob.

Podle ÚOOZ se stav, struktura a dynamika trestné činnosti obchodování s lidmi v průběhu posledních let nemění. Obchod s lidmi patří mezi typické případy organizovaného zločinu s vysokou mírou latence.

Nejčastějšími formami vykořisťování v rámci obchodování s lidmi na území ČR zůstávají sexuální a pracovní, přičemž sexuální forma vykořisťování – dle policejních statistik – převažuje. Byl potvrzen odklon od násilných projevů, které měly sloužit jako prostředek k dosažení požadavků pachatelů nebo poslušnosti obětí. Jako v předchozím roce pachatelé využívali k dosažení svých cílů převážně lsti, závislosti nebo omylu.

ČR je považována za zemi jak zdrojovou, tak cílovou a tranzitní ve vztahu k pohybu potenciálních obětí z a na území ČR, byť její význam jako země cílové nadále narůstá. K obchodování dochází také v rámci ČR, tedy bez nutnosti zahrnutí přeshraničního prvku. Mezi zdrojové země patří Slovensko, Rumunsko, Moldávie, Ukrajina, nebo Nigérie. Občané ČR bývají obchodováni do Velké Británie a Německa.

Zjištěné případy nasvědčují podezření, že pro **obchodování s lidmi za účelem užití k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování** byl typickým způsobem páchaní model z předchozích let. Pod záminkou práce s dobrým výdělkem byli lidé zjednávaní k pracovnímu uplatnění v ČR prostřednictvím nabídky konkrétních pracovních míst ve svých domovských státech. Tuto činnost prováděly organizované skupiny, které vystupovaly jako legální agentury práce, případně právnické osoby mající povolení ze strany MPSV ke zprostředkování práce. Byla jim nabízena pomoc při vyřízení veškerých náležitostí legálního vstupu a pobytu na území ČR, včetně dopravy. Prováděná šetření potvrdila, že po příjezdu vykonávali podřadnou práci, většinou fyzicky náročnou, za minimální nebo žádný plat.

Byla vytvářena závislost na zaměstnavateli nebo pracovní agentuře nevyplácením celé mzdy (tzv. „dluhová závislost“), strachem ze ztráty zaměstnání, docházelo ke zneužití celkově nevýhodného postavení dělníků spočívajícího v jazykové bariéře, neznalosti právního prostředí a nedostatku finančních prostředků, tedy ke zneužívání tzv. „zranitelného postavení“ obětí obchodování s lidmi.

Opatření

MV pokračovalo v realizaci specifického projektu **Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi** (dále jen „Program“), který je pokračováním pilotního projektu Úřadu pro drogy a kriminalitu OSN. Program je určen obětím trestného činu obchodování s lidmi zejména za účelem sexuálního a pracovního vykořisťování, kterým nabízí právní, sociální a zdravotní pomoc, ubytování a důstojný návrat do země původu. Kromě humanitárního aspektu je cílem programu i získávání relevantních informací o kriminálním prostředí, které mohou vést k odhalení, potrestání a odsouzení pachatelů této trestné činnosti.⁸¹

V roce 2014 bylo díky výborné spolupráci se součinnostními partnery zařazeno do programu celkem 43 pravděpodobných obětí obchodování s lidmi z Rumunska (39 osob), Bulharska (2 osoby), Slovenska (1 osoba) a ČR (1 osoba). Převážně se jednalo o obchodování s lidmi za účelem nucené práce či pracovního vykořisťování. Přesto, že v policejních statistikách zůstává nejčastější formou obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, jsou v posledních letech do Programu více zařazovány oběti obchodování

⁸¹ MV jako resortní gestor programu je v rámci národního referenčního mechanismu pro oblast podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi odpovědné nejen za jeho koordinaci, ale rovněž za preventivní aktivity v dané problematice. Zároveň efektivně spolupracuje s ostatními resorty (MPSV, MŠMT, MZV), PČR a nestátními neziskovými organizacemi. K zabezpečení fungování programu se zpravidla jednou za dva měsíce schází koordinační skupina na pracovní úrovni složená ze zástupců spolupracujících institucí a organizací.

s lidmi za účelem nucené práce či jiných forem vykořisťování (pracovní). Výrazný rozdíl je patrný také v roce 2014. I přes statistický nepoměr u těchto forem obchodování, lze na základě údajů z Programu usuzovat, že obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování je aktuálním tématem.

Významnou součástí Programu je také podpora preventivních aktivit, zejména terénní práce. Bylo podpořeno celkem 37 terénních výjezdů za účelem vyhledávání a informování potenciálních obětí na celém území ČR. Průběžná vyhodnocení služeb a prevence v Programu ukazují, že nastavený systém fungování a financování je efektivní a naplňuje svůj účel. Uvedeným činnostem konaným v rámci Programu za rok 2014 odpovídají i fakticky vynaložené finanční náklady ve výši 1 152 448 Kč. Celkem bylo od roku 2003 zařazeno do Programu 186 obětí obchodování s lidmi.

Prostřednictvím Programu dobrovolných návratů, který je součástí programu, bylo v roce 2014 realizováno 30 dobrovolných návratů (z toho 28 zpět do země původu a 2 zpět do ČR). Celkem bylo od roku 2003 realizováno 93 dobrovolných návratů, z toho 21 zpět do ČR.

V roce 2014 pokračovala činnost **Mezirezortní koordinační skupiny pro oblast boje proti obchodování s lidmi**, jejímž předsedou je ministr vnitra jako osoba odpovědná za koordinaci aktivit v oblasti potírání obchodování s lidmi na národní úrovni.⁸² V roce 2014 se tato platforma sešla dvakrát.

Na unijní úrovni se v roce 2014 dvakrát sešla v Bruselu **neformální skupina národních zpravodajů a ekvivalentních mechanismů pro otázky obchodování s lidmi**. V letošním roce se poprvé jednání účastnila také platforma neziskových organizací. Projednávana byla mj. témata: výstupy sběru dat Eurostatem za léta 2010–2012, plnění Směrnice 2011/36/EU a také tzv. sankční směrnice 2009/52/EC a [report](#) o plnění strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016 v polovině její platnosti.

V souvislosti se zapojením PČR do subprojektu ETUTU THB, kde docházelo k výměně a sdílení informací z vyšetřování případů obchodování s lidmi se zaměřením na nigerijské kriminální skupiny se uskutečnil v červnu 2014 tzv. „Action day“. Cílená kontrola proběhla na území hlavního města Prahy, v Plzeňském a Jihomoravském kraji. V „jeden moment“ bylo zkontrolováno v nočních podnicích celkem 275 osob, z tohoto počtu se jednalo o 21 státních příslušníků Nigérie. V rámci členských států bylo kontrolováno celkem 673 osob (převážně žen ze západoafrických zemí), v tomto počtu byly u 111 osob (převážně žen z Nigérie) zjištěny skutečnosti, ukazující na potenciální oběti obchodování. Výměnou informací bylo u více než 30 osob zjištěno spojení s kriminálním prostředím.

V souvislosti se zapojením PČR do projektu EMPACT THB proběhl v září 2014 další „Action day“ pod názvem „Archimedes“ jako celoevropská kontrolní akce. V rámci ČR byla provedena na území hlavního města Prahy, v Jihočeském kraji, Plzeňském kraji, Ústeckém kraji, Královéhradeckém kraji, Jihomoravském kraji a Moravskoslezském kraji. Do akce bylo zapojeno 177 policistů. V jejím průběhu bylo zkontrolováno v 38 nočních podnicích celkem 474 osob, z tohoto počtu se jednalo o 190 cizinců. Nadále je prováděna výměna informací k osobám, u nichž bylo zjištěno spojení s kriminálním prostředím.

Obě akce proběhly pod záštitou Europolu, v němž bylo ustanoveno operační centrum tvořené styčnými důstojníky členských států, do kterého se zaslala zjištěná data.

(Další opatření viz kapitola 3.1 Legislativní aktivity a 3.2 Prevence kriminality.)

⁸² Mj. se jednání zaměřovala na problematiku mapování původu obětí obchodu s lidmi, preventivní opatření proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, sledování vývoje v oblasti regulace prostituce, aj.

2.2.7.3 Nelegální obchod se zbraněmi, výbušninami a nebezpečnými chemickými a biologickými látkami a nakládání s bezpečnostním materiálem

Od roku 2010 klesá počet držitelů zbrojních průkazů. Za posledních pět let ubylo v ČR celkem 19 593 držitelů zbrojních průkazů, přičemž v roce 2014 jich bylo celkem 292 283.

Počet držených zbraní naopak meziročně stoupá. To znamená, že si již prověřeni držitelé zbrojních průkazů (např. sběratelé zbraní, sportovní střelci, myslivci) pořizují další zbraně. V roce 2014 bylo držitelů zbrojních průkazů drženo celkem 752 387 kusů zbraní.

Registrované zbraně drží též vlastníci zbrojních licencí – právnické osoby (např. střelecké kluby, myslivecká sdružení, města pro své městské policie, soukromé bezpečnostní služby). Tyto zbraně mohou svěřit pouze svým členům, nebo zaměstnancům, kteří mají zbrojní průkaz. V roce 2014 činil počet registrovaných zbraní u držitelů zbrojních licencí celkem 24 444 kusů.

V roce 2014 bylo zjištěno 6 (+5) případů porušení předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, což je při počtu 203 držitelů povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem pozoruhodné číslo.

Dle informací ÚOOZ jsou ilegální zbraně české výroby nadále velmi oblíbené i na zahraničních černých trzích, kam jsou dodávány ze strany českých i zahraničních subjektů. Na zahraničních trzích jsou tyto zbraně žádané k páčání trestné činnosti násilného charakteru i ke sběratelským účelům.

Problematickou oblastí je trestná činnost související s prováděním zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, která úzce souvisí s korupčním jednáním. Zde se jedná především o právnické osoby, které se při zahraničním obchodu s vojenským materiálem snaží různými způsoby obejít zákon, podle kterého musejí mít k této činnosti patřičná povolení a ke každému konkrétnímu obchodu licenci MPO.

Jsou zaznamenány aktivity zbrojařských firem týkající se prodeje zbraní, munice a vojenské techniky (kolové i pásové) a náhradních dílů k této technice, získaných ze skladových zásob Armády ČR, kdy takto získaný

vojenský materiál je těmito společnostmi obchodován do zahraničí (včetně embargovaných zemí), kde je stále používán v řadě válečných konfliktů. Je zjišťováno, že bývá součástí legálních kontraktů navýšení objemu zboží o nelegální část, která bývá v třetích zemích distribuována dalším, často embargovaným konečným uživatelům.

V této souvislosti byly zjištěny operativní informace o vzrůstající poptávce vojenského materiálu v zemích EU ze strany embargovaných států, kdy se zástupci těchto států zcela otevřeně poptávají po uvedených komoditách u obchodníků se zbraněmi s tím, že se jedná o ilegální obchod a proto jsou ochotni nabídnout daleko vyšší cenu za zboží, než na běžném trhu. Zakoupené zboží dále požadují dopravit do určených cílových destinací s tím, že toto je deklarováno jako zcela jiné komodity, se kterými se běžně mezi státy obchoduje. Ze zjištěných informací se dá předpokládat, že tento trend bude mít, vzhledem k současnému vývoji politických situací v embargovaných státech, vzrůstající charakter.

Stále aktuální je problém znehodnocených zbraní podle vyhlášky č. 371/2002 Sb., o postupu při znehodnocování a ničení zbraní v souvislosti se zákonem č. 119/2002 Sb., o zbraních. ÚOOZ v naprosté většině realizovaných případů zajišťuje v kriminálním prostředí zbraně, které byly původně znehodnoceny a následně opět uvedeny do původního stavu. Novým fenoménem je přestavba původních automatických zbraní na expanzní, tzn. plynové zbraně se zvukovými efekty, jež jsou dále uváděny do střelbyschopného stavu.

V souvislosti s výbuchem muničního skladu ve Vrběticích dne 16. října 2014 jsou zjišťovány informace a prověřovány poznatky k nevhodnému uskladnění zbraní, střeliva, výbušnin, bezpečnostního materiálu a vojenské techniky, z čehož pramení nekontrolovatelné možnosti nelegální manipulace s tímto zbožím.

Oproti minulému období se do práce celních orgánů výrazně promítl i bezpečnostní konflikt

vznikající na území Ukrajiny. V souvislosti s tímto konfliktem prověřují celní orgány několik případů vývozu zboží z důvodu podezření na nelegální zahraniční obchod s vojenským materiálem.

V problematice kontroly vojenského materiálu celní orgány aktuálně shledávají nedostatky v obecné legislativní úpravě oblasti, umožňující rozdílnou interpretaci kontrolními orgány.

V oblasti nelegálního nakládání s nebezpečnými CBRN látkami a látkami dvojího užití odpovídá vývoj v této problematice situaci z minulých let. V rámci ČR je bezpečnostním rizikem zejména nedodržování zákonů a technologických postupů při manipulaci, skladování a likvidaci zdrojů ionizujícího záření, kde se vytváří prostor pro jejich odcizení a případné zneužití.

V současné době narůstá nelegální obchodování s padělkami léčivých přípravků či dovozem léčivých přípravků, které nejsou registrovány v ČR a nejsou schváleny pro evropský trh nebo jsou pro něj dokonce zakázány. Předmětem padělání jsou originální i generická léčiva, jež se v ČR prodávají pouze na lékařský předpis. Původ těchto padělků je v zemích Asie, odkud jsou různými nelegálními cestami distribuovány prostřednictvím překupníků do cílových evropských zemí včetně ČR. Tato léčiva se prodávají zejména přes internet cestou webových portálů, jejichž webhosting je v zemích, kde je velmi obtížné identifikovat vlastníka internetových stránek. V rámci tohoto nelegálního obchodování s padělanými léčivy je získávána vysoká míra zisku, dle mezinárodních statistik Interpolu a Europolu až 40 násobky vložených nákladů.

Opatření

ČR pravidelně vyhlašuje amnestie na nelegální zbraně. Je to jedno z opatření, které pomáhá snížit počet nelegálních zbraní držených na území ČR. Poslední amnestie probíhala od 1. července do 31. prosince 2014. V jejím průběhu bylo odevzdáno 5 877 kusů zbraní. (Při předchozí amnestii v roce 2009 bylo odevzdáno 7 897 kusů zbraní.)

V listopadu 2014 nabyl účinnosti zákon č. 266/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 229/2013 Sb., (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem). Následně byla v prosinci 2014 přijata vyhláška č. 295/2014 Sb., o členění bezpečnostního materiálu, s datem účinnosti od 1. ledna 2015, která nahradila původní vyhlášku č. 407/2013 Sb. Předmětem úpravy bylo zejména zajištění souladu legislativy se Smlouvou o konvenčních ozbrojených silách v Evropě č. 94/2003 Sb. m.s. Vyhláška reagovala na poznatky dosavadní aplikační praxe a na terminologické změny uskutečněné v souvislosti s technologickým vývojem bezpečnostního materiálu.

Smlouva o obchodu se zbraněmi, kterou ČR již podepsala dne 3. června 2013, vstoupila v platnost ratifikací padesáti zeměmi dne 24. prosince 2014. Jedná se o první mezinárodní smlouvu, která upravuje obchod s konvenčními zbraněmi tím, že zavádí účinnou kontrolu zahraničního obchodu se zbraněmi obsaženými v Registru konvenčních zbraní OSN.

V průběhu roku 2014 probíhaly práce na návrhu novely zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem ve spolupráci s dotčenými orgány státní správy. Cílem návrhu novely je mimo jiné zpřesnění bezpečnostních požadavků při povolování a kontrole zahraničního obchodu s tímto materiálem.⁸³

Do doby přijetí společných evropských, případně celosvětových závazných norem pro označování zbraní byla novelizována vyhláška č. 335/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o zacházení s některými pyrotechnickými výrobky, ve znění pozdějších předpisů, která zavádí společné označování zbraní v rámci členských států CIP a zpřesňuje systém označování zbraní k zajištění transparentnější identifikace jednotlivých druhů a kategorií zbraní.

Vláda schválila návrh zákona o pyrotechnice (1/2015), jenž je nyní projednáván v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR jako tisk 385.

⁸³ Návrh zákona byl schválen usnesením vlády č. 69/2015 a je nyní projednáván Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR jako tisk 408/0.

V reakci na výbuch ve Vrběticích dne 16. října 2014 byla MV zpracována Analýza právní úpravy a působnosti orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty, která byla schválena usnesením vlády č. 33/2015. Společně s touto analýzou byl usnesením vlády stanoven harmonogram změn legislativy v oblasti nakládání s municí.⁸⁴ Hlavní koncepční změny v této oblasti budou následující:

- vyjmutí munice z režimu běžných zbraní a střeliva, stanovení samostatné právní úpravy,
- povolení pro nakládání s municí (muniční licence a muniční průkazy) budou vydávána odděleně od dokladů opravňujících k nakládání se zbraněmi či střelivem, v živnostenském zákoně bude zavedena nová koncesovaná živnost pro nakládání s municí,
- muniční licence a muniční průkazy bude vydávat policie, zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o muniční průkaz bude zajišťovat odborná meziresortní komise jmenovaná ministrem vnitra,
- kontrolní činnost bude vykonávat policie, přitom bude mít k dispozici nová oprávnění (např. tzv. odstranění munice v případě podezření na její špatný technický stav, možnost stanovení kauce při zajištění závažných nedostatků, zajištění munice na místě na náklady jejího držitele atd.),
- bude zabráněno vzniku pochybností o tom, zda se určitý materiál považuje za municí, střelivo, výbušninu či pyrotechnický výrobek, v pochybnostech bude rozhodovat MV na základě vyjádření MO, PČR, Českého báňského úřadu a zkušebny zbraní a
- důkladně bude upraveno skladování a zabezpečení munice – klíčová část této materie bude obsažena v prováděcích právních předpisech, které budou vycházet ze standardů NATO (bude se ovšem jednat o rozsáhlý předpis, příslušný vojenský standard má cca 400 stran).

⁸⁴ Do 30. června 2015 budou mj. ve spolupráci MV, MPO a Českého báňského úřadu předloženy vládě změny zákona o zbraních, zákona o výbušninách a zákona o požární ochraně.

2.2.7.4 Padělání

V oblasti padělání měny došlo v roce 2014, oproti předchozímu srovnatelnému období, k celkovému zvýšení počtu zadržených padělaných a pozměněných peněz. V ČR bylo zachyceno celkem 5 461 kusů padělaných a pozměněných bankovek a mincí, což ve srovnání s předchozím obdobím roku 2013, kdy bylo zadrženo 3 130 kusů, činí nárůst o 73 %. Zvýšení záhytu bylo zaznamenáno u padělků bankovek všech sledovaných měn. Pouze padělky mincí vykázaly snížený součet. Na základě zjištěných údajů lze konstatovat, že se zastavil dlouhodobý trend ve snižování počtů zadržených padělků v ČR, který započal v roce 2010.

U domácí měny bylo zadrženo 2381 kusů padělků (+359, +17 %). Naprostá většina padělků tuzemské měny byla zhotovena pomocí domácích nebo kancelářských tiskáren a kopírek. Tyto padělky proto mají ve většině případů nízkou kvalitu a pachatelé této trestné činnosti nejsou organizováni ve struktuře výrobce-distributor-předložitel.

Měny EURO bylo zachyceno 1189 kusů padělků (+378, +46 %). Padělků bankovek USD bylo na území ČR zadrženo celkem 1792 kusů (+1 689, +739 %). U padělků obou těchto měn převažuje padělání tiskovými technikami a naznačuje vyšší kvalitu padělků i profesionální úroveň jejich padělatelů. Padělání této měny není prováděno na území ČR. V roce 2014 bylo zadrženo 59 kusů padělaných mincí (-67, -53 %). Většina z tohoto počtu byly mince měny EURO (49 kusů).

V oblasti padělání platebních karet došlo v roce 2014 oproti předchozímu roku k výraznému poklesu této trestné činnosti. V poslední publikované zprávě bylo uvedeno celkem 172 případů skimmingu spáchaných na území ČR za rok 2013, avšak v průběhu roku 2014 bylo toto číslo navýšeno na celkový počet skimmingu 191. Počet byl zejména navýšen o dodatečně postoupená trestní oznámení z různých bankovních institucí a o dodatečně zjištěné skimmingové útoky, kde byly neoprávněné transakce činěny až s delším časovým odstupem.

Za rok 2014 ÚOOZ eviduje celkem 74 skimmingových útoků. Ve 34 případech došlo k nasazení skimmingového zařízení na ATM pachatelů. Ve zbývajících případech se jednalo

o použití tzv. testovací karty, která slouží k ověření funkčnosti již nainstalovaného skimmingového zařízení. Oproti roku 2013, kdy k největšímu počtu případů této trestné činnosti došlo v Praze, tak v roce 2014 bylo nejvíce útoků spáchaných v Brně (47 z celkového počtu skimmingových útoků).

Opatření

Razantní snížení skimmingových útoků spáchaných na území ČR lze vysvětlit několika způsoby. Účinná je prevence a přijatá opatření bankovního sektoru v podobě geoblockingu, toto opatření dokáže eliminovat zneužití padělané platební karty v oblastech, kde neplatí standard EMV, tzn. že při transakci není vyžadována přítomnost čipu na užívané platební kartě. Roli hraje také poměrně vysoká objasňenost v této trestné činnosti, vysoké tresty, které jsou soudy ukládány odsouzeným pachatelům a osvěta a všímavost klientů bankovních institucí, kteří včas odhalí skimmingové zařízení, společně s následnou medializací této problematiky.

Pro rok 2014 bylo přijato opatření, kterým bylo udržování a zlepšování spolupráce s bankovním sektorem. V tomto opatření se ÚOOZ soustředil na urychlenou reakci při skimmingovém útoku na ATM. Uvedená spolupráce probíhala formou přijímání trestních oznámení od jednotlivých bankovních ústavů o vzniklém případě skimmingu, včetně zaslání příslušných kamerových záznamů z napadeného ATM. Na ÚOOZ byla prováděna jejich analýza s cílem slučování souvisejících případů.

Dalším z přijatých opatření v boji proti skimmingu bylo využívání osobních kontaktů se zahraničními partnery, které byly navázány na mezinárodní konferenci v roce 2013. Ke spolupráci a komunikaci se zahraničními subjekty byla také využívána národní ústředna Interpolu, národní jednotka Europolu a především styčný důstojník PČR při Europolu v Bukurešti. Tato opatření významně posílila operativní výměnu informací související se zneužitím platebních karet ve více státech.

V rámci opatření pro rok 2014, které spočívalo v sledování technického vývoje a nových trendů padělání peněz a platebních prostředků, se zástupci ÚOOZ účastnili mezinárodních expertních setkání, která byla

pořádána Europlem v Haagu, Oděse a Bruselu. Pracovníci ÚOOZ se také účastní zasedání Bezpečnostního výboru Sdružení pro bankovní

karty. Získané informace přispívají ke včasné a adekvátní reakci na zjištěné skutečnosti při páchání této trestné činnosti.

2.2.8 Terorismus

V roce 2014 nedošlo na území ČR k žádné události, která by naplňovala všechny znaky teroristického útoku dle dikce příslušných paragrafů (§ 310, příp. § 311 TZ).⁸⁵

Rizikovým hybným tématem zůstávají politické změny v arabském světě. Opětovně došlo v ČR k uspořádání několika manifestací, proreformních i protireformních, zaměřených na bezpečnostní a politický vývoj, zejména v Sýrii či Egyptě. V průběhu těchto demonstrací nebyla zjištěna významnější bezpečnostní rizika.

Za celoevropsky významné bezpečnostní riziko je od roku 2013 označen fenomén, kdy se osoby žijící, usídlené anebo pocházející ze zemí Evropy a Severní Ameriky zapojují do bojových operací v Sýrii, Iráku apod. ČR byla opakovaně, pro svou polohu a dopravní trasy, využita jako jedna z možných tranzitních tras do oblastí bojů a proto byla zvýšená pozornost věnována i tomuto problému. Na základě evropského zatýkacího rozkazu byla na našem území zadržena osoba navracející se ze Sýrie, kde se účastnila bojových operací na straně teroristické organizace.

Nadále je zaznamenáván pokračující trend ve zneužívání českých a jiných převážně evropských cestovních a osobních dokladů cizinci, kteří mají vazby na teroristické subjekty a organizace v zahraničí.

Kriticky důležitá zůstává oblast radikalizace v Evropě a ve světě, týkající se zejména imigrantů z islámských zemí či konvertitů. S radikalizací úzce souvisí i následné rekrutování pro teroristické aktivity, jak na domácí půdě, tak v cizině.

Podle poznatků BIS docházelo i během roku 2014 ke **snahám aplikovat mezi českými muslimy islámské právo paralelně s právem ČR**. Vzhledem k napjaté situaci v české

muslimské komunitě k tomu však docházelo především formou osvětových článků a výzev na internetu. Zde BIS v roce 2014 zaznamenala několik ojedinělých případů verbální podpory islamistických ideologií. Jedním z nejrizikovějších faktorů, který v souvislosti s možnou radikalizací českých muslimů BIS zaznamenala, byla internetová propaganda Islámského státu. K otázce existence Islámského státu se však v průběhu roku 2014 oficiální i neoficiální muslimské subjekty vyjádřily negativně a některé se proti ní velmi ostře vymezily.

Ve spojení s mediálně zajímavými kauzami muslimských šátků na středních školách a chování muslimských lázeňských hostů v Teplicích došlo k výrazné aktivizaci české islamofobní scény. Čeští kritici a odpůrci islámu se během roku 2014 stále častěji uchýlovali k verbálnímu násilí a k aktivitám hraničícím s nejen virtuální šikanou muslimů a jejich příznivců. Zásadní roli v těchto případech hrálo uskupení „Islám v České republice nechceme“, napojené na organizaci Czech Defence League. BIS i v roce 2014 hodnotila aktivitu islamofobních subjektů jako radikalizační faktor české muslimské komunity.

V centru pozornosti bezpečnostních složek v ČR i EU i nadále zůstává oblast bezpečnosti civilního letectví a především její ochrana před protiprávními činy.

(Podrobnější informace v kapitole 2.2.13.)

Opatření

V reakci mj. na požadavky Výboru expertů pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu (tzv. Moneyval) a na základě doporučení Moneyvalu vyjádřených ve Zprávě ze čtvrté hodnotitelské návštěvy byly MS navrženy úpravy trestného činu teroristického útoku, díky kterým má být umožněno trestání financování nejen

⁸⁵ ČR lze z hlediska potenciálního působení teroristických organizací i nadále považovat za zemi, kterou osoby podezřelé z napojení na teroristické organizace zneužívají jako tranzitní zemi a logistickou základnu.

osamoceného teroristy nebo člena teroristické skupiny, ale i organizovaných uskupení zaměřených na páchaní teroristických útoků, a kdy skutečnost, že financování terorismu je prováděno členy organizované skupiny, má být okolností podmiňující vyšší trestní sazbu.⁸⁶

Zpravodajské služby ČR (BIS, ÚZSI, VZ) působí v oblasti detekce latentních i bezprostředních bezpečnostních hrozeb, rizik, analýz bezpečnostně rizikových situací, pracují v příslušně zaměřených mezinárodních organizacích a dvoustranně spolupracují s vládou schválenými zahraničními partnery. BIS se v roce 2014 kromě získávání informací směřujících k odhalení případných teroristických aktivit na území ČR zaměřila na proces radikalizace, který se v souvislosti s existencí tzv. Islámského státu stal zásadním rizikem pro celou Evropu. Dalším z jevů, na který BIS zaměřila svou pozornost, byl pohyb dobrovolníků a navrátilců z území ovládaného Islámským státem.

ÚOOZ v průběhu celého roku detailně monitoroval a vyhodnocoval úroveň hrozby vůči americkým, izraelským a židovským cílům v ČR, kdy však nebyl zaznamenán významnější bezpečnostní incident anebo hrozba.

Prioritami ÚOOZ pro rok 2015 je i nadále sledování zájmových skupin v souvislosti s vyhodnocováním radikalizačních tendencí, monitoring, vyhodnocování situace a vývoje na extremistické scéně a zároveň vedení efektivního boje s těmito fenomény a preventivní působení vedoucí k jejich eliminaci, resp. marginalizaci. Rovněž tak je prioritou posilování mezinárodní policejní spolupráce a provozování Národního kontaktního bodu pro terorismus a dále zintenzivnění činnosti Expertní skupiny PČR k politickému a náboženskému extremismu a Pracovní skupiny Národního kontaktního bodu pro terorismus ke spolupráci se zpravodajskými službami.

Stejně jako v roce 2014, vnímá ÚOOZ za **velmi významnou komplikaci v boji s terorismem omezený a ztížený (často nemožný) přístup k provozním a lokalizačním údajům o uskutečněném telekomunikačním provozu**, ať podle § 71 písm. a) zákona

č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, nebo podle § 88a odst. 1 trestního řádu. Přístup k těmto údajům významně komplikuje činnost nejen oddělení terorismu a financování terorismu, ale zároveň komplikuje i společné mezinárodní úsilí, kterého se orgány PČR účastní. Partnerskými státy je terorismus vnímán jako celosvětový fenomén, proti kterému je třeba bojovat všemi legálními instrumenty. Orgány činné v trestním řízení v ČR nemají k dispozici přístup k potřebným údajům v takovém rozsahu, jaký mají příslušné orgány partnerských zemí.

Jedním ze specifických nástrojů ochrany proti terorismu, který je kontinuálně rozvíjen, je příprava v rámci vyučování na základních a středních školách. Vzhledem ke změnám, které doznal Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání v roce 2013, byla zahájena intenzivní příprava učitelů na výuku problematik běžných rizik a ochrany člověka za mimořádných událostí a terorismu, která probíhala i v roce 2014 a nadále pokračuje. V roce 2013 se této přípravě zúčastnilo více než 3500 učitelů a zhruba v tomto trendu se pokračovalo i v roce 2014.

Z důvodu vysoké poptávky po uvedené přípravě, kterou nabízel především Národní institut pro další vzdělávání, byly v roce 2014 MŠMT akreditovány vzdělávací kurzy, které bude realizovat přímo HZS ČR, nejen pro učitele základních škol, ale i učitele středních škol, v jejichž rámcových vzdělávacích programech je uvedená problematika také zahrnuta. Kurzy reflektují aktuální nároky kladené na učitele při výuce problematik ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí a terorismu.

Bezpečnostní složky ČR na úseku výměny informací o odhalených bezpečnostních hrozbách, jež mají původ především v projevech terorismu, a navrhování opatření k jejich zamezení koordinuje Společná zpravodajská skupina při Úřadu vlády ČR.“

(Další opatření viz kapitola 3.3 Evropská unie a mezinárodní spolupráce.)

⁸⁶ Tento návrh byl dne 14. 11. 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, kde je aktuálně projednáván jako tisk 358.

2.2.9 Extremismus

V průběhu roku 2014 nedošlo z hlediska dlouhodobých trendů ve vývoji politicky motivovaných extremistických subjektů k výrazné změně prostředí.

Vysoký stupeň fragmentace **krajní pravice** se projevoval v pokračujícím útlumu zejména veřejných aktivit a v rámci scény se začaly výrazněji prosazovat subjekty zaměřené proti přistěhovalcům a především muslimské komunitě. S tím souvisí i určitá proměna tuzemského konceptu, kdy se část neonacistické scény s jistou inspirací zahraničními subjekty transformuje spíše směrem k neofašismu. Byl zaznamenán signifikantní pokles organizovaných koncertů a současně s tím nárůst ostatních akcí jako přednášky, diskuze i zčásti nebo plně neveřejné akce. Neméně výrazně klesly i počty veřejných shromáždění a demonstrací.

Naproti tomu aktivity **krajní levice**, a to jak ve smyslu veřejných, tak i neveřejných projevů a akcí, jsou na vzestupu. Výrazně mobilizované jsou pak radikální a militantní elementy spjaté s anarcho-autonomní a environmentální scénou, které při různých příležitostech, např. v souvislosti s volbami anebo tzv. solidárními kampaněmi, organizovaly tzv. přímé akce proti cílům, které považují za symboly státu, autority, kapitalismu či útlaku. V průběhu roku bylo zaznamenáno celkem 9 takových významnějších akcí (útoků) zaměřených proti majetku.

V roce 2014 bylo zaznamenáno celkem 291 akcí přímo organizovaných anebo s účastí extremistických subjektů (+19 akcí). Zatímco krajní pravice byly s počtem 133 zaznamenaných událostí na obdobné úrovni jako v loňském roce (+1), nárůst zaznamenaly akce krajní levice, kterých bylo v roce 2014 celkem 158 (+18).

Problematika extremismu je detailně zpracována v samostatné **Zprávě o extremismu a projevech rasismu a xenofobie na území České republiky v roce 2014**, jejímž zpracovatelem je MV.

IKSP řešil v uplynulém období výzkumný projekt **Současná situace v oblasti extremistických hnutí v ČR** s důrazem na jejich potenciální podporu u mladistvých a na šíření extremistických ideologických obsahů po

Internetu.⁸⁷ Níže uvedená tabulka obsahuje některé vybrané testované skupiny.

Postoj k vybraným sociálním skupinám:

hodnocení (%)	1+2 (obliba)	3 (neutrální)	4+5 (odpor)
homosexuálové	28	48	24
bezdomovci	4	27,5	68,5
Rómové (cikáni)	5	19	76
Židé	16	62	21,5
Číňané a Vietnamci	19,5	48,5	32
Arabové	10,5	52	37
černoši	37,5	47,5	15
bílí přistěhovalci z Východu	16,5	60	23

⁸⁷ Projekt byl řešen v rámci Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010 – 2015 (BV II/2-VS), tematická oblast Ochrana proti kriminalitě, protispolečenskému chování a sociopatologickým jevům. Vzorek obsahoval 3300 respondentů ve věku 16-18 let. Dotazování se věnovalo mimo jiné postojům mládeže k menšinám.

2.2.10 Vyšetřování a dokumentace zločinů komunismu

Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV se i v roce 2014 zabýval přezkumem tzv. zbytkových trestů uložených příslušnými soudy od roku 1990 v souvislosti se zákonem o soudní rehabilitaci.

Průběžně v roce 2014 probíhala spolupráce s odborem pro válečné veterány MO k realizaci zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu. Ke konci roku 2014 bylo prověřeno celkem 3 495 osob (ke konci roku 2013 to bylo 3 241 osob).

V roce 2014 bylo úřadem zahájeno trestní stíhání 4 (+1) osob ve 4 (+2) trestních případech. Ke dni 31. prosince 2014 bylo úřadem stíháno celkem 217 (+5) osob ve 119 (+5) případech. V rámci trestního řízení se úřad zabýval např. tzv. akcí Kulak – násilné vystěhovávání rodinných zemědělských celků v 50. letech a případy porušování ústavních práv občanů v době nesvobody pro jejich politické smýšlení a činnost.

2.2.11 Informační kriminalita a kybernetická bezpečnost

Informační kriminalita

Informační kriminalita (IK) – trestná činnost páchaná v prostředí informačních technologií včetně počítačových sítí⁸⁸ – je na vzestupu. V roce 2014 bylo řešeno 4 348 případů (+40 %). Rozhodně nelze předpokládat, že se tento trend zastaví nebo sníží.

Nejčastějšími projevy informační kriminality bylo v roce 2014 zejména **porušování autorských práv, výhrůžky a vydírání**. Aktuálně dominují **podvodná jednání**, kde je zaznamenáván setrvalý meziroční nárůst. V roce 2014 bylo šetřeno 2 458 případů podvodů v prostředí informačních technologií a zejména sítě internet (+32 %). Rovněž tak je patrný nárůst detekce trestné činnosti spočívající v neoprávněných manipulacích s daty (+163 %). Na neustálém a masivním vzestupu jsou s exponenciálním růstem útoky formou tzv. **phishingu**.⁸⁹ V roce 2014 se uskutečnilo několik masivních vln phishingových útoků na bankovní instituce, které souběžně s hackerskými technikami útočily na prostředí uživatelů, a to jak v prostředí počítačů uživatelů, tak souběžně i na prostředí mobilních komunikačních zařízení. Ze strany pachatelů je naprosto zřejmá zvyšující se profesionalizace spolu se zvyšující se masivností

takových typů útoků, kterých v roce 2014 byl největší počet v historii.

Jsou detekovány výskyty krádeží identit, které jsou zneužívány ať už ke kompromitaci faktických subjektů anebo k využití jejich identity jako legendy pro páchání zejména podvodných jednání. Stále se rozšiřující projev u podvodných jednání je nárůst vyvádění finančních prostředků do virtuálních měn. Tyto měny jsou rovněž často využívány i k platbám za ochody s nedovoleným zbožím, a to nejčastěji v rámci obchodů sjednávaných v síti TOR. V rámci šíření zakázaných forem pornografie je stále patrné, že nejaktivnější projevy jsou v uzavřených komunitách. Tyto komunity neustále zdokonalují techniky a součástí je i prověřování svých členů. V souvislosti s dětmi je setrvalá snaha pachatelů získávat cestou sítě internet materiály intimního až pornografického charakteru, zejména fotografií, přímo od dětí.

V průběhu května 2014 se začaly po celé ČR objevovat případy **napadení routerů** poměrně sofistikovaným virem. Podle bezpečnostních expertů i policejních detektivů se jedná o jednu z nejzákeřnějších hrozeb na českém internetu poslední doby. Routery jsou základní stavební kameny domácích i firemních sítí a jejich prostřednictvím se útočníci snadno dostanou do všech připojených osobních počítačů.

⁸⁸ Předmětem útoku je samotná oblast informačních technologií nebo je tato trestná činnost páchána za výrazného využití informačních technologií. Zejména se jedná o zneužívání internetu.

⁸⁹ Zaznamenávání přístupových kódů, sloužícího zejména k podvodnému přístupu na bankovní účty, z nichž jsou pak neoprávněně odčerpávány finanční prostředky.

V lednu 2014 se muž z Mostecka stal historicky prvním Čechem, který dostal nepodmíněný trest vězení (20 měsíců) za šíření nelegálních kopií softwaru společností Microsoft a Adobe. Software opakovaně inzeroval v internetových bazarech za velmi nízké ceny a peníze inkasoval bezhotovostním převodem či na dobírku. Přišel si tak nejméně na 89 tisíc Kč, škoda výrobcům ovšem přesáhla půl milionu korun. Tu musel pachatel dle rozhodnutí soudu v plné výši uhradit.⁹⁰

Internetoví podvodníci se čím dál častěji zaměřují také na seniory. Kontaktují je pomocí inzerátů, nevyžádaných e-mailů a sociálních sítí a nabízejí jim různé zboží a nevýhodné smlouvy. Stále častější je také citové vydírání seniorů přes internet. Podvodníci pod smyšlenou identitou navážou s obětí důvěrný vztah a pak se snaží například vylákat peníze na léčbu vážné nemoci. Stále větší počet seniorů má totiž přístup k internetu a počet těch, kteří se stávají terčem podvodů, tak každý rok strmě narůstá.

Opatření

V oblasti potírání informační kriminality byla již druhým rokem v provozu tzv. **Hotline PČR** (spuštěna 1. srpna 2012).⁹¹ Odborné pracoviště Hotline PČR bylo zřízeno při odboru informační kriminality ÚSKPV PP ČR a jeho pracovníci evidovali za celý rok 2014 celkem 6 590 podnětů směřovaných právě do oblasti kybernetického prostředí, což je navýšení o 72% oproti hlášení činěných v roce 2013.

S ohledem na potřebu řešení informační kriminality nad úroveň jednotlivých států funguje od roku 2013 pod Europolem **Evropské centrum pro kybernetickou kriminalitu** (EC3). Provázání s tímto centrem zajišťuje přímé

⁹⁰ Podle mezinárodní organizace Business Software Alliance (BSA), která se soustředí mj. na boj proti nelegálnímu užívání počítačových programů, se v ČR pirátsky užívá až 35 % softwaru v celkové hodnotě kolem 3,8 miliardy korun. Valná většina programů nabízených na internetových fórech a aukčních portálech jsou přitom právě nelegální kopie v různé kvalitě provedení. Autorské právo v tomto případě neporušují jen ti, kteří takové software nabízejí, ale i ti, kteří si jej koupí a nainstalují.

⁹¹ Jedná se o on-line formulář Hlášení kyberkriminality, který je veřejnosti zpřístupněn na internetových stránkách www.policie.cz. Prostřednictvím tohoto formuláře mohou občané jednoduše hlásit závadný obsah a závadové aktivity v síti internet.

napojení a provázání tohoto centra s národními jednotkami potírajícími informační kriminalitu na jednotlivých národních úrovních včetně ČR.

BIS pokračovala v roce 2014 v získávání informací o aktivitách hackerského uskupení, které v tomto roce provedlo několik útoků proti informačním systémům společností, které dodávají softwarová řešení pro státní orgány a instituce či pro významné subjekty české ekonomiky. Cílem provedených útoků bylo získat detailní informace o projektech připravovaných pro významné klienty a zejména přístupové informace k servisním účtům.

BIS také předala oprávněným adresátům informace o tom, že na seznamu cílů rozsáhlých DDoS útoků proti centrálním bankám a dalším významným bankovním institucím, které mělo v plánu provést několik hackerských skupin z různých částí světa, se objevila také ČNB. Přestože ze seznamu potenciálních cílů bylo zřejmé, že ČNB nebude v množině prioritních cílů, předala BIS informace v dostatečném předstihu, aby bylo možné přijmout dostatečná opatření a případnému útoku tak předejít.

Kybernetická bezpečnost

Gestorem problematiky kybernetické bezpečnosti a národní autoritou pro tuto oblast je NBÚ. V jeho rámci existuje **Národní centrum kybernetické bezpečnosti** (dále jen „NCKB“), které se zaměřuje zejména na tvorbu návrhů politik v oblasti kybernetické bezpečnosti, monitorování kybernetických bezpečnostních hrozeb a poskytování podpory subjektům spravujícím informační a komunikační infrastrukturu důležitou pro stát při předcházení a řešení kybernetických bezpečnostních incidentů apod. Součástí tohoto centra je **Oddělení teoretické podpory, vzdělávání a výzkumu** (dále jen „OTPVV“), jehož hlavní činností je příprava a tvorba návrhů politik v oblasti kybernetické bezpečnosti, zajišťování mezinárodní spolupráce, spolupráce se subjekty kybernetické bezpečnosti na národní úrovni, koordinace výzkumu aj., a **vládní CERT** (dále jen „GovCERT.CZ“), jehož úloha spočívá v monitorování kybernetického prostoru a odhalování, prevence a řešení kybernetických útoků apod. NCKB v současné době vede evidenci významných informačních systémů a určuje kritickou informační infrastrukturu státu

dle zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti. Sídlo NCKB bylo slavnostně otevřeno dne 13. května 2014 za účasti předsedy vlády ČR Bohuslava Sobotky a dalších hostů včetně představitelů české bezpečnostní komunity. Plné operační kapacity by mělo NCKB dosáhnout na konci roku 2015.

I v roce 2014 plnil NCKB svou funkci při řešení kybernetických bezpečnostních incidentů. Za rok 2014 bylo pracovníkům GovCERT.CZ doručeno dohromady 791 hlášení (+691, +691 %).⁹² GovCERT.CZ se věcně zabýval dohromady 85 nahlášenými incidenty. Nejčastějšími typy řešených incidentů byly škodlivé kódy⁹³ a útoky na bázi sociálního hackingu (např. phishing). Aktuální informace zveřejňuje NCKB průběžně na svých internetových stránkách www.govcert.cz.

Opatření

Od 1. ledna 2015 vstupuje v platnost **zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti**⁹⁴ (dále jen „ZKB“), který zlepšuje efektivitu řešení kybernetických bezpečnostních incidentů a zrychluje reakce na kybernetické hrozby, které mohou představovat nebezpečí pro zájmy ČR. Konkrétně definuje povinné osoby v oblasti kybernetické bezpečnosti, které jsou povinny plnit povinnosti stanovené ZKB, a to především nahlásit kontaktní údaje Úřadu či národnímu CERT⁹⁵ zejména pro efektivní komunikaci v případě kybernetických útoků, detekovat a hlásit kybernetické bezpečnostní incidenty ve své síti⁹⁶ příslušnému dohledovému pracovišti, provádět opatření vydaná NBÚ^{97, 98} a pro správce

⁹² V roce 2014 došlo ke změně metodiky zaznamenávání hlášení kybernetických bezpečnostních incidentů, kdy se odděleně zaznamenávají jednotlivá hlášení kybernetických bezpečnostních incidentů, a samotné řešené incidenty v kompetenci NCKB.

⁹³ Jedná se zejména o viry, trojské koně, spyware apod. Klasifikace je použita dle dokumentů ENISA.

⁹⁴ Jedná se o dlouho očekávanou právní normu, kterou se ČR zařadila mezi jedny z prvních států světa, které mají oblast kybernetické bezpečnosti upravenou speciálním zákonem. Tvůrcem zákona je Národní bezpečnostní úřad (NBÚ).

⁹⁵ Národní CERT je soukromoprávní subjekt, který slouží jako dohledové pracoviště pro osoby dle § 3 písm. a) a b) ZKB.

⁹⁶ Povinnost detekovat a hlásit kybernetické bezpečnostní incidenty mají osoby dle § 3 ZKB vyjma osob uvedených v písm. a), tj. poskytovatelů služeb elektronických komunikací a subjektů zajišťujících síť elektronických komunikací.

⁹⁷ Opatření jsou právní akty vydané NBÚ, která se vztahují k určité kybernetické hrozbě. ZKB rozlišuje varování,

kritické informační infrastruktury a významných informačních systémů pak také povinnost zavést bezpečnostní opatření.

Dokončeny byly rovněž prováděcí předpisy k ZKB, konkrétně vyhláška č. 316/2014 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních protiopatřeních a o stanovení náležitosti podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a vyhláška č. 317/2014 Sb., o významných informačních systémech a jejich určujících kritériích.

V neposlední řadě byla také MV ve spolupráci s NBÚ a se zástupci GR HZS připravena novela nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury, která nově zahrnovala i kritickou infrastrukturu v oblasti kybernetické bezpečnosti. Tato novela byla přijata v prosinci 2014.

MS v rámci novely TZ reagovalo na směrnici Evropského Parlamentu a Rady 2013/40/EU o útocích na informační systémy a nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2005/222/SVV. Cílem této směrnice je sblížit ustanovení trestního práva členských států v oblasti útoků na informační systémy prostřednictvím stanovení minimálních pravidel týkajících se definice trestných činů a příslušných sankcí a zlepšit spolupráci mezi příslušnými orgány, včetně policie a dalších specializovaných donucovacích orgánů členských států, jakož i mezi příslušnými specializovanými agenturami a institucemi EU, jako je Eurojust, Europol a jeho Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě a Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací (ENISA).⁹⁹

ČR v současné době naplňuje všechny požadavky směrnice o útocích na informační systémy, pokud jde o skutkové podstaty trestných

reaktivní opatření a ochranné opatření, přičemž každé z nich je užito v jiných situacích.

⁹⁸ Osoby uvedené v § 3 písm. a) jsou povinny vykonávat pouze reaktivní opatření a to pouze za stavu kybernetického nebezpečí, který je speciálním stavem, kdy je ve velkém rozsahu ohroženo bezpečnost informací v informačních systémech nebo bezpečnost a integrita služeb nebo sítí elektronických komunikací a tím by mohlo dojít k porušení nebo došlo k ohrožení zájmu České republiky ve smyslu zákona upravujícího ochranu utajovaných informací.

⁹⁹ Směrnice o útocích na informační systémy se dotýká skutkových podstat trestných činů porušení tajemství dopravovaných zpráv podle ustanovení § 182 TZ, neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle ustanovení § 230 TZ a opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat podle ustanovení § 231 TZ.

činů. Směrnice však žádá, aby členské státy stanovily minimální sankce za útoky na informační systémy. Ve srovnání s požadavky směrnice o útocích na informační systémy stanovil český TZ nižší horní hranici trestní sazby u trestu odnětí svobody, což se uvedenou novelou navrhuje napravit.¹⁰⁰

V rámci tvorby politiky kybernetické bezpečnosti došlo v roce 2014 k přípravě **Národní strategie kybernetické bezpečnosti pro období let 2015 až 2020**, která stanovuje principy zajištění kybernetické bezpečnosti ČR, dále výzvy a hlavní cíle, kterých má být v této oblasti dosaženo. Strategie byla schválena 22. prosince 2014 Bezpečnostní radou státu.¹⁰¹ Na Strategii pak navazuje Akční plán, který stanovuje konkrétní úkoly a termíny plnění jednotlivým subjektům pro zajištění kybernetické bezpečnosti.

Na národní úrovni spolupracoval NCKB s mnoha subjekty zabývající se kybernetickou bezpečností. V říjnu 2014 uskutečnil NBÚ první národní cvičení kybernetické bezpečnosti **CYBER CZECH 2014**, které mělo procvičit schopnost spolupráce při zvládnutí kybernetických bezpečnostních incidentů a ověřit komunikační kanály, které se při řešení využívají. Jednalo se o netechnické, table-top cvičení¹⁰², kterého se zúčastnili zástupci ministerstev, ústředních správních úřadů, PČR, státního zastupitelství, zpravodajských služeb a dále zástupci z akademické sféry apod. Tak byla zajištěna přítomnost expertů z různých institucí s přesahem do oblasti kybernetické bezpečnosti.

Dále se činnost NBÚ/NCKB v roce 2014 zaměřila na dokončení mapování **informačních a komunikačních systémů důležitých pro stát**, které bylo využito jako podklad pro tvorbu ZKB a prováděcích právních předpisů a zejména byla započata komunikace k procesu určování a plnění

¹⁰⁰ Tento návrh byl dne 14. 11. 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, kde je aktuálně projednáván jako tisk 358.

¹⁰¹ V době psaní této Zprávy byla již předmětná strategie schválena usnesením vlády České republiky ze dne 16. února 2015 č. 105.

¹⁰² Table-top je cvičení navržené k testování teoretických schopností cvičících reagovat ve skupině na určitou krizovou situaci. Velkou výhodou tohoto druhu cvičení představuje možnost vyzkoušet si jakoukoliv hypotetickou situaci bez rizika způsobení škody či jiných důsledků.

povinností dle ZKB s pravděpodobnými subjekty kritické informační infrastruktury a správci významných informačních systémů.

Na **mezinárodní úrovni** došlo zejména k zapojení ČR do NATO *Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence* (CCD COE) v Tallinnu, jehož cílem je zvyšovat obranné schopnosti a zlepšovat spolupráci a sdílení informací mezi účastnickými státy a NATO, popřípadě mezi účastnickými státy navzájem, a partnery v oblasti kybernetické obrany. Rovněž se podařilo zrealizovat zařazení GovCERT.CZ na seznam *Trusted Introducer organizace Trans-European Research and Education Networking Association TI*.

Na evropské úrovni probíhala také spolupráce s Evropskou agenturou pro bezpečnost sítí a informací (ENISA), kde má ČR v současnosti své zastoupení formou účasti na formálních a neformálních jednáních. Dva zástupci NBÚ jsou členy vedení ENISA¹⁰³, které je zodpovědné za schvalování programu a rozpočtu agentury. ČR se také účastní jednání v otázkách kybernetické bezpečnosti na půdě Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) zejména při vypracovávání opatření pro budování důvěry¹⁰⁴ k posílení mezistátní spolupráce, navýšení transparentnosti, předvídatelnosti, stability a ke snižování rizika a nedorozumění, eskalace a vzniku konfliktu, který by mohl pramenit z využití ICT.

V průběhu roku 2014 se NCKB účastnilo několika mezinárodních cvičení. Jednalo se zejména o cvičení **Cyber Coalition 2014**, které mělo za cíl otestovat připravenost států NATO na kybernetické útoky, nebo cvičení **Locked Shields 2014** pořádané NATO CCDCOE, které bylo zaměřeno zejména na technickou a zčásti i právní část řešení kybernetických útoků.

V roce 2014 byla také rozvíjena bilaterální spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti s partnerskými státy. Za významné lze považovat Společné prohlášení o spolupráci v oblasti kybernetické bezpečnosti, které dne 25. listopadu 2014 podepsali v Jeruzalémě zástupci Izraele a ČR.

¹⁰³ Tzv. Management Board Member a Alternate Management Board Member.

¹⁰⁴ Neboli také Confidence Building Measures (CBMs).

BIS se standardně zabývala kyberspionážními aktivitami, z nichž některé měly až celosvětový charakter, jejichž cílem byly

kromě vládních institucí i subjekty z prostředí specializovaného výzkumu, energetiky, finančnictví apod.

2.2.12 Bezpečnost silničního provozu

Počet dopravních nehod: 85 859

(+1 461, +1,73%)

Následky dopravních nehod:

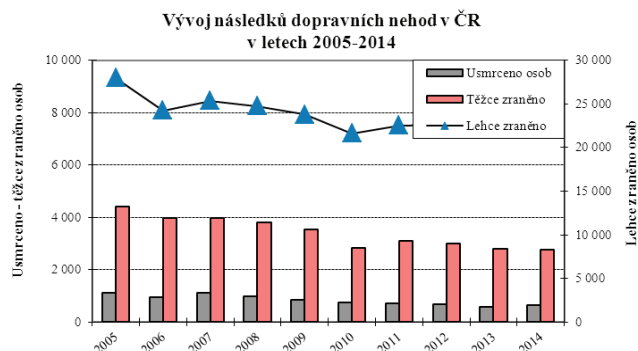
Usmrceno osob: 629

(+46, +7,89 %)

Těžce zraněno osob: 2 762

(-20, -0,72 %)

Lehce zraněno osob: 23 655 (+1 078, +4,77 %)

PČR v roce 2014 šetřila 85 859 nehod, při kterých bylo 629 osob usmrceno, 2 762 osob těžce zraněno a 23 655 osob lehce zraněno. Odhadnutá hmotná škoda policií na místě nehody je 4 933,233 mil. Kč (-0,1 %).

Počet usmrcených osob byl v roce 2014 druhý nejnižší od roku 1961.¹⁰⁵ Ani v jednom měsíci roku 2014 nepřekročil měsíční počet usmrcených hranici 80 osob.

PČR v roce 2014 evidovala 4 637 (-49) nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 6% z celkového počtu), při kterých bylo usmrceno 63 (+11) osob (tj. 10,05 % z celkového počtu) a dalších 2 366 (+60) osob bylo zraněno.

Případů, kdy kontrola na přítomnost návykových látek u řidiče vozidla byla pozitivní, evidovala policie 260 (+16), přitom bylo 6 (-8) osob usmrceno a dalších 138 (+24) osob zraněno.

Nejvíce usmrcených osob bylo při nehodách končících vzájemnou srážkou jedoucích vozidel (přes 44 % z celkového počtu usmrcených osob). Přes 27 % z celkového počtu usmrcených si vyžádaly nehody končící srážkou s pevnou překážkou a nejtragičtější bilanci v této kategorii nehod mají kolize se stromem (112 osob). Je nutné ještě připomenout nehody končící srážkou s chodcem (téměř 16,8 % z počtu usmrcených, pokles o 26 osob), byť se na celkovém počtu nehod podílejí jen 4,1 %.

V roce 2014 bylo zaznamenáno 14 208 (+754, +5,6 %) případů (tj. 16,5% z celkového počtu nehod), kdy viník nehody z místa ujel. Přitom bylo 10 (-7) osob usmrceno a dalších 784 (-31) zraněno.

Opatření

Za provádění **prevence v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích** dle zákona č. 361/2000 Sb. a stanovení cílů a vyhodnocení opatření Národní strategie bezpečnosti silničního provozu odpovídá oddělení **BESIP** v rámci svého poslání a působnosti v resortu MD.

MD předložilo vládě „**Národní strategii bezpečnosti silničního provozu na období 2011–2020**“ (usnesení vlády č. 599/2011).

V oblasti prevence nehodovosti realizovalo v roce 2014 MD následující aktivity:

- průběžné vyhodnocování plnění Národní strategie bezpečnosti silničního provozu (usnesení vlády 347/2011),
- systematický výcvik na 167 dětských dopravních hřištích na celém území ČR,
- zajištění nových výukových materiálů k dopravní výchově (např. Pracovní sešit k osvojení základních znalostí silničního provozu pro děti od 6 do 9 let),
- organizace 35. ročníku dopravně výchovného programu „Dopravní soutěž mladých cyklistů“,

¹⁰⁵ Mezi nejhorší roky patří dlouhodobě rok 1969, kdy zahynulo 1 758 lidí, a rok 1994 s 1 473 usmrcenými. Od roku 2007, kdy se stalo obětí nehody 1 123 lidí, počet usmrcených klesá.

- pátý ročník projektu „BESIP TEAM“ v rámci výchovného působení na všechny účastníky silničního provozu, Projekt upřednostňuje osobní zážitek před vysvětlováním a v rámci svého putování po všech regionech ČR umožňuje všem existujícím i potenciálním účastníkům silničního provozu vyzkoušet simulátor nárazu a získat základní informace nejen o nových pravidlech silničního provozu, ale i o jednotlivých aktivitách MD – BESIP, včetně relevantních argumentů a propagačních materiálů.
- vydání brožury „Bezpečnosti cyklistů v silničním provozu“, zaměřenou na propagaci myšlenek bezpečné jízdy na kole,
- kampaň „Senioři v silniční dopravě“, zaměřené na specifickou skupinu účastníků silničního provozu (rozhlasové a televizní spoty, přednášky v rámci celé ČR),
- propagaci bezpečnosti silničního provozu na veletrzích (Motosalon 2014 v Praze, Autosalon 2014 v Lysé nad Labem).

MŠMT ve spolupráci s GŘ HZS zpracovalo metodický materiál „Podklady k výuce témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí v základních školách“ a zveřejněn nejen na webovém portále MŠMT a GŘHZS, ale také na metodickém portálu www.rvp.cz, který spravuje Národní ústav pro vzdělávání.

2.2.13 Bezpečnost civilního letectví

Celkově je možné hodnotit úroveň bezpečnosti a ochrany civilního letectví před protiprávními činy v roce 2014 jako dobrou.

I do budoucna však musí být kladen důraz na výcvik a bezpečnostní školení u zaměstnanců těchto subjektů, které se podílejí na civilním letectví. Na národní i mezinárodní úrovni bude v nadcházejícím období věnována zvýšená pozornost kybernetickým hrozbám.

Opatření

Na vnitrostátní úrovni jsou otázky bezpečnosti řešeny v rámci Meziresortní komise pro bezpečnost civilního letectví (MKBCL). Zasedání MKBCL se pravidelně účastní zástupci MD, MV, MO, MZV a MF (GŘC). Odpovědnost za tuto oblast v rámci ČR nese MD s tím, že MV řeší problematiku policejních složek na letištích včetně ozbrojených doprovodů letů a otázky související s aktivitami zpravodajských služeb prostřednictvím společného zasedání bezpečnostní skupiny (signalizace hrozeb). Spolupráce mezinárodní i vnitrostátní (meziresortní, především v rámci MKBCL) je na velmi dobré úrovni.

Zvýšená bezpečnostní opatření jsou přijímána na základě vyhodnocení bezpečnostních hrozeb, nebo na základě požadavku od jiného subjektu. Tyto požadavky jsou jednak dány trvale (lety do USA a Izraele),

nebo mohou přicházet od cizích zemí ať už prostřednictvím MZV či zastoupení těchto zemí v ČR (na vyžádání se toto týká letů do Velké Británie a Kanady). Poslední možnost je pak požadavek přímo od leteckých společností nebo leteckých úřadů cizích států. Uvedená opatření se týkají zejména rozšířených bezpečnostních kontrol cestujících, prohlídek letadel a jejich střežení, často pak i předběžných pohovorů s cestujícími před odbavením a někdy i neozbrojených nebo ozbrojených doprovodů těchto letů. Tato zvýšená opatření jsou přímou reakcí na teroristické útoky a také na pokusy o jejich uskutečnění.

V oblasti civilního letectví a ochrany před protiprávními činy v této oblasti, je tato problematika na mezinárodní úrovni řešena v rámci regulačního výboru pro bezpečnost při Evropské komisi a zároveň bezpečnostním výborem a komisí mezinárodních organizací civilního letectví ICAO a ECAC. Společných zasedání se pravidelně účastní zástupci odboru civilního letectví.

V předpisové oblasti byla provedena **novelizace Národního bezpečnostního programu a Národního programu bezpečnostního výcviku** s účinností od 1. února 2014.

Ve sbírce zákonů byla vyhlášena vyhláška č. 270/2014 Sb. Jedná se o novelu vyhlášky č. 410/2006 Sb.

Dále dne 11. července 2014 vstoupila v platnost **novela zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví s účinností od 1. února 2015.** Novelizace je reakcí na nová nařízení, rozhodnutí a požadavků vyplývajících ze specifických

podmínek v ČR. Změna se týká např. právní úpravy ochrany civilního letectví před protiprávními činy. Příslušná část zákona o civilním letectví je nahrazena novým textem a v rámci této změny je také řešena otázka přísnější úpravy ověřování spolehlivosti oproti současnému stavu.

3. Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

Bezpečnost ČR je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví a majetku. Tyto hodnoty považuje stávající koaliční vláda za klíčovou prioritu.

Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti je opřena o **ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky**, přičemž respektuje související dokumenty EU (viz např. Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie).

Vláda chce prosadit právní úpravu trestního řízení směřující k zajištění spravedlivého, účinného a rychlého projednání trestních věcí včetně **účinnějších možností zabavovat výnosy trestné činnosti**. Maximálně podpoří účinnou aplikaci právních předpisů k **ochraně a odškodňování obětí trestné činnosti**.

Omezení trestné činnosti a její recidivy má přinést změna trestní politiky: posílení preventivních programů zejména v oblasti kriminality mladistvých a jejich koncentrace do kriminalitou nejvíce zatížených regionů, zreformování vězeňství, prosazení elektronického monitorovacího systému, který by levně a spolehlivě zajišťoval kontrolu odsouzených k domácímu vězení a ve vhodných případech nahradil vazbu.

Vláda klade důraz na razantnější boj proti organizovanému zločinu a korupci, proto se zasadí o to, aby obviněný měl povinnost prokázat původ nabytého majetku ve všech případech

podezření na závažnou hospodářskou a finanční kriminalitu a organizovaný zločin (zejména daňové, korupční, drogové zločiny, obchod s lidmi apod.).

Primárním úkolem je stabilizace bezpečnostních sborů. Zlepšování vnitřní bezpečnosti ČR chce dosáhnout posílením přímého výkonu služby PČR.

Materiály týkající se celkové problematiky bezpečnosti ČR a tedy i oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti projednává v rozsahu svého zákonného zmocnění Bezpečnostní rada státu (BRS) také v rámci Výboru pro vnitřní bezpečnost (VVB).

V roce 2014 se uskutečnilo 5 řádných schůzí BRS a 4 jednání předsednictva BRS. Jednání byla věnována mj. ukrajinsko-ruské krizi, vývoji epidemie Eboly, extremismu, organizovanému zločinu a výbuchu muničního skladu ve Vlachovicích-Vrběticích na Zlínsku

Součástí této kapitoly jsou zejména opatření MV a PČR jako hlavního garanta za oblast vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, vztahující se k oblasti legislativní, preventivní, ekonomické, personální, výzkumu a vývoje a vzdělávání.

3.1 Legislativní aktivity

(Další legislativní aktivity jsou součástí příslušných kapitol zpráv)

Dnem 1. srpna 2014 nabyl účinnosti zákon č. 141/2014 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 105/2013 Sb. Cílem novely bylo uvést českou právní úpravu do souladu se směrnicemi EU.

Trestní zákoník

V oblasti **pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování** byly zavedeny dva nové trestné činy, a to trestný čin účast na pornografickém představení (§ 193a TZ) a trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem (§ 193b TZ). Zároveň došlo ke zpřesnění trestného činu výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, kdy je napříště trestné i získání přístupu k dětské pornografii prostřednictvím informační nebo komunikační technologie. Bylo tak učiněno v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii,

kerou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV.

V oblasti **obchodu s lidmi** došlo mj. ke změně formulace skutkové podstaty trestného činu obchodování s lidmi podle § 168 TZ. V návaznosti na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV, bylo uvedené ustanovení novelizováno tak, aby byl umožněn i doposud chybějící postih pachatelů, kteří oběť obchodování s lidmi přijímají do své dispozice.

Na poli **extremismu** došlo mj. ke změně formulace skutkové podstaty trestného činu popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 TZ. Byl tak transponován požadavek rámcového rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva. Podle požadavků tohoto rámcového rozhodnutí se mají postihovat i jiné zločiny proti lidskosti, než pouze zločiny nacistů a komunistů, válečné zločiny a zločiny proti míru.¹⁰⁶

Trestní řád

Jedním z cílů návrhu novely trestního řádu je zavedení trestnosti přípravy trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 TZ. Aby trestná činnost spočívající ve zkrácení daně, poplatku a podobné platby mohla být účinně postihována, potřebuje policejní orgán zahájit trestní řízení a fiktivní plnění monitorovat, dokumentovat a opatřit si tak relevantní důkazy pro trestní řízení již v rané fázi páčání trestné činnosti. V současné době však není možné prostředky trestního práva reagovat na vysoce společensky škodlivá jednání spočívající v přípravě na spáchání trestného činu a zamezit tak dokonání daňové trestné činnosti (včetně případného zajištění strojních

¹⁰⁶ Jde o postih zločinů genocidia, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů vymezených v člancích 6, 7 a 8 statutu Mezinárodního trestního soudu (publikovaný pod č. 84/2009 Sb.m.s.) a zločinů proti míru vymezených v článku 6 Charty Mezinárodního vojenského tribunálu přiložené k Londýnské dohodě ze dne 8. srpna 1945 (publikovaná pod č. 164/1947 Sb.), namířených proti skupině osob nebo proti příslušníkovi této skupiny vymezené podle rasy, barvy pleti, náboženského vyznání, původu nebo národnostního či etnického původu, jsou-li projevy jednání takové, že mohou vést k podněcování k násilí nebo nenávisti proti této skupině osob nebo proti příslušníkovi této skupiny.

komponentů u nelegální výroby tabákových výrobků a lihu a následného odebrání takového zařízení).

Dalším cílem je snaha o motivaci subjektů k oznamování případů korupčního jednání. Tohoto cíle se novela snaží dosáhnout prostřednictvím zavedení možnosti policejního orgánu rozhodnout o dočasném odložení trestního stíhání a následné možnosti státního zástupce rozhodnout o nestíhání podezřelého.

Dle NSZ se trestní řád po řadě nesčetných novelizací stal jen obtížně aplikovatelný, což se týká především standardního přípravného řízení a přípravného řízení s rozšířeným vyšetřováním. **S ohledem na dlouhodobě vnímané nedostatky úpravy trestního procesu byla v roce 2014 na MS ustanovena a zahájila činnost Komise pro nový trestní řád.** Jejími členy jsou rovněž státní zástupci. V listopadu téhož roku byly touto komisí schváleny Východiska a principy nového trestního řádu. Mezi **cíle probíhající rekodifikace trestního práva procesního** náleží mj.:

- zrychlení trestního řízení ve všech stádiích,
- posílení postavení státního zástupce při výkonu dozoru v přípravném řízení,
- zavedení procesní odpovědnosti státního zástupce za neprovedení důkazů v potřebném rozsahu prokazujících vinu obžalovaného v řízení před soudem,
- zavedení možnosti využití majetku, který připadl státu na základě majetkových trestů uložených v trestním řízení, ve prospěch obětí trestných činů.

Přestupky

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byl schválen usnesením vlády ze dne 27. října 2014 č. 864. Jako vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 200/1990 sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byl pak předložen k projednání Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (sněmovní tisk č. 368).

Hlavním záměrem zákona je evidovat v Rejstříku trestů vybrané přestupky podle zákona o přestupcích, a postihovat recidivu vybraných přestupků zejména odstupňováním výše dosavadních sankcí obsažených v zákoně o přestupcích. Dále se navrhuje evidovat, kromě vybraných přestupků podle zákona o přestupcích,

taktéž přestupky podle zvláštních zákonů za účelem posouzení spolehlivosti konkrétních osob.

MV v roce 2012 připravilo **návrh věcného záměru zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich** (zákon o přestupcích) a předložilo jej k projednání vládě. Vláda věcný záměr zákona projednala a schválila dne 3. dubna 2013. MV na základě věcného záměru zákona připravilo paragrafové znění návrhu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který se v současnosti nachází v legislativním procesu a účinnosti by měl nabýt počátkem roku 2017.

Hlavním cílem navrhovaného zákona je zajistit komplexní právní úpravu základů správní odpovědnosti právnických, podnikajících fyzických a fyzických osob za přestupky spolu s určením druhů správních trestů, ochranných opatření a zásad pro jejich ukládání, včetně právní úpravy řízení k uplatnění této odpovědnosti.

Evidence obyvatel a rodných čísel

MV navrhlo několik úprav, které jsou součástí návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Návrh obsahuje mj. úpravu místní příslušnosti pro podání žádosti o vydání a převzetí občanského průkazu.¹⁰⁷

Zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních

Dnem 1. ledna 2014 nabyl účinnosti **zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních č. 104/2013 Sb.**, který upravuje postupy justičních, ústředních a jiných orgánů v oblasti mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních a postavení některých subjektů působících v této oblasti a zapracovává příslušné předpisy EU. Dosavadní úprava právního styku

s cizinou v trestním řádu byla již dlouhodobě nevyhovující, a proto bylo přistoupeno k vydání samostatného zákona, který tuto oblast komplexně a podrobně upravuje.

Tentýž den nabyt účinnosti navazující zákon č. 105/2013 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Novelizovanými předpisy jsou:

- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Novela upravuje příslušná ustanovení trestního řádu a zejména vypouští celou hlavu dvacátou pátou v části čtvrté s názvem Právní styk s cizinou (§ 375 až 460zp), která již dlouhodobě byla nevyhovující.
- zákon č. 40/2009 Sb., TZ, ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na nový zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních se upřesňují zejména ustanovení týkající se vydávání a předávání občanů ČR, promlčecí doby, podmíněného propuštění a započítání vazby a trestu.
- zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Zrušuje se dosavadní úprava právního styku s cizinou (§ 43 až 47) a nahrazuje se odkazem na užití zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

Migrace

V roce 2014 byly provedeny **dvě novely zákona č. 326/1999 Sb.**, o pobytu na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně se jednalo o změny, které byly provedeny následujícími zákony:

- Zákon č. 101/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (nabyt účinnosti dnem 24. června 2014). Jeho obsahem byla zejména nová úprava pobytu cizinců na území ČR za účelem zaměstnání (zaveden institut „zaměstnanecké karty“).¹⁰⁸ Tímto zákonem

¹⁰⁷ Podat žádost bude možné tak jako dosud na kterémkoliv obecním úřadě obce s rozšířenou působností, avšak převzít občanský průkaz bude možné pouze na úřadě, na kterém byla žádost podána. Obdobně bude stanovena místní příslušnost i na úseku cestovních dokladů.

¹⁰⁸ Tato úprava je implementací směrnice 2011/98/EU o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv

byl rovněž novelizován zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.¹⁰⁹

- Zákon č. 267/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (nabyl účinnosti dnem 31. prosince 2014). Uvedeným zákonem byly mj. zrušeny změny příslušných právních předpisů související se zavedením tzv. jednotného inkasního místa, které měly nabýt účinnosti dnem 01. ledna 2015 (v zákoně o pobytu cizinců se to týkalo ustanovení § 46 odst. 7 písm. d/ a e/).

V roce 2014 byly zpracovány dvě novely vyhlášky č. 428/2010 Sb., stanovící okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě uděleného letištního průjezdního víza, ve znění pozdějších předpisů.¹¹⁰

Kromě toho byla v roce 2014 provedena novela vyhlášky č. 88/2011 Sb., o technických podmínkách a postupu při pořizování biometrických údajů a podpisu cizince pro účely vydání průkazu o povolení k pobytu. Touto novelou byl zaveden nový způsob hodnocení kvality otisků prstů rukou, který umožňuje pořizování i méně kvalitních otisků.¹¹¹ Z obdobných důvodů byla provedena i novela vyhlášky č. 415/2006 Sb., kterou se stanoví technické podmínky a postup při pořizování a dalším zpracovávání biometrických údajů obsažených v nosiči dat cestovního dokladu.¹¹²

pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě. Současně tímto zákonem byla zrušena vyhláška č. 29/2013 Sb., která stanovila seznam zemí, jejichž státní příslušníci byli oprávněni požádat o vydání zelené karty, neboť tento institut byl zrušen.

¹⁰⁹ Nová úprava stanoví, že rozhodne-li soud o zrušení rozhodnutí ministerstva o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, ministerstvo umožní žadateli bez zbytečného odkladu zařízení opustit.

¹¹⁰ Těmito novelami bylo zajištěno vyřazení státních příslušníků Kazašské republiky a Uzbeké republiky (vyhláška č. 20/2014 Sb.) a státních příslušníků Jordánského hášimovského království (vyhláška č. 198/2014 Sb.) z okruhu cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území ČR pouze na základě uděleného letištního průjezdního víza. První uvedená změna nabyla účinnosti dnem 15. února 2014 a druhá dnem 1. října 2014.

¹¹¹ Vyhláška č. 194/2014 Sb., účinná dnem 1. ledna 2015.

¹¹² Vyhláška č. 206/2014 Sb., účinná dnem 1. ledna 2015.

Daňová kriminalita

V oblasti boje proti daňové kriminalitě nabyt dne 1. července 2014 zákon č. 201/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (účinnost od 1. července 2014 a 1. prosince 2014).

Cílem zákona je navýšení sazby spotřební daně z tabákových výrobků tak, aby ČR splňovala požadavky směrnice Rady 2011/64/EU ze dne 21. června 2011 o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků a znovuzavedení tzv. zelené nafty, tedy vracení spotřební daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu, a to v návaznosti na programové prohlášení vlády.

3.2 Oblast prevence kriminality

Preventivní politika zahrnuje opatření zejména nerepresivní povahy směřující k předcházení trestné činnosti a k minimalizaci rizik a následků s kriminalitou souvisejících. Jejím cílem je snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů. Odpovědnost za vytváření koncepce a koordinaci preventivní politiky má meziresortní orgán Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen „Republikový výbor“). Jeho úloha je především iniciační, koordinační a informační a nese gesci za zpracování materiálů pro jednání vlády ČR z oblasti prevence kriminality. Rozhoduje také o přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na programy a projekty vytvářené v rámci vládou schválené Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (dále jen „Strategie“).

I. Prevence kriminality na mezinárodní úrovni

Mezinárodní aktivity ČR v oblasti prevence kriminality se soustředily především na spolupráci v rámci organizací a institucí EU. MV ČR v Evropské síti prevence kriminality (*European Crime Prevention Network, EUCPN*) zřízenou na základě Rozhodnutí Rady 2009/902/JHA. Tato síť stanoví úkoly členských zemí prostřednictvím víceleté strategie s cílem posílit roli prevence kriminality, stanovit společné klíčové priority a zefektivnit preventivní aktivity v rámci celé EU.

V roce 2014 zasedala Rada EUCPN celkem čtyřikrát. Hlavním tématem po celý rok byla účinná prevence obchodování s lidmi a nelegální migrace, což představuje pro obě předsednické země (Řecko, Itálie) jeden z největších problémů z hlediska kriminality. Tomuto tématu byla zasvěcena i soutěž o nejlepší preventivní projekt roku – Evropská cena prevence kriminality. Ve dnech 4.–5. prosince 2014 se konala v Římě **Konference dobré praxe EUCPN**, na které byl vyhlášen nejlepší evropský projekt. Jednalo se o dánský projekt nestátní neziskové organizace „**HopeNow**“ zaměřený na celoroční systém vzdělávání o problematice obchodování s lidmi, a to na úrovni středních škol, univerzit a církevních škol. Každá členská země může do soutěže ECPA nominovat jeden projekt na dané téma. Vítězem českého národního kola se pro letošní rok stal projekt **Zaměstnávání cizinců na území ČR v souvislosti s legalizací jejich**

pobytu – školení spolupracujících subjektů nominovaný Krajským ředitelstvím policie Jihočeského kraje (Odbor cizinecké policie). Tento projekt byl v rámci konference prezentován společně s dalšími vítěznými projekty národních kol členských zemí EU.

MV se zúčastnilo každoročního zasedání **Výboru pro prevenci kriminality a trestní justici (CCPCJ) OSN ve Vídni**, pracovní konference FRONTEX ve Finsku, **konference věnované mechanismům pátrání po pohřešovaných dětech v SRN a v Belgii**.

MV vede agendu spojenou s **komunitárním programem EU DAPHNE**. Jedná se o program zaměřený na prevenci všech forem násilí a podporu obětí a rizikových skupin (děti, mládeže a žen). Za účelem informování o podmínkách programu se zástupce MV pravidelně zúčastňuje veletrhů komunitárních programů v regionech ČR.

II. Prevence kriminality na meziresortní úrovni

Ministr vnitra jako předseda Republikového výboru pro prevenci kriminality předložil v 1. čtvrtletí 2015 vládě k projednání **„Zprávu o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 za rok 2014“**. Materiál bude předložen pro informaci také Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky současně s předkládanou Zprávou o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR v roce 2014.

V rámci vybudovaného systému prevence kriminality směřovaly v roce 2014 priority Republikového výboru k prevenci kriminality dětí a mládeže, k otázkám bezpečnostní situace v sociálně vyloučených lokalitách a preventivním projektům zaměřeným na předcházení a řešení jejich problémů, prevenci předlužování, k pomoci obětem trestné činnosti, zejména obětem domácího násilí, ke zvyšování bezpečí seniorů a ke snižování rizik spojených s internetovou kriminalitou. Důraz byl kladen na zdokonalování analytické činnosti, vyhodnocování kvality a efektivity projektů a na vzdělávání.¹¹³

¹¹³ Na pravidelných jednáních Republikového výboru byly projednávány materiály členů tohoto výboru, které předkládaly vládě ČR a jejich koncepční materiály související s prevencí kriminality, výsledky řešených výzkumných úkolů (např. závěry výzkumu k situaci v oblasti extremistických hnutí v ČR), metodické pokyny

Republikový výbor projednal v květnu 2014 „Analýzu potřebnosti legislativní úpravy prevence kriminality“, kterou vypracoval IKSP ve spolupráci s odborem prevence kriminality MV. Z proběhlých diskusí během roku 2013 a 2014 v rámci Republikového výboru, za účasti širší odborné veřejnosti i dalších relevantních subjektů (např. Svaz měst a obcí ČR) vyplynulo, že názor této širší skupiny odborníků na potřebu legislativní úpravy prevence kriminality není jednotný. Objevily se hlasy volající po nové komplexní právní úpravě, požadavky na dílčí úpravy již existujících právních předpisů, i názory, že současný stav je plně vyhovující. Republikový výbor přijal následující doporučení:

a) na základě provedené analýzy postupovat cestou dílčích novelizací stávajících právních předpisů, které upravují preventivní činnosti nebo postavení subjektů, jež se na prevenci kriminality podílejí, s cílem vytvořit stabilnější a efektivnější podmínky pro prevenci kriminality;

b) začlenit témata prevence kriminality do strategických dokumentů vlády ČR týkajících se trestní politiky.

V květnu 2014 zřídil ministr vnitra meziresortní Pracovní skupinu pro řešení problémů sociálně vyloučených lokalit (dále jen „SVL“) na úrovni náměstků příslušných resortů a zástupců obcí a krajů. Pracovní skupina se zabývala potřebnými legislativními i nelegislativními změnami pro zlepšení situace SVL (např. problematika dávek na bydlení, sociálních služeb, výkupu kovů, prevence kriminality, kontroly ubytoven a další). O její činnosti byla informována vláda ČR.

III. Prevence kriminality na místní úrovni

Na základě stanovených priorit Strategie pokračovalo MV v podpoře realizace **Programu prevence kriminality v krajích a obcích**. Hlavními cíli Programu jsou posílení pocitu bezpečí občanů, eliminace kriminálně rizikových jevů a ochrana lokálních komunit před kriminalitou. K zajištění vyšší míry bezpečí obyvatel ČR a realizaci preventivních opatření vyhlásilo MV v roce 2014 dvě kola dotačního řízení k Programu prevence kriminality.

jednotlivých resortů, včetně informací o resortních dotačních politikách. Byly projednány přípravné práce k realizaci individuálních preventivních projektů systémového charakteru, které budou podpořeny z prostředků EU.

V roce 2014 bylo podpořeno 265 projektů prevence kriminality celkovou částkou 51 735 000 Kč. Jednalo se o projekty z oblasti sociální prevence, které se týkaly zejména práce s rizikovými skupinami dětí a mládeže, byly zaměřeny na zvýšení bezpečí seniorů a zvláště zranitelných skupin osob, na eliminaci fatálního zadlužení a prevenci zneužívání v kyberprostoru. Jednalo se o projekty, které nejsou pokryty jinými dotačními tituly ústředních orgánů státní správy. Z oblasti situační prevence byly podpořeny nejčastěji projekty vybudování a rozšíření městských kamerových dohlížecích systémů, jejich propojení mezi obecní policií a PČR a zabezpečení objektů měst a obcí (oblast situační prevence je finančně podporována pouze v rámci Programu prevence kriminality.

Požadavek na komplexnost, prolínání se a návaznost různých typů preventivních projektů v rámci Programu přispívá k řešení místních bezpečnostních problémů. Z tohoto hlediska se jedná o efektivní a konkrétně cílenou podporu do zvláště problémových lokalit a regionů.¹¹⁴

MV na základě požadavku samospráv krajů a obcí zjednodušilo podmínky pro získání dotace a upravilo základní metodické materiály pro přípravu a zpracování Programu prevence kriminality pro rok 2015 – **Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality.**

K přípravě Programu prevence kriminality 2015 proběhly ve všech krajích instruktážní semináře, kterých se zúčastnili zástupci příslušných krajských úřadů, odboru prevence kriminality MV, zástupci obcí a preventisté PČR.

IV. Specifické projekty prevence kriminality

V roce 2014 pokračovala realizace a podpora specifických preventivních programů, jejichž realizátory jsou samosprávy i nestátní neziskové organizace, zaměřené na dětské a mladistvé

¹¹⁴ Důležitým hlediskem úspěšnosti je hodnocení a sledování efektivity podpořených projektů. Kromě dílčích a konkrétních výstupů (přímých indikátorů projektu) je dlouhodobě sledován vývoj bezpečnostní situace, index kriminality a index rizikovitosti realizátorů – krajů a obcí. Také v průběhu roku 2014 provádělo MV analýzu dat získávaných od PČR, MPSV a Úřadu práce a zpracovávalo „statistickou matici“ pro přesnější a podrobnější sběr dat (až na úroveň částí obcí), která by přispěla k efektivnějšímu a účinnějšímu hodnocení rizikovitosti a umožnila detailnější zaměření jednotlivých projektů.

delikventy, sociálně vyloučené skupiny, oběti trestné činnosti a oběti domácího násilí.

Prevence kriminality v prostředí sociálně vyloučených komunit

Specifickým projektem zvyšujícím bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, působícím preventivně proti extremismu a motivujícím samosprávy i občany k hledání pozitivních řešení problémů je projekt **Asistent prevence kriminality** (dále jen „APK“), který od září roku 2009 úspěšně realizuje odbor prevence kriminality MV v celé ČR.

Projekt Asistent prevence kriminality funguje v současné době v **53 obcích, kde působí celkem 170 asistentů** zaměstnaných u obecní policie anebo u obce. V každé obci je také vytvořena pozice mentora – strážník obecní policie – který asistentům předává úkoly, kontroluje jejich plnění, pomáhá asistentům při zvládnutí úkolů a překonávání problémů. Na realizaci projektu se podílí i jednotlivá pracoviště PČR v příslušných lokalitách. Meziročně došlo ke zvýšení počtu asistentů o 22.

Projekt APK je podporován v současné době ze dvou finančních zdrojů – státní rozpočet MV v rámci Programu prevence kriminality, druhým zdrojem je Evropský sociální fond, OPLZZ. V roce 2014 byla vydána **Metodika výběru, přípravy a činnosti asistenta prevence kriminality**. Dalším projektem, který reaguje na konkrétní bezpečnostní potřeby obcí a měst s cílem pozitivně ovlivnit situaci v oblasti správy bytového fondu obce a zvýšit bezpečí v bytových domech, je preventivní projekt „**Domovník – preventista**“, který byl odpilotován v roce 2013 v pěti městech ČR. V roce 2014 byly v rámci Programu prevence kriminality poskytnuty dotace na činnost 25 domovníků ve 12 obcích.

Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech

MV pokračovalo v realizaci projektu Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech (dále jen „NKMPPD“), jehož cílem je rychlé a úspěšné nalezení pohřešovaných dětí.¹¹⁵

¹¹⁵ Základem NKMPPD je pátrací činnost PČR a při rozsáhlých akcích v terénu je rovněž zapojován integrovaný záchranný systém (IZS). Systém zlepšuje existující mechanismy spolupráce mezi zainteresovanými subjekty, efektivně využívá existující komunikační kanály a koordinaci odpovědných orgánů. Podstatnou součástí projektu je zapojení široké veřejnosti do pátrání a zajištění

Koncem roku 2013 se stalo dalším partnerem projektu **občanské sdružení Ztracené dítě**, které je provozovatelem **evropské krizové linky pro pohřešované děti 116 000**. Jejím primárním účelem je bezplatná a nepřetržitě dostupná krizová pomoc pohřešovaným dětem, jejich rodinám či blízkým a podpora NKMPPD. Pracovníci linky 116 000 též poskytují preventivní poradenství související s problematikou pohřešovaných dětí. Krizové linky v Evropě (nejen na území EU) vytvářejí jednotně definovanou a propojenou síť, která umožňuje efektivní přenos informací mezi jednotlivými státy. Celoevropský charakter této služby tudíž umožní všem potřebným, kteří se nacházejí na území působnosti těchto linek, přístup (po vytočení čísla 116 000) ke stejnému druhu služby v příslušném členském státě. Zajistit udržitelnost této služby v ČR i do budoucna je úkolem meziresortní pracovní skupiny, která funguje na základě rozhodnutí ministra vnitra od března 2014 a je složena ze zástupců veřejné správy i nestátních neziskových organizací.

V lednu 2014 byla podepsána dohoda o partnerské spolupráci mezi NKMPPD evropskou platformou pro pohřešované děti **AMBER Alert Europe** se sídlem v Bruselu. Tímto krokem se NKPPD stalo součástí unikátní přeshraniční sítě subjektů (policejní útvary a nestátní neziskové organizace), jež mohou spolupracovat v rámci některých pátracích úkonů, vyměňovat si zkušenosti či se podílet na zefektivňování pátracích systémů v jednotlivých zemích EU. Tato evropská platforma vytvořila **Memorandum pro Evropský parlament a Evropskou komisi – Doporučení efektivního celoevropského přístupu k přeshraničním problémům souvisejících s dětmi v ohrožení a dětskými únosy**.

V únoru 2014 MV prezentovalo NKMPPD na jednání odborníků a policistů týkající se problematiky pátrání po pohřešovaných dětech, které pořádalo AMBER Alert Europe (Brusel) a německý provozovatel evropské krizové linky pro pohřešované děti 116 000 (*Initiative Vermisste Kinder*) v Hamburku. Cílem tohoto setkání bylo seznámit německé kolegy s jednotlivými fázemi pátrání v sousedních zemích a projednat možnou spolupráci či společný postup v případech přeshraničního pátrání

potřebné psychologické podpory rodinám pohřešovaných dětí.

po pohřešovaném dítěti s příznakem „dítě v ohrožení“.

U příležitosti Mezinárodního dne dětí (1. června) byly **vytištěny informační letáky o NKMPD a evropské krizové lince pro pohřešované děti 116 000**. Letáky byly distribuovány všem odborům tisku a prevence PČR, všem manažerům prevence kriminality na krajských úřadech, všem relevantním spolupracujícím organizacím a rovněž je možné tento leták stáhnout z webových stránek NKMPD – pomoztemenajit.cz.

Od oficiálního spuštění v květnu 2010 byl mechanismus NKMPD ze strany policie aktivován již ve **122 případech** (13 případů za rok 2014)¹¹⁶. Dosavadní zkušenosti a průběžná vyhodnocení ukazují, že systém je efektivní a splňuje účel, pro který byl zřízen.

Systém včasné intervence (SVI)

V únoru 2013 vláda ČR projednala Zprávu o stavu realizace Národního projektu systému včasné intervence jako součásti reformy systému péče o ohrožené děti¹¹⁷, kterou předkládalo MPSV. Ve Zprávě bylo popsáno, že SVI se stane součástí nového informačního systému sociálně právní ochrany dětí (dále jen „IS SPOD“) a že pro jeho realizaci budou využity finanční zdroje EU. V roce 2014 k žádnému posunu v realizaci SVI nedošlo.

Domácí násilí

Oblast domácího násilí je trvale zařazena mezi priority MV. Na základě plnění usnesení vlády ČR č. 262 ze dne 13. dubna 2011 MV zpracovává a každoročně předkládá souhrnnou zprávu k **Národnímu akčnímu plánu prevence domácího násilí na léta 2011 až 2014** (dále jen „NAP DN“) za uplynulý rok. Tento vládní materiál zahrnuje úkoly, které se týkají nejen působnosti resortu vnitra a PČR, ale také dalších ministerstev (MMR, MPSV, MŠMT, MS, MZ) a nevládního sektoru. Souhrnná zpráva za rok 2013 byla předložena vládě v prosinci 2014 a byla vládou projednána v lednu 2015.

Dne 18. února 2014 zasedala dotační komise pro poskytnutí neinvestiční státní dotace nestátním neziskovým organizacím v rámci

¹¹⁶ Stav ke dni 12. prosince 2014.

¹¹⁷ Tato zpráva navazuje na usnesení vlády č. 191/2011, které konstatuje, že Systém včasné intervence (dále jen „SVI“) je meziresortním projektem, jehož cílem je prevence rizika delikventního vývoje dětí a ochrana dětí před trestnou činností. Gesci za jeho národní rozšíření dává ministru práce a sociálních věcí ve spolupráci s ministrem vnitra.

dotačního titulu **„Prevence sociálně patologických jevů“ se zaměřením na prevenci domácího násilí a trestné činnosti páchané na seniorech pro rok 2014**. Předloženo bylo celkem 7 žádostí. Projekty byly zaměřeny na aktivizační programy pro seniory v oblasti prevence domácího násilí, na osvětové aktivity pro odbornou a širokou veřejnost se zaměřením na medializaci problematiky domácího násilí páchaném na seniorech v domácím a institucionálním prostředí a medializaci problematiky trestné činnosti páchané na seniorech.

V roce 2014 bylo podpořeno 7 projektů 6 organizací částkou 1 526 000 Kč (Centrum nové naděje, o. s., Diakonie ČCE – středisko západní Čechy, proFem – Konzultační středisko pro ženské projekty, o.p.s., ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy, Prosefona, o.s., Život 90).

Prevence rizik souvisejících s virtuální komunikací

Rizikový obsah internetu a anonymní rizika virtuální komunikace (kyberšikana, dětská pornografie nebo stránky propagující extremistická hnutí) nejvíce ohrožují děti, které si neuvědomují potenciální nástrahy a rizika. MV je od roku 2011 partnerem projektu **„E-Synergie“**, který realizovala Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci a který byl financován z prostředků EU. V květnu 2014 byl projekt úspěšně ukončen. Hlavním cílem projektu bylo systematicky snižovat rizika spojená s virtuální komunikací s ohledem na mladou generaci. Projekt byl zaměřen především na vzdělávání budoucích pedagogů v oblasti prevence kriminality páchané prostřednictvím elektronických médií a také na vzdělávání a proškolení osob, které provádějí vyšetřování počítačové kriminality a na zařazení problematiky prevence negativních jevů ve virtuální komunikaci do vzdělávání policistů v základní odborné přípravě.

Prevence předluženosti jako kriminogenního faktoru

Pokračovala činnost **Aliance proti dluhům** (dále jen „APD“), kterou v roce 2011 založilo MV spolu s PMS ČR a nestátní neziskovou organizací Rubikon centrum. Hlavním cílem APD je systematické působení na zvýšení ochrany občanů, proti nezdravému zadlužování a prevence trestné činnosti spojené se zadlužením. K posílení ochrany spotřebitele

došlo výrazným způsobem novelami zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, které nabýly účinnosti v roce 2013 a 2014. Aliance má několik priorit, mezi které patří i alternativní formy oddlužení, vytvoření sanačního fondu či zavedení účtu chráněného proti exekuci.¹¹⁸

V rámci Programu prevence kriminality podporuje již několik let MV aktivity samospráv i nestátního sektoru v oblasti prevence zadlužování, zvyšování finanční gramotnosti veřejnosti, poradenství i k pomoci splácet své závazky a nedostat se do dluhové celoživotní pasti. V roce 2014 byly v rámci Programu prevence kriminality podpořeny regionální projekty krajů Středočeského, Plzeňského a kraje Vysočina a projekty měst Nový Jičín, Olomouc a Beroun.

„Bezpečná lokalita“ a „Bezpečná země“

V roce 2014 pokračoval společný preventivní projekt Poradního sboru pro situační prevenci kriminality ministra vnitra „Bezpečná země“ v rámci akce „Bezpečná lokalita“. Projekt Bezpečná země si klade za cíl podpořit mechanické zábranné systémy, zlepšit informovanost občanů a podpořit řemeslnou činnost českých firem. K obsahu projektu patří zejména ukázat veřejnosti jak správně a účinně zabezpečit svůj byt, dům a majetek prostřednictvím funkčních zabezpečovacích prvků nebo jejich kombinacemi a v reálném životě propojit teoretická doporučení MV s praktickými zkušenostmi Cechu mechanických zámkových systémů ČR.¹¹⁹

¹¹⁸ MV se rozhodlo samo realizovat projekt na zajištění objektivního, dostupného a garantovaného poradenství pro občany v oblasti zadlužování jako prevenci nekalým praktikám. Projekt „Vytvoření jednotného systému v oblasti finanční gramotnosti a prevence předlužení na úrovni územních samosprávných celků“, reg. č. CZ.1.04/4.1.00/B6.00040, měl být realizován s finanční podporou EU, byl schválen a měl být zahájen do konce roku 2014. Jeho podstatou je vzdělání a dlouhodobá odborná podpora pracovníků obcí a krajů, kteří budou poskytovat poradenské služby občanům co nejbliže místu jejich bydliště. Do projektu mělo být zapojeno více než 1 100 pracovníků samospráv. V rámci veřejné zakázky na dodavatele služeb však nebyla podána žádná nabídka, výběrové řízení bylo zrušeno a realizace projektu vzhledem k nedostatku času na jeho realizaci byla ukončena. MV nicméně bude mít snahu tento projekt znovu realizovat a vypsát opětovně výběrové řízení v novém Programovém období 2014 – 2020.

¹¹⁹ Hlavními výstupy společné práce MV a členů Poradního sboru jsou publikace „Pokyny ke stanovení úrovně zabezpečení objektů a provozoven proti krádežím vloupáním podle evropských norem“ a „Katalog doporučených produktů k ochraně osob a majetku“.

V lednu 2014 schválil Poradní sbor metodiku projektu „Bezpečné bydlení – Bezpečná lokalita“ s názvem „**Manuál bezpečného bydlení**“. Nabízí občanům ucelené informace k zabezpečení majetku, ochraně osob a zásadám bezpečného chování, kombinuje opatření situační (technická), režimová, sociální a legislativní.

V. Informační aktivity a medializace prevence kriminality

MV se zaměřilo na prezentace preventivních doporučení v souvislosti s krajskými a lokálními programy prevence kriminality a v rámci specifických projektů. Medializovalo úspěšné preventivní aktivity a seznamovalo s vývojem a trendy kriminality v zájmu formování postojů veřejnosti k ochraně majetku, vlastní bezpečnosti a k veřejnému pořádku.

Informace z oblasti prevence kriminality jsou pro veřejnost poskytovány nejen prostřednictvím webových stránek MV, ale i prostřednictvím speciálního webu www.prevencekriminality.cz, který posiluje vzájemnou komunikaci s manažery prevence kriminality v krajích, městech a obcích, s policejními preventisty, s pracovníky nestátních neziskových organizací a dalších spolupracujících institucí. Prospěšné informace i prakticky využitelné rady a doporučení na něm najdou také zájemci z řad laické veřejnosti.

MV vydává elektronický zpravodaj **Prevence do každé rodiny**. Je to měsíčník zaměřený na informování odborníků o aktuálních odborných tématech i na ovlivnění laické veřejnosti v zájmu posílení odpovědného přístupu k osobnímu bezpečí. Zpravodaj je distribuován manažerům prevence kriminality, policistům a prostřednictvím samospráv měst a obcí do jednotlivých domácností.

V roce 2014 vznikl cyklus reportáží s názvem **PrevTour**, jehož smyslem je zmapovat úspěšné aktivity prevence kriminality uskutečňované ve městech a obcích ČR. Cyklus, který je měsíčně zveřejňován na www.prevencekriminality.cz, má působit jako inspirační zdroj pracovníkům v oblasti prevence kriminality pro šíření praktických zkušeností a osvědčených projektů.

V září 2014 se v Praze konal **6. ročník** mezinárodního veletrhu nejnovějších trendů zabezpečovací techniky, systémů a služeb **FS Days**, kde pracovníci MV zajišťovali v úzké spolupráci s Cechem mechanických zámkových systémů ČR a PČR chod poradenského centra.

Kromě prezentace projektu „Bezpečná země“ podávali zájemcům i obecné informace z oblasti prevence kriminality.

V březnu 2014 byly vyhlášeny výsledky 3. ročníku soutěže „**Nejlepší preventivní projekt kraje, města a obce**“ za rok 2013, jehož cílem je ocenit úspěšné projekty a podpořit výměnu zkušeností a dobré praxe. Pro rok 2013 bylo vyhlášeno téma „Komplexní přístup k prevenci kriminality se zaměřením na ohrožené skupiny obyvatel“. Vítězem se stal projekt nominovaný Magistrátem hl. m. Prahy a realizovaný obecně prospěšnou společností Proxima Sociale s názvem „Služby v komunitě“. V říjnu 2014 pak byl vyhlášen 4. ročník soutěže (vyhodnocení a ocenění v březnu 2015).

Prevence kriminality v rámci resortu vnitra

V dubnu 2014 byl policejním prezidentem přijat strategický materiál „**Koncepce prevence kriminality Policie ČR na léta 2014 až 2016**“ (dále jen „Koncepce“). PČR v Koncepci zcela zřetelně deklaruje záměr zásadním způsobem posílit roli prevence kriminality v rámci svých činností, kdy vnitřní mechanismy policejní organizace budou nastaveny tak, aby se prevence kriminality mohla stát integrální součástí policejní práce na všech úrovních. V rámci nové Koncepce byla taktéž zřízena „**Metodická rada Policie České republiky pro prevenci kriminality**“, jako kolektivní orgán pro metodické vedení systému prevence kriminality a koordinaci jeho činností v rámci PČR. Rada zároveň plní funkci poradního orgánu policejního prezidenta pro oblast prevence kriminality.

MV v souladu se Strategii prevence kriminality vyhlásilo v květnu 2014 **Program prevence kriminality Ministerstva vnitra v oblasti prevence kriminality**. Vyhlášení programu i priority na rok 2014 byly konzultovány a schváleny Metodickou radou PČR pro prevenci kriminality. Na výzvu reagovalo 8 krajských ředitelství PČR a 2 útvary PP ČR. Bylo podpořeno 14 projektů v souhrnné částce 1 200 000 Kč.¹²⁰

¹²⁰ Přednostně byly k podpoře doporučeny celostátní preventivní projekty, které reagují na aktuální bezpečnostní problémy, souvisejí s prioritami Strategie a mají nastavena kritéria měření efektivity dopadů. Jednalo se především o projekty týkající se prevence trestné činnosti na zvláště zranitelných skupinách osob a prevence viktimmů, projekty týkající se prevence trestné činnosti páchané dětmi a mladistvými, prevence majetkové trestné činnosti, prevence zneužívání návykových látek ve veřejném prostoru, projekty přinášející inovativní přístupy ke

Realizované projekty z prostředků EU OPLZZ

1) V květnu 2014 byl zahájen projekt „**Mezioborovým vzděláváním ke zvýšení bezpečnosti seniorů**“ (reg. č. CZ.1.04.1.00/B6.00026). Jeho hlavním cílem je připravit během osmnácti měsíců systém vzdělávání pro pracovníky veřejné správy a samosprávy v oblasti prevence, vyšetřování a stíhání trestných činů páchaných na seniorech. Za tímto účelem byly naplánovány následující dílčí aktivity:

- vytvoření vzdělávacích programů pro pracovníky veřejné správy a samosprávy (především pro pracovníky PČR, soudce a státní zástupce a pracovníky orgánů územní samosprávy) v oblasti prevence, vyšetřování a stíhání trestných činů páchaných na seniorech,
- vyškolení budoucích školitelů těchto kurzů na středních policejních školách a
- realizace pilotních kurzů, které ověří jednotlivé vzdělávací kurzy v praxi.

2) Od června 2014 realizuje MV projekt „**Mapy budoucnosti – moderní nástroj ke zvýšení efektivity a kvality výkonu veřejné správy v oblasti prevence kriminality založený na analýze a predikci kriminality**“ (reg. č. CZ.1.04/4.1.00/B6.00041). Cílem projektu je prostřednictvím mezinárodní srovnávací studie a odborných workshopů zmapovat, jak jsou v zahraničí využívány nástroje pro mapování, analýzy a predikci kriminality (k čemu jsou využívány, za jakých podmínek, jaká pozitiva, ale i náklady přinášejí) a dát doporučení, jak by takové nástroje mohly být efektivně využívány i v ČR (zejména PČR a obcemi, resp. jejich obecními policiemi).

3) V roce 2014 byl zahájen druhý individuální projekt ESF OP LZZ „**Asistent prevence kriminality II.**“ (reg. č. CZ.1.04/3.3.00/C5.00001). Cílem projektu je snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků (protiprávního jednání obecně) v sociálně vyloučené lokalitě, zajištění vymahatelnosti práva, prevence sousedských sporů, bagatelní a latentní protiprávní činnosti, kterou PČR a obecní policie v rámci sociálně vyloučených lokalit obtížně řeší. Vybraný asistent prevence kriminality (dále jen „APK“) je

zvyšování informovanosti a motivaci obyvatel k aktivnímu přístupu k zajištění vlastní bezpečnosti.

po zaškolení zaměstnán v rámci obecní či městské policie nebo u obce.¹²¹

Projekt bude ukončen v říjnu 2015. V měsíci srpnu 2014 bylo ukončeno výběrové řízení na výběr dodavatele služeb „Podpora při práci s cílovou skupinou a mentory“; „Podpora řízení a administrace projektu“. Projekt dále obsahuje zaškolení mentorů, vstupní vzdělávání APK, průběžné vzdělávání APK, průběžné vzdělávání a supervize mentorů a individuální poradenství APK.

¹²¹ Jde o vytvoření 75 pozic APK od 1. září 2014 v celkem 20 městech, v 11 krajích. Jedná se o města: Aš, Bílina, Brno, Bruntál, Břeclav, Duchcov, Frýdek – Místek, Jaroměř, Karlovy Vary, Nový Bor, Pardubice, Rotava, Rumburk, Sokolov, Šternberk, Ústí nad Labem, Vimperk, Vsetín, Vysoké Mýto, Žďár nad Sázavou.

3.3 Evropská unie a mezinárodní spolupráce

Azyl a migrace

V roce 2014 v důsledku migračně-humanitární krize ve Středomoří pokračovala implementace opatření za účelem **zvládnání zesílených migračních toků**, jakož i implementace legislativy utvářející Společný evropský azylový systém, který je jedním z klíčových předpokladů umožňující efektivní reakci EU na značný nárůst migračních toků zejm. v oblasti Středomoří. Zároveň pokračovala debata o dalších opatřeních ke zvládnání migračních toků, včetně nastavení opatření v oblasti solidarity. Podporu praktické spolupráce v oblasti azylu dále poskytuje Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO). ČR není v současné době zasažena migračními toky z oblasti Středomoří, hodlá se však, s ohledem na možnosti budoucího dopadu důsledků této krize, zapojit do řešení situace na celoevropské úrovni.

V oblasti legální migrace pokračovalo projednávání návrhu **směrnice o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, výměnných pobytů žáků, placené a neplacené odborné přípravy, dobrovolné služby a au-pair**, jejímž cílem je zvýšit přitažlivost EU jako centra pro výzkum a studium, a za tímto účelem usnadnit vstup a pobyt cizinců ze třetích států.

Evropská komise přijala v reakci na debatu vyvolanou některými členskými státy EU několik opatření, která mají zamezit zneužívání práva volného pohybu osob v EU. Jedním z těchto opatření má být i **Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU, jejíž finální verze byla zveřejněna 26. září 2014**. Cílem příručky je pomoci vnitrostátním orgánům členských států EU účinně řešit případy zneužívání volného pohybu občanů EU v podobě účelových sňatků, aniž by byl ohrožen volný pohyb občanů EU a členů jejich rodin uplatňovaný v dobré víře na základě unijního práva.

Dne 17. února 2014 byla schválena na Radě pro zemědělství **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci**. Dne 13. května 2014 byla na Radě

pro všeobecné záležitosti schválena **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti**.¹²²

Schengenský prostor a vízová politika

Pokračovala **debata o fungování schengenského prostoru** a o přínosech a některých negativních důsledcích volného pohybu osob. Členské státy EU se obecně shodují na tom, že pohyb osob v rámci schengenského prostoru představuje jeden z největších úspěchů evropské integrace. V kontextu zesílených migračních toků je třeba přijmout opatření, která umožní jeho plné fungování v budoucnu.

V oblasti schengenského hodnocení dojde k posílení role Evropské komise. V roce 2014 opět nedošlo k pokroku ve věci rozšíření Schengenského prostoru o Rumunsko a Bulharsko; na ministerské úrovni stále nebylo přijato potřebné rozhodnutí, jehož schválení vyžaduje jednomyslnou podporu všech současných schengenských států.

V dubnu 2014 schválila vláda materiál **Národní schengenský plán 2014**. Jedná se o základní strategický dokument pro oblast schengenské spolupráce a ochrany hranic, jehož cílem je zajistit vysoký standard ve všech oblastech schengenské spolupráce, který je prověřován formou pravidelných schengenských hodnocení.¹²³

V roce 2014 byl dokončen proces Schengenského hodnocení, v jehož rámci je hodnoceno provádění schengenských standardů v ČR. Nyní probíhá postupné plnění a vyhodnocování úkolů uložených hodnotícím výborem.

Poté, co ČR uvedla své příslušné právní předpisy do souladu s právem EU, ukončila Evropská komise řízení o nesplnění povinnosti týkající se českých právních předpisů, které dopravcům ukládaly povinnost provádět

¹²² Lhůta pro transpozici do vnitrostátních předpisů je v případě směrnice o sezónních pracovnících do 30. září 2016 a v případě směrnice o vnitropodnikově převáděných zaměstnancích do 29. listopadu 2016.

¹²³ Plán má dále do budoucna vytvořit vizi pro další rozvoj schengenského *acquis*, včetně posouzení finanční náročnosti a vytvoření národní strategie pro potřeby sestavování státního rozpočtu a využívání zdrojů EU.

systematické kontroly osob překračujících vnitřní hranice.¹²⁴

Vízový informační systém (VIS)

V roce 2014 se projednával legislativní balíček týkající se vízové problematiky, jehož cílem je mimo jiné zefektivnění společné vízové politiky a usnadnění podávání žádostí o vízum. V rámci této legislativní změny by mělo mimo jiné dojít k **přepřacování vízového kodexu či k zavedení nového tzv. cestovního víza.**

Dále došlo ke změnám příloh **nařízení č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni;** tzv. „pozitivní seznam“ byl rozšířen o nové státy.

V současné době probíhají práce na modernizaci stávajícího vízového programu MVP/EVC (Modernizace vízového procesu/Evidence vízových cizinců), který reaguje na požadavky „ostrého“ provozu Vízového informačního systému (dále jen „CS-VIS“) a na požadavky ze strany MV, které spustilo svůj vízový systém NS-VIS ČR.

Modernizace vízového programu MVP/EVC je nutná zejména z důvodu snímání biometrických identifikátorů (otisků prstů) na ZÚ ČR, resp. na ZÚ členských států schengenské spolupráce. Snímány jsou (v 16 regionech a na hraničních přechodech) otisky všech 10 prstů od každého žadatele o vízum.¹²⁵ Zahájení procesu je postupné, CS-VIS je spuštěn celosvětově po jednotlivých regionech v předem stanoveném pořadí.¹²⁶

¹²⁴ Ve sledovaném období se vyskytly čtyři případy dočasného znovuzavedení ochrany vnitřních hranic členskými státy Schengenu. Nizozemí zavedlo kontroly 14.–28. března 2014 v souvislosti se summitem o jaderné bezpečnosti v Haagu. Další dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic realizovala Belgie ve dnech 1.–6. června kvůli summitu skupiny G7. Norsko ve dnech 24.–31. července 2014 přistoupilo k těmto opatření z důvodu teroristické hrozby. Estonské úřady prováděly kontroly ve dnech 31. srpna – 3. září kvůli návštěvě prezidenta USA.

¹²⁵ Otisky prstů bude možné využívat k identifikaci osob (vyhledávání v databázi) či ověření totožnosti (porovnání jedna ku jedné). Povinnost odebírat biometrická data se vztahuje na všechny státy schengenské spolupráce.

¹²⁶ V roce 2011 byl na vízový systém ČR byl připojen na CS-VIS všech států schengenské spolupráce napojením ZÚ ČR v 1. regionu – severní Afrika. V roce 2012 byly připojeny ZÚ ČR ve 2. regionu – Blízký východ a ve 3. regionu – Perský záliv. V roce 2013 byly postupně na VIS připojeny ZÚ ČR ve 4. a 5. regionu – západní a střední Afrika, v 6. a 7. regionu – východní a jižní Afrika, v 8.

Během roku 2014 pokračovalo spuštění VIS v regionech 12 až 16 (střední Amerika, severní Amerika, Karibik, Austrálie a Oceánie, západní Balkán, Turecko a další). Bylo dosaženo shody ohledně termínů pro spuštění VIS ve zbývajících regionech 17 – 23 (Kavkaz, Ukrajina, Rusko, Čína, Japonsko, Mongolsko, KLDR, Jižní Korea, Indie, Nepál, Pákistán, Srí Lanka, Velká Británie, státy Schengenu a další).

V březnu 2014 zveřejnila Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů zprávu o fungování VIS. Systém je hodnocen pozitivně, slouží účelům, k nimž byl vytvořen. Součástí zprávy je také statistika využívání systému včetně konstatování, že během hodnotícího období nebyly zaznamenány žádné bezpečnostní incidenty.

Strategie pro vnitřní bezpečnost

V červnu 2014 zveřejnila Evropská komise **Sdělení k implementaci Strategie vnitřní bezpečnosti EU za období 2010-2014.** Konstatovala zde dosažení „značného pokroku“ při plnění základních strategických cílů a ocenila zejména posílení operativní spolupráce mezi členskými státy. Ve druhé části sdělení zmínila budoucí výzvy, zejména rychle rostoucí riziko kyberkriminality, trestnou činnost proti životnímu prostředí a podvody s energiemi. Jako průřezový cíl Evropská komise uvedla posílení vazeb mezi vnitřní a vnější bezpečností EU.

S ohledem na aktuální rostoucí hrozby iniciovalo současné italské předsednictví debatu o přezkoumání stávající Strategie vnitřní bezpečnosti a o její aktualizaci, přičemž bude nutné v debatě zohlednit i vodítka, která v červnu 2014 přijala Evropská rada k Post-stockholmskému programu. Výsledkem této debaty byly **závěry Rady o aktualizované strategii vnitřní bezpečnosti**, které schválila Rada v prosinci 2014. Sdělení Evropské komise k nové Strategii vnitřní bezpečnosti se očekává na jaře 2015.

Boj proti organizovanému zločinu a terorismu

Příliv **zahraničních bojovníků** do Sýrie a dalších oblastí, v nichž probíhá „bezpečnostní krize“, je z pohledu EU vnímán jako jedno z významných bezpečnostních rizik. Závažnost potvrzuje také rostoucí počet rekrutů

regionu – Jižní Amerika a v 9. až 11. regionu – jižní a jihovýchodní Asie a palestinské území.

z evropských států bojujících v konfliktních oblastech (ke konci roku 2014 cca 3500 osob).

V této souvislosti se během celého roku 2014 intenzivně diskutovalo několik aspektů možné odezvy na tento problém, a to zejména: možnosti trestního postihu těchto osob, výměna a sdílení informací, prevence radikalizace a spolupráce se třetími zeměmi. V září 2014 byla přijata **rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2178 (2014) o hrozbách mezinárodnímu míru a bezpečnosti teroristickými činy**, dle které by státy měly postihovat zahraniční bojovníky cestující do konfliktních oblastí za teroristickými účely. V prosinci 2014 byla založena **sít kontaktních míst pro zahraniční bojovníky**, do které ke konci roku 2014 vstoupilo 10 členských států včetně ČR.

Důležitým prvkem boje proti terorismu je předávání údajů o jmenné evidenci cestujících v letecké dopravě (*Passenger Name Records*, PNR). V roce 2014 nedošlo ke změně v otázce blokáce **návrhu směrnice o používání jmenné evidence cestujících pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti** (EU PNR) v Evropském parlamentu.¹²⁷

Dne 8. dubna 2014 zrušil Soudní dvůr EU **směrnici o uchovávání provozních a lokalizačních údajů z roku 2006, která zakotvovala povinnost operátorů uchovávat stanovené údaje pro účely odhalování závažné trestné činnosti**. Soudní dvůr EU vytkl směrnici řadu nedostatků, zejména uchovávání dat o velkém množství lidí bez ohledu na to, zda spáchali nějakou trestnou činnost, a došel k závěru, že směrnice není v souladu s Listinou základních práv EU. Obecně však Soudní dvůr EU připustil, že vzhledem k vzrůstající důležitosti elektronických komunikací umožňují údaje uchovávané podle této směrnice národním relevantním orgánům objasnit závažnou trestnou činnost, a tedy že údaje jsou cenným nástrojem pro vyšetřování. **Soudní dvůr EU tedy neodmítl uchovávání údajů jako takové, vytkl však některé nedostatky směrnice**. Evropská komise zvažuje nové legislativní uchopení této

¹²⁷ Cílem návrhu směrnice je, že letečtí dopravci budou policejním orgánům předávat údaje, které vedou o cestujících (kontaktní čísla, rezervace míst, zvláštní požadavky apod.). Tyto údaje se budou uchovávat o všech cestujících a vyhodnocovat za účelem odhalení některých druhů trestné činnosti (typický obchod s nezletilci, pašování drog, terorismus, organizovaný zločin). Mohou se uchovávat i data z letů v rámci Evropské unie.

problematiky. Zrušení směrnice se nijak nedotýká platnosti české vnitrostátní úpravy.

Ochrana osobních údajů

EU příkládá ochraně osobních údajů velkou důležitost. V průběhu roku 2014 probíhalo na všech úrovních Rady intenzivní projednávání **návrhu nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a návrhu směrnice upravující ochranu osobních údajů v rámci činnosti policejních a justičních orgánů**, která má platit v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech (oba návrhy byly předloženy Komisí v lednu 2012).

Na zasedáních ve dnech 6. června, 10. října a 4. prosince 2014 postupně dosáhla Rada částečného obecného přístupu v případě některých konkrétních aspektů návrhu nařízení. Evropský parlament přijal v březnu 2014 své stanovisko k návrhu nařízení v prvním čtení s pozměňovacími návrhy.

Projednávání směrnice není věnována tak velká pozornost jako projednávání nařízení, a tak u návrhu směrnice dosud není připraven ani text k přijetí částečného obecného přístupu.

Boj proti drogám

Mezi nejdůležitější události v oblasti protidrogové politiky na evropské úrovni v uplynulém roce patřily první čtení návrhu **nařízení Evropského parlamentu a Rady o nových psychoaktivních látkách** v Evropském parlamentu a **projednávání minimálních standardů kvality pro snižování poptávky po drogách**. K druhému tématu byla zřízena expertní konzultační skupina složená ze zástupců vědců, Evropské komise, členských států, EMCDDA a UNODC.

Evropská strategie pro Podunají

V roce 2014 byla započata implementace projektu „**South-East Danube**“, který navazuje na činnost pracovní skupiny Jihovýchod. Předkladatelem projektu je bavorská kriminální policie a projektovým partnerem NPC Praha. Projekt se zaměřuje na oblast pašování drog a prohlubování vzájemné spolupráce mezi participujícími státy. Projekt je spolufinancován z programu ISEC a bude pokračovat v roce 2015.

V roce 2014 proběhla druhá výzva programu TAF (*“Technical Assistance Facility”*), jehož hlavním cílem bylo poskytnutí pomoci při navrhování projektů tak, aby pro ně bylo snazší získat finanční dotace, a to formou konzultační

činnosti. Do druhé výzvy této asistenční pomoci se z ČR přihlásil **projekt navržený Pyrotechnickou službou PČR**, výběrovým řízením úspěšně prošel a od července do listopadu Pyrotechnická služba spolupracovala s přiděleným konzultantem.

Podobně proběhla také první výzva finančního programu START, který byl určen na spolufinancování menším projektům s rozpočtem do 44 000 EUR. V rámci prioritní oblasti 11 Dunajské strategie se do posledního kola výzvy dostal také **český projekt zaměřený na problematiku kyberkriminality**, jehož návrhatelem je společnost CZ.NIC, která je na základě memoranda podepsaného s NBÚ odpovědná za fungování národního bezpečnostního týmu CSIRT.CZ. Výsledky výzvy zatím nejsou známy.

V neposlední řadě se v roce 2014 konala dvě jednání koordinační skupiny prioritní oblasti 11 Dunajské strategie, během nichž byly zejména diskutovány všechny plánované i probíhající projekty, včetně výše uvedených.

Víceletý program pro oblast spravedlnosti a vnitřních věcí (Stockholmský program)

Evropská rada v červnu 2014 přijala v rámci svých závěrů strategická vodítka pro legislativní a operativní plánování pro nadcházející roky v rámci prostoru svobody, bezpečnosti a práva (tzv. post-Stockholmský program). Na tomtéž zasedání rovněž Evropská rada schválila dokument Strategická agenda pro Unii v čase změn, ve kterém zařadila mezi pět prioritních oblastí i prostor svobody, bezpečnosti a práva. V obou dokumentech Evropské rady potvrdila význam několika stěžejních priorit v této oblasti, kterými jsou:

- a) **lepší řízení migrace ve všech jejích aspektech** (efektivní legální migrace reagující na potřeby ekonomiky EU, důrazné potírání nelegální migrace, včetně lepší spolupráce se třetími zeměmi, společná azylová politika a posílená správa vnějších hranic EU);
- b) **předcházení trestné činnosti a terorismu a boj proti nim** (důsledné potírání organizovaného zločinu, např. obchodování s lidmi, převaděčství a kyberkriminality, boj proti korupci, boj proti terorismu a radikalizaci, současně však též dodržování základních práv a hodnot včetně ochrany osobních údajů);
- c) **zlepšení justiční spolupráce mezi členskými státy** (budování spojnic mezi

justičními systémy a tradicemi, posílení společných nástrojů včetně Eurojustu, vzájemné uznávání rozsudků).

Mezinárodně smluvní aktivity

Spolupráci s ostatními státy v oblasti zajištění vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku standardně upravují **tzv. smlouvy o policejní spolupráci**. V posledních letech byly prioritou rezortu MV zejména státy západního Balkánu, mj. i s ohledem na vízovou liberalizaci ve vztahu k těmto zemím, jakož i státy západního a jižního Kavkazu.¹²⁸

V roce 2014 vstoupily v platnost tyto smlouvy o policejní spolupráci:

- **Smlouva mezi Českou republikou a Černou Horou o spolupráci v boji proti trestné činnosti**, podepsaná 22. června 2012 v Podgorici (1. ledna 2014, publikována pod č. 1/2014 Sb. m. s.);
- **Smlouva mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, zejména terorismu, nelegálnímu obchodu s omamnými a psychotropními látkami a organizované trestné činnosti**, podepsaná dne 12. září 2013 v Sarajevu (1. srpna 2014, publikována pod č. 40/2014 Sb.m.s.);
- **Smlouva mezi Českou republikou a Státem Izrael o spolupráci v boji proti trestné činnosti**, podepsaná dne 7. října 2013 v Jeruzalémě (1. srpna 2014, publikována pod č. 41/2014 Sb.m.s.).

V roce 2014 byly podepsány následující smlouvy:

- **Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Arménské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti** (30. ledna 2014)¹²⁹ a

¹²⁸ Tyto smlouvy obsahují standardní ustanovení o rozsahu a formách spolupráce, orgánech příslušných k jejímu provádění, náležitostech žádosti o spolupráci, možnostech odmítnutí spolupráce, možnosti vyslání styčných důstojníků, předávání a ochraně osobních údajů a utajovaných informací a hrazení nákladů. Některé ze sjednávaných smluv obsahují rovněž ustanovení o sdílení údajů předaných druhou smluvní stranou v databázích zřízených podle evropského práva, zejména v SIS, s dalšími členskými státy EU, resp. schengenského prostoru, a to i bez předchozího souhlasu této druhé smluvní strany.

¹²⁹ Listina o schválení na české straně byla arménské straně předána, nyní se čeká na obdobné vyjádření arménské strany, aby mohly být naplněny podmínky pro vstup této smlouvy v platnost.

- **Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou, kterou se mění a doplňuje Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 (5. prosince 2014).**¹³⁰

V roce 2014 se v zásadě podařilo dokončit jednání o textu Smlouvy mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o policejní spolupráci a o změně a doplnění Smlouvy mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o dodatcích k Evropské úmluvě i vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 a usnadnění jejího používání ze dne 2. února 2000.¹³¹

Koncem roku 2014 byl dokončen ratifikační proces Protokolu o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi doplňujícího Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu.¹³² K Protokolu byla vystavena ratifikační listina, která bude při nejbližší příležitosti uložena u deponitáře Úmluvy – generálního tajemníka OSN.

Dne 19. června 2014 byl v Modře podepsán Protokol mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Ministerstvem vnitra Bulharské republiky o provádění společných hlídek za účelem ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti v letoviscích na území Bulharské republiky během hlavní turistické sezóny, který dnem podpisu i vstoupil v platnost. Protokol upravuje působení českých policistů v Bulharsku během turistické sezóny.

¹³⁰ Smlouva obsahuje výrazné rozšíření možnosti nasazení policistů na území druhého státu, rozšíření spolupráce na oblast přestupků či úpravu přeshraničního sledování výhradně za využití technických prostředků. Jedná se o smlouvu prezidentské kategorie, která bude po vyslovení souhlasu oběma komorami Parlamentu ČR následně předložena k ratifikaci prezidentu republiky.

¹³¹ Přípravovaná smlouva by měla komplexně upravit oblast policejní spolupráce jak na celostátní úrovni, tak v příhraničních oblastech a nahradit existující smluvní úpravu. Otevřené otázky by měly být dořešeny během 1. čtvrtletí 2015. Podpis smlouvy se předpokládá v první polovině roku 2015. Zároveň budou zahájena jednání o dvou prováděcích ujednáních ke smlouvě.

¹³² Protokol byl předložen Parlamentu ČR již v polovině roku 2013, avšak schvalovací proces nebyl kvůli rozpuštění Poslanecké sněmovny dokončen.

Dne 13. listopadu 2014 byl v Čeperci podepsán a zároveň vstoupil i v platnost Protokol o pyrotechnickém vzdělávání mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Ministerstvem vnitra Slovenské republiky k provedení Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a při ochraně státních hranic, který dnem podpisu i vstoupil v platnost. Protokol umožňuje výcvik slovenských pyrotechniků ve Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra pro kriminální policii.

Pokud jde o oblast **potírání nelegální migrace**, probíhala jednání o textech tzv. **readmisních smluv** (smlouvy o předávání a přebírání osob neoprávněně pobývajících na území) sjednávaných jménem ČR.

V únoru 2014 vláda schválila návrh na sjednání **Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Republiky Uzbekistán o zpětném přebírání a průvozu osob a protokolu k jejímu provádění.**¹³³

V listopadu 2014 byla učiněna notifikace o sjednání **Prováděcího protokolu mezi vládou ČR a Kabinetem ministrů Ukrajiny k Dohodě mezi ES a Ukrajinou o zpětném přebírání osob** smíšenému readmisnímu výboru ustavenému dle článku 15 Dohody. Protokol vstoupil v platnost dne 1. ledna 2015.¹³⁴

MV se prostřednictvím svého zástupce podílí také na tvorbě textů unijních readmisních dohod. V roce 2014 vstoupily v platnost dohody o readmisi osob s neoprávněným pobytem mezi EU a Arménií, Ázerbájdžánem a Tureckem.

MV se nadále podílelo na přípravě textů tzv. **MODE 4** v unijních dohodách o volném obchodu (v roce 2014 zejména s Japonskem, Kanadou a Vietnamem). **MODE 4** stanoví podmínky pro přeshraniční poskytování služeb v oblasti

¹³³ Jedná se o standardní readmisní dohodu upravující navrácení osob, které neoprávněně pobývají na území státu, primárně do státu jejich původu, případně do jiného státu, v němž mají povolen pobyt. Smlouva měla být podepsána při příležitosti návštěvy uzbeckého prezidenta v ČR, návštěva však byla odložena.

¹³⁴ Prováděcí protokol mj. určuje příslušné orgány pro provádění Dohody a prostředky komunikace mezi nimi, určuje hraniční přechody pro realizaci předávání osob, upravuje podrobnosti pro provedení pohovoru s osobou, která má být předána, a podmínky pro předávání osob nebo jejich průvoz.

obchodu a mimo jiné řeší otázky vstupu a pobytu vybraných kategorií osob.

Mezinárodní policejní spolupráce

Mezinárodní policejní spolupráce probíhala i v roce 2014 paralelně na nejrůznějších úrovních a dotýkala se mnoha oblastí policejní práce.

V porovnání s minulými lety došlo k výraznému navýšení aktivit v rámci Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích EU (Frontex), a to v reakci na migrační tlaky v Itálii, Řecku, Španělsku a Maďarsku. Celkem bylo vysláno 24 policistů do společných operací Frontexu a 21 do jeho výcvikových aktivit.

Je vhodné vyzdvihnout aktivity PČR při zabezpečení vysílání policistů do zahraničních mírových operací, které probíhaly i v roce 2014. Počet policistů ve třech zahraničních mírových operacích (Kosovo, Afghánistán, Gruzie) byl stabilně udržován mezi 20 až 30.

Programy spolufinancované ze zdrojů EU a jiných forem zahraniční pomoci

V roce 2014 PČR kontinuálně realizovala projekty spolufinancované či určené ke spolufinancování ze strukturálních fondů EU, komunitárních programů EU, programu švýcarsko-české spolupráce a norských fondů.

V rámci IOP ukončily ve 2. polovině roku 2014 realizaci projekty Kontaktní a koordinační centra – II. etapa, Úprava systému cizinecké policie a vytvoření relevantního datového fondu pro ROB, Lokalizační a záznamová zařízení krajských ředitelství PČR a projekt Moderní technika a technologie PČR.

Dále pokračovala realizace projektů krajských ředitelství PČR a PP ČR **Integrace operačních středisek**, jejichž cílem je zefektivnění a zvýšení účinnosti operačního řízení a nasazování sil a prostředků včetně zajištění interoperability na úrovni krajů.

Koncem roku 2014 bylo schváleno několik nových projektů v celkovém objemu cca 1 950 903 tis. Kč – Operační řízení útvarů PČR s celostátní působností, Modernizace komunikační infrastruktury, Rozvoj systému PEGAS, Sjednocení technologické platformy PČR a Zvýšení akceschopnosti PČR při řešení mimořádných událostí, jejichž realizace je plánována na rok 2015.

U Operačního programu **Přeshraniční spolupráce** byla oblast všech realizovaných projektů v roce 2014 srovnatelná s rokem 2013.

V rámci **komunitárních programů** byly v roce 2014, stejně jako v roce 2013, realizovány zejména projekty patřící do obecného programu Solidarita a řízení migračních toků.

V oblasti projektů spolufinancovaných z Finančních mechanismů pokračovala v roce 2014 realizace **projektů Programu švýcarsko-české spolupráce**, jejichž rozpočty dosahují v úhrnu finanční hodnoty ve výši cca 299 420 tis. Kč. Tyto projekty jsou mj. zaměřeny na pořízení ochranných kompletů pro pořádkové a zásahové jednotky, výstavbu multifunkčního výcvikového trenažéru a modernizaci výcvikového komplexu; v obecném rámci směřují mj. k pozitivním efektům v oblasti prevence a řízení katastrof, boje proti organizovanému zločinu a hospodářské kriminalitě a korupci.

Dále bylo koncem roku 2014 schváleno 6 projektů v rámci programu EHP/FM Norsko v celkovém objemu 185 941 tis. Kč, které jsou zaměřeny především na posílení protikorupčních opatření, sdílení informací v rámci mezinárodní policejní spolupráce, pořízení technologie e-Gate, vybudování mobilní vrstvy geoinformačního systému atd. Realizace těchto projektů je plánována na rok 2015.

(Podrobnější údaje k jednotlivým programům a projektům spolufinancovaným z EU jsou uvedeny v kap. 3.4.4 „Ekonomická oblast a oblast informačních a komunikačních systémů“.)

Společná centra policejní a celní spolupráce

Stále významnější roli v oblasti mezinárodní policejní spolupráce sehrávají společná centra policejní a celní spolupráce.

Dne 13. února 2013 vstoupilo v platnost Ujednání mezi MV ČR a Spolkovým ministerstvem vnitra Spolkové republiky Německo o zřízení **Společného centra česko-německé policejní a celní spolupráce Petrovice – Schwandorf**, podepsané v Hofu dne 13. února 2012.¹³⁵

V současnosti existuje celkem 6 společných center policejní a celní spolupráce – po 2 s Polskem (Kudowa Słone a Chotěbuz) a se SRN (Petrovice a Schwandorf) a po jednom se Slovenskem (Hodonín-Holíč) a Rakouskem

¹³⁵ Obsahem Ujednání je zakotvení základních pravidel fungování Společného centra a postavení pracovníků v něm působících (Společné centrum fungovalo od roku 2007 na prozatímní bázi).

(Mikulov-Drasenhofen). CS ČR se podílí na činnosti uvedených společných center buď přímým zapojením, nebo prostřednictvím kontaktních osob.

V roce 2014 koordinovala kancelář styčného důstojníka CS ČR celkem 241 případů. Největší zastoupení má potírání drogové přeshraniční kriminality (99 akcí), dále pak nelegální výroba a pašování tabáku a tabákových výrobků (28), podvody s minerálními oleji (15), porušování Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (11), pašování zbraní (7), podpora justiční a administrativní spolupráce (8) atd.

Úloha a výsledky Celní správy ČR v rámci struktur EU v oblasti celní spolupráce

V rámci Pracovní skupiny pro celní spolupráci (CCWP) se CS ČR aktivně zapojila do diskuze týkající se reformy řízení celní unie v Radě EU a tří akcí 7. akčního plánu CCWP. Ten se skládá z celkem 11 akcí, které jsou do značné míry provázány s prioritami Politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti na období 2014–2017.

Zmiňovaný Politický cyklus je v Radě EU zastřešen Stálým výborem pro koordinaci operativní spolupráce (COSI). CS ČR je rovněž zapojena do Politického cyklu EU v prioritě „Podvody na spotřebních daních“. Cílem uvedené priority je narušit činnost skupin organizovaného zločinu zapojených do páchání výše jmenované trestné činnosti a posílit v dané oblasti spolupráci mezi příslušnými orgány na národní úrovni i na úrovni EU.

3.4 Aktivity MV v oblasti bezpečnostního výzkumu a vývoje, policejního vzdělávání, personální práce, ekonomické, informačních a komunikačních systémů

3.4.1 Oblast bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací

MV, konkrétně odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání (dále jen „OBVPV“), je **gestorem národního bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací** (dále jen (dále jen „bezpečnostní VaVaI“). Plní úkoly poskytovatele státní podpory ve výzkumu a vývoji na základě zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků (dále jen „Zákon“) a stanovuje věcné zaměření a metodiku bezpečnostního výzkumu dle úkolů Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR (usnesení vlády č. 287/2008). Tyto úkoly jsou dále rozvedeny v aktualizovaných strategických dokumentech v oblasti VaVaI, na jejichž tvorbě se MV aktivně podílelo, zejména v:

- **Národní politice výzkumu, vývoje a inovací** (aktualizována v roce 2013, usnesení vlády č. 294/2013), která určuje dlouhodobé strategické směry rozvoje systému samotného, stanoví principy koordinace jednotlivých aktérů a úkoluje jednotlivé poskytovatele ve specifických oblastech jejich věcné působnosti.
- **Národních prioritách orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací** (usnesení vlády č. 552/2012), které určují v 6 prioritních oblastech klíčové věcné směry pro alokaci veřejné podpory na VaVaI s výhledem do roku 2030.

Rok 2014 přinesl v politice výzkumu a vývoje změny, které se projeví především ve významném prodloužení procesu tvorby a schvalování rozpočtu. Pro MV je tato otázka dlouhodobě klíčová, jelikož dochází k útlumu programů vyhlášených v roce 2010 a naopak k nastartování programů nových. Rozpočtový výhled na roky 2015–2017 však nepočítá s potřebným a vládou schváleným objemem finančních prostředků a dochází k jejich významnému krácení (u programů veřejné soutěže o 50% v letech 2016 a 2017). Díky aktivitě MV v této oblasti došlo k odvrácení nejzásadnějšího problému a získání financí na zahájení programu veřejných soutěží pro roky 2015–2020.

Oblast koncepce, strategie a legislativy

Bezpečnostní VaVaI je realizován na základě „**Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje ČR do roku 2015**“ (usnesení vlády č. 743/2008). Plnění Koncepce je průběžně vyhodnocováno, přičemž závěry lze shrnout následovně:

- Splněním krátkodobých opatření se podařilo vybudovat a stabilizovat mechanismus a instituce zajišťující transparentní a odborně erudovaný výběr projektů, kontrolu jejich realizace a hodnocení.
- Obsahová část Koncepce (priority) byla odpovídajícím způsobem promítnuta do programů bezpečnostního výzkumu a dalších dokumentů, což umožnilo zaměřit výzkumný potenciál i potřeby v oblasti bezpečnostního výzkumu na řešení aktuálních bezpečnostních hrozeb.
- Potenciál ČR v oblasti bezpečnostního VaVaI byl identifikován v úrovni výzkumných subjektů i v úrovni expertní. Tím byl vytvořen předpoklad pro zajištění vysoké odborné úrovně výběru, hodnocení a realizace projektů.
- Zavedením procesů v rámci systému bezpečnostního VaVaI byly vytvořeny podmínky pro efektivní identifikaci, výběr a realizaci potřeb a projektů, tento systém mj. umožňuje odstraňovat duplicity mezi potřebami orgánů státní správy, předkládanými projekty a také mezi programy. Procesy jsou průběžně přezkoumávány a zkvalitňovány.

Na základě doporučení **Poradní komise pro bezpečnostní výzkum** udělil ministr vnitra v listopadu 2014 cenu řešitelskému týmu **Centra zpracování přirozeného jazyka, Fakulty informatiky Masarykovy univerzity** za výsledky projektu „Analýza přirozeného jazyka v prostředí internetu“. Oceněné výsledky v praxi znamenají především potenciál rozšíření portfolia schopností bezpečnostních složek a zkvalitnění výstupů z jejich činnosti.

Mezinárodní spolupráce a komunikace s partnery

Rok 2014 přinesl významné rozšíření aktivit MV v oblasti mezinárodní spolupráce i zapojení do činnosti partnerských organizací. V mezinárodní spolupráci převzal OBVPV zastupování ČR MV v Evropské síti policejních technologických služeb (ENLETS), která se začala významně angažovat na poli rozvoje evropské výzkumné agendy, zejména programu Horizont 2020, který také spadá do působnosti oddělení.¹³⁶

V rámci další činnosti v oblasti mezinárodní spolupráce vyvíjel OBVPV následující aktivity:

- zapojení do práce odborné poradní skupiny MŠMT pro bezpečnostní výzkum v programu Horizont 2020, dále OBVPV prosadil zastoupení Kriminálního ústavu Praha, Státního ústavu jaderné, chemické a biologické ochrany, Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu;
- nastavení minimálních standardů spolupráce mezi MV a delegátem v Programovém výboru pro bezpečnostní výzkum v Horizontu 2020;
- aktivní podpora mezinárodních projektů v oblasti výzkumu na základě výzev zahraničních partnerů (*ENLETS Disseminates Best Practices, Assessing the value of Mounted Policing*).

Na poli spolupráce s partnerskými organizacemi došlo v roce 2014 k vývoji zejména ve vztazích mezi MV a Technologickou agenturou ČR (Memorandum o spolupráci) a dále mezi MV a Asociací obranného a bezpečnostního průmyslu (oboustranné zapojení do poradních orgánů a pracovních skupin). Celkem se pracovníci oddělení bezpečnostního výzkumu podílí na činnosti 8 pracovních skupin a poradních orgánů, vyjma těch zřízených MV pro zajištění výzkumné agendy.

¹³⁶ V rámci ENLETS, došlo v roce 2014 k: aktivnímu zapojení ČR do přípravy řídicích dokumentů sítě; získání a předávání kontaktů na předkladatele projektů v evropském programu financování bezpečnostního výzkumu Horizont 2020 (OBVPV předal různým útvarům bezpečnostních a záchranných sborů celkem 14 nabídek k zapojení do projektů předkládaných v tomto programu); navázání užší spolupráce s Lucemburskými představiteli za účelem prosazení změn ve směřování sítě, omezení aktivit, které tříští její kapacitu a prosazení zaměření na aktivity odpovídající misi sítě; navázání konstruktivní spolupráce s odborem mezinárodní policejní spolupráce PP ČR v oblasti koordinace pozic ČR v ENLETS a *Law Enforcement Working Party*).

Realizace programů bezpečnostního VaVaI

V souvislosti s Implementací Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (usnesení vlády č. 569/2013), respektive s realizací opatření explicitně vyplývajících z textu Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „Národní priority“), pokračovalo MV v roce 2014 se spuštěním **2 programů bezpečnostního VaVaI pro období 2015–2021. Dále pokračovalo v realizaci programů vyhlášených v roce 2010.**

- **Program „Bezpečnostní výzkum ČR 2015–2020“** (usnesení vlády č. 593/2013) Program je realizován formou veřejné soutěže s původním předpokládaným objemem státní podpory ve výši 2,2 mld. Kč.¹³⁷
- **„Program bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2010–2015“** (usnesení vlády č. 50/2009) Program je realizován formou veřejné soutěže, s původním objemem státní podpory ve výši 2,3 mld. Kč, v průběhu programu došlo ke krácení na 1,88 mld. Kč. Je zaměřen na zvýšení bezpečnosti občanů s využitím nejnovějších technologií, zkvalitnění identifikace hrozeb ohrožujících kritické infrastruktury, zkvalitnění krizového managementu; cílem je rovněž stimulovat trh bezpečnostních technologií.¹³⁸ **Celkem je v současné době financováno 134 projektů v objemu 1 878 430 tis. Kč.** Program se nachází v závěrečné fázi, v roce 2014 probíhaly závěrečné kontroly a hodnocení ukončených projektů.¹³⁹

¹³⁷ Program prošel novelizací v návaznosti na požadavky Evropské komise a změny v evropské legislativě; proběhl nominační proces a byla sestavena Rada programu podle požadavků zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje; byla připravena a vyhlášena první veřejná soutěž (termín pro podání přihlášek skončil 16. ledna 2015); byly provedeny změny v hodnotícím procesu, které akcentují potenciál využití výsledků a oddělují je od hodnocení vědecké kvality návrhu.

¹³⁸ V rámci programu byly vyhlášeny 3 veřejné soutěže: 1. veřejná soutěž byla vyhlášena v roce 2010 (doručeno 202 návrhů, vybráno 68 projektů, druhá v roce 2011 (doručeno 267 návrhů, vybráno 34 projektů) a třetí v roce 2012 (doručeno 273 návrhů, vybráno 32 projektů).

¹³⁹ Dva projekty dosáhly vynikajících výsledků v mezinárodním srovnání. Šlo o projekty: Aplikace pokročilých statistických metod asimilace modelových předpovědí s pozorováními v terénu ve formě moderního programového prostředku pro podporu rozhodování za

- **Program „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015“** (usnesení vlády č. 49/2009)

Program je realizován formou veřejných zakázek ve výzkumu a vývoji s původním celkovým objemem alokovaných prostředků 800 000 tis. Kč (během programu došlo ke krácení rozpočtu na 607 900 tis. Kč) na základě identifikace potřeb státní správy v oblastech souvisejících s vnitřní bezpečností státu, ochranou stability hospodářské a finanční soustavy státu a civilním nouzovým plánováním zaměřeným na řešení krizových situací a zvládnutí přírodních pohrom.¹⁴⁰

V současnosti je financováno celkem 39 projektů realizovaných formou veřejných zakázek v objemu 496 709 tis. Kč. Ostatní zakázky jsou v různých fázích zadávacího řízení. Program byl v roce 2014 prodloužen na účelem dočerpání disponibilních finančních prostředků a bude ukončen ke 31. prosinci 2016.

Přehled všech projektů, včetně anotací, je uveden na <http://www.mvcr.cz/bezpecnostni-vyzkum.aspx>.

Institucionální podpora

Od roku 2010 je MV poskytovatelem institucionální podpory výzkumným organizacím a organizačním složkám státu zaměřeným na bezpečnostní VaVaI, které byly dříve podporovány ze tří různých rozpočtových kapitol (MV, MS a Státního úřadu pro jadernou bezpečnost).¹⁴¹

krizových situací a Metodika posuzování zdrojů nouzového zásobování vodou na bázi analýzy rizik.

¹⁴⁰ V rámci programu proběhla 4 kola identifikace výzkumných potřeb státní správy: 1. kolo identifikace potřeb proběhlo v roce 2009 (z 150 doručených potřeb vybráno 28 k realizaci), 2. kolo proběhlo v roce 2010 (z 88 doručených potřeb vybráno 12 k realizaci), 3. kolo proběhlo v roce 2012 (z 68 doručených potřeb vybráno 5 k realizaci), 4. kolo proběhlo v roce 2014 (bylo předloženo 37 potřeb omezeného rozsahu, potřeba dočerpat finanční prostředky ve stanoveném čase vedla k omezení rozsahu jednotlivých potřeb na 3 000 tis. Kč). Vzhledem k disponibilnímu zůstatku finančních prostředků v různých fázích programu zadávalo MV veřejné zakázky na další výzkumné potřeby schválené dle pořadí v rámci 3. identifikace potřeb až do vyhlášení 4. kola identifikace.

¹⁴¹ Institucionální podpora na rozvoj výzkumných organizací je poskytována těmto 8 výzkumným organizacím: PČR – Kriminologický ústav; GŘ HZS ČR – Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč; GŘ HZS ČR – Technický ústav požární ochrany; Národní archiv; Policejní akademie České republiky v Praze; Institut pro

V roce 2014 byla vydána rozhodnutí o poskytnutí této podpory v celkové výši **55 159 tis. Kč**. Podpora je čerpána a využívána v souladu s **koncepty rozvoje** jednotlivých institucí, které byly schváleny ministrem vnitra, popř. příslušnými zřizovateli. MV vykonává finanční i věcnou kontrolu čerpání podpory.¹⁴²

Kontrolní činnost

V souladu s § 13 odst. 1 a 2 Zákona provedlo MV v roce 2014 v rámci průběžného hodnocení projektů věcné kontroly u 58 projektů.¹⁴³ Zjištěny byly drobné nedostatky zejména v oblasti naplňování formálních charakteristik výsledků. Nápravná opatření jsou předmětem dalšího sledování ze strany poskytovatele.

Dále bylo realizováno 52 finančních kontrol na místě. Celkem bylo zkontrolováno 39 projektů (včetně projektů s více účastníky) a byla provedena 1 kontrola u příjemce institucionální podpory. Plán kontrolní činnosti byl naplněn v říjnu 2014.¹⁴⁴

kriminologii a sociální prevenci; Státní ústav jaderné, chemické a biologické ochrany; Státní ústav radiační ochrany.

¹⁴² Objem přidělených finančních prostředků je určován meziročně na základě hodnocení předchozího výzkumného výkonu organizace Radou vlády pro výzkum, vývoj a inovace s použitím tzv. Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací. Tato metodika je dlouhodobě zdrojem kontroverzí a problémů s ohledem na svou efektivitu, spolehlivost výsledků, jejich reprezentativnost, ale i konceptuální vazbu na účel tohoto druhu podpory. MŠMT zahájilo s podporou evropských fondů tzv. projekt IPn Metodika, jehož cílem je výrazně reformovat tento hodnotící systém. MV se jako jeden z mála poskytovatelů aktivně zúčastnilo tzv. veřejných konzultací nad návrhy, které z tohoto projektu vzešly v roce 2014, a svůj postup koordinuje s organizacemi, které touto formou podporuje.

¹⁴³ Předmětem průběžné kontroly projektu je prověření plnění jeho dílčích etap, kontrola plnění činností časového harmonogramu, ověření souladu postupu řešení s projektem, kontrola doposud dosažených výsledků a stavu plánovaných výsledků a výstupů, posouzení využívání podpory a účelnost vynaložených prostředků a kontrola udržení kvality řešitelského týmu.

¹⁴⁴ Při veřejnosprávních a obecných kontrolách na místě realizovaných v roce 2014 nebyly zjištěny trestné činy, úmyslné zneužití podpory, podvody, zpronevěra, ani porušení předpisů takové závažnosti, které by vyžadovalo zastavení projektu, vrácení poskytnuté finanční podpory a/nebo udělení pokuty. Drobná pochybení zjištěná v rámci finančních kontrol byla odstraněna.

3.4.2 Policejní vzdělávání

Priority policejního vzdělávání již několik let vychází z úkolů vyplývajících z členství ČR v EU, reformy PČR a priorit bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti.¹⁴⁵

Policejní vzdělávací akce

V roce 2014 byly zorganizovány četné vzdělávací akce, reagující na trendy vývoje trestné činnosti a priority bezpečnostní politiky. V současnosti je stěžejní prioritou nová ZOP a dále kurzy v oblasti odhalování **korupce** a závažné trestné činnosti, zejména **organizované trestné činnosti, zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti** a boje proti jejich legalizaci. Tyto kurzy jsou průběžně realizovány v policejních školách MV.

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou oboru vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost

Obor vzdělání „**Bezpečnostně právní činnost**“ lze studovat pouze na školách zřízených MV nebo školách s oprávněním k výuce podmíněným uzavřením dohody s MV. Princip dohody o spolupráci je v souladu s organizačním řádem MV a má za cíl zajištění srovnatelných kompetencí absolventa oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost.

Institucionální zajištění vzdělávání a výcviku policistů

System vzdělávání policistů je koncipován a řízen odborným útvarem MV – OBVPV – v úzké spolupráci s oddělením vzdělávání PP ČR.

¹⁴⁵ V policejních školách resortu MV (VPŠ MV) je i nadále uplatňována aktualizovaná „Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky“, která přesně popisuje úkoly vlastníků procesů. Kromě poskytování výuky k zajištění stupně vzdělání, zajišťují školy i základní odbornou přípravu, kvalifikační přípravu, jazykovou a další odbornou přípravu. V omezené míře školy zajišťují rovněž vzdělávání zaměstnanců PČR a MV. PČR formuluje zakázku v tzv. profilu absolventa, podle kterého škola vytvoří školní vzdělávací program.

Vzdělávací proces v policejních školách v sobě zahrnuje nejnovější poznatky z oblasti boje proti korupci, prevence kriminality, protidrogové politiky, boje proti obchodování s lidmi, terorismu, extremismu a organizovanému zločinu. Velká pozornost je věnována mj. oblasti lidských práv, rovnosti mužů a žen, integrace cizinců, domácího násilí, finanční a počítačové kriminality, krizovému řízení, Národnímu schengenskému plánu aj.

Mezinárodní spolupráce

Zahraniční spolupráce MV pro oblast vzdělávání a výcviku policistů probíhá v rámci multilaterálních a bilaterálních vztahů smluvního charakteru mj. s:

- **CEPOL** – (*European Police College*, Evropská policejní akademie) je sítí vrcholných národních vzdělávacích institucí zemí EU a má zásadní význam. Na základě dohod mezi orgány EU (CEPOL, Europol, Frontex, Eurojust, OLAF) je jejím cílem harmonizace evropského policejního vzdělávání a podpora přeshraniční spolupráce v boji proti organizované kriminalitě. Ročně se tak uskuteční cca 100 vzdělávacích aktivit (rezidenčních kurzů, konferencí a webinářů).
- **MEPA** (*Mitteleuropäische Polizeiakademie*) – vzdělávací instituce, jejímiž členy je sedm zemí Evropy (Rakousko, SRN, Maďarsko, Švýcarsko, ČR, Slovensko a Slovinsko). MV má zastoupení v představenstvu instituce. V gesci MV je i působení Národní koordinační kanceláře MEPA. Plán ročních aktivit MEPA zahrnuje 3měsíční Hlavní kurz MEPA věnovaný přeshraniční organizované kriminalitě, v jehož průběhu zpracovávají účastníci tři prakticky orientované workshopy a na konci kurzu jejich výsledky prezentují před mezinárodní odbornou komisí. Výsledky workshopů se dále využívají na národní úrovni. Další stěžejní aktivitou je 4týdenní Speciální kurz MEPA zaměřený na problematiku pohraniční a cizinecké policie. V rámci MEPA se každoročně také koná 12 – 15 odborných seminářů zaměřených na aktuální témata, jazykové kurzy a odborné hospitace.
- **Marshall Center** (Evropské centrum pro bezpečnostní studia) působí v ČR při Americké ambasádě v Praze. Vzdělávání a výcvik expertů v několika modulech jsou zaměřeny především na otázky civilní bezpečnosti, hrozby terorismu a spolupráci Evropy a USA v těchto oblastech.

Uznávání výsledků dalšího vzdělávání (autorizace)

OBVPV zajišťuje agendu „Autorizací“ podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých

zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), pro deset profesních kvalifikací: Strážný (68-008-E), Detektiv koncipient (68-009-M), Psovod bezpečnostní služby (68-001-H), Zámkař (69-038-H), Technik PC a periférií (26-023-H), Návrhář software (18-002-N), Montér mechanických zábran (69-045-H), Pracovník dohledového centra (68-003-H), Programátor

(18-003-M) a Vedoucí detektiv (68-002-T). Většina autorizovaných osob má uděleny autorizace jak pro PK Strážného, tak i pro PK Detektiva koncipienta. Počet PK se neustále zvyšuje a k realizaci jsou připravovány další PK.

(Další aktivity v oblasti policejního vzdělávání viz web MV – OBVPV.)

3.4.3 Oblast personální práce

Systemizace personálního obsazení útvarů MV, PČR a HZS ČR

Ke dni 31. prosince 2014 byl celkový počet zaměstnanců resortu MV 66 231 osob. Meziročně se početní stavy resortu zvýšily o 1 273 osob (783 policistů, 265 hasičů a 225 zaměstnanců v pracovním poměru).

Ke dni 31. prosince 2014 bylo v resortu zaměstnáno 39 795 policistů (60,1%), 9 369 hasičů (14,1%), 17 067 zaměstnanců v pracovním poměru (25,8%). Z celkového počtu

66 231 zaměstnanců resortu MV bylo 17 678 žen, tj. 26,7 %, z toho je 6 784 žen ve služebních poměrech, tj. 13,8 % z celkového počtu policistů a hasičů a 10 894 žen v pracovním poměru, tj. 63,8 % ze všech zaměstnanců v pracovním poměru.

V roce 2014 ukončilo služební poměr celkem 982 policistů a hasičů (v roce 2013 to bylo 1 061 policistů a hasičů). Přijato do služebního poměru bylo v roce 2014 celkem 1 980 policistů a hasičů (v roce 2013 to bylo 1 435 policistů a hasičů).

3.4.4 Ekonomická oblast a oblast informačních a komunikačních systémů

V oblastech veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti státu má MV zákonem vymezenou působnost, aktivity v těchto oblastech souvisejí s činnostmi většiny subjektů působících v jeho rámci.

V následujícím přehledu je uvedeno porovnání schválených rozpočtů PČR a HZS ČR, včetně celkových příjmů a výdajů kapitoly MV na léta 2013 až 2015:

schválený rozpočet ¹	2013	2014	rozdíl 2014–2013	2015	rozdíl 2015–2014
příjmy MV	6 762 545	7 035 517	272 972	7 904 049	868 532
výdaje MV	52 292 118	53 684 661	1 392 543	55 071 982	1 387 321
z toho: PČR	27 185 916	28 108 389	922 473	29 215 823	1 107 434
HZS ČR	6 853 434	6 827 567	-25 867	7 224 658	397 091

údaje jsou v tis. Kč

Návrh prostředků na platy pro rok 2015 kalkuluje oproti roku 2014 s 5% meziročním růstem objemu platů u příslušníků v celkové výši 911 315 tis. Kč a s 3,5% meziročním růstem objemu platů občanských zaměstnanců. Dále bylo 78 000 tis. Kč převedeno do limitu

příslušníků HZS ČR pro výjezdové hasiče zařazené do I. skupiny zvláštního příplatku na základě rozhodnutí ministra vnitra v polovině roku 2014. U HZS ČR došlo ke zcivilnění 30 míst příslušníků a jejich převodu včetně objemu prostředků ve výši 11 146 tis. Kč do kategorie

občanských zaměstnanců. Návrh prostředků na platy pro roky 2016 i 2017 kalkuluje s dalším 1% meziročním růstem platů u obou kategorií zaměstnanců oproti roku 2015. Shodný nárůst je promítnut i u prostředků na ostatní platby za provedenou práci.

Další finanční prostředky ve vztahu k PČR jsou každoročně vynakládány na centrálně zabezpečovaný majetek a služby informačních a komunikačních technologií v rámci výdajů ústředního orgánu MV.

Ve spojitosti se zmiňovanou problematikou bylo v průběhu roku 2014 např. převedeno:

z rozpočtové kapitoly Všeobecná pokladní správa

- 18 370 tis. Kč určeno na mimořádné výdaje související s nákupem cisternových, automobilových stříkaček a s opravami požární techniky pro HZS ČR,
- 12 902 tis. Kč určeno na výdaje související s výbuchem muničního skladu ve Vrběticích (pro PČR 12 414 tis. Kč, pro HZS ČR 488 tis. Kč),
- 1 476 tis. Kč určeno na nákup materiálu a věcných prostředků pro zajištění humanitární pomoci ČR oblastem Západní Afriky postižených krvácivou horečkou EBOLA (usnesení vlády č. 806/2014) pro HZS ČR,
- 13 005 tis. Kč určeno na rekonstrukci vyprošťovacího automobilu pro HZS ČR HZS kraje Vysočina, Středočeského kraje a Olomouckého kraje a 756 tis. Kč určeno na opravu technických zařízení zničených úderem blesku pro HZS Pardubického a Libereckého kraje a
- 30 613 tis. Kč určeno na financování zapojení občanů ČR do civilních struktur EU a dalších mezinárodních vládních organizací a volebních pozorovatelských misí.

z jiných kapitol státního rozpočtu

- 1 012 tis. Kč určeno na projekt zahraniční rozvojové spolupráce v Moldavsku „Zlepšení akceschopnosti a odborné způsobilosti moldavských hasičů“, který uskuteční HZS ČR ve spolupráci s moldavským hasičským sborem; přesun od MZV,
- 13 862 tis. Kč určeno na zajištění letecké zdravotnické záchranné služby v souvislosti s dohodou o spolupráci při zajišťování

letecké zdravotnické záchranné služby uzavřené mezi Ministerstvem zdravotnictví a MV; přesun od Ministerstva zdravotnictví,

- 3 295 tis. Kč určeno na ochraňovatelskou činnost majetku Správy státních hmotných rezerv prováděnou jednotlivými ochraňovateli v rámci HZS ČR na základě „Dohody o způsobu financování výdajů spojených s ochraňováním pohotovostních zásob“; přesun z kapitoly Správa státních hmotných rezerv.

Rekapitulace výdajů kapitoly MV v roce 2014 je uvedena v následujícím přehledu:

rekapitulace	v tis. Kč
schválený rozpočet výdajů MV na rok 2014	53 684 661
uvolněno z kapitoly VPS	1 033 464
převedeno z jiných kapitol SR	744 105
převedeno jiným kapitolám SR	-67 809
stav k 31. prosinci 2014	55 394 421

Upravený rozpočet PČR činí k 31. prosinci 2014 celkem 29 400 819 tis. Kč, tzn., že v průběhu roku 2014 došlo k navýšení o 1 292 430 tis. Kč.

Upravený rozpočet HZS ČR činí k 31. prosinci 2014 celkem 7 161 129 tis. Kč, tzn., že v průběhu roku 2014 došlo k navýšení o 333 562 tis. Kč.

Problematika vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR byla v roce 2014 podporována i z **prostředků EU**, a to v rámci Strukturálních fondů – IOP a Operační program Přeshraniční spolupráce, Komunitárních programů a Programu švýcarsko-české spolupráce.

V rámci operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko, ČR – Polsko a ČR – Sasko bylo realizováno 8 projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU, zaměřených na zlepšení vzájemné spolupráce policistů v příhraničních oblastech, přičemž v roce 2014 bylo čerpáno celkem 2 597 tis. Kč.

MV, PČR a Správa uprchlických zařízení MV byly v roce 2014 zapojeny do realizace projektů z **komunitárních programů**, především v rámci obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“, kde došlo k čerpání finančních prostředků v následujících fondech:

- Evropský uprchlický fond (EUF) – v roce 2014 čerpáno 12 070 tis. Kč,
- Fond pro vnější hranice (FVH) – v roce 2014 čerpáno 112 634 tis. Kč,
- Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí (EIF) – v roce 2014 čerpáno 66 286 tis. Kč a
- Evropský návratový fond (ENF) – v roce 2014 čerpáno 23 702 tis. Kč.

V rámci **programového financování** byly v roce 2014 realizovány výdaje na pořízení a technické zhodnocení majetku včetně souvisejících neinvestičních výdajů, které byly směřovány zejména do oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku. Na realizaci úkolů se současně podílel, mj., rozpočet EU a ostatní zahraniční zdroje.

- V rámci IOP se jednalo o pokračování budování Kontaktních a koordinačních center II. jednotlivých krajských ředitelství PČR. Celkem byly v roce 2014 čerpány prostředky ve výši 1 651 tis. Kč.
- V rámci IOP pokračovala realizace projektu „Úprava systému cizinecké policie a vytvoření relevantního datového fondu pro ROB. Čerpány byly nároky z nespotřebovaných výdajů ve výši 1 391 tis. Kč.
- V roce 2014 pokračovala výstavba Integrovaných operačních středisek jednotlivých krajských ředitelství PČR. Jednalo se zejména o zabezpečení dodávek a instalaci informačních a komunikačních technologií. Čerpány byly prostředky v celkové výši 131 438 tis. Kč.
- V rámci IOP se jedná dále o realizaci projektu Moderní technika a technologie PČR. V roce 2014 byly čerpány prostředky ve výši 189 389 tis. Kč. Projekt je zaměřen na zabezpečení specializovaných útvarů.
- V rámci Programu švýcarsko-české spolupráce byly čerpány prostředky v celkové výši 58 828 tis. Kč. Jednalo se zejména o projekty např. zaměřené na teoretickou a praktickou přípravu a technické zabezpečení, dále „Centrální registr zbraní“, „Efektivně proti korupci a finanční kriminalitě“, „Zvýšení bezpečnosti občanů posilováním schopnosti policie v boji proti organizované trestné činnosti a terorismu“ a „Zkvalitnění výcviku a činnosti zásahových jednotek“.

- V rámci Fondu pro vnější hranice byla PČR v roce 2014 čerpána celková částka ve výši 79 148 tis. Kč. Jednalo se např. o projekt „Obnova infrastruktury“ a další.

Mezi významné a další úkoly realizované v oblasti programového financování PČR patřily zejména následující aktivity:

- V oblasti zabezpečení obměny služebních dopravních prostředků pro zajištění úkolů PČR byla proinvestována celková částka ve výši 202 712 tis. Kč.
- V oblasti nemovitého majetku byla proinvestována celková částka ve výši 452 524 tis. Kč.
- V oblasti ICT byla proinvestována částka v celkové výši 297 663 tis. Kč zejména na zabezpečení technologie integrovaného operačního střediska a realizaci dalších akcí v rámci krajských ředitelství PČR a k zabezpečení dalších úkolů v oblasti komunikačních a informačních technologií.

Prevence kriminality zahrnovala poskytování dotací na městské a obecní úrovni k řešení úkolů v oblasti situační a sociální prevence. Zejména se jedná o dotace směřované na pořízení, rozšíření a modernizaci kamerových a zabezpečovacích systémů. Dále se jednalo o osvětlení rizikových míst, vybudování dětských a sportovních hřišť pro volnočasové aktivity mládeže. Celkem byly v roce 2014 v oblasti programového financování čerpány prostředky ve výši 12 001 tis. Kč.

Informační a komunikační systémy

Evropské informační systémy

Během roku 2014 pokračovalo spouštění Vízevého informačního systému ve střední Americe, severní Americe, Karibiku, Austrálii a Oceánii, západním Balkáně, Turecku a dalších regionech. Bylo dosaženo shody ohledně termínů pro spuštění VIS ve zbývajících regionech.

Informační a komunikační infrastruktura PČR

V oblasti komunikačních služeb MV ve spolupráci s Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem ICT služby, v roce 2014 pokračovalo v trendu zvyšování úrovně poskytovaných služeb efektivnějším využíváním neveřejného radiokomunikačního systému PEGAS. Mezi nové uživatele sítě je možné zahrnout Českou

energetickou přenosovou soustavu, Vodní záchrannou službu Českého červeného kříže či Městskou policii Liberec. S postupnou modernizací systému, navyšováním kapacity a portfolia služeb se v operační úrovni do sítě začleňují jednotlivé zdravotnické záchranné služby krajů, které jej využívají nejen pro součinnost v rámci IZS, ale také pro svoji vlastní činnost.

V oblasti radiokomunikačních služeb MV zahájilo v roce 2013 projekt obnovy radiokomunikačního systému složek IZS PEGAS, který je fyzicky realizován od července 2014 a jehož první etapa byla ukončena v říjnu 2014, kdy celkové vyčerpané prostředky činily 64,2 % hodnoty projektu. V rámci projektu byla mj. dokončena modernizace 14ti základnových stanic první generace, šifrového hospodářství, přechod na vyšší verzi systémového software či zprovoznění nového lokalizačního serveru, který umožní využívat geolokalizační službu až pro 30 tisíc koncových zařízení. V dalších fázích projektu, který je kofinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje (č. projektu CZ.1.06/3.4.00/21.09287), bude připraven přechod na IP řešení a finální realizace zavedení efektivnějšího způsobu komunikace v prostředí hovorových skupin.

Projekt obnovy systému je v souladu s celosvětovými trendy v oblasti neveřejných radiokomunikací a radiokomunikační síť PEGAS se tak svými parametry stává srovnatelnou s radiokomunikačními sítěmi národní bezpečnosti ostatních vyspělých států. Současně byly zahájeny kroky k přípravě realizace rozvojového projektu z IOP pro roky 2014+, který zahrnuje komplexní upgrade technologie radiokomunikační sítě PEGAS.

Zajištění výroby základních identifikačních dokladů

V průběhu roku 2014 probíhal rutinní provoz systému pro zpracování dat, pořizování žádostí a dodávání základních identifikačních dokladů (cestovních pasů, cestovních dokladů, povolení k pobytu pro občany třetích zemí a občanských průkazů). V souladu s Nařízením Rady (ES) 2252/2004 v rámci vydávání cestovních pasů a cestovních dokladů s biometrickými prvky pokračovalo testování provozu komunikačního systému SPOC pro výměnu přístupových certifikátů k otiskům prstů mezi jednotlivými členskými státy EU pro systémy kontroly.

V roce 2014 proběhly testy s Itálií, Švýcarskem, Lucemburskem, Irskem,

Rumunskem a Španělskem. Testy byly zahájeny s Francií a Maďarskem. V červnu byl Federální policii SRN (Bundespolizei) poskytnut certifikát přístupu k otiskům prstů v identifikačních dokladech (cestovní pasy, cestovní doklady, povolení k pobytu pro občany třetích zemí) v produkčním systému. Na základě Rozhodnutí Komise K (2011) 5499 ze dne 4. srpna 2011 a Rozhodnutí Komise K (2011) 5478 z téhož dne proběhla implementace nového způsobu pořizování a vyhodnocování kvality otisků prstů rukou a současně zavedení nového systému přístupu SAC/PACE do čipu cestovních pasů, cestovních dokladů a povolení k pobytu pro občany třetích zemí.

Informační systém základních registrů

V souladu se zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o základních registrech“) již od 1. července 2012 informační systém základních registrů (dále jen „ISZR“) jako základní referenční rozhraní propojuje jednotlivé základní registry a agendové informační systémy veřejné správy. Zajišťuje bezpečné a prokazatelné vydávání referenčních údajů ze základních registrů a bezpečnou aktualizaci a propagaci změn referenčních údajů do informačních systémů veřejné správy.

Správa základních registrů, která je správcem a provozovatelem ISZR a provozovatelem registru obyvatel, registru osob a registru práv a povinností, se v současnosti intenzivně připravuje na plnění povinností, které jí vyplývají ze zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů.

K 30. listopadu 2014 mohlo v souladu s § 5 zákona o základních registrech využívat referenční údaje ze základních registrů celkem 2682 orgánů veřejné moci (dále jen „OVM“), které měly k ISZR připojeno 3795 agendových informačních systémů (dále jen „AIS“). Za 29 měsíců produkčního provozu základních registrů uskutečnilo 2430 OVM celkem 479 735 848 transakcí. Pro srovnání uvádíme, že na konci roku 2013 bylo připojeno 1905 OVM s 2864 AIS. Počet transakcí za rok 2013 činil 156 646 391, přičemž za rok 2014 (data platná k 30. listopadu 2014) dosáhl již 225 652 442 transakcí. Z celkového počtu OVM, které registrují některý svůj AIS v informačním systému o informačních systémech veřejné správy, se základními registry spolupracuje 83,9 % OVM. Většina klíčových OVM je již

připojena, např. všechny krajské úřady, statutární města a veřejné zdravotní pojišťovny.

Od května 2014 jsou prostřednictvím eGON služeb ISZR poskytovány obcím seznamy voličů v členění podle volebních okrsků.

Na základě zákona o obcích obce frekventovaně využívají novou kompozitní službu k vydávání výpisů údajů z registru obyvatel a agendového informačního systému evidence obyvatel podle územní jednotky pro potřeby samospráv, která od března 2014 nahradila dřívější praxi poskytování tzv. „změnových sestav“ obecními úřady obcí s rozšířenou působností obcím I. a II. typu v analogové podobě. Uvedená služba je stále zdokonalována, v dohledné době bude rozšířena o vydávání údajů z agendového informačního systému cizinců.

Základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností

V rámci informačního systému základních registrů sehraává základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností (dále jen „RPP“) klíčovou bezpečnostní roli. RPP shromažďuje aktuální údaje z právních předpisů, které přesně vymezují rozsah oprávnění přístupu k údajům ostatních základních registrů, které umožňuje automaticky čerpat rozhraní informačního systému základních registrů. Toto je zejména důležité ve vztahu k osobním údajům, které obsahuje základní registr obyvatel.

V roce 2014 proběhla kontrola všech dat RPP poskytnutých v průběhu let 2012 a 2013 ústředními správními úřady a byl posílen kontrolní mechanismus MV ohledně validity údajů o přístupu k osobním údajům. Agendový informační systém registru

v roce 2014 již kvalitativně sloužil zejména rutinnímu sdělování aktuálních informací o právně platném rozsahu činností a oprávnění, které jsou poskytovány všem 7 580 v registru evidovaným orgánům veřejné moci. Zahájené úpravy registru v roce 2014 následně zjednoduší a zpřehlední informační toky k orgánům veřejné moci a umožní poskytovat údaje o oprávněních dle právních předpisů k univerzálnímu propojení všech agendových informačních systémů veřejné správy ČR.

Aplikace „Informační systém o informačních systémech veřejné správy“ (dále jen "ISoISVS") slouží ke sběru a poskytování informací o informačních systémech veřejné správy (dále jen „ISVS“). Jedná se o základní informace o ISVS a informace o dostupnosti ISVS. Registrační autorita SZR pozorně sleduje průběh registrování AIS v IS o ISVS. Jedná se totiž o jednu z podmínek, které musí OVM splnit, aby mohl SZR požádat o umožnění přístupu k referenčním údajům v základních registrech. OVM, který zaregistruje svůj AIS v IS o ISVS, se stává potenciálním žadatelem o certifikát, a to pro každý registrovaný AIS.

Ekonomický informační systém MV

V návaznosti na schválený zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, jsou zahájeny kroky k dalšímu rozvoji informačního systému EKIS MV, který poskytuje podporu v oblasti ekonomických, personálních a dalších procesů vedle MV coby ústředního orgánu státní správy také PČR a HZS ČR, a to ve spolupráci s Českou poštou, s.p., Odštěpným závodem ICT služby.

4. Zkratky a poznámky

BIS	Bezpečnostní informační služba
CS ČR	Celní správa České republiky
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
GŘC	Generální ředitelství cel
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IOP	Integrovaný operační program
IKSP	Institut pro kriminologii a sociální prevenci
IZS	Integrovaný záchranný systém
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MS	Ministerstvo spravedlnosti ČR
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NBÚ	Národní bezpečnostní úřad
NNO	nezávislé nevládní organizace
NPC	Národní protidrogová centrála SKPV PČR
NSZ	Nejvyšší státní zastupitelství
OPLZZ	operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OSN	Organizace spojených národů
PČR	Policie České republiky
PMS	Probační a mediační služba
PP ČR	Policejní prezidium České republiky
SKPV PČR	Služba kriminální policie a vyšetřování PČR
TZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
ÚOKFK	Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV PČR
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV PČR
ÚSKPV PP ČR	Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR

Poznámky

*Kriminální statistiky PČR jsou doplněny **statistikami MS**, které obsahují statistiky státních zastupitelství a statistiky soudů. Údaje kriminální statistiky v daném roce nejsou srovnatelné se statistikou resortu spravedlnosti. Důvodem je zejména časový odstup, někdy i víceletý, mezi ukončením trestní věci v jednotlivých fázích trestního řízení. Policejní statistika zachytí případ na počátku trestního řízení, statistika soudní naopak až na jeho konci.*

*Předmětem soudních statistik nejsou skutky ani pachatelé, u nichž došlo k odložení věci podle § 159a trestního řádu před začátkem trestního stíhání (např. z důvodu nedostatku věku, amnestie či nepřičetnosti), zastavení trestního stíhání podle § 172 trestního řádu (např. není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný) či jeho přerušení. **Odsouzenou osobou se zde rozumí osoba, proti které byl vydán odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci.** Soudní statistika vykazuje počty obžalovaných a odsouzených osob, pouze policejní statistika vykazuje i trestné činy s neznámým pachatelem, což umožňuje širší pohled na stav kriminality.*

Tabulková a grafická část

(tabulky, grafy)

Tato část byla zpracována ze statistických dat Policie ČR, pokud není uveden jiný zdroj. Zjištěná kriminalita je totožná s počtem trestných činů zjištěných Policií ČR v daném roce. Přepočet nápadu kriminality na 10 tisíc obyvatel je prováděn v relaci k počtu obyvatel k 1. 1. příslušného roku dle ČSÚ. Pod pojmem pachatelé trestné činnosti se rozumí jen počty tzv. známých pachatelů objasněné trestné činnosti.

POZNÁMKY K TABULKOVÉ A GRAFICKÉ ČÁSTI

TRESTNÍ ZÁKONÍK Č. 40/2009 SB. A JEHO ÚČINKY NA STATISTIKU KRIMINALITY

Od 1. 1. 2010 nabyl účinnosti zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, přinášející v oblasti trestního práva řadu novinek, které se promítají i do policejní kriminální statistiky.

Trestní zákoník zavedl 43 nových skutkových podstat, významná část paragrafů byla upravena, mezi trestné činy již nepatří statisticky významný paragraf řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona 140/1961 Sb), jehož skutková podstata byla kriminalizována novelizací tr. zákona 140/1961 Sb. v roce 2007.

Mění se sama definice trestného činu, kdy se opouští materiální pojetí trestného činu a nadále se neposuzuje jeho tzv. společenská nebezpečnost. Trestní zákoník preferuje formální pojetí trestného činu. Definuje trestný čin jako protiprávní čin, který zákon za trestný označí a který vykazuje znaky v takovém zákoně uvedené (formální stránka). Tato zásadní změna je však současně korigována tzv. materiálním korektivem, který stanoví, že trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých činů.

Další změnou je zavedení dělení trestných činů na přečiny a zločiny. Trestní zákoník vymezuje přečiny jako nedbalostní trestné činy a z úmyslných ty trestné činy, na které tento zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do 5 let. Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny.

Celkovou kriminalitu před a po nabytí účinnosti trestního zákoníku nelze tudíž bezpodmínečně srovnávat. Kontinuální porovnávání statistik kriminality v celém jejich rozsahu by nebylo korektní. Porovnávány by byly dvě veličiny, jejichž znaky nejsou totožné. V grafickém vyjádření je změna odlišena či vyznačena.

Soudíme však, že **existují rozsáhlé podmíněně porovnatelné podmnožiny trestných činů** – a tedy i kategorií takticko-statistické klasifikace ESSK – v praxi (s přihlédnutím k platnosti korektivu společenské škodlivosti) změnami zavedenými trestním zákoníkem č. 40/2009 Sb. od 1.1.2010 zásadně neovlivněné. Podmínečné srovnávání těchto dat před nabytím účinnosti tr. zákoníku a po něm – i když jeho vypovídací hodnota je snížena – je tedy dle našeho soudu legitimní¹.

Informace z výročních zpráv o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky doporučujeme doplňovat a upřesňovat vědecky erudovanými poznatky a závěry z kriminologických, viktimologických aj. výzkumů a hlubších analýz s delší časovou periodicitou, vznikajících ve spolupráci s výzkumnou a akademickou sférou nebo v jejím rámci.²

¹ Za podmínku legitimacy porovnávání nestejnorodých dat považujeme respektování obsahu odpovídající převodové tabulky, opatřené navíc poznámkami či komentáři ke všem jednotlivým paragrafům.

² Viz např.: MAREŠOVÁ, Alena et al.: *Bezpečnostní situace v České republice. Sborník odborných studií a statí*. Praha: Ministerstvo vnitra 2012.

OBSAH

TABULKY, GRAFY A MAPKY (ÚDAJE JSOU VZTAŽENY K ROKU 2013 A K ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY)

CELKOVÁ KRIMINALITA – VÝVOJ	4
POČET ZJIŠTĚNÝCH A OBJASNĚNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ DLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ A MEZIROČNÍ ZMĚNA	5
VÝVOJ ZJIŠTĚNÝCH A ZAJIŠTĚNÝCH ŠKOD	9
PŘESTUPKY EVIDOVANÉ POLICÍ ČR PODLE JEDNOTLIVÝCH SLUŽEB	10
OBECNÍ POLICIE – VÝSLEDKY ČINNOSTI	11
PACHATELÉ TRESTNÉ ČINNOSTI	12-13
TRESTNÁ ČINNOST RECIDIVISTŮ	14
TRESTNÁ ČINNOST PÁCHANÁ CIZÍMI STÁTNÍMI PŘÍSLUŠNÍKY	15
TRESTNÁ ČINNOST DĚTÍ MLADŠÍCH 15 LET	16
TRESTNÁ ČINNOST MLADISTVÝCH (VĚK 15 AŽ 18 LET)	17
OBĚTI TRESTNÉ ČINNOSTI	18-20
MAJETKOVÁ KRIMINALITA	21
HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA	22-23
KORUPCE	24
NÁSILNÁ KRIMINALITA	25
MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA	26
NELEGÁLNÍ MIGRACE	27
DROGOVÁ KRIMINALITA	28
NEHODOVOST V SILNIČNÍM PROVOZU	29
KRIMINALITA V KRAJÍCH ČR	30-34

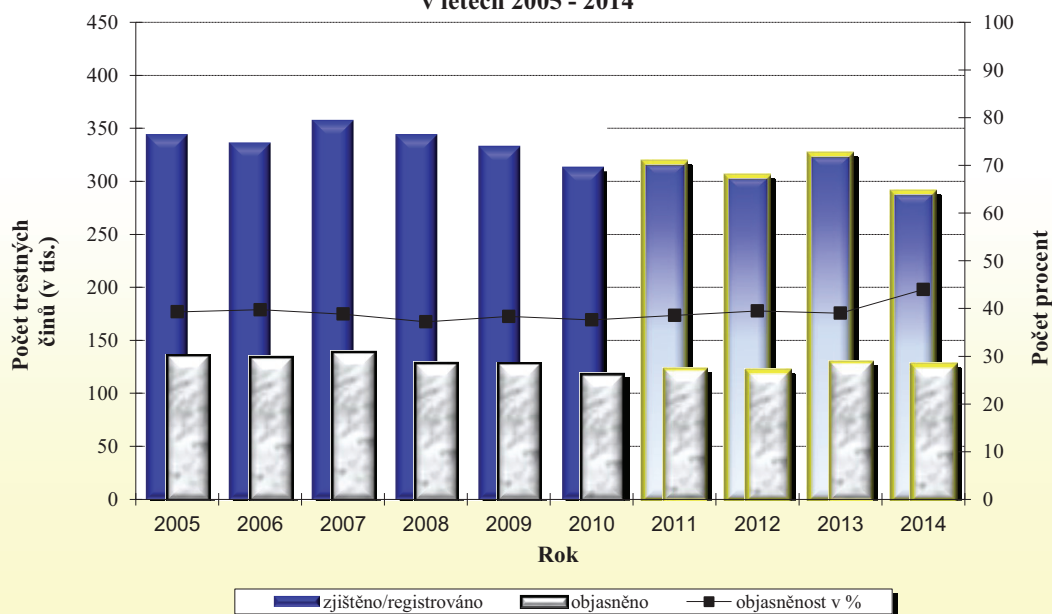
Celková kriminalita v České republice - vývoj

Rok	zjištěno/ registrováno*	objasněno	objasněnost v %
1995	375 630	151 842	40,4
1996	394 267	162 929	41,3
1997	403 654	169 177	41,9
1998	425 930	185 093	43,5
1999	426 626	193 354	45,3
2000	391 469	172 245	44,0
2001	358 577	166 827	46,5
2002	372 341	151 492	40,7
2003	357 740	135 581	37,9
2004	351 629	134 444	38,2
2005	344 060	135 281	39,3
2006	336 446	133 695	39,7
2007	357 391	138 852	38,9
2008	343 799	127 906	37,2
2009	332 829	127 604	38,3
2010	313 387	117 685	37,6
2011	317 177	122 238	38,5
2012	304 528	120 168	39,5
2013	325 366	129 182	39,7
2014	288 660	126 323	43,7

Poznámka:

* Jedná se o počet skutků, kdy byla stanovena trestně právní kvalifikace a ve věci se vede řízení, probíhá prověřování, případně prověřování bylo již ukončeno.

Vývoj celkové kriminality v ČR
v letech 2005 - 2014

Od 1.1.2010 nabyl účinnosti trestní zákoník č. 40/2009 Sb., zavedl desítky nových skutkových podstat, mnoho paragrafů bylo upraveno, mezi trestné činy již nepatří statisticky významný paragraf řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona 140/1961 Sb). Proto jsou údaje o celkové kriminalitě od roku 2010 barevně odlišeny.

**Počet zjištěných a objasněných trestných činů v ČR v roce 2014
a meziroční změna**

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 014		Změna	
			Zjištěno	Objas.	fakt.	v %
101	§ 140/	Vraždy loupežné	15	12	4	36,4
102	§ 140/	Vraždy sexuální	2	1	1	100,0
103	§ 140/	Vraždy motivované osobními vztahy	78	71	-25	-24,3
104	§ 140/	Vraždy na objednávku	1	0	-5	-83,3
105	§ 142/	Vraždy novorozence matkou	0	0	-1	-100,0
106	§ 140/	Vraždy ostatní	64	51	4	6,7
101-106		Vraždy celkem:	160	135	-22	-12,1
111	§ 161, 162/	Usmrcení lidského plodu - pomoc a svádění ženy	2	1	1	100,0
112	§ 160/	Usmrcení lidského plodu - se souhlasem ženy	1	1	1	-
113	§ 159/	Usmrcení lidského plodu - bez souhlasu ženy	0	0	0	-
115	§ 141/	Zabití	2	2	2	-
116	§ 143/	Usmrcení z nedbalosti	69	25	-7	-9,2
121	§ 195/	Opuštění dítěte	13	9	-8	-38,1
122	§ 200/	Únos	12	6	1	9,1
131	§ 173/	Loupeže	2 500	1 409	-461	-15,6
132	§ 173/	Loupeže na finančních institucích	47	28	-43	-47,8
141	§ 323, 324, 325, 326/	Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - mimo policie a obecní policie	59	50	-37	-38,5
142	§ 323, 324, 325, 326/	Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - na příslušníkovi Policie ČR	544	491	-130	-19,3
143	§ 323, 324, 325, 326/	Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - na příslušníkovi obecní policie	188	169	1	0,5
151	§ 145, 146, 146a/	Úmyslné ublížení na zdraví	5 199	3 737	-179	-3,3
161	§ 158/	Rvačky	29	26	3	11,5
171	§ 352/	Násilí a vyhrož. proti skup. obyv. a jednotlivci	31	24	-19	-38,0
172	§ 174/	Braní rukojmí	2	2	0	0,0
173	§ 353/	Nebezpečné vyhrožování	2 217	1 871	-114	-4,9
174	§ 354/	Nebezpečné pronásledování	490	373	-30	-5,8
181	§ 175/	Vydírání	1 338	1 048	-104	-7,2
182	§ 169, 170, 171/	Omezování a zbavení osobní svobody	250	186	-8	-3,1
183	§ 178/	Porušování domovní svobody	2 719	1 531	-534	-16,4
184	§ 208/	Neoprávněný zásah do práva domu, bytu...	358	281	27	8,2
185	§ 198/	Týrání svěřené osoby	137	70	-49	-26,3
186	§ 199/	Týrání osoby žijící ve společném obydlí	541	408	-31	-5,4
187	§ 176/	Omezování svobody vyznání	0	0	0	-
188	§ 177/	Útisk	37	28	5	15,6
189	§ 179/	Porušování svobody sdružování a shrom.	1	1	1	-
190	§ 144, 172/	Ostatní násilné trestné činy	3	0	-6	-66,7
101-190		Násilné činy celkem:	16 949	11 912	-1 740	-9,3
201	§ 185/	Znásilnění	669	455	80	13,6
202	§ 186/	Sexuální nátlak	38	34	3	8,6
211	§ 187/2/	Pohlavní zneužívání v závislosti	75	58	-10	-11,8
212	§ 187/1,2,3/	Pohlavní zneužívání ostatní	647	486	-61	-8,6
213	§ 187/2/	Komerční forma sexuálního zneuž. v závisl.	1	0	1	-
214	§ 187/1,3,4/	Komerční forma sexuálního zneuž. ostatní	2	1	1	100,0
231	§ 358/	Ostatní pohlavní úchytky	309	188	45	17,0
241	§ 191/	Šíření pornografie	52	34	1	2,0
251	§ 155/	Ohrožování pohlavní nemocí	10	3	6	150,0
252	§ 145, 146, 152/	Úmyslné ublíž. na zdraví nakažlivou lidskou nemocí	11	7	-2	-15,4
253	§ 143, 147, 148, 153/	Ublíž. na zdraví nakažlivou lidskou nemocí z nedbal.	11	6	5	83,3
271	§ 189/	Kuplířství	57	49	5	9,6
280	§ 188/	Soulož mezi příbuznými	6	6	-4	-40,0
281	§ 168/	Obchodování s lidmi	20	14	2	11,1
290	§ 190, 192, 193, 194/	Ostatní mravnostní trestné činy	297	211	24	8,8
201-290		Mravnostní činy celkem:	2 205	1 552	96	4,6

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 014		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno fakt.	v %
311	§ 205/	Krádeže vloupáním do obchodů	2 855	846	-1 236	-30,2
312	§ 205/	Krádeže vloupáním do výkladních skříní	100	34	-31	-23,7
321	§ 205/	Krádeže vl. do restaurací a hostinců	1 914	567	-475	-19,9
322	§ 205/	Krádeže vl. do bytovacích objektů	835	151	-7	-0,8
323	§ 205/	Krádeže vloupáním do kiosků	689	192	-185	-21,2
324	§ 205/	Krádeže vl. do jíd. záv. kuch.strav. zař.	44	11	-23	-34,3
331	§ 205/	Krádeže vl. do obj. st. uměl. př.-ne 332	35	6	9	34,6
332	§ 205/	Krádeže vl. do kult. objektů - ne 331	67	10	-27	-28,7
341	§ 205/	Krádeže vl. do pokladen a panc. skříní	82	19	-22	-21,2
350	§ 205/	Krádeže vl. do výpočet. středisek	0	0	-4	-100,0
351	§ 205/	Krádeže vloupáním do škol*	675	194	-64	-8,7
371	§ 178, 205/	Krádeže vloupáním do bytů	3 778	949	-668	-15,0
372	§ 178, 205/	Krádeže vl. do víkendových chat soukr. osob	3 955	1 061	-886	-18,3
373	§ 178, 205/	Krádeže vloupáním do rodinných domků	5 099	1 312	-1 572	-23,6
390	§ 178, 205/	Krádeže vl. do ostatních objektů	29 176	5 909	-7 889	-21,3
311-390		Krádeže vloupáním celkem:	49 304	11 261	-13 080	-21,0
411	§ 205/	Krádeže prosté - kapesní	12 653	755	-3 304	-20,7
412	§ 205/	Krádeže prosté - při pohlavním styku	10	7	0	0,0
413	§ 205/	Krádeže prosté - jiné na osobách	8 027	1 217	-1 471	-15,5
421	§ 205/	Krádeže prosté - mezi zaměstnanci na pracovišti	43	15	-1	-2,3
431	§ 205, 207/	Krádeže motorových vozidel dvoustopých	8 720	1 629	-2 016	-18,8
432	§ 205, 207/	Krádeže motorových vozidel jednostopých	741	182	-164	-18,1
433	§ 205/	Krádeže věcí z aut	22 976	2 144	-7 923	-25,6
434	§ 205/	Krádeže součástí motorových vozidel	8 641	871	-2 120	-19,7
435	§ 205, 207/	Krádeže jízdních kol	8 796	1 627	-886	-9,2
441	§ 205/	Krádeže domácího zvířectva	81	14	-13	-13,8
451	§ 205/	Krádeže prosté - v bytech a rodinných domech	3 462	1 686	-415	-10,7
461	§ 205/	Krádeže věcí v prostorách nádraží - mimo zásilek	80	18	-50	-38,5
462	§ 205/	Krádeže věcí během jízdy v DP - mimo zásilek	106	5	-30	-22,1
471	§ 205/	Krádeže v objektech se starožit. a uměl. předměty	9	0	-15	-62,5
480	§ 205/	Krádeže prosté v jiných objektech	21 510	11 141	-1 789	-7,7
490	§ 205/	Krádeže prosté ostatní	7 853	2 587	-1 668	-17,5
411-490		Krádeže prosté celkem:	103 708	23 898	-21 865	-17,4
511	§ 209/	Podvod	6 028	3 012	88	1,5
521	§ 206/	Zpronevěra	1 019	707	-65	-6,0
530	§ 207/	Neoprávněné užívání cizí věci	77	50	-22	-22,2
588	§ 219/	Zatajení věci	1 944	427	64	3,4
589	§ 228/	Poškození cizí věci	11 437	1 627	-868	-7,1
590	§ 304/	Pytláctví a ostatní majetkové trestné činy	94	12	8	9,3
311-590		Majetkové činy celkem:	173 611	40 994	-35 740	-17,1
611	§ 358, 359/	Výtržnictví	3 418	2 685	-58	-1,7
612	§ 358/	Výtržnictví na sportovních a veřejných akcích	65	46	12	22,6
613	§ 228/2/	Sprejerství	4 273	942	783	22,4
614	§ 358/	Výtržnictví - útoky na záchranáře	1	0	0	0,0
631	§ 201, 202/	Ohrož. vých. mládeže a svádění k pohl. styku	865	733	-25	-2,8
632	§ 204/	Podávání alkoholických nápojů mládeži	91	61	-8	-8,1
633	§ 169/	Obchodování s dětmi	1	0	0	0
634	§ 339, 340, 341, 343/	Nedovolené překročení státní hranice	108	70	-23	-17,6
635	§ 283/	Nedovol. výroba a držení psych. l. a jedů pro jiného	4 414	3 895	467	11,8
636	§ 287/	Šíření toxikomanie	36	29	-57	-61,3
637	§ 329/	Zneužití pravomoci úřední osoby	107	89	61	132,6
639	§ 180/	Neoprávněné nakládání s osobními údaji	21	3	-8	-27,6
640	§ 330/	Maření úkolů úřední osoby z nedbalosti	2	1	-2	-50,0

Vysvětlivka: TSK 351 "Krádeže vloupáním do škol" se vztahuje i na krádeže vloupáním do školských zařízení.

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 014		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno fakt.	v %
641	§ 284/	Nedovolená výroba a d. psych. látek a jedů pro sebe	791	628	102	14,8
642	§ 286/	Ned. vyr. a d. psych. l. a jedů - předmět k výrobě	152	108	-11	-6,7
643	§ 285/	Nedovol. pěstování rostlin obsah. omam. látku	204	134	-21	-9,3
644	§ 288/	Výroba a nakládání s látkami s hormon. účinkem	10	8	-6	-37,5
651	§ 228, 272, 273/	Požáry	884	165	4	0,5
652	§ 228, 272, 273/	Výbuchy	25	8	11	78,6
662	§ 662/	Nedovolené ozbrojování	455	351	-8	-1,7
663	§ 337/	Maření výkonu úředního rozhodnutí	12 792	12 386	-1 804	-12,4
664	§ 214, 215/	Překupnictví a přechovávači - podílnictví	1 011	916	3	0,3
690	§ 338, 342/	Ostatní kriminální trestné činy	3	2	1	50,0
611-690		Ostatní krim. činy celkem:	29 729	23 260	-587	-1,9
721	§ 366/	Nadržování	24	19	2	9,1
730	§ 145, 146, 228, 272, 274 aj./	Veškeré nehody ... - úmyslné	16	12	-3	-15,8
731	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj./	Dopravní nehody silniční - z nedbalosti	6 432	5 062	181	2,9
732	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj./	Dopravní nehody letecké - z nedbalosti	5	2	2	66,7
733	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj./	Dopravní nehody vodní - z nedbalosti	6	1	6	-
741	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj./	Železniční nehody - z nedbalosti	23	12	10	76,9
742	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj./	Nehody kombinované - železniční - sil. - z nedbalosti	22	18	-3	-12,0
750	§ 143, 147, 148, 274, 360/	Ublížení na zdraví z nedbalosti - pracovní úrazy	128	62	10	8,5
751	§ 143, 147, 148, 274, 360/	Ublížení na zdraví z nedbalosti - ostatní	323	162	-6	-1,8
762	§ 222/	Poškozování věřitele	39	14	27	225,0
763	§ 223/	Zvýhodňování věřitele	3	0	2	200,0
771	§ 274, 360/	Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	11 158	10 532	1 281	13,0
772	§ 196/	Zanedbání povinné výživy	13 939	13 937	-787	-5,3
781	§ 290/	Získání kontroly nad v zdušným dopravním prostředkem, plavidlem a pevnou plošinou	0	0	0	-
782	§ 291/	Sdělení nepravdivé informace - ohrožení bezpečnosti vzdušného dopr. prostř.a civil. plavidla	0	0	-1	-100,0
783	§ 292/	Zavlečení vzduš. dopr. prostředku do ciziny	0	0	0	-
784	§ 302, 303/	Týrání zvířat	90	31	12	15,4
785	§ 357/	Šíření poplašné zprávy	247	127	44	21,7
786	§ 361/	Účast na organizované zločinecké skupině	31	26	26	520,0
787	§ 355/	Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny	27	20	-10	-27,0
788	§ 356/	Podněcování k nenávisti vůči skup. osob ...	18	3	5	38,5
789	§ 403, 404, 405/	Podpora a propagace hnutí směř. k potlač. práv ...	101	74	21	26,3
790	§ 149-151, 164-167, 181-184, 218, 220, 221, 272, 273 aj./	<i>Ostatní trestná činnost</i>	2 799	1 463	90	3,3
721-790		Zbývající kriminalita celkem	35 431	31 577	909	2,6
801	§ 248/	Trestné činy proti předpisům o nekalé soutěži	83	41	32	62,7
803	§ 251/	Neoprávněné podnikání	82	56	-22	-21,2
806	§ 253/	Poškozování spotřebitele	2	0	-3	-60,0
807	§ 261/	Pašování a krácení cla	1	1	-1	-50,0
808	§ 1254/	Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění	305	229	-27	-8,1
809	§ 248/	Porušení předpisů o pravidlech hosp. soutěže	0	0	0	-
810	§ 225/	Poruš. povinností v insolvenčním řízení	72	41	8	12,5
811	§ 220, 221/	Porušování pov. při správě cizího majetku	199	70	-32	-13,9
812	§ 205/	Krádež	626	516	111	21,6
813	§ 207/	Neoprávněné užívání cizí věci	2	1	-4	-66,7
814	§ 228/	Poškozování cizí věci	8	3	1	14,3
815	§ 209/	Podvody proti sociál. zabezpečení a nem. pojištění	536	439	101	23,2
816	§ 233/	Padělání a pozměňování peněz	1 726	314	108	6,7
817	§ 245, 246/	Padělání známek, kolků a nálepek	0	0	-3	-100,0
819	§ 240/	Krácení daně	858	435	-256	-23,0
820	§ 329/	Zneužití pravomoci úřední osoby	130	66	-37	-22,2
821	§ 331/	Úplatkářství - přijetí úplatku	63	32	-27	-30,0
822	§ 222/	Poškozování věřitele	256	92	-29	-10,2
823	§ 348/	Padělání a pozměňování veřejné listiny	804	578	159	24,7

824	§ 349/	Nedovol. výr. a držení státní pečeti a úřed. razítka	10	3	-2	-16,7
825	§ 156, 157/	Ohrožování zdraví závadnými potravinami ...	37	35	-30	-44,8

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 014		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno	v %
					fakt.	
826	§ 259, 260/	Vystavení nepravdivého potvrzení	49	36	16	48,5
827	§ 207/	Neoprávněné užívání motorového vozidla	7	4	-12	-63,2
828	§ 182/	Porušování tajemství dopravovaných zpráv	33	17	-12	-26,7
829	§ 206/	Zpronevěra	2 474	1 672	-57	-2,3
830	§ 209/	Podvod	4 725	2 907	-273	-5,5
831	§ 256, 257, 258/	Pletichy při veřejné soutěži a dražbě	63	35	-33	-34,4
832	§ 262, 263, 264/	Poruš. předpisů o nakl. s kontrolov. zbožím a techn.	0	0	0	-
833	§ 128/	Zneužívání informací v obchodním styku	44	20	16	57,1
834	§ 252/	Neoprávněné provozování loterie ...	43	7	23	115,0
835	§ 244/	Porušování předpisů o nálepkách k označení zboží	64	58	-22	-25,6
836	§ 180/	Neoprávněné nakládání s osobními údaji	5	3	-5	-50,0
837	§ 235, 236, 237, 239/	Ostatní tr. činy proti měně	12	9	-5	-29,4
838	§ 234/	Neoprávněné držení platebního prostředku	7 471	1 912	-801	-9,7
839	§ 265, 266, 267/	Poruš. předpisů o zahr. obchodu s vojen. materiálem	6	2	5	500,0
840	§ 205, 206, 209	Krádeže železničních zásilek	39	12	9	30,0
841	§ 205, 206, 209	Krádeže poštovních zásilek	30	8	12	66,7
842	§ 205, 206, 209	Krádeže silničních zásilek	53	12	-13	-19,7
843	§ 205, 206, 209	Krádeže leteckých zásilek	1	0	-1	-50,0
844	§ 205, 206, 209	Krádeže lodních zásilek	0	0	0	-
845	§ 330/	Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti	7	6	-2	-22,2
846	§ 332/	Úplatkářství - podplacení	118	94	-66	-35,9
847	§ 333/	Úplatkářství - nepřímé úplatkářství	4	2	-4	-50,0
848	§ 223/	Zvýhodňování věřitele	49	27	-3	-5,8
849	§ 226/	Pletichy v insolvenčním řízení	2	0	2	-
850	§ 293, 294a, 295, 297, 298 aj./	Ohrožení nebo poškoz. živ. prostředí - úmyslné	47	27	-6	-11,3
851	§ 294, 294a, 295, 297, 298 aj./	Ohrož. nebo poškoz. živ. prostř. - nedbalostní	11	1	1	10,0
852	§ 224/	Způsobení úpadku	29	18	13	81,3
853	§ 249/	Neoprávněné vydání cenného papíru	1	0	-1	-50,0
854	§ 250/	Manipulace s kurzem investičních nástrojů	1	1	1	-
855	§ 281, 282/	Nedovol. výr. a drž. radioaktiv. a jader. materiálu	0	0	-1	-100,0
860	§ 214, 215/	Podílnictví	87	78	31	55,4
861	§ 268/	Poruš. práv k ochranné známce, obchod. jménu ...	707	677	96	15,7
862	§ 269/	Porušování průmyslových práv	9	4	-1	-10,0
863	§ 270, 271/	Porušování autorského práva, práv k databázi ...	358	212	20	5,9
864	§ 216, 217/	Zastření původu věci, tzv. praní špin. peněz	575	279	140	32,2
865	§ 230, 231, 232/	Poškozování a zneuž. záznamu na nosiči informací	669	192	368	122,3
866	§ 213/	Provozování nepoctivých her a sázek	1	0	1	-
870	§ 273, 274, 277, 294, 294a aj./	Havárie a provoz. poruchy ... - z nedbalosti	19	4	-5	-20,8
871	§ 228, 272, 274, 276, 278 aj./	Havárie a provoz. poruchy ... - úmyslné	68	20	-33	-32,7
880	§ 210/	Pojistný podvod	368	243	-7	-1,9
881	§ 211/	Úvěrový podvod	5 643	4 743	707	14,3
882	§ 212/	Dotační podvod	96	66	5	5,5
885	§ 243/	Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení	0	0	-1	-100,0
886	§ 241/	Neodvedení daně, pojistného na sociál. zabezpečení ...	773	484	190	32,6
890	§ 181, 183, 218, 227, 229 aj./	Ostatní hospodářské trestné činy	170	97	16	10,4
801-890		Hospodářské činy celkem:	30 731	16 941	355	1,2
901	§ 369-398, 417/	Vojenské trestné činy	4	3	1	33,3
902	§ 309-312, 314-322 aj./	Trestné činy proti ústavnímu zřízení	0	0	0	-
903	§ 406, 407, 409, 416/	Trestné činy válečné a proti míru	0	0	0	-
101-690		Obecná kriminalita celkem:	222 494	77 718	-37 971	-14,6
101-903		CELKOVÁ KRIMINALITA:	288 660	126 239	-36 706	-11,3

Vysvětlivky:

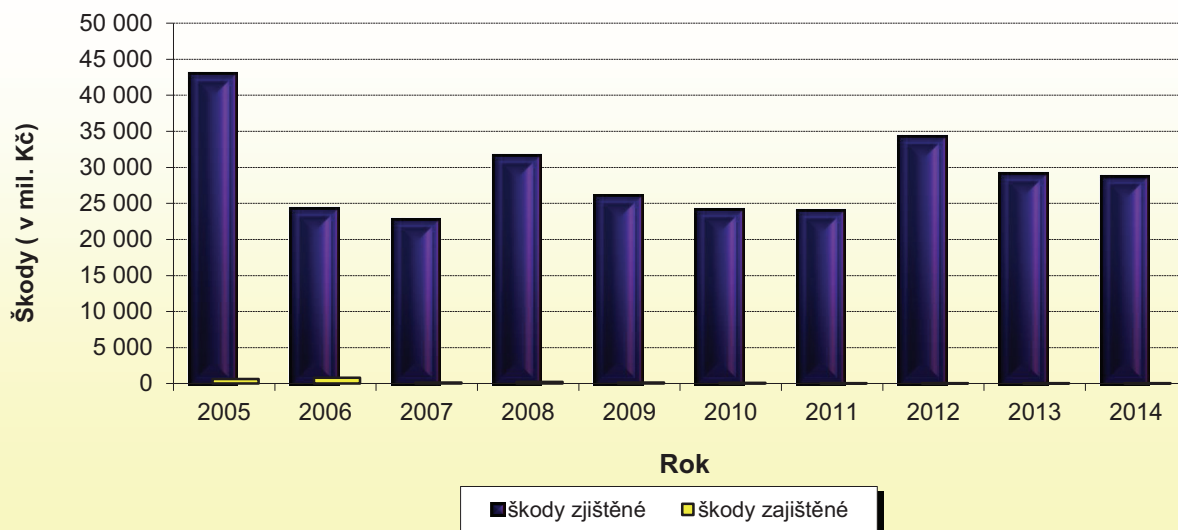
TSK - **takticko-statistická klasifikace** Evidenčně statistického systému kriminality PČR.

Kódy TSK, u nichž byla od 1. 1. 2013 provedena změna ve skladbě paragrafů tr. zákoníku, jsou odlišeny kurzívou.

Vývoj zjištěných a zajištěných škod (v mil. Kč) celkové kriminality v ČR v letech 2005 až 2014

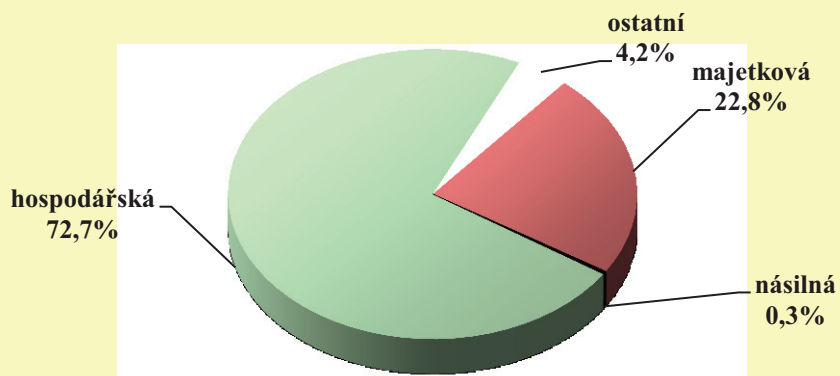
Rok	škody zjištěné	zajištěné	tj. %
2005	42 985	640	1,49
2006	24 262	835	3,44
2007	22 782	162	0,71
2008	31 626	244	0,77
2009	26 013	154	0,59
2010	24 104	100	0,42
2011	23 951	67	0,28
2012	34 215	61	0,18
2013	29 054	64	0,22
2014	28 697	49	0,17

Zjištěné a zajištěné škody celkové kriminality v letech 2005 - 2014

Poznámka: Vývoj inflace není brán v úvahu.

Podíl jednotlivých druhů kriminality na zjištěných škodách v ČR v roce 2014

Přestupky evidované Policií ČR v letech 2010 až 2014 podle jednotlivých služeb

Služba Policie ČR	Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Služba pořádkové policie						
celkem		749 333	790 379	739 290	748 476	796 307
z toho na úseku:						
- bezpečnosti a plynulosti silničního provozu (§ 22)		401 895	433 826	409 441	411 956	473 234
- proti majetku (§ 50)		186 315	190 526	175 112	181 956	159 522
- veřejného pořádku (§ 47-49)		110 983	119 294	113 611	112 780	114 097
- alkoholismu a toxikomanie (§ 30)		20 314	21 163	17 068	19 501	24 052
Služba dopravní policie						
- přestupky spáchané řidiči motor. vozidel		602 356	637 224	570 674	531 782	535 178
- přestupky spách. ostat. účastníky silnič. provozu		17 233	20 114	21 152	19 747	23 196
Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál						
- na úseku zbraní a bezpečnostního materiálu		2 344	2 730	3 297	2 909	1 825
Služba cizinecké policie						
- dle zák. č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na úz. ČR		39 696	24 444	29 014	27 438	29 582
- dle zák. 200/1999 Sb. o přestupcích		63 685				
Přestupky celkem		1 474 647	1 474 891	1 363 427	1 330 352	1 386 088

Obecní policie - výsledky činnosti v České republice v roce 2013 a 2014

	2013*	2014**
Počet obecních policíí celorepublikově	362	367
Počet obecních policíí, které poskytly informace	362	365
Počet zaměstnanců OP/MP celkem	9 516	9 534
Počet strážníků z MP, které poskytly informace	8 482	8 442
Počet strážníků/čekatelů se středním vzděláním bez maturity	853	687
Počet strážníků/čekatelů se středním vzděláním s maturitou	6 503	6 536
Počet strážníků/čekatelů s vysokoškolským vzděláním	1 051	1 126
Celkový počet přestupků projednaných v blokovém řízení	784 729	789 786
z toho přestupků proti BESIP (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	549 808	572 293
z toho přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti	95 701	82 967
z toho přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	8 924	9 833
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	75 539	72 670
z toho přestupků proti občanskému soužití	3 231	2 563
z toho přestupků proti majetku	26 391	23 684
Celkový počet podezření ze spáchání přestupků oznámených přísl. orgánům	648 530	717 181
z toho přestupků proti BESIP (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	329 945	367 081
z toho přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti	265 474	300 901
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	24 365	20 605
z toho přestupků proti majetku	16 493	13 782
Celkem řešeno přestupků	1 433 259	1 506 967
Celková výše pokut uložených v blokovém řízení (v Kč)	267 051 956	266 285 353
Finanční náklady na činnost policie za kalendářní rok	4 984 392 015	5 071 677 956 ***
Počet důvodných podezření o spáchání trestného činu oznámených PČR	15 848	15 877
Počet fyzických útoků na strážníky	341	393
Počet případů použití služební zbraně	17	15
Počet uzavřených veřejnoprávních smluv podle § 3a z. o obecní policii	481	517
Počet rozhodnutí o odstranění vozidla	45 935	45 845
Počet osob převezených do záchytné stanice	10 993	12 184
Počet předvedených hledaných a pohřešovaných osob	3 532	3 993
Počet nalezených odcizených vozidel	469	406
Odchyceno zvířat	31 344	30 744
Počet úřadoven OP/MP s nepřetržitým provozem	163	162

* Údaje poskytnuté k 20.3.2014

** Údaje poskytnuté k 20.3.2015

*** Finanční náklady poskytlo 364 obcí

Pachatelé trestné činnosti

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v ČR celkem

Rok	celkem	muži	ženy	recidivisté	děti	mladiství	cizinci
2005	121 511	104 274	17 237	55 856	3 341	5 654	6 994
2006	122 753	106 045	16 708	56 661	3 027	5 808	7 284
2007	127 718	111 312	16 406	56 773	2 635	6 322	8 179
2008	122 053	106 816	15 237	53 321	2 723	6 014	8 572
2009	123 235	107 277	15 958	56 594	2 094	5 339	8 362
2010	112 477	97 673	14 804	53 405	1 606	4 010	7 377
2011	114 975	99 715	15 260	55 717	1 568	4 038	7 473
2012	113 026	97 547	15 479	56 489	1 371	3 486	7 513
2013	117 682	100 944	16 738	61 934	1 251	2 939	7 470
2014	114 392	97 430	16 962	61 020	1 369	2 593	7 385

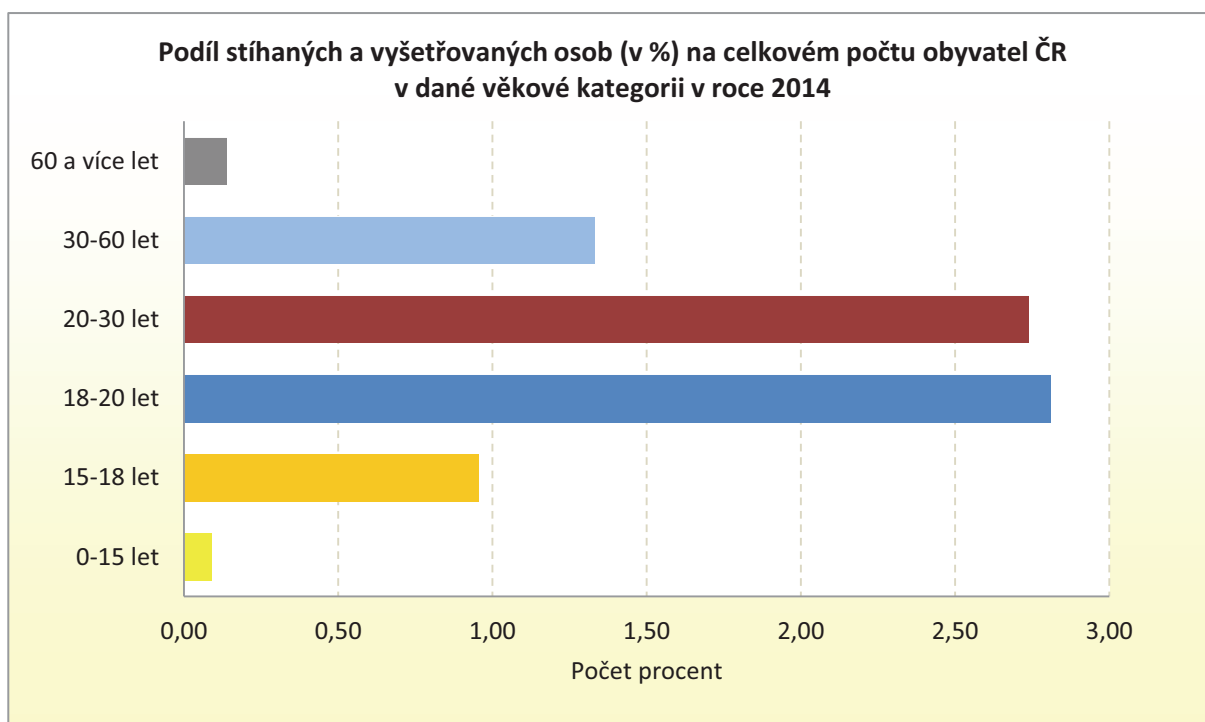
Vývoj podílu (v %) jednotlivých kategorií pachatelů celkové kriminality na celkovém počtu pachatelů v ČR celkem

Rok	muži	ženy	recidivisté	děti		mladiství	cizinci
				do 15 let	15-18 let		
2005	85,8	14,2	46,0	2,7	4,7	5,8	
2006	86,4	13,6	46,2	2,5	4,7	5,9	
2007	87,2	12,8	44,5	2,1	4,9	6,4	
2008	87,5	12,5	43,7	2,2	4,9	7,0	
2009	87,1	12,9	45,9	1,7	4,3	6,8	
2010	86,8	13,2	47,5	1,4	3,6	6,6	
2011	86,7	13,3	48,5	1,4	3,5	6,5	
2012	86,3	13,7	50,0	1,2	3,1	6,6	
2013	85,8	14,2	52,6	1,1	2,5	6,3	
2014	85,2	14,8	53,3	1,2	2,3	6,5	

Zdroj: PČR

Vývoj podílu stíhaných a vyšetřovaných osob na celkovém počtu obyvatel dle stanovených věkových kategorií v ČR v letech 2012 až 2014

	věk					
	do 15	15-18	18-20	20-30	30-60	60 a více
Rok 2012						
Počet	1 371	3 486	6 696	35 378	62 646	3 449
Tj. % z pachatelů celkem	1,21	3,08	5,92	31,30	55,43	3,05
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,09	1,18	2,73	2,54	1,37	0,14
Počet obyvatel k 1.1.2012	1 541 241	295 435	245 670	1 392 662	4 585 261	2 445 176
Rok 2013						
Počet	1 251	2 939	6 090	38 361	65 346	3 695
Tj. % z pachatelů celkem	1,06	2,50	5,17	32,60	55,53	3,14
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,08	1,05	2,63	2,80	1,43	0,15
Počet obyvatel k 1.1.2013	1 560 296	278 934	231 331	1 371 579	4 571 220	2 502 765
Rok 2014						
Počet	1 369	2 593	9 252	37 512	60 433	3 233
Tj. % z pachatelů celkem	1,19	2,26	8,07	32,73	52,73	2,82
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,09	0,95	2,81	2,73	1,33	0,13
Počet obyvatel k 1.1.2014	1 577 455	272 818	329 827	1 372 181	4 552 266	2 407 872

Trestná činnost recidivistů

Trestná činnost rec. v roce 2014

Objasněno: 83 894

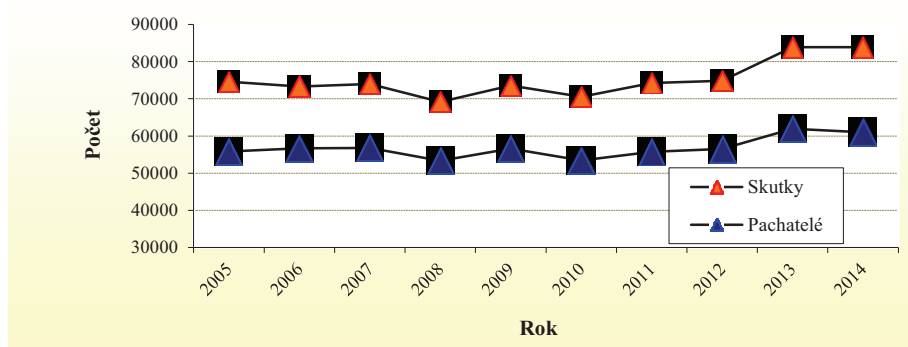
Tj. % z objas. celkem: 59 %

recidivisté celkem: 61 020

muži: 55 074, tj. 90,2 %

ženy: 5 946, tj. 9,7 %

Vývoj trestné činnosti recidivistů
v ČR v letech 2005 až 2014

Vývoj počtu trestných činů spáchaných recidivisty v ČR

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vraždy celkem:	78	74	90	69	105	77	75
Loupeže	1 174	1 255	1 170	1 141	1 025	1 086	1 016
Úmyslné ublížení na zdraví	1 573	1 540	1 564	1 702	1 901	2 001	2 016
Nebezpečné vyhrožování	661	679	914	1 044	985	1 093	1 107
Násilné činy :	5 575	5 786	6 364	6 970	6 836	7 366	7 054
Mravnostní činy :	416	439	478	502	513	557	573
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	1 055	1 090	1 375	1 107	1 100	1 198	1 014
Krádeže vloupáním :	7 834	8 948	10 362	10 769	10 156	12 398	11 396
Krádeže mot. voz. dvoustopých	1 782	1 550	1 285	1 411	1 337	1 500	1 442
Krádeže věcí z automobilů	2 956	3 007	3 098	2 457	2 187	2 655	2 351
Krádeže prosté :	17 902	18 171	16 988	18 312	20 092	21 291	21 804
Majetkové činy :	28 294	30 089	30 342	32 210	33 642	37 448	37 009
Výtržnictví	1 058	1 130	1 192	1 482	1 480	1 613	1 638
Ned.vyr. a d.psych.l. a jedů	1 401	1 435	1 410	1 891	1 935	2 482	2 996
Zanedbání povinné výživy	5 852	6 726	8 496	9 140	8 908	9 451	9 311
Zpronevěra	940	943	785	736	763	697	741
Podvod	1 281	1 453	1 326	1 200	1 224	1 618	1 557
Por. autorského práva	28	31	244	45	31	48	17
Hospodářské činy celkem:	7 140	6 616	6 300	5 631	5 349	7 178	7 878
CELKOVÁ KRIMINALITA:	69 214	73 561	70 581	74 212	74 815	83 894	83 894

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob-recidivistů v ČR

a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2012	tj.%	2013	tj.%	2014	tj.%
Vraždy celkem:	117	57,9	80	42,8	75	52,4
Úmyslné ublížení na zdraví	1 803	38,6	1 867	41,3	1 876	42,4
Násilné činy :	5 699	43,4	6 105	46,5	5 788	47,5
Mravnostní činy :	353	27,6	399	29,9	415	31,0
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	424	60,7	476	68,7	449	65,1
Krádeže vloupáním :	5 935	61,7	6 864	67,3	6 188	68,4
Krádeže věcí z automobilů	974	74,4	1 144	81,0	1 013	80,7
Krádeže prosté :	14 302	69,4	14 779	71,6	14 858	74,2
Majetkové činy :	22 509	63,3	24 178	66,5	23 579	68,1
Podvod	879	33,7	1 076	35,4	1 284	51,7
Hospodářské činy celkem:	4 095	31,0	5 134	33,7	5 381	34,7
CELKOVÁ KRIMINALITA:	56 489	50,0	61 934	52,6	61 020	53,2

* Poznámka: Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

Trestná činnost páchaná cizími státními příslušníky

Trestná činnost cizinců v roce 2014

Objasněno: 9 821

Tj. % z objas. celkem: 7,8 %

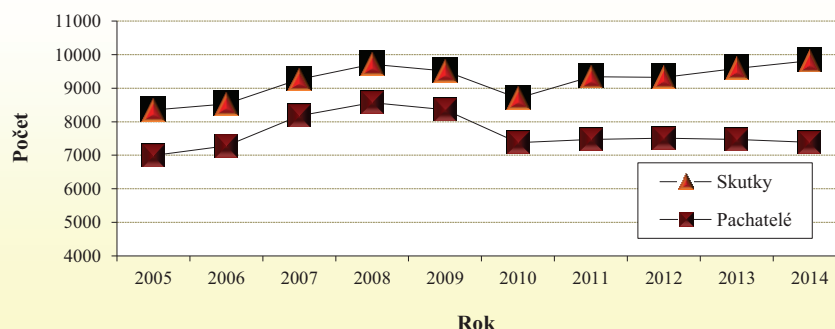
Stíháno a vyšetřováno osob

celkem: 7 385

muži: 6 587, tj. 89,5 %

ženy: 789, tj. 10,5 %

Vývoj trestné činnosti cizinců
v ČR v letech 2005 až 2014

Vývoj počtu trestných činů spáchaných cizinci v ČR

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vraždy celkem:	34	30	20	21	23	20	18
Loupeže	209	255	197	205	178	167	155
Úmyslné ublížení na zdraví	289	236	234	339	302	289	269
Násilné činy:	915	924	954	1 156	1 035	998	914
Mravnostní činy:	119	87	171	208	122	102	112
Krádeže vloupáním:	572	574	686	759	664	855	771
Krádeže prosté:	1 444	1 312	1 292	1 333	1 598	1 438	1 222
Krádeže kapesní	165	142	115	95	175	116	119
Majetkové činy:	2 338	2 277	2 410	2 441	2 671	2 747	2 402
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 213	1 134	1 039	1 148	1 132	1 213	957
Hospodářské činy celkem:	1 161	1 229	1 502	1 694	1 562	1 652	2 403
CELKOVÁ KRIMINALITA:	9 720	9 512	8 701	9 346	9 325	9 595	9 821

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob-cizinců v ČR

a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2012	tj. %	2013	tj. %	2014	tj. %
Vraždy celkem:	28	13,9	22	11,8	18	12,6
Loupeže	168	8,9	179	9,2	156	9,2
Úmyslné ublížení na zdraví	289	6,2	295	6,5	290	6,6
Násilné činy :	899	6,8	893	6,8	844	6,9
Mravnostní činy :	109	8,5	89	6,7	89	6,7
Krádeže vloupáním :	401	4,2	412	4,0	373	4,1
Krádeže kapesní	126	17,9	131	14,5	130	17,2
Krádeže prosté :	1 182	5,7	1 128	5,5	977	4,9
Majetkové činy :	1 904	5,4	1 889	5,2	1 664	4,8
Maření výkonu úředního rozhodnutí	978	9,3	1 054	8,9	821	8,1
Hospodářské činy celkem:	988	7,5	1 011	6,6	1 125	7,3
CELKOVÁ KRIMINALITA:	7 513	6,6	7 470	6,3	7 385	6,4

* Poznámka: Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

Policií ČR evidovaná trestná činnost dětí mladších 15 let

Evidovaná trestná činnost
dětí mladších 15 let v roce 2014

Objasněno: 1 350

Tj. % z objas. celkem: 1

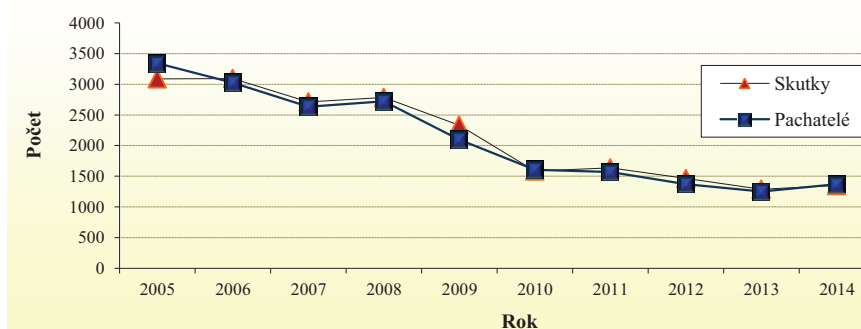
Stíháno a vyšetřováno osob

celkem: 1 369

pohl. mužské: 1 135, tj. 82,9 %

pohl. ženské: 234, tj. 17,1 %

Vývoj Policií ČR evidované tr. činnosti dětí mladších 15 let
v ČR v letech 2005 až 2014

Vývoj počtu Policií ČR evidovaných činů jinak trestných spáchaných dětmi mladšími 15 let v ČR

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vraždy celkem:	3	0	2	2	2	3	0
Loupeže	260	225	128	128	136	90	88
Úmyslné ublížení na zdraví	108	87	96	88	100	83	80
Vydírání	71	82	66	68	72	55	65
Násilné činy	499	455	349	331	366	274	287
Mravnostní činy	93	100	97	84	122	101	120
Krádeže vloupáním do bytů	48	54	22	21	28	23	18
Krádeže vloupáním	549	442	319	335	229	217	168
Krádeže věcí z automobilů	134	81	31	15	11	15	22
Krádeže jízdních kol	12	21	14	10	20	16	15
Krádeže prosté	733	602	334	421	337	299	258
Majetkové činy	1409	1145	748	848	649	590	515
Výtržnictví	73	49	57	70	55	90	87
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	89	94	54	77	49	63	48
Šíření toxikománie	9	2	4	4	5	5	2
CELKOVÁ KRIMINALITA:	2783	2333	1584	1636	1463	1286	1350

Vývoj počtu vyšetřovaných osob-dětí mladších 15 let v ČR

a jejich podílu na vyšetřovaných a stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2012	tj.%	2013	tj.%	2014	tj.%
Vraždy celkem:	2	1,0	3	1,6	0	0,0
Úmyslné ublížení na zdraví	99	2,1	83	1,8	84	1,9
Násilné činy :	360	2,7	274	2,1	310	2,5
Mravnostní činy :	90	7,0	101	7,6	98	7,3
Krádeže vloupáním do bytů	27	3,5	23	3,0	17	2,1
Krádeže vloupáním :	240	2,5	217	2,1	227	2,5
Krádeže věcí z automobilů	12	0,9	15	1,1	18	1,4
Krádeže prosté :	253	1,2	299	1,4	218	1,1
Majetkové činy :	612	1,7	590	1,6	581	1,7
Výtržnictví	66	2,1	90	2,8	81	2,6
Nedovol. výr. a držení psych. l. a jedů	37	1,4	63	1,9	42	1,1
CELKOVÁ KRIMINALITA:	1 371	1,2	1 251	1,1	1 369	1,2

Poznámka:

* Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

Trestná činnost mladistvých (věk od 15 do 18 let)

Trestná činnost mladistvých v roce 2013

Zjištěno: 3 367

Tj. % z objas. celkem: 2,4

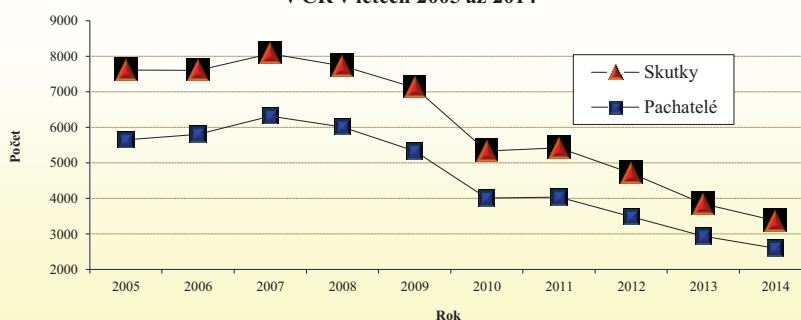
Stíháno a vyšetřováno osob

celkem: 2 593

muži: 2 265, tj. 87,4 %

ženy: 328, tj. 12,6 %

Vývoj trestné činnosti mladistvých
v ČR v letech 2005 až 2014

Vývoj počtu Policí ČR evidovaných trestných činů (provinění) spáchaných mladistvými v ČR

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vraždy celkem:	6	5	4	6	2	7	3
Loupeže	454	431	311	292	289	212	167
Úmyslné ublížení na zdraví	285	298	298	246	291	239	225
Vydírání	79	98	72	112	85	85	59
Násilné činy :	958	969	810	819	829	677	565
Mravnostní činy :	155	174	166	185	198	216	198
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	159	148	125	139	118	87	66
Krádeže vloupáním :	1 426	1 412	1 277	1 358	1 105	897	710
Krádeže mot. voz. dvoustopých	428	368	247	269	190	153	115
Krádeže věci z automobilů	267	220	206	146	101	61	41
Krádeže prosté :	2 163	1 847	1 537	1 520	1 334	1 002	820
Majetkové činy :	3 844	3 472	3 033	3 083	2 605	2 052	1 702
Výtržnictví	152	150	156	162	146	138	151
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	164	146	118	187	123	144	123
Šíření toxikomanie	10	4	1	4	3	3	1
CELKOVÁ KRIMINALITA:	7 728	7 123	5 339	5 427	4 713	3 845	3 367

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných mladistvých v ČR

a jejich podílu na stíhaných a vyšetřovaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2012	tj. %	2013	tj. %	2014	tj. %
Vraždy celkem:	2	1,0	8	4,3	4	2,8
Loupeže	251	13,2	212	10,9	171	10,4
Úmyslné ublížení na zdraví	309	6,6	235	5,2	222	5,0
Násilné činy :	727	5,5	591	4,5	529	4,3
Mravnostní činy :	193	15,1	210	15,7	189	14,1
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	45	6,4	37	5,3	45	6,5
Krádeže vloupáním :	806	8,4	617	6,1	459	5,1
Krádeže věci z automobilů	45	3,4	35	2,5	20	1,6
Krádeže prosté :	841	4,1	689	3,3	595	3,0
Majetkové činy :	1 804	5,1	1 453	4,0	1 215	3,5
Výtržnictví	125	3,9	131	4,1	125	4,0
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	103	3,9	133	4,0	105	2,8
CELKOVÁ KRIMINALITA:	3 486	3,1	2 939	2,5	2 593	2,3

Poznámka:

* Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

Oběti trestné činnosti

Vývoj počtu evidovaných obětí trestné činnosti v ČR v letech 2007 - 2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	24 245	22 614	21 822	19 413	20 363	19 766	20 648	18 392
Ženy	21 309	21 138	21 494	19 811	20 617	20 871	20 373	17 025
Muži a ženy	45 554	43 752	43 316	39 224	40 980	40 637	41 021	35 417
Skupiny (počet skupin)	2 026	2 050	2 114	2 119	2 375	2 274	2 303	2 040
Skupiny (počet osob ve skupinách)	5 013	5 182	5 263	5 295	5 884	5 641	6 143	5 195
Celkem osob	50 567	48 934	48 579	44 519	46 864	46 278	47 164	40 612

Oběti vybraných druhů trestné činnosti v ČR v letech 2011 až 2014

Druh kriminality	2012		2013		2014		změna	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Vraždy loupežné	8	10	1	7	7	7	6	0
Vraždy sexuální	0	1		1	0	2	0	1
Vraždy motiv. osob. vztahy	54	40	46	51	33	40	-13	-11
Vraždy na objednávku	1	0	1	3	0	1	-1	-2
Vraždy novorozence matkou	0	1		1			0	-1
Vraždy ostatní	42	14	43	11	41	17	-2	6
Vraždy celkem:	105	66	91	74	81	67	-10	-7
Zabití	1	0	0	0	2	0	2	0
Usmrcení z nedbalosti	43	19	48	25	38	27	-10	2
Opuštění dítěte	5	6	9	7	3	5	-6	-2
Únos	1	6	6	3	4	5	-2	2
Loupeže	1 512	1 575	1 442	1 358	1 334	1 053	-108	-305
Loupeže na finanč. institut.	11	108	5	72	3	39	-2	-33
Násilí na veř. čin. mimo pol.	50	17	49	22	31	14	-18	-8
Násilí na veř. čin. - policist.	328	21	356	15	296	16	-60	1
Násilí na veř. čin. - obec. pol.	114	5	118	6	121	7	3	1
Úmyslné ublížení na zdraví	3 620	1 195	3 783	1 157	3 588	1 191	-195	34
Braní rukojmí	0	0	0	2	0	1	0	-1
Nebezpečné vyhrožování	685	1 128	749	1 132	709	1 091	-40	-41
Nebezpečné pronásledování	50	393	45	433	45	406	0	-27
Vydírání	824	486	806	486	725	491	-81	5
Omez. a zbav. osobní svobody	36	212	48	194	51	188	3	-6
Týrání svěřené osoby	68	51	63	63	44	54	-19	-9
Týrání osoby žijící ve spol. obydlí	27	519	10	511	15	469	5	-42
Útisk	16	15	13	10	16	16	3	6
Ostatní násilné trestné činy	3	6	7	2	1	1	-6	-1
Násilné činy celkem:	7 504	5 835	7 656	5 580	7 113	5 145	-543	-435
Znásilnění	46	612	21	561	45	612	24	51
Pohlavní zneuž. v závislosti	16	67	13	68	5	65	-8	-3
Pohlavní zneužívání ostatní	78	500	92	584	76	542	-16	-42
Komerč. forma sex. zneuž. ostat.	5	3	1		1	1	0	1
Kuplířství (§ 204)	0	26	2	21	0	11	-2	-10
Obchodování s lidmi	3	11	1	5	3	9	2	4
Mravnostní činy celkem:	182	1 290	146	1 292	147	1 365	1	73
Krádeže kapesní	6 986	8 337	7 511	8 363	6 202	6 367	-1 309	-1 996
Krádeže jiné na osobách	4 328	4 934	4 684	4 699	4 244	3 679	-440	-1 020

Oběti trestné činnosti v ČR dle věku a druhu kriminality v roce 2013 a 2014

se specifickým důrazem na mládež

TSK	Druh kriminality	Věk oběti	2013		2014	
			muži	ženy	muži	ženy
	Celkem		20 648	20 373	18 392	17 025
		nezjištěn	97	39	112	32
		do 15 let	754	1 221	700	1 248
		15-18 let	887	907	757	771
		19-30 let	7 962	7 079	6 987	5 813
		31-40 let	4 011	3 270	3 616	2 929
		41-60 let	4 604	4 553	4 195	3 671
		61 a více let	2 333	3 304	2 025	2 561
101-106	Vraždy		91	74	81	67
		nezjištěn	-	1	3	-
		do 15 let	5	6	2	7
		15-18 let	4	1		1
		19-30 let	18	15	13	7
		31-40 let	33	18	18	14
		41-60 let	23	18	35	26
		61 a více let	8	15	10	12
131	Loupež		1 442	1 358	1 334	1 053
		nezjištěn	2	3	6	-
		do 15 let	100	29	90	28
		15-18 let	109	36	96	23
		19-30 let	541	368	500	274
		31-40 let	208	220	229	175
		41-60 let	339	396	273	349
		61 a více let	143	306	140	204
151	Úmyslné ublížení na zdraví		3 783	1 157	3 588	1 191
		nezjištěn	2	-	2	-
		do 15 let	113	33	96	43
		15-18 let	187	40	152	34
		19-30 let	1 483	377	1 399	357
		31-40 let	874	310	842	369
		41-60 let	936	314	904	309
		61 a více let	188	83	193	79
173	Nebezpečné vyhrožování		749	1 132	709	1 091
		nezjištěn	1	1	4	-
		do 15 let	12	9	12	12
		15-18 let	17	19	29	18
		19-30 let	219	313	185	321
		31-40 let	183	331	171	309
		41-60 let	243	371	238	343
		61 a více let	74	89	70	88

TSK	Druh kriminality	Věk oběti	2013		2014	
			muži	ženy	muži	ženy
181	Vydírání		806	486	725	491
		nezjištěn	5	-	3	-
		do 15 let	60	27	60	30
		15-18 let	62	14	47	22
		19-30 let	302	184	296	190
		31-40 let	183	109	144	112
		41-60 let	162	131	152	109
		61 a více let	32	21	23	28
185	Týrání svěřené osoby		63	63	44	54
		nezjištěn	-	-	-	-
		do 15 let	59	42	37	34
		15-18 let	2	10	4	7
		19-30 let	1	5	1	5
		31-40 let	-	1	1	1
		41-60 let	1	2	-	2
		61 a více let	-	3	1	5
186	Týrání osoby žijící ve společném obydlí		10	511	15	469
		nezjištěn	-	-	-	-
		do 15 let	2	6	6	2
		15-18 let	-	4	-	2
		19-30 let	-	136	-	124
		31-40 let	-	173	1	154
		41-60 let	3	134	3	140
		61 a více let	5	58	5	47
201	Znásilnění		21	561	45	612
		nezjištěn	2	2	1	-
		do 15 let	6	103	27	108
		15-18 let	8	59	7	59
		19-30 let	3	217	6	246
		31-40 let	2	105	4	119
		41-60 let	2	70	-	70
		61 a více let	-	5	-	10
212	Pohlavní zneužívání ostatní		92	584	76	542
		nezjištěn	-	-	-	-
		do 15 let	87	566	70	524
		15-18 let	4	16	6	16
		19-30 let	1	2	-	2
		31-40 let	-	-	-	-
		41-60 let	-	-	-	-
		61 a více let	-	-	-	-
411	Krádeže kapesní		7 511	8 363	6 202	6 367
		nezjištěn	20	18	11	17
		do 15 let	45	73	46	70
		15-18 let	292	437	229	355
		19-30 let	2 967	3 542	2 423	2 648
		31-40 let	1 339	1 105	1 094	934
		41-60 let	1 620	1 845	1 417	1 376
		61 a více let	1 228	1 343	982	967

Majetková kriminalita v ČR

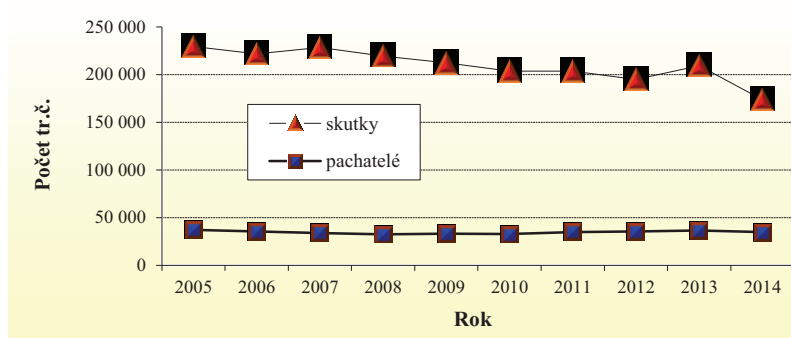
Majetková kriminalita v roce 2014

Zjištěno: 173 611

Objasněno: 40 994

Tj. %: 23,6

Vývoj majetkové trestné činnosti
v ČR v letech 2005 až 2014

Vývoj majetkové trestné činnosti v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Krádeže vloupáním do obchodů	3 982	4 336	3 625	3 567	3 519	4 091	2 855
Kr. vl. do restaurací a hostinců	2 582	2 840	2 640	2 411	2 307	2 389	1 914
Kr. vl. do jídelen, záv. kuchyní, strav.zař.	104	85	63	64	60	67	44
Krádeže vloupáním do bytů	4 477	4 826	4 717	4 311	4 239	4 446	3 778
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	5 068	4 975	5 118	4 846	4 634	4 841	3 955
Kr. vl. do rodinných domků	4 634	4 790	5 374	5 257	5 479	6 671	5 099
Krádeže vloupáním celkem:	53 381	54 848	58 758	59 672	55 554	62 384	49 304
Krádeže kapesní	18 188	18 641	15 223	14 514	15 430	15 957	12 653
Krádeže mot. voz. dvoustupých	18 011	13 954	12 349	11 647	10 403	10 736	8 720
Krádeže věcí z automobilů	49 430	46 613	39 455	33 230	28 751	30 899	22 976
Krádeže jízdních kol	5 256	6 403	6 535	7 396	7 746	9 682	8 796
Krádeže prosté celkem:	147 292	138 369	126 311	124 274	119 367	125 573	103 708
Podvod	4 745	4 938	4 962	4 910	5 403	5 940	6 028
Zpronevěra	1 273	1 057	941	1 071	1 094	1 084	1 019
Majetkové činy celkem:	219 347	212 168	203 717	203 675	194 970	209 351	173 611

Vývoj počtu pachatelů majetkové tr. činnosti v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Krádeže vloupáním do obchodů	641	915	763	747	668	775	657
Kr. vl. do restaurací a hostinců	440	542	546	464	442	450	392
Kr. vl. do jídelen, záv. kuchyní, strav.zař.	21	25	20	13	18	7	5
Krádeže vloupáním do bytů	705	777	759	774	767	761	798
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	770	817	784	804	699	693	690
Kr. vl. do rodinných domků	803	935	927	964	1 020	1 102	1 033
Krádeže vloupáním celkem:	8 042	8 450	9 114	10 061	9 616	10 197	9 045
Krádeže kapesní	900	961	734	707	705	903	754
Krádeže mot. voz. dvoustupých	1 973	1 811	1 616	1 631	1 474	1 427	1 265
Krádeže věcí z automobilů	1 872	1 878	1 789	1 473	1 309	1 413	1 255
Krádeže jízdních kol	361	486	478	554	666	778	926
Krádeže prosté celkem:	19 795	19 361	18 468	19 677	20 597	20 642	20 014
Podvod	1 837	2 108	2 206	2 117	2 316	2 420	2 485
Zpronevěra	819	826	720	759	815	786	756
Majetkové činy celkem:	32 588	32 987	32 651	34 842	35 545	36 384	34 624

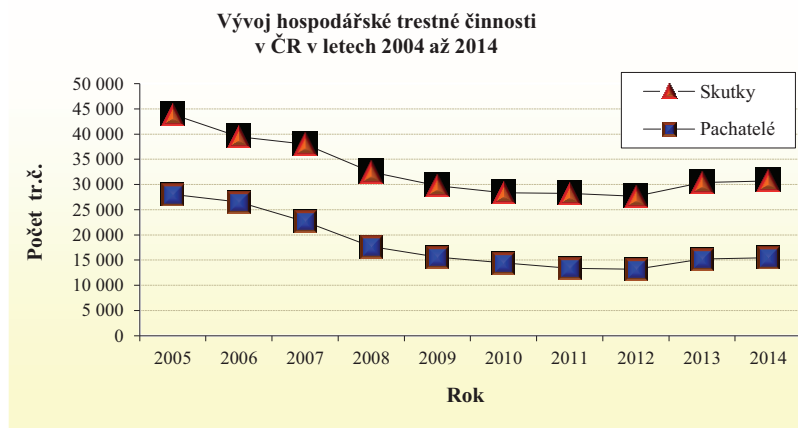
Hospodářská kriminalita v ČR

Hospodářská kriminalita v roce 2014

Zjištěno: 30 731

Objasněno: 16 941

Tj. %: 55,1

Vývoj počtu trestných činů vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poruš. povinnosti při správě ciz. maj.	173	135	150	177	234	231	199
Krácení daně	725	574	601	704	916	1 114	858
Paděl. a pozměň. veř. listiny	533	558	620	701	737	645	804
Zpronevěra	3 368	2 993	2 761	2 556	2 661	2 531	2 474
Podvod	4 840	4 873	4 407	4 153	4 363	4 998	4 725
Porušování práv k ochranné známce	293	303	359	627	427	611	707
Por. autorského práva	459	276	650	412	459	338	358
Hospodářské činy celkem:	32 474	29 774	28 371	28 216	27 633	30 376	30 731

Vývoj počtu pachatelů vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poruš. povinnosti při správě ciz. maj.	119	73	90	93	125	132	128
Krácení daně	515	500	545	547	670	818	725
Paděl. a pozměň. veř. listiny	270	334	381	437	431	306	430
Zpronevěra	2 348	2 358	2 177	1 951	1 988	1 887	1 814
Podvod	2 810	2 835	2 819	2 592	2 608	3 041	2 779
Porušování práv k ochranné známce	274	281	236	226	139	144	148
Por. autorského práva	204	174	184	159	156	152	114
Hospodářské činy celkem:	17 691	15 627	14 453	13 349	13 210	15 247	15 488

Hospodářská kriminalita (HK) v ČR v roce 2014

Podíly jednotlivých druhů kriminality na škodách způsobených HK celkem
a celkovém počtu zjištěných trestných činů HK

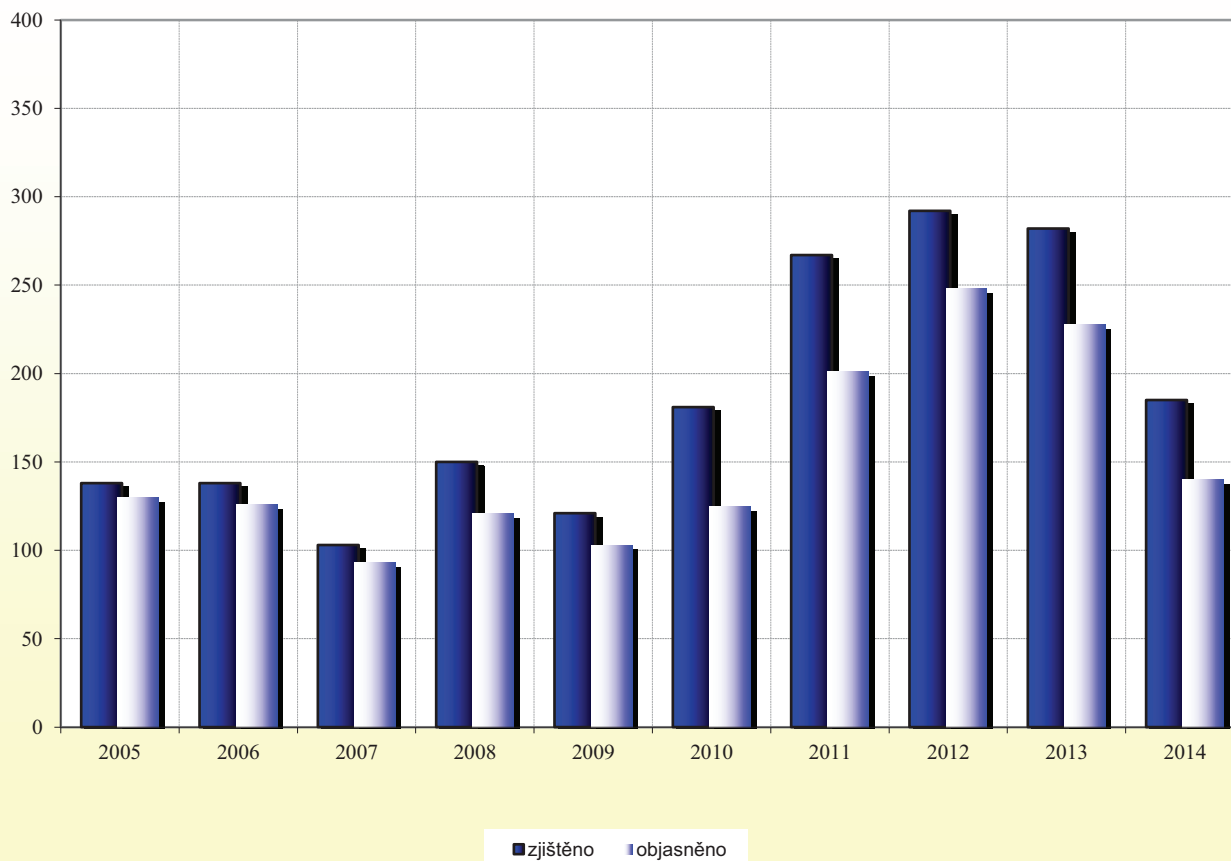
TSK	Druh kriminality	Zjištěno		Škody	
		počet tr.č.	podíl v %	v tis. Kč	podíl v %
819	Krácení daně	858	2,79	8 572 074	41,11
830	Podvod	4 725	15,38	3 514 174	16,85
829	Zpronevěra	2 474	8,05	2 553 938	12,25
811	Poruš. pov. při správě ciz. maj.	199	0,65	1 616 866	7,75
881	Úvěrový podvod	5 643	18,36	1 250 126	6,00
882	Dotační podvod	96	0,31	683 596	3,28
801	Tr.č. proti př. o nekalé soutěži	83	0,27	358 388	1,72
822	Poškozování věřitele	256	0,83	261 027	1,25
810	Poruš. povin.v řízení o konkur.	72	0,23	197 902	0,95
886	Neodved. daně pojist. a přísp. ..	773	2,52	179 750	0,86
864	Zastření původu věci	575	1,87	169 189	0,81
820	Zneužívání pravomoci úřední osoby	130	0,42	155 618	0,75
861	Por. práv k ochranné známce	707	2,30	139 690	0,67
833	Zneuž. informací v obch. styku	44	0,14	118 966	0,57
838	Neoprávněné držení platebního prostředku	7 471	24,31	115 414	0,55
808	Zkresl. údajů o stavu hosp.a jm.	305	0,99	112 561	0,54
848	Zvýhodňování věřitele	49	0,16	109 968	0,53
880	Pojistný podvod	368	1,20	103 952	0,50
812	Krádež	626	2,04	90 717	0,44
863	Poruš. autor. práva, k datab.a padělání díla	358	1,16	74 757	0,36
852	Předlužení	29	0,09	69 813	0,33
890	Ostatní hosp. trestné činy	170	0,55	68 943	0,33
826	Vystavení neprav. potvrzení	49	0,16	48 455	0,23
821	Úplatkářství - přijímání úplatku	63	0,21	48 015	0,23
815	Podv. proti soc. zab. a nem. p.	536	1,74	34 415	0,17
823	Paděl. a pozměň. veř. listiny	804	2,62	32 274	0,15
850	Ohr. pošk. život. prostř. - úmysl.	47	0,15	28 638	0,14
845	maření úkolu úřední osoby z nedbalosti	7	0,02	24 819	0,12
831	Plet. při veř. soutěži a dražbě	63	0,21	23 911	0,11
865	Pošk. a zneuž. záz. na nos. infor.	669	2,18	15 936	0,08
860	Podílnictví	87	0,28	15 152	0,07
837	Ostatní tr. činy proti měně	12	0,04	14 015	0,07
835	Poruš. předp. o nálepkách	64	0,21	9 408	0,05
816	Ochrana měny	1 726	5,62	8 525	0,04
842	Rozkr. přepr. zás. - silničních	53	0,17	7 320	0,04
851	Ohr. pošk. život. prostř. - nedbal.	11	0,04	7 300	0,04
813	Neoprávněné užívání cizí věci	2	0,01	3 970	0,02
840	Rozkr. přepr. zás. - železnič.	39	0,13	3 469	0,02
803	Neoprávněné podnikání	82	0,27	2 761	0,01
871	Havárie a provoz. poruch. - úmysl.	68	0,22	2 109	0,01
841	Rozkr. přepr. zás. - poštovních	30	0,10	867	0,00
870	Havárie a provoz. poruch. - nedbal.	19	0,06	786	0,00
814	Pošk. cizí věci	8	0,03	235	0,00
827	Neoprávněné užívání mot. voz.	7	0,02	210	0,00
843	Rozkr. přepr. zás. - leteckých	1	0,00	133	0,00
825	Ohrožování zdraví závad. potr.	37	0,12	98	0,00
866	Provoz. nepoctivých her a sáz.	1	0,00	27	0,00
846	Úplatkářství - podplácení	118	0,38	13	0,00
834	Neoprávněné provozování loterie	43	0,14	5	0,00
854	Manipulace s kurzem investičních nástrojů	1	0,00	5	0,00
806	Poškozování spotřebitele	2	0,01	0	0,00
807	Pašování a krácení cla	1	0,00	0	0,00
809	Poruš. závaz. práv. hosp. styku	0	0,00	0	0,00
817	Padělání známek a kolků	0	0,00	0	0,00
824	Nedov. výr. a drž.st.peč. a úř.raz.	10	0,03	0	0,00
828	Poruš. tajemství doprav. zpráv	33	0,11	0	0,00
832	Poruš. př. o nakl. s k. zb. a t.	0	0,00	0	0,00
836	Neoprávněné nakl. s os. údaji	5	0,02	0	0,00
839	Por. př. o zahr. ob. s voj. mat.	6	0,02	0	0,00
844	Rozkr. přepr. zás. - lodních	0	0,00	0	0,00
847	Úplatkářství - nepřímé	4	0,01	0	0,00
849	Pletichy při řízení konk. a vyr.	2	0,01	0	0,00
853	Neoprávněné vydání cenného papíru	1	0,00	0	0,00
855	Nedovolená výr.rad.mat.	0	0,00	0	0,00
862	Por. průmyslových práv	9	0,03	0	0,00
885	Nesplnění ozn. povin. v daň. říz.	0	0,00	0	0,00
801-890	Hospodářské činy celkem:	30 731	100,00	20 850 300	

Korupce

Počet zjištěných a objasněných trestných činů souvisejících s korupcí spáchaných v ČR v letech 2005-2014

Rok	§ 158 / § 329 zneužívání pravomoci veřejného činitele		§ 159 / § 330 maření úkolu veř. činitele z nedbalosti		§ 160 / § 331 přijetí úplatku		§ 161 / § 332 podplacení		§ 162 / § 333 nepřímé úplatkářství		úplatkářství celkem	
	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.
2005	212	170	19	18	39	33	94	92	5	5	138	130
2006	160	124	16	15	43	35	89	87	6	4	138	126
2007	187	112	16	14	40	34	62	58	1	1	103	93
2008	228	132	18	14	46	29	99	88	5	4	150	121
2009	204	137	14	9	38	27	75	68	8	8	121	103
2010	198	141	14	7	53	27	124	96	4	2	181	125
2011	240	139	23	21	85	54	169	139	13	8	267	201
2012	207	118	20	11	63	44	221	197	8	7	292	248
2013	213	140	13	9	90	66	184	155	8	7	282	228
2014	237	166	9	7	63	35	118	103	4	2	185	140

Vývoj počtu zjištěných a objasněných trestných činů úplatkářství

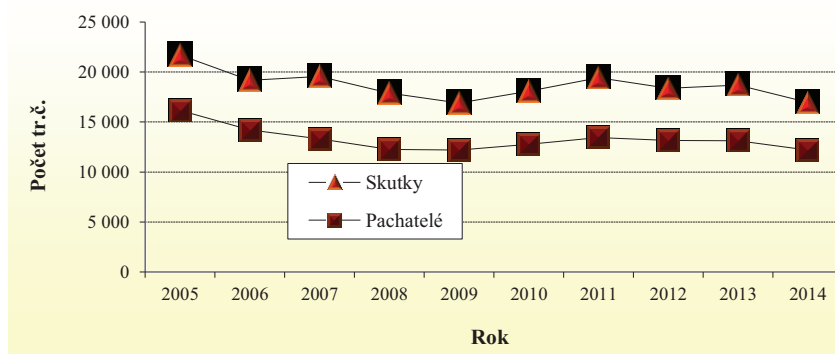
Násilná kriminalita v roce 2014

Zjištěno: 16 943

Objasněno: 11 912

Tj. %: 70,3

Vývoj násilné trestné činnosti
v ČR v letech 2005 až 2014

Vývoj násilné trestné činnosti v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vraždy celkem	202	181	173	173	188	182	160
Zabití *	-	-	1	0	2	0	2
Usmrcení z nedbalosti*	-	-	44	79	68	76	69
Loupeže	4515	4515	3874	3761	3283	2961	2500
Loupeže na finančních institucích	126	172	145	120	133	90	47
Úmyslné ublížení na zdraví	5 397	4 756	4 786	5 264	5 240	5 378	5 199
Nebezpečné vyhrožování	1 751	1 589	2 068	2 387	2 205	2 331	2 217
Vydírání	1 279	1 256	1 359	1 522	1 472	1 442	1 338
Násilné činy celkem:	17 875	16 887	18 073	19 409	18 358	18 689	16 949

Vývoj počtu pachatelů násilné trestné činnosti v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vraždy celkem	193	182	186	166	202	187	143
Zabití *	-	-	1	0	2	0	2
Usmrcení z nedbalosti*	-	-	21	45	33	41	39
Loupeže	2 437	2 526	2 185	2 101	1 895	1 939	1 651
Loupeže na finančních institucích	45	52	41	53	45	47	41
Úmyslné ublížení na zdraví	4 364	4 070	4 086	4 321	4 667	4 524	4 423
Nebezpečné vyhrožování	1 230	1 208	1 499	1 690	1 624	1 675	1 531
Vydírání	913	958	1 016	1 083	1 031	964	921
Násilné činy celkem:	12 252	12 194	12 763	13 444	13 142	13 133	12 196

*Poznámka:

Nové trestné činy podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, s účinností od 1.1.2010

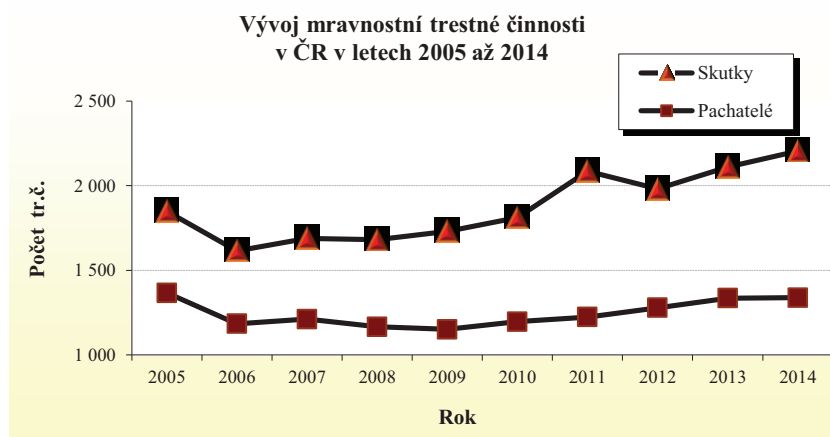
Mravnostní kriminalita v ČR

Mravnostní kriminalita v roce 2014

Zjištěno: 2 205

Objasněno: 1 552

Tj. %: 70,4

Vývoj mravnostní kriminality v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Znásilnění	529	480	586	675	669	589	669
Sexuální nátlak *	-	-	22	27	46	35	38
Pohlavní zneužívání v závislosti	76	94	86	82	91	85	75
Pohlavní zneužívání ostatní	716	732	643	672	604	708	647
Šíření pornografie	77	157	88	77	35	51	52
Kuplířství	52	37	33	44	42	52	57
Obchodování s lidmi	29	10	24	19	24	18	20
Mravnostní činy celkem:	1 680	1 730	1 811	2 086	1 981	2 109	2 205

Vývoj počtu pachatelů mravnostní kriminality v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Znásilnění	345	315	377	405	404	366	390
Sexuální nátlak *	-	-	10	16	7	9	22
Pohlavní zneužívání v závislosti	59	58	59	53	55	51	46
Pohlavní zneužívání ostatní	527	520	481	440	491	528	477
Šíření pornografie	36	87	66	30	18	27	24
Kuplířství	88	35	28	61	46	44	72
Obchodování s lidmi	22	32	35	29	22	25	16
Mravnostní činy celkem:	1 166	1 151	1 197	1 224	1 279	1 335	1 338

*Poznámka:

Nový trestný čin podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, s účinností od 1.1.2010

Nelegální migrace

Nelegální migrace na území ČR dle kategorií v meziročním srovnání

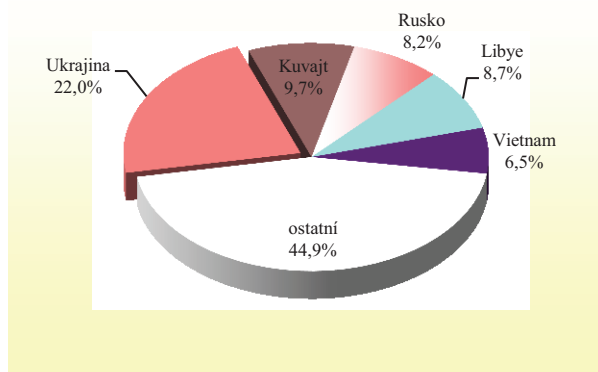
	2013		2014		Meziroční změna	
	počet	tj. %	počet	tj. %	počet	v %
Zjištěno osob	4 153	100	4 822	100	669	16,1
z toho:						
přes vnější sch. hranici ČR	179	4,3	181	3,8	2	1,1
nelegální pobyt*	3 974	95,7	4 641	96,2	667	16,8

* osoby zjištěné ve vnitrozemí a na letištích při nelegálním pobytu

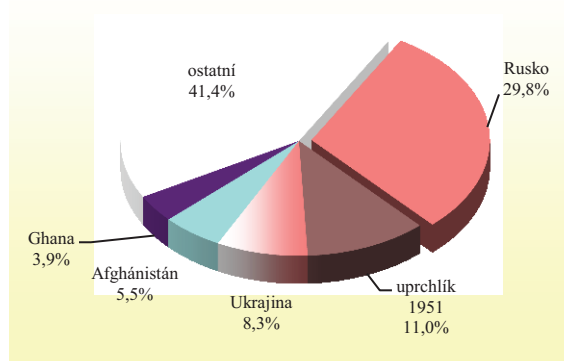
Nelegální migrace na území ČR - TOP 10

	2013		2014		Meziroční změna	
	počet	tj. %	počet	tj. %	abs. číslo	v [%]
zjištěno osob	4 153	100	4 822		669	16,1
z toho nejvíce st.příslušnost:						
Ukrajina	901	21,7	1 035	21,5	134	14,9
Kuvajt	255	6,1	451	9,4	196	76,9
Rusko	556	13,4	435	9,0	-121	-21,8
Libye	296	7,1	406	8,4	110	37,2
Vietnam	312	7,5	304	6,3	-8	-2,6
Saúdská Arábie	111	2,7	231	4,8	120	108,1
Kosovo	44	1,1	183	3,8	139	315,9
Sýrie	39	0,9	146	3,0	107	274,4
Slovensko	197	4,7	131	2,7	-66	-33,5
Afghánistán	37	0,9	73	1,5	36	97,3

Nelegální pobyt - podíl osob dle státní příslušnosti v ČR v roce 2014

Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici - podíl osob dle státní příslušnosti v ČR v roce 2014

Poznámka: "uprchlík 1951": uprchlíci dle konvence 1951, kteří nedisponovali platným vízem

Osoby napomáhající k nelegální migraci

	2013		2014		Meziroční změna	
	počet	tj. %	počet	tj. %	abs. číslo	v [%]
Celkem osob*	143	100	131	100	-12	-8,4
z toho nejčastější způsob napomáhání k NM:						
účelový sňatek	33	23,1	28	21,4	-5	-15,2
účelové otcovství	36	25,2	15	11,5	-21	-58,3
organizování účelového pozvání	33	23,1	24	18,3	-9	-27,3
umožnění nel. překročení SH	24	16,8	14	10,7	-10	-41,7
jiné umožnění nel. pobytu**	17	11,9	50	38,2	33	194,1

* Osoby evidované KŘP; jsou zahrnuty trestně stíhané osoby dle TZ a osoby, které jen podaly k dané věci vysvětlení, a případ byl odložen.

** Obstarání víz, falešných dokumentů, ubytování atd.

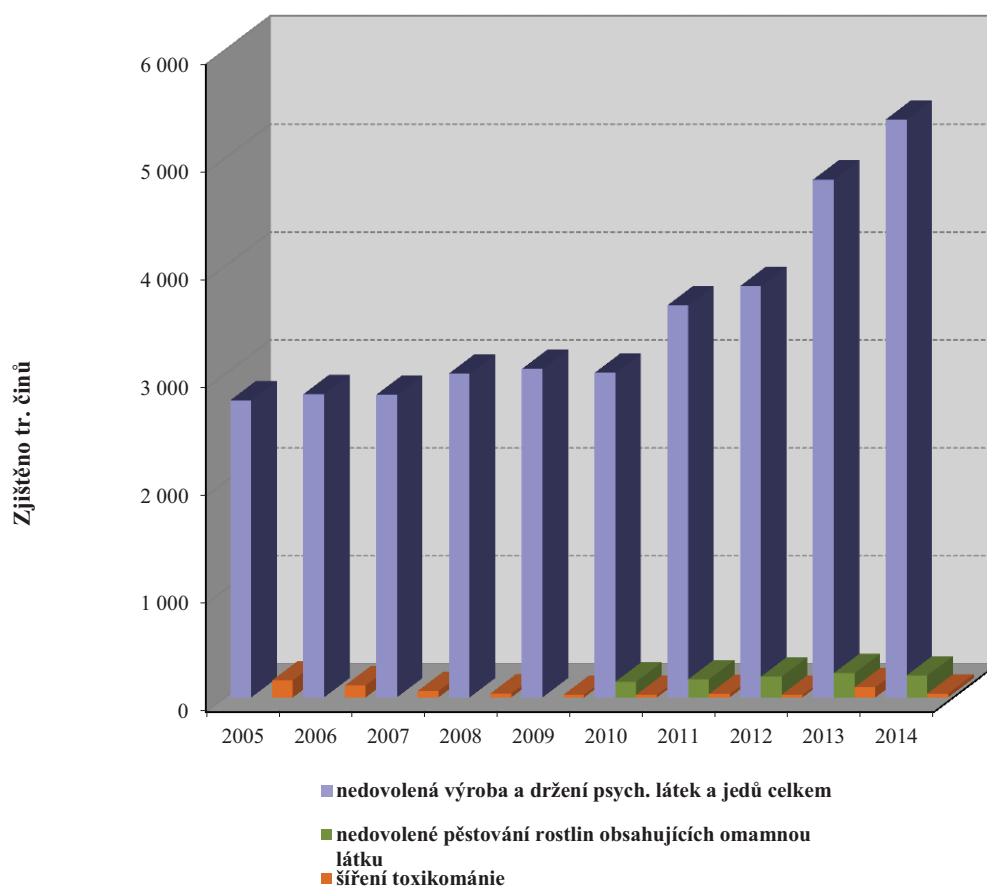
Drogová kriminalita

Vývoj drogové kriminality v ČR v letech 2008-2014

§ tr. zákona resp. tr. zákoníku	Druh kriminality	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	změna v %
187, 283	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného	2 364	2 443	2 516	3 097	3 261	3 947	4 414	12
187a, 284	nedovolená výroba a držení psych. látek a jedů - přechovávání pro sebe	411	419	343	375	433	689	791	15
188, 286	nedovol. výroba a držení psych. látek a jedů - předmět k nedovol. výrobě	229	184	151	163	120	163	152	-7
	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů celkem	3 004	3 046	3 010	3 635	3 814	4 799	5 357	12
285	nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou látku*	-	-	145	168	193	225	204	-9
188a, 287	šíření toxikománie	37	23	24	31	25	93	36	-61
288	výroba a nakládání s látkami s hormonálním účinkem	-	-	13	8	12	13	10	-23

*Poznámka: Nový paragraf

Vývoj drogové kriminality v ČR v letech 2005 až 2014

Nehodovost v silničním provozu

Od 1. 1. 2009 nemusí účastníci lehkých dopravních nehod volat Policii ČR, pokud jsou splněny podmínky:

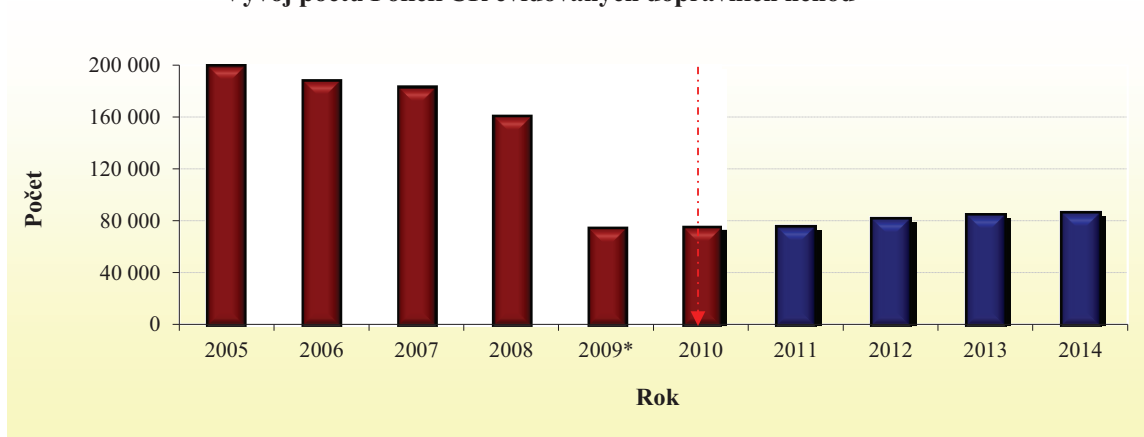
- 1) Zjevná škoda na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nepřesahuje 100 000 Kč. Zjevnou škodou se rozumí viditelná škoda, jde o laický odhad.
- 2) Nedošlo ke zranění nebo usmrcení osoby.
- 3) Nevznikla hmotná škoda na majetku další osoby - na komunikaci, na budově, na dopravní značce apod.

Policií ČR evidované nehody a jejich následky v ČR v letech 2005 až 2014

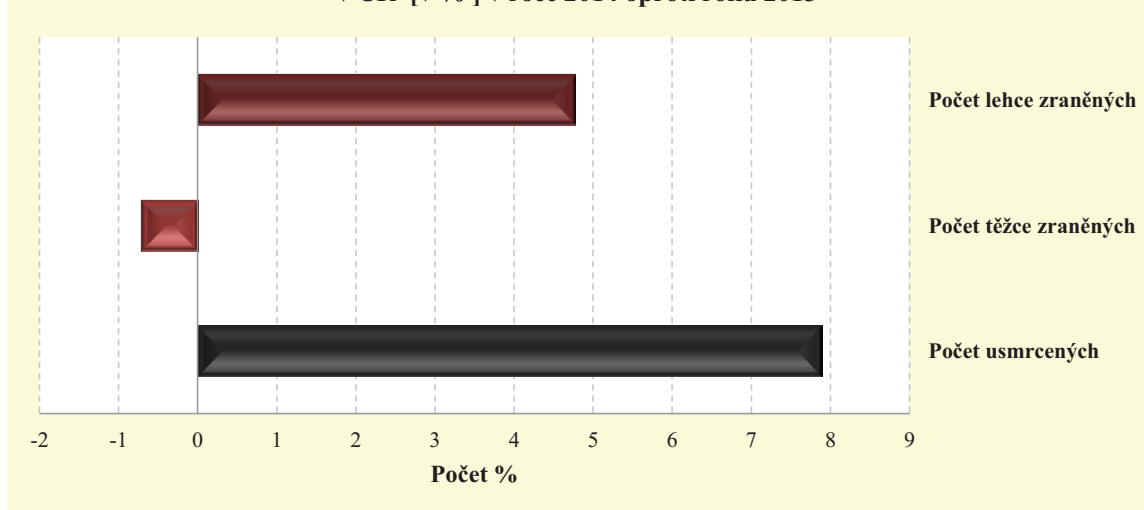
Rok	Počet nehod	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Hmotná škoda v ml. Kč
2005	199 262	1 127	4 396	27 974	9,77
2006	187 965	956	3 990	24 231	9,12
2007	182 736	1 123	3 960	25 382	8,47
2008	160 376	992	3 809	24 776	7,74
2009*	74 815	832	3 536	23 777	4,98
2010	75 522	753	2 823	21 610	4,92
2011	75 137	707	3 092	22 519	4,63
2012	81 404	681	2 986	22 590	4,88
2013	84 398	583	2 782	22 577	4,94
2014	85 859	629	2 762	23 655	4,94

*Poznámka: Celkový počet evidovaných dopravních nehod a hmotné škody nelze srovnávat s předchozími roky.

Vývoj počtu Policií ČR evidovaných dopravních nehod

Meziroční změny základních ukazatelů dopravní nehodovosti v ČR [v %] v roce 2014 oproti roku 2013

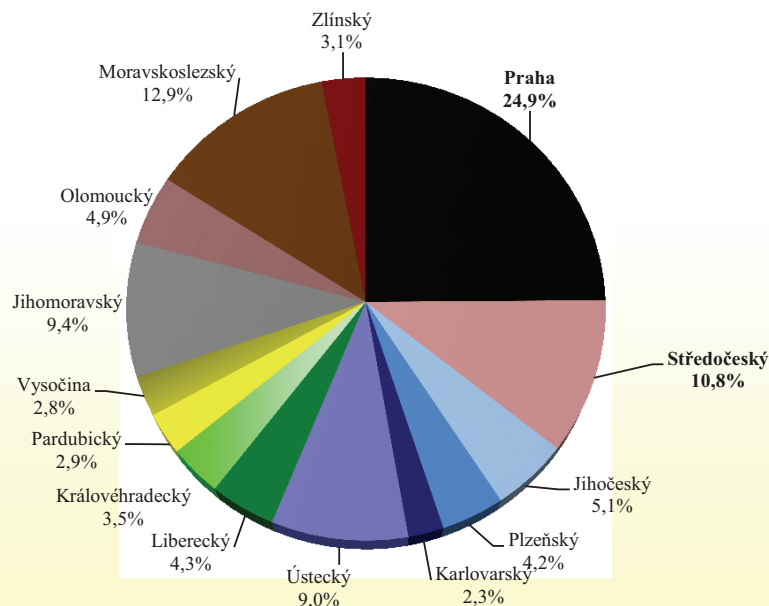

**Celková kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky
v letech 2013 a 2014 a meziroční změna vývoje**

kraj	2013				2014					změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ 10 tis. obyv.	zjištěno/ objas. v %		zjištěné TČ	objas. TČ	počet obyvatel	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	82 005	17 754	658	21,6	71 828	17 620	1 243 201	578	24,5	-10 177	-12,4
Středočeský	37 350	14 036	289	37,6	31 118	13 100	1 302 336	239	42,1	-6 232	-16,7
Jihočeský	15 020	8 023	236	53,4	14 683	8 420	636 707	231	57,3	-337	-2,2
Plzeňský	13 713	7 384	239	53,8	11 991	6 520	573 469	209	54,4	-1 722	-12,6
Karlovarský	8 198	5 611	272	68,4	6 726	4 580	300 309	224	68,1	-1 472	-18,0
Ústecký	29 848	14 376	361	48,2	25 927	14 534	825 120	314	56,1	-3 921	-13,1
Liberecký	13 963	6 195	318	44,4	12 504	5 999	438 609	285	48,0	-1 459	-10,4
Královéhradecký	10 787	5 527	195	51,2	10 181	5 740	551 909	184	56,4	-606	-5,6
Pardubický	9 092	4 805	176	52,8	8 380	4 645	515 985	162	55,4	-712	-7,8
Vysočina	8 761	4 641	171	53,0	8 107	4 573	510 209	159	56,4	-654	-7,5
Jihomoravský	29 811	11 625	255	39,0	27 109	11 619	1 170 078	232	42,9	-2 702	-9,1
Olomoucký	14 768	7 097	232	48,1	14 066	7 520	636 356	221	53,5	-702	-4,8
Moravskoslezský	42 853	17 111	349	39,9	37 233	16 302	1 221 832	305	43,8	-5 620	-13,1
Zlínský	9 197	4 997	156	54,3	8 807	5 067	586 299	150	57,5	-390	-4,2
ČR	325 366	129 182	309	39,7	288 660	126 239	10 512 419	275	43,7	-36 706	-11,3

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001.

**Podíly jednotlivých krajů
na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2014**

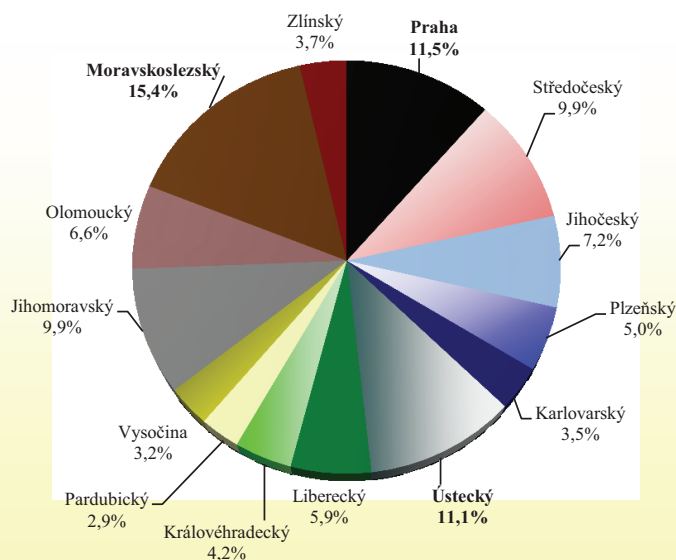

**Násilná kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky
v letech 2013 a 2014 a meziroční změna vývoje**

kraj	2013					2014					změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	počet obyvatel	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	počet obyvatel	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj. %
Praha	2 058	1 190	1 246 780	17	57,8	1 954	1 140	1 243 201	16	58,3	-104	-5,1
Středočeský	2 037	1 331	1 291 816	16	65,3	1 686	1 143	1 302 336	13	67,8	-351	-17,2
Jihočeský	1 404	1 094	636 611	22	77,9	1 212	952	636 707	19	78,5	-192	-13,7
Plzeňský	904	695	572 687	16	76,9	853	665	573 469	15	78,0	-51	-5,6
Karlovarský	678	582	301 726	22	85,8	590	521	300 309	20	88,3	-88	-13,0
Ústecký	2 070	1 365	826 764	25	65,9	1 877	1 335	825 120	23	71,1	-193	-9,3
Liberecký	1 039	725	438 594	24	69,8	996	712	438 609	23	71,5	-43	-4,1
Královéhradecký	648	444	552 946	12	68,5	715	534	551 909	13	74,7	67	10,3
Pardubický	566	441	516 440	11	77,9	499	375	515 985	10	75,2	-67	-11,8
Vysočina	642	493	511 207	13	76,8	542	416	510 209	11	76,8	-100	-15,6
Jihomoravský	1 866	1 200	1 168 650	16	64,3	1 682	1 094	1 170 078	14	65,0	-184	-9,9
Olomoucký	1 227	927	637 609	19	75,6	1 113	808	636 356	17	72,6	-114	-9,3
Moravskoslezský	2 852	1 902	1 226 602	23	66,7	2 611	1 754	1 221 832	21	67,2	-241	-8,5
Zlínský	698	519	587 693	12	74,4	619	463	586 299	11	74,8	-79	-11,3
ČR	18 689	12 908	10 516 125	18	69,1	16 949	11 912	10 512 419	16	70,3	-1 740	-9,3

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

**Podíly jednotlivých krajů
na zjištěné násilné kriminalitě v ČR v roce 2014**

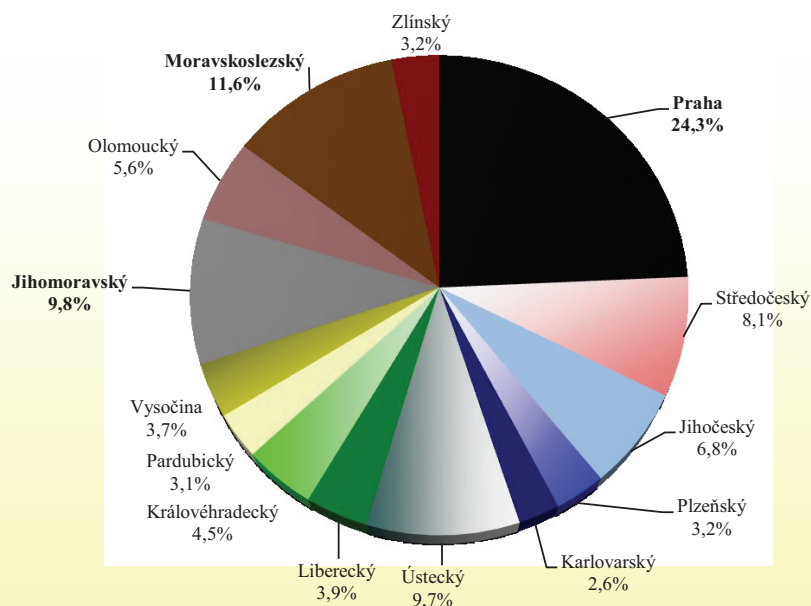

Hospodářská kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky v letech 2013 a 2014 a meziroční změna vývoje

kraj	2013					2014					změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	počet obyvatel	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	počet obyvatel	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	7 432	3 028	1 246 780	60	40,7	7 462	3 344	1 243 201	60	44,8	30	0,4
Středočeský	2 723	1 096	1 291 816	21	40,2	2 474	1 004	1 302 336	19	40,6	-249	-9,1
Jihočeský	1 825	1 220	636 611	29	66,8	2 088	1 592	636 707	33	76,2	263	14,4
Plzeňský	1 063	755	572 687	19	71,0	981	644	573 469	17	65,6	-82	-7,7
Karlovarský	703	522	301 726	23	74,3	805	586	300 309	27	72,8	102	14,5
Ústecký	2 768	1 715	826 764	33	62,0	2 973	1 994	825 120	36	67,1	205	7,4
Liberecký	1 141	594	438 594	26	52,1	1 213	660	438 609	28	54,4	72	6,3
Královéhradecký	1 251	687	552 946	23	54,9	1 388	817	551 909	25	58,9	137	11,0
Pardubický	1 048	604	516 440	20	57,6	957	577	515 985	19	60,3	-91	-8,7
Vysočina	1 056	663	511 207	21	62,8	1 124	708	510 209	22	63,0	68	6,4
Jihomoravský	3 072	1 360	1 168 650	26	44,3	3 018	1 429	1 170 078	26	47,3	-54	-1,8
Olomoucký	1 407	912	637 609	22	64,8	1 718	1 173	636 356	27	68,3	311	22,1
Moravskoslezský	3 844	2 129	1 226 602	31	55,4	3 552	1 866	1 221 832	29	52,5	-292	-7,6
Zlínský	1 043	572	587 693	18	54,8	978	547	586 299	17	55,9	-65	-6,2
ČR	30 376	15 857	10 516 125	29	52,2	30 731	16 941	10 512 419	29	55,1	355	1,2

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

Podíly jednotlivých krajů
na zjištěné hospodářské kriminalitě v ČR v roce 2014

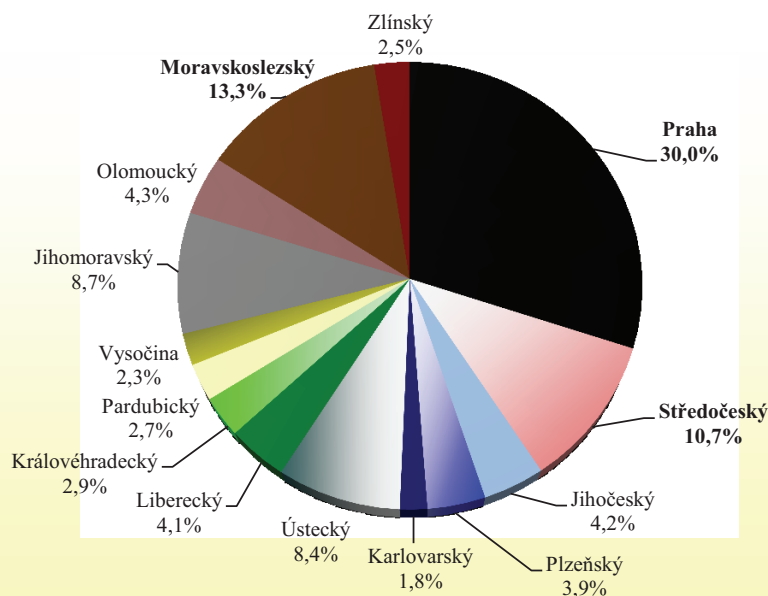

**Majetková kriminalita v krajích (ÚSC*) České republiky
v letech 2013 a 2014 a meziroční změna vývoje**

kraj	2013					2014					změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	počet obyvatel	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	počet obyvatel	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	62 362	5 569	1 246 780	500	8,9	52 081	5 180	1 243 201	419	9,9	-10 281	-16,5
Středočeský	24 233	4 357	1 291 816	188	18,0	18 642	3 919	1 302 336	143	21,0	-5 591	-23,1
Jihočeský	7 863	2 220	636 611	124	28,2	7 246	2 309	636 707	114	31,9	-617	-7,8
Plzeňský	8 209	2 666	572 687	143	32,5	6 791	2 126	573 469	118	31,3	-1 418	-17,3
Karlovarský	4 266	2 091	301 726	141	49,0	3 202	1 491	300 309	107	46,6	-1 064	-24,9
Ústecký	18 372	5 662	826 764	222	30,8	14 560	5 579	825 120	176	38,3	-3 812	-20,7
Liberecký	8 625	2 100	438 594	197	24,3	7 151	1 875	438 609	163	26,2	-1 474	-17,1
Královéhradecký	5 856	1 786	552 946	106	30,5	5 087	1 801	551 909	92	35,4	-769	-13,1
Pardubický	5 173	1 732	516 440	100	33,5	4 640	1 644	515 985	90	35,4	-533	-10,3
Vysočina	4 567	1 339	511 207	89	29,3	3 971	1 316	510 209	78	33,1	-596	-13,1
Jihomoravský	18 173	3 907	1 168 650	156	21,5	15 181	3 534	1 170 078	130	23,3	-2 992	-16,5
Olomoucký	8 561	2 192	637 609	134	25,6	7 484	2 401	636 356	118	32,1	-1 077	-12,6
Moravskoslezský	28 289	6 551	1 226 602	231	23,2	23 159	6 118	1 221 832	190	26,4	-5 130	-18,1
Zlínský	4 802	1 593	587 693	82	33,2	4 416	1 701	586 299	75	38,5	-386	-8,0
ČR	209 351	43 765	10 516 125	199	20,9	173 611	40 994	10 512 419	165	23,6	-35 740	-17,1

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

**Podíly jednotlivých krajů (VÚSC)
na zjištěné majetkové kriminalitě v ČR v roce 2014**

Podíly (v %) vybraných skupin pachatelů na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v jednotlivých krajích ČR v letech 2013 a 2014

kraj	2013			2014		
	recidivisté	děti	mladiství	recidivisté	děti	mladiství
Praha	53,2	0,4	1,1	53,7	0,5	1,2
Středočeský	46,7	0,7	1,9	48,1	1,1	1,8
Jihočeský	51,3	1,2	3,0	51,3	1,8	2,4
Plzeňský	41,7	0,9	2,2	42,7	1,0	1,6
Karlovarský	58,0	1,3	2,5	56,9	1,3	2,3
Ústecký	56,2	1,2	2,5	57,0	1,3	2,3
Liberecký	48,3	1,2	2,8	48,4	1,2	2,1
Královéhradecký	56,3	1,4	2,9	57,1	1,2	2,9
Pardubický	51,8	1,6	3,4	54,4	1,5	2,6
Vysočina	52,0	1,7	3,3	52,6	2,0	3,4
Jihomoravský	55,0	1,2	2,9	54,3	1,1	2,6
Olomoucký	45,3	1,8	2,2	46,9	1,4	2,1
Moravskoslezský	60,5	1,0	3,4	61,2	1,2	3,0
Zlínský	47,9	0,9	2,4	49,0	1,3	2,4
ČR	52,6	1,1	2,5	53,2	1,2	2,3

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001.

Podíl recidivistů na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v krajích ČR v roce 2013 a 2014

